

עיר וקדיש מז שמיא נחית

ט"ל תשכח מפי זרעו

ספר
תורת הזוהר

והוא ספר הזוהר שחבר התנא האלוקי
רבן שמעון בר יוחאי זיע"א
בלשון הקודש למען ירוץ הקורא בו
מנוקד ומחולק ללמוד יומי

חלק יח

בזוהר דא יפקון מן גלותא

והמשכילים ייהוו כזוהר הרקיע

עֲזָרִי מֵעַם ה' עוֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר

תּוֹרַת הַזֵּהָר

חֵלֶק יח

וְהוּא סֵפֶר הַזֵּהָר שֶׁחִבֵּר הַתַּנָּא הָאֱלוֹקִי
רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א
בְּלִשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ לְמַעַן יִרוּץ הַקּוֹרֵא בּוֹ
מִנְקֵד וּמְחוּלֵק לְלִמּוּד יוֹמֵי
לְכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה

מְזוּהָר פ' תְּצוּה דף קפ עד זוהר פ' ויקהל דף רח

וּמְצוּרָף: 1. תִּיקוֹן הַכִּלְלִי, 2. תְּפִילַת הַדֶּרֶךְ 3. תְּפִילַת הַיּוֹדִיָּה
לְבוֹרָא עוֹלָם, 4. תְּפִלָּה לְפָנֵי וְאַחֲרֵי הַלִּימוּד, 5. תִּיקוֹן מַג,
6. תִּיקוֹן מַח, 7. פְּתִיחַת אֵלֵיהוּ הַנְּבִיא

מוֹפֵץ לְלֹא מִטְרַת רוּחַ כָּלֵל - לְקִירוּב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים
וְכִן נִסִּיִּים יַחַד שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל אֶת סֵפֶר הַזֵּהָר הַקּוֹדֶשׁ שָׁנָה בְּשָׁנָה
בְּהִילּוּלַת הַרְשָׁב"

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הָעוֹלָמִי"
בְּעִיה"ק בֵּית שְׁמֶשׁ תּוֹבֵב"א
שֶׁבֶט תְּשַׁע"ד לִפ"ק

רבי שלום יהודה גראס שליט"א
האדמו"ר מהאלמין-בית שמש
חיבר למעלה מאלף ספרים
על כל מקצועות התורה

מפעל
**הזוהר
העולמי**
סניף בת ים
רחוב בר יהודה 50
בת ים יצ"ו ארץ ישראל
טל: 0527651911

נא לפרסם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובשמחות ולכל החברים וידידים לזיכוי הרבים ולזכות ללמוד תורה לשמה, וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים, ועליו נאמר "אם תוציא היקר מזולל כפי תהיה", הוא מברך והקב"ה מסכים אתו אכי"ר.

הרשב"י קובע:

"בספר הזוהר יצאו בני ישראל מהגלות ברחמים"
מחפשים מפיצים למליוני דפי הזוהר בכל העולם
מחפשים תורמים להדפיס מיליוני דפי הזוהר לחלקם
ל-15 מליון יהודים בחנם

האם יש מחשב שיוכל לחשב את הזכות הגדולה שיכולים
לזכות בכסף קטן?

גדולי הדור פסקו! תרמו אל מפעל הזוהר העולמי, (ישירות
לדפוס) והיו שותפים להצלת עם ישראל על ידי חלוקת דפי זוהר
היומי, ספרים ועלונים בחינם: 0527-651911

וְהַכֹּל הוּא עוֹלָה בְרָצוֹן, שְׁסַמְךָ הַמַּחְשָׁבָה בְּאֵלוֹ
 שְׁסוּמְכִים אֶת הָאוֹת יו"ד, וְעַל זֶה
 הָאוֹתִיּוֹת בְּצֵרוּפֵיהֶן - שְׁלֹשׁ שְׁלֹשׁ בְּכָל צֵרוּף
 שָׁלוּ, בְּשִׁבְלֵי לְעֵלוֹת בְּרָצוֹן שֶׁל הָאוֹת י' שֶׁל שְׁלֹשׁ
 נְקֻדּוֹת, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ, וְעַל זֶה לֹא עוֹלָה בְּעֵלִית
 הַצֵּרוּף אֲלָא מֵעַקֵּר וְשֶׁרֵשׁ שֶׁל סוּד שֶׁל אֵלוֹ
 הַסּוּמְכִים שְׁסוּמְכִים לְאוֹת י', סוּד שֶׁל אוֹת ם
 בְּרַבּוּעַ, תִּשְׁעַ נְקֻדּוֹת, שְׁמוֹנֶה נְקֻדּוֹת, י"ב נְקֻדּוֹת,
 שְׁבַעִים וּשְׁתַּיִם נְקֻדּוֹת. נִמְצָא שְׁכָל סוּד שֶׁל הַשֵּׁם
 הַקְּדוֹשׁ נִמְצָא בְּאוֹת י', וְהַכֹּל סוּד אֶחָד וְעוֹמֵד
 בְּסוּד הַנֵּר, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ, לְעֵשׂוֹת סַמְךָ לְכָל אוֹת
 וְאוֹת. וְאֵלוֹ הָעֲמוּדִים הֵם מְרַכְּבָה שְׁלֵהֶם, שֶׁל כָּל
 אוֹת וְאוֹת, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ.

הַסּוּד הַשְּׁנִי - אוֹת חֲמִישִׁית שְׁעוֹמֶדֶת עַל חֲמִשָּׁה
 עֲמוּדִים שְׁסוּמְכִים אוֹתָהּ, שְׁיוֹצְאִים מִסּוּד
 הַנֵּר, כְּאֲשֶׁר נֶאֱסַף לְעֵלוֹת לְמַעְלָה מִסּוּד הַמְּדָה.
 אוֹת זוֹ נִקְרָאת הֵיכַל הַקְּדוֹשׁ, וּבְתוֹכָהּ הַנְּקֻדָּה
 שְׁאֲמַרְנוּ. וְהַכֹּל הוּא בְּסוּד שְׁאֲמַרְנוּ שֶׁל אוֹת ם
 בְּרַבּוּעַ. אָבֵל כָּאֵן לֹא נִרְשְׁמַת, רַק אוֹת ה',
 וְהַמְרַכְּבָה שְׁלֵהּ חֲמִשָּׁה עֲמוּדִים שְׁאֲמַרְנוּ.

וּכְאֲשֶׁר מִכָּה אוֹר הַנֵּר בְּאוֹת י', מְאִירָה,
 וּמֵהַהִכָּא הָיָא נַעֲשׂוּ אוֹתָם תִּשְׁעָה

עמודים שְׁאֲמַרְנוּ. וּמִתּוֹךְ הָאוֹר שְׁמַאִיר אוֹת י',
 נִתְפָּשְׁטוּ הַשָּׁלֹשׁ נִקְדוֹת שֶׁל י'. שְׁתֵּים לְמַעְלָה,
 שֶׁהֵן הָרֵאשׁ, וְאַחַד לְמִטָּה, שֶׁהוּא קוּץ הִי', כְּמוֹ
 זֶה שְׁאֲמַרְנוּ. כְּאֲשֶׁר הִתְפָּשְׁטוּ שְׁתֵּים, נַעֲשׂוּ שָׁלֹשׁ.
 אַחַת נַעֲשֶׂתָה שְׁתֵּים. וְנִתְפָּשְׁטוּ וְנַעֲשֶׂה הֵיכַל
 אַחַד. זֶה הֵהֵיכַל, לְאַחַר שֶׁנַּעֲשֶׂה הֵיכַל לְנִקְדָּה
 אַחַת רֵאשׁוֹנָה, נַעֲשֶׂה גְנוּז וּמִסְתָּר סוּד שֶׁל אוֹת
 זו, וְעוֹמְדָת עַל חֲמֵשׁ אַחֲרוֹת.

אַרְבַּע גְּנוּזוֹת הֵן בְּנִקְדָּה אַחַת שְׁעוֹמְדָת בְּתוֹךְ
 בְּאֲמָצַע, וְהֵן חֲמֵשׁ, וְהִיא אוֹת ה'. כְּמוֹ
 שְׁאוֹת ה' שְׁלֹמֶטָה עוֹמְדָת עַל אַרְבַּע, וְהִיא
 נִקְוֵדָה עַל אַרְבַּע וְעוֹמְדָת בְּתוֹךְ הָאֲמָצַע, כְּמוֹ
 כֵּן הוּא כָּאֵן. וְמָה שְׁעוֹמְדָת עַל חֲמִשָּׁה
 עֲמוּדִים, כִּךָּ הוּא וְדָאִי, לְפִי שְׁזוֹ הַנִּקְדָּה
 הָעֲלִיוֹנָה הִיא עַל שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת – אַחַת בְּעֲצָמָה,
 וְאַחַת בְּהֶעָלִים.

סדר הלימוד ליום טו שבט [יום 133 בשנה]

וּבְסִפְרֵי הַסּוּדוֹת שֶׁל חֲנוּךְ, אוֹת ה' וְדָאִי עוֹמְדָת
 עַל חֲמִשָּׁה עֲמוּדִים שְׁיּוֹצְאִים מִתּוֹךְ
 הַנֵּר, וְאֵז מוֹצִיא חֲמִשָּׁה עֲמוּדִים אַחֲרֵים, וְנִמְצְאָת
 אוֹת ה' הַזֶּה בְּסוּד הָעֶשְׂרָה. וְכַאֲשֶׁר נִפְרְדָת,

עומדת אות ה' הזו על עמודים, ואלו הן י"ג מדות הרחמים בדרגה אחת שנוספת עליהן.

וְאֵלֹהֵי הַיָּם י"ב שְׁנֵמְצָאִים בְּשֵׁשׁ. לפעמים הם ארבעים ושתיים, לפעמים שבעים ושתיים הן, אבל יורדות למטה. וכאן נפרדים שבילים לכל צד, והם שלשים ושנים, נשאר ארבעים. ושתי אֲזָנִים יְמִין וּשְׂמָאל – הרי ארבעים ושתיים. אלו ארבעים ושתיים אותיות עליונות, שהן אותיות גדולות של התורה.

לְפִי שֵׁשׁ אותיות גדולות, ויש אותיות קטנות. אותיות גדולות הן למעלה, אותיות קטנות למטה, והכל למטה כדגמת למעלה. לפי שיש שמות קדושים עליונים שקיימים ברצון הרוח והלב ובלי דבור כלל.

וַיֵּשׁ שמות קדושים תחתונים שעומדים בדבור ובהמשכת המחשבה והרצון עליהם. ויש שמות אחרים למטה, שהם מהצד ההוא האחר, שהוא מהצד הטמא, ואלה לא קיימים אלא ברצון של מעשה למטה, להעלות רצון של המעשה ההוא שלמטה אליו. לפי שהצד ההוא האחר אינו, אלא במעשים של זה העולם להטמא בהם,

כְּמוֹ בַלְעָם וְאוֹתָם בְּנֵי קָדָם, וְכָל אוֹתָם
שְׁמַתְעִסְקִים בְּאוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר.

וְאֵלֶּה לֹא עוֹמְדִים בְּאוֹתִיּוֹת רְשׁוּמוֹת מִן שְׁתֵּים
וְעֹשְׂרִים שֶׁל הַתּוֹרָה, חוּץ מִשְׁתֵּים, וְהֵן
אוֹת ח' וְאוֹת ק', וְסוּמְכִים לָהֶם בְּסִמְכוֹת אוֹתִיּוֹת
שֶׁל שְׁקָר. אֲבָל אֵלּוּ הֵן נוֹדְעוֹת אֲצֵלָן יוֹתֵר. וְעַל
זֶה בְּתֵהֵלָה לְדוֹד, בְּכָל־כֶּתוּב אוֹת ו' בְּכָל אוֹת
וְאוֹת, חוּץ מֵאֵלּוּ הַשְּׁתֵּים שֶׁלֹּא כְּתוּבָה אוֹת ו',
שֶׁהֲרִי אוֹת ו' הִיא שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וּבְשִׁבִיל זֶה אֵלּוּ הָאֲרֻבַּעִים וּשְׁתֵּים אוֹתִיּוֹת
שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה נִבְרָא בָהֶן, נִמְצָא
שְׁאוֹת ה' הָעֲלִיוֹנָה הַזֹּאת לְהַעֲלוֹת לְתַשְׁעִים
וּשְׁתֵּים. תַּשְׁעִים הֵם חוּץ מִשְׁתֵּי אֲזַנִּים יְמִין
וּשְׁמָאל. וְסוּד זֶה (וְסִימְנָד) – (בְּרֵאשִׁית יז) וְאִם שָׂרָה הִבֵּת
תַּשְׁעִים שָׁנָה תֵּלֵד. אֲבָל הוּא בְּחֻשְׁבוֹן תַּשְׁעִים
וּשְׁתֵּים. וְכֹאשֶׁר נוֹסְפֵת דְּרָגָה שֶׁל סוּד הַבְּרִית,
שֶׁהוּא רְקִיעַ שְׁמַיִנִי, וְעוֹמֵד לְשִׁמוּנָה יָמִים, הֲרִי
מֵאָה. וְאֵלֶּה וְדַאי מֵאָה בְּרֻכּוֹת בְּכָל יוֹם שֶׁצְּרִיכָה
כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל לְהַתְקַשֵּׁט בָּהֶן. וְהַכֹּל בְּסוּד אוֹת ה'.

אוֹת ה' זו הִיא צִיּוֹר שֶׁלָּהּ בְּשְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת נ', סוּד
שֶׁל מֵאָה, וְהֵם חֲמֵשֶׁה עֲמוּדִים וּמְרַכְּבוֹת

היוצאים מתוך הנר, והם חמשה אחרים שיוצאים ממנה. ועל זה ציורה כמו זה: ן-ן. שתי נונין, ונקדה שעומדת באמצע. ועל זה אות ו' עומדת ביניהן תמיד, כמו זה נון, לפי שכאן הוא מקומה להתקשט, ואף על גב שסודות אחרים הם בסוד אות ה', אבל זה הוא בסודות ספרו של חנוך, וכך הוא באמת.

וכאשר נתקנת באלו החמשים לבדם, היא נקדה אחת שעומדת בסוד האות נ', כמו זה נ' - נו"ן. ונקדה אחת באמצע שהיא שולטת עליהם, והכל בסוד אחד. אשרי הם שיודעים דרכי התורה ללכת בדרכים אמתיות. אשריהם בעולם הזה, ואשריהם בעולם הבא.

סוד שלישי - אות ו'. אות זו ציור של סוד אדם, כמו שבארנו. והרי בארנו שאות זו עומדת על י"ב מרכבות, וכאשר נפרדות, הן ארבע ועשרים מרכבות שכלולות באות הזו, התפשטות דמות של אדם, כנגד זרועות וירכים וגוף, איברים שלהם ארבעה ועשרים הם של זרועות וירכים וגוף, הרי למדנו, אבל כלם סתומים בגוף, והגוף עומד בכל הארבעה

וְעֹשְׂרִים, וְכָל הַמְּרֻכָּבוֹת כְּלוּלוֹת בַּגּוֹף זֶה, וּמְשׁוּם
שְׂכָלוּלוֹת כִּלְן בּוֹ, עוֹמֶדֶת ו' בְּהַתְּפֹשְׁטוֹת אַחַת.

גּוֹף אֶחָד כָּלוּל בְּאַרְבַּע וְעֹשְׂרִים מְרֻכָּבוֹת, וְאַלֶּה
הֵן: הָרֹאשׁ בְּשֵׁשׁ, הַגּוֹף בְּשִׁמּוֹנָה עֶשְׂרֵה.
וְאֵף עַל גַּב שְׂכָל הַמְּרֻכָּבוֹת הֵן (י') (י"ח) שְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה לְכָל צַד – בְּכָל עוֹמֵד הַגּוֹף. אָבֵל עֹשְׂרִים
וְאַרְבַּע הֵן שֵׁשׁ שֶׁל הָרֹאשׁ, שֶׁהֵם אֵיבָרִים לְהַעֲלוֹת
לְרֹאשׁ. שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה חֲלִיּוֹת שְׁמַעְמִידוֹת אֵת
הָרֹאשׁ, וְעַמִּידַת הַגּוֹף עֲלֶיהֶן.

וְכֵלָם הֵם הַתְּפֹשְׁטוֹת אַחַת בְּרֹאשׁ וּבַגּוֹף, וְאַלוֹ
הַשְּׂשִׁים כָּלָם כּוֹלֵל אוֹתָם שֶׁהוּא סוּד שֶׁל
שֵׁשׁ. וְעַל זֶה שְׁעוֹר שֶׁל הָאוֹת ו' – הָרֹאשׁ שְׁעוֹרוֹ
בְּשֵׁשׁ נִקְדוּת מִמֶּשׁ, הַגּוֹף בְּשִׁמּוֹנָה עֶשְׂרֵה. כְּעֵין
זֶה כָּל אֵלוֹ הַסּוּדוֹת מִתְּפָרְשִׁים, לְכָלֵל אוֹתָם
בַּגּוֹף, לְפִי שֶׁהִזְרוּעוֹת וְהִירְכִים כָּלָם בְּהַעֲלֵם, וְעַל
זֶה כָּלָם נִכְלָלִים בְּסוּד הָאוֹת ו' וְצִיּוֹר שְׁלָהּ.

וְכֹאֲשֶׁר שְׁלֵמוֹת שֶׁל אוֹת זוֹ נִרְאִית, אֲזַי כָּל
הַצְּדָדִים הָרְעִים נִסְתָּמִים, וְנִפְרָדִים
מִהַלְבָּנָה וְלֹא מְכַסִּים, לְפִי שֶׁהִיא בּוֹקַעַת כָּל
חֲלוֹנוֹת שֶׁל הָרְקִיעִים וּמְאִירָה לָהּ, וְלֹא יָכוֹל
הַמְּקַטְרֵג לְהָרַע כָּלָל. וְכֹאֲשֶׁר זֶה מִסְתַּלֵּק, אֲזַי

עולה ומסטיין ומפתה, ויכול לקטרג על כל בני העולם, לפי שהוא מלך זקן וכסיל, והרי בארנו. **אות ו'** היא אור שמאיר ללבנה, ואף על גב שאורות רבים נכללים בו, אור שמאיר לשכינה הוא אחד פשוט למלאת אותה. והוא סוד האלף, רשום בכל אלו הסודות. וכאשר מאיר לשכינה, בסוד אות ו' מאיר לה.

ובספרו של אדם הראשון, בציוור האותיות אות ו' נקדה אחת למעלה, וחמש נקדות שלמטה, וכן שעור שלה כעין זה - ו', וכל נקדה עומדת בסוד עשר, לפי שאין לה נקדה שלא נשלמת לעשר, שכל נקדה יש בה תשעה עמודים מרכבות, והנקדה ההיא משלימה לעשר. נקדה ימנית תשעה עמודים, ומרכבות יש לה, והיא עשרה. וכן לשמאל, וכן לכל הצדדים. ועל זה כל נקדות אלו, כל אחת ואחת כלולה מעשר, היא ומרכבותיה. וכלם כלולים בהתפשטות ההיא של האות ו', ועל כן הכל הוא בציוור בסוד האות ו'.

וכאשר נכנס השמש בלבנה, (הלבנה) יוצאת מאות ו' הזו התפשטות אחת סוד

הַבְּרִית, כְּעֵין אוֹת ג', וְזֶהוּ לְהַפְּנִס בְּנִקְבָּה. וְכֹאֲשֶׁר נִכְלָל הַכֹּל בְּהַתְּפַשְּׁטוֹת זוֹ שֶׁל אוֹת ו', אֲזַי עוֹמֵד לְשֵׁמֶשׁ בְּנִקְבָּה. וְסוּד זֶה שְׁכָתוּב, וְאַתָּה הַקָּרֵב אֵלַיךְ אֶת אֶהְרֵן אַחִיךָ. אֶת - לְכֻלֵּל הַזְרוּעוֹת בְּגוּף. וְאַתָּה בְּנִי אוֹתוֹ - אֵלֶּה כָּל אֵלֹה הַמְּרַכְּבוֹת וְעִמּוּדִים שָׁלוֹ. זְרוּעַ שְׁמַאל אֶצְלוֹ, שְׁכָתוּב (במדבר א) קַח אֶת הַלְוִיִּם, שֶׁתִּמְצָא אוֹת ו' שְׁכוּלֶלֶת הַכֹּל בְּהַתְּפַשְּׁטוֹת אַחַת לְהִיּוֹת אֶחָד.

וְעַל זֶה נִמְצָא הַיַּחֲוּד בְּזֶה, יְמִין וּשְׁמַאל וְאִמְצַע. הַכֹּל הוּא כְּאַחַד. וְעַל זֶה נַעֲשִׂית הַתְּפַשְּׁטוֹת אַחַת, וְנִקְרָא אֶחָד, וְלֹא תִמְצָא חוּץ מִהַתְּפַשְּׁטוֹת אַחַת בְּלִבָּד. וְזֶהוּ אֶחָד.

אוֹת ה' אַחֲרוֹנָה נַעֲשִׂית גּוּף אֶחָד בְּזוֹ הַנִּקְדָּה הָאִמְצָעִית. וְנִכְנָסֶת בָּהּ אוֹת ו', וְנִמְצָאת אוֹת ו' בֵּין שְׁתֵּי נִקְדוֹת, אַחַת לְמַעְלָה וְאַחַת לְמַטָּה. וְאִזּוֹ מִתְאַחַד הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּעוֹלָם הַתְּחִתּוֹן, וְהוּא אֶחָד. וּבְאַרְנוּהָ. בָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אֲבָא וְנִשְׁקוּ יָדָיו. בְּכֹה רַבִּי אֲבָא וְאָמַר, אוֹי לְעוֹלָם כֹּאֲשֶׁר יֵאֶסֶף הַשֶּׁמֶשׁ וַיַּחֲשֶׁךְ הָעוֹלָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הַיִּרְכִּים שֶׁלִּמְטָה בְּסוּד אוֹת ו', מִנֵּין לָנוּ שֶׁנִּכְלָלוּ בְּאוֹת זוֹ? אָמַר לוֹ,

שְׁכָתוּב (מלאכי ג) זְכָרוּ תוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדַי, וְלֹא כָתוּב
נְבִיאִי, לְהִרְאוֹת שֶׁהַכֹּל נִכְלָל בְּסוּד אוֹת ו'. וְאוֹת
ו' נִקְרָאת אֶחָד, וְהִיא אַחַת לְבִדָּה וְהִתְפַּשְׁטוֹת
אַחַת, וְהָרִי נִתְבָּאֵר.

וְאַתָּה הַקָּרֵב אֵלַיךְ וְגו' (שמות כח). אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, לֹא שִׁמַּשׁ מֹשֶׁה (הַשִּׁמַּשׁ) (שְׁהוּא שְׁמַשׁ)
בְּלִבָּנָה עַד שֶׁנִּכְלָל בְּכָל הַצְּדָדִים בְּסוּד אוֹת ו',
כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. בֵּא וּרְאֵה מֵה כָּתוּב, מִתּוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לְכַהֲנוֹ לִי. לְכַהֵן לִי לֹא נֶאֱמַר, אֲלֵא לְכַהֲנוֹ
לִי, לְשִׁמוּשׁ שְׁלוֹ, לְשִׁמוּשׁ שֶׁל אוֹת זוֹ, לְשִׁמוּשׁ
שְׁלוֹ וְדַאי. זוֹ אוֹת ה', לְהַעֲלוֹת וּלְשִׁמַּשׁ ו' בֵּה',
לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּכְנָסוּ
וַיֵּצְאוּ וַיּוֹדְעִים בְּסוּד הַדְּרָכִים שֶׁל הַתּוֹרָה לְלַכֵּת
בְּדֶרֶךְ אֱמֶת.

מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לְמָה מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל?
אֲלֵא הַכֹּל לֹא נִקְרָא לְהִיּוֹת אֶחָד כְּמוֹ
שְׁצַרִיךְ, אֲלֵא מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שֶׁהָרִי בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל קִיָּמִים לְמַטָּה, לְפִתְחַ דְּרָכִים וּלְהָאִיר
שְׁבִילִים וּלְהַדְלִיק גִּירוֹת, וּלְקָרֵב הַכֹּל מִמַּטָּה
לְמַעְלָה לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד, וּמִפְּנֵי כֵךְ כָּתוּב (דברים
ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּה' וְגו'.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַכֹּל הוּא קָרוֹב לְמִי שְׂיֹדַע
לִיְחַד הַיְחִיד וְלַעֲבַד לְאֲדוֹנוֹ, שֶׁהָרִי בְזִמְן
שְׁנַמְצָא קָרְבָן כְּמוֹ שְׁצָרִיקָה, אֲזַי מִתְקָרֵב הַכֹּל
כְּאֶחָד, (הַדְרָגוֹת בְּלֵן כְּאַחַת) וְהָאֵרַת הַפְּנִים נִמְצָאת
בְּעוֹלָם בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְנִכְנָע וְנִסְתָּר הַצַּד הָאֲחֵר,
וְשׁוֹלֵט הַצַּד שֶׁל הַקְּדוּשָׁה בְּאוֹר וְשִׁמְחָה. וְכֹאֲשֶׁר
הַקְּרָבָן לֹא נִמְצָא כְּמוֹ שְׁצָרִיקָה, אוֹ שֶׁהַיְחִיד לֹא
הָיָה כְּמוֹ שְׁצָרִיקָה, אֲזַי הַפְּנִים עֲצוּבוֹת, וְאוֹר לֹא
נִמְצָא, וּמִתְכַּסֶּה הַלְּבָנָה, וְשׁוֹלֵט הַצַּד הָאֲחֵר
בְּעוֹלָם (שְׁלֹא נִחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אֲלֵא מִפְּנֵי וְכוּ'), מִפְּנֵי שְׂאִין מִי
שְׂיֹדַע לִיְחַד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ כְּמוֹ שְׁצָרִיקָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא נִסָּה
אֶת אִיּוֹב וְלֹא בָּא עִמּוֹ בְּנִסְיוֹן כְּנִסְיוֹן שֶׁל
שָׂאֵר הַצַּדִּיקִים, שֶׁהָרִי לֹא כָּתוּב בּוֹ וְהָאֱלֹהִים
נִסָּה אֶת אִיּוֹב, כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּאַבְרָהָם (בְּרֵאשִׁית כב)
וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם. שֶׁהוּא בִּידֵיו הַקְּרִיב
אֶת בְּנוֹ יְחִידוֹ אֱלִיוֹ. וְאִיּוֹב לֹא נָתַן לוֹ וְלֹא מָסַר
לוֹ כְּלוּם, וְלֹא נֶאֱמַר לוֹ. אֲבָל נִמְסַר בְּיַד הַמִּקְטָּרֵג
בְּדִין שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא עוֹרֵר אֶת
הַמִּקְטָּרֵג עָלָיו מֵה שֶׁהוּא לֹא רָצָה. שֶׁהָרִי בְּכֹל
זְמַן בָּא הַמִּקְטָּרֵג הַהוּא לְעוֹרֵר עַל בְּנֵי אָדָם,
וְכֹאֵן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹרֵר אוֹתוֹ עָלָיו,

שְׁכָתוּב (איוב א) הַשְּׁמֵת לְבָךְ עַל עַבְדֵי אִיּוֹב. אָבֵל
סוּד עֵמֶק הוּא.

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית ד) וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קִין
מִפְּרֵי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַה'. וַיְהִי מִקֵּץ
יָמִים, סוּד הוּא. מִקֵּץ יָמִים וְלֹא מִקֵּץ יָמִין. דָּחָה
לְקֵץ הַיָּמִין, וְקָרַב לְקֵץ הַיָּמִים. וּכְבָר פִּרְשָׁנוּ,
שְׁכָתוּב (דניאל יב) וְאַתָּה לֵךְ לְקֵץ. אָמַר הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְדַנְיָאֵל, וְאַתָּה לֵךְ לְקֵץ. אָמַר לוֹ,
לְאַיִזָּה קֵץ? לְקֵץ הַיָּמִים אוֹ לְקֵץ הַיָּמִין? עַד
שְׁאֵמַר לוֹ, לְקֵץ הַיָּמִין.

וְעַל זֶה פָּחַד דָּוִד, שְׁכָתוּב (תהלים לט) הוֹדִיעֵנִי ה'
קְצִי. אוֹ לְקֵץ הַיָּמִים, אוֹ לְקֵץ הַיָּמִין. וְכֹאֵן
מָה כָּתוּב? וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים, וְלֹא מִקֵּץ יָמִין.
וּמִפְּנֵי כֵן לֹא הִתְקַבַּל קִרְבָּנוּ, שֶׁהָרִי מֵהַצַּד הָאֲחֵר
הָיָה הַכֹּל.

בֵּא וּרְאֵה מָה כָּתוּב, (בראשית ד) וְהָבֵל הֵבִיא
גַם הוּא. מָהוּ גַם הוּא? לְרַבּוֹת הַכֹּל זֶה
כֵּזֶה. הַקְּרָבָן כָּלוּ וְהַעֲקָר שָׁלוּ הָיָה לְהַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וְנָתַן מַחְלָקוֹ לְצַד הָאֲחֵר, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאמַר וּמַחְלְבִיָּהֵן. וְקִין, הַעֲקָר עָשָׂה מִקֵּץ
יָמִים, וְנָתַן חֶלֶק לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעַל זֶה
נִדְחָה הוּא וְקִרְבָּנוּ.

בְּאִיּוֹב מַה כָּתוּב? (איוב א) וְהִלְכוּ בְּנֵי יוֹעָב
 מִשְׁתָּהּ וְגו'. וְכָתוּב וַיְהִי כִּי הִקִּיפוּ יָמַי
 הַמִּשְׁתָּהּ. וְכָתוּב וְשָׁלַחוּ וְקָרְאוּ לְשִׁלְשֵׁת
 אַחֵייתֵיהֶם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת עִמָּהֶם. שְׂזָהוּ הָעֶקֶר
 לְצַד הָאֲחֵר. וְאַחַר כֵּן הִקְרִיב עוֹלוֹת, וְעוֹלָה הוּא
 זָכָר, וְלֹא נִקְבְּהָ, וְעוֹלָה לְמַעְלָה, וְהִקְרַבְנָה לֹא
 הִקְרִיב לְכָלֵּל אוֹתוֹ כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ.

וּבֵא רָאָה, אִם הָיָה נוֹתֵן חֵלֶק לְכָלֵּם, הַמִּקְטָרֵג
 לֹא הָיָה יָכוֹל לוֹ לְבַסּוֹף. וְאִם תֹּאמַר, מִדּוּעַ
 הִרְעָה לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? אֵלֵּא, מִפְּנֵי שֶׁגָּרַם
 לְכַסּוֹת הָאֹר וְלִהְעֲלִימוֹ, וְהוּא לֹא הִקְרִיב קָרְבָן
 אַחֵר לְזוֹן בּוֹ אַחֲרִים, אֵלֵּא עוֹלָה, שְׁעוֹלָה
 לְמַעְלָה, וְעַל זֶה כָּתוּב, כִּכָּהֵן יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל
 הַיָּמִים. שְׂאֵלוֹ הַצַּד הָאֲחֵר הָיָה נְזוֹן בְּחִלְקוֹ, הָיָה
 עוֹבֵר מֵעַל הַמִּקְדָּשׁ וּמִסְתַּלֵּק מִמֶּנּוּ, וְצַד הַקְדָּשָׁה
 הָיָה עוֹלָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה.

אֲבָל הוּא לֹא רָצָה שְׂיִהְיֶה אַחֲרֵים מִקְרַבָּנוּ,
 וְהִסִּיר עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ. מִנֵּיִן לָנוּ? שְׁכָתוּב (איוב
 א) וְסָר מֵרַע. וְעַל זֶה הִקְרִיב תָּמִיד עוֹלָה, שֶׁהָרִי
 עוֹלָה לֹא נִהְיָה מִמֶּנָּה הַצַּד הָאֲחֵר לְעוֹלָם. וּמִפְּנֵי
 כֵּן, כָּל מַה שֶׁנִּטַּל לְבַסּוֹף, מִמֶּנּוּ נִטַּל. וְעַל זֶה
 אִיּוֹב גָּרַם לְכַסּוֹת בְּעַרְלָה עַל בְּרִית הַקִּיּוּם, שֶׁלֹּא

הִיָּה מִסְתַּלֵּק מִמֶּנּוּ. וּמִפְּנֵי כֵן הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 עוֹרֵר אֶת הַמַּקְטָרֵג הַהוּא, שְׁכָתוּב הַשְּׁמֵת לְבָךְ עַל
 עַבְדֵי אִיּוֹב.

בא וּרְאֵה, כֹּאֲשֶׁר רָצָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְהִתְאַחַד בָּהֶם בְּיִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, לֹא
 עָמְדָה לָהֶם הַשְּׁעָה, מִפְּנֵי שֶׁהָעֲרֵלָה מְכַסֶּה הָאוֹר
 עַד זְמַן שֶׁהַמַּקְטָרֵג הַהוּא הִיָּה לּוֹקַח אֶת שְׁלוֹ
 מְאִיּוֹב, וְעַל זֶה צָוָה לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֶאֱכֹל
 אֶת אוֹתוֹ פֶּסֶח בְּחַפְזוֹן, עַד שֶׁהֵצֵד הָאֲחֵר הַהוּא
 הַתְּעַסֵּק בּוֹ בְּאִיּוֹב, וְצָוָה לְהַעֲבִיר עֲרֵלָה מֵהֶם,
 וְאֵז הִתְאַחַד הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּיִשְׂרָאֵל, וְהֵצֵד
 הָאֲחֵר נִפְרָד מִן הַקְדוּשָׁה, וְהַתְּעַסֵּק בּוֹ בְּאִיּוֹב
 וְלִקַּח מִשְׁלוֹ, וְאֵז (שְׁמוֹת יב) פֶּסֶח הוּא לֵה', וְדַאי.
 שְׁעַד כָּאֵן לֹא הִיָּה פֶּסֶח לֵה'. אֲשֶׁרִי אֵלֶּה
 שְׂיֻדְעִים וּמִיחֻדִים יְחוּד קוֹנֵם כְּמוֹ שְׁצָרִיךְ.

כתוב (שם לד) אֱלֹהֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ, וְכָתוּב
 אַחֲרָיו אֶת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר. מֵה (עוֹשֶׂה)
 זֶה אֵצֶל זֶה? אֵלֶּא כִּךְ פִּרְשׁוּהָ, מִי שְׂאוּכַל חֲמִץ
 בְּפֶסֶח (כָּאֵלוֹ עוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת לַעֲבֹד לָהֶם, שְׁכֵן הַסּוּד כִּךְ הוּא –
 שְׁחִמֵץ בְּפֶסֶח) כְּמִי שֶׁעוֹבֵד לְכוֹכָבִים וּמַזְלוֹת הוּא.

בא וּרְאֵה, כֹּאֲשֶׁר יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, יֵצְאוּ
 מִרְשׁוֹת שְׁלָהֶם, מִרְשׁוֹת אַחֲרֵת, מִהַרְשׁוֹת

ההיא שְׁנִקְרָאת חֲמִץ, לְחֵם רַע. וְעַל זֶה נִקְרָאִים כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת כֶּף, וְזֶהוּ סוּד שֶׁל יֵצֵר הָרַע, עֲבוּדָה זָרָה, שְׁנִקְרָאת גַּם כֶּף - שְׂאוּר. וְזֶהוּ יֵצֵר הָרַע, שֶׁכֶּף הוּא יֵצֵר הָרַע בִּבְנֵי אָדָם כְּשֵׂאוּר שְׂבַעֲסָה, שְׁנִכְנַס בְּמַעְיו שֶׁל אָדָם מַעֲט מַעֲט, וּלְבִסּוֹף מִתְרַבֶּה בּוֹ עַד שֶׁכָּל הַגּוֹף מְעַרְבֵי בּוֹ. וְזֶהוּ כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. וְעַל זֶה כְּתוּב, (תהלים פא) לֹא יִהְיֶה כֶּף אֵל זָר. אֵל זָר וְדָאִי.

אֵת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמַר. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (ישעיה ב) חֲדְלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאָפוֹ כִּי בְמָה נִחְשָׁב הוּא. פְּסוּק זֶה פִּרְשׁוּהוּ, אֲבָל מָה זֶה חֲדְלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם? וְכִי מִזְהִיר לוֹ לְאָדָם לְהִמָּנַע מִשְׂאֵר בְּנֵי אָדָם אֲפֹלוּ הֵם גַּם כֵּן מִמֶּנּוּ יִמָּצְאוּ בְּנֵי אָדָם שֶׁלֹּא יִתְקַרְבוּ אֵלָיו בְּאֵלוֹ לְעוֹלָמִים? אֲלֵא זֶה פִּרְשׁוּהוּ בְּמִי שְׂמִשְׁכִּים לְפָתַח חֲבֵרוֹ לְהִבִּיא לוֹ שְׁלוֹם. וְאַנְחֵנוּ בְּאַרְנוֹ אוֹתוֹ בְּפִסּוּק אַחֵר, שֶׁכְּתוּב (משלי כז) מְבָרֵךְ רַעְהוּ בְּקוֹל גְּדוֹל בִּבְקָר הַשָּׂפִים קָלְלָהּ תַּחֲשָׁב לוֹ. וְאֵף עַל פִּי שֶׁהַכֵּל טוֹב, אֲבָל מָה זֶה חֲדְלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאָפוֹ? כָּאֵן צְיָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם וּמִזְהִיר אוֹתוֹ לְהִשְׁמַר מֵאֵלוֹ בְּנֵי אָדָם שֶׁנִּטּוּ דְרָכָם

מִדְרֵךְ טוֹב לְדֶרֶךְ רַע, וּמִטְמְאִים נִפְשָׁם בְּטַמְאָה
הִיא הָאֲחֵרֶת.

שְׁהָרִי, כְּשֶׁבָרָא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם, עָשָׂה
אוֹתוֹ בְּדַמוֹת עֲלִיּוֹנָה, וְנִפְּחַ בּוֹ רוּחַ (נִשְׁמָה)
קְדוֹשָׁה, שְׁכָלוּלָה בְשֵׁלֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁפִּרְשָׁנוּ, שְׁיֵשׁ בּוֹ
נֶפֶשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה, וְעֲלִיּוֹן מֵהַכֹּל הִיא הַנְּשָׁמָה,
שֶׁהִיא כַּח עֲלִיּוֹן לְדַעַת וְלִשְׁמֹר צְוֵיֵי הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא. וְאִם הַנְּשָׁמָה הִיא הַקְדוֹשָׁה מֵעֵלָה
אוֹתָהּ בְּעִבּוּדָה אַחֲרֵת, זֶה הוּא שְׁמִטְמָא אוֹתָהּ,
וְיוֹצֵא מֵעִבּוּדֵת קוֹנוֹ. מִפְּנֵי שֶׁשְׁלֹשָׁה כַּחוֹת אֵלּוּ,
כֻּלָּם אֶחָד, נֶפֶשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה מְשִׁתְּפִים כְּאֶחָד,
וְהֵיוּ אֶחָד, וְהַכֹּל בְּדַגְמַת הַסּוּד הָעֲלִיּוֹן. (ועל זה נאמר
שם יג) הוֹלֵךְ אֶת חֲכָמִים וְגו'.

וְאִם רְאִינוּ לְזֶה הָאָדָם שֶׁהֵיוּ בּוֹ אֵלֶּה הַמְּדַרְגּוֹת
כֵּלָן, עַד שֶׁלֹּא עוֹמְדִים בְּקִבְעוֹת לְדַעַת מִי
שֶׁהוּא, בְּמָה יִתּוּדַע (שֵׁלֵא) לְהִתְקַרֵּב הָאָדָם אֵלָיו אוֹ
לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ. (בֵּן אָדָם שְׁיֵשׁ בּוֹ מְדַרְגּוֹת אֵלּוּ כֻּלָּם וְעוֹמְדִים קִימִים,
זֶהוּ אָדָם שָׁלֵם, עֶבֶד נְאֻמָּן לְאֲדוֹנוֹ, וְצָרִיךְ לְהִשְׁתַּמֵּךְ בּוֹ וּלְהִתְחַבֵּר בּוֹ לְלַמֵּד
דְּרָכִים מִמֶּנּוּ. וּבְמָה יִדְעַע בֵּן אָדָם לְדַעַת מִי הוּא לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו אוֹ לְהִתְרַחֵק
מִמֶּנּוּ?) בְּרִגְזוֹ מִמֶּשׁ יִדַּע לוֹ הָאָדָם וְיִוּדַע מִי הוּא.
אִם הַנְּשָׁמָה הִיא הַקְדוֹשָׁה שׁוֹמֵר בְּשִׁעַת רִגְזוֹ (בָּא
עֲלֶיהָ) שֵׁלֵא יַעֲקֹר אוֹתָהּ מִמְּקוֹמָהּ, שָׂאז יְבֵא תַחְתִּיהָ

אותו אל זר – זהו בן אדם כמו שצריך, זהו עבד של אדונו, זהו גבר שלם.

ואם האדם ההוא לא שמר לה והוא עקר הקדשה הזו העליונה ממקומה לשפן בתוכה הצד האחר – ודאי זהו אדם שמורד ברבו, ואסור להתקרב אליו ולהתחבר עמו, וזהו (איוב יח) טרף נפשו באפו. הוא טורף ועוקר נפשו בסבת רגזו, ומושיב בתוכה אל זר. ועל זה כתוב חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו, שהנשמה הקדושה היא טורף אותה ומטמא אותה משום אפו. אשר נשמה החליף באפו. כי במה נחשב הוא – עבודה זרה נחשב אותו בן אדם.

ומי שמתחבר עמו ומי שמדבר עמו, כמי שמתחבר בכוכבים ומזלות ממש. מה הטעם? משום שפוככים ומזלות ממש שורים בתוכם. ולא עוד, אלא שעוקר קדשה עליונה ממקומה, ומשפין במקומה עבודה זרה אל זר. מה אל זר כתוב בו (ויקרא יט) אל תפנו אל האלילים – כדגמת זה אסור להסתכל בפניו.

ואם תאמר, הרי רגז של חכמים – רגז של החכמים טוב הוא לכל הצדדים, שהרי

לְמַדְנּוּ שֶׁהַתּוֹרָה הִיא אֵשׁ, וְהַתּוֹרָה הִיא מְרִיתִיחָה
 אוֹתוֹ, שֶׁכְּתוּב (ירמיה כג) הֲלוֹא כֹה דִבְרֵי כָּאֵשׁ נֹאֵם
 ה'. רְגֵזוּ שֶׁל חֻכְמִים בְּדִבְרֵי תוֹרָה. רְגֵזוּ שֶׁל חֻכְמִים
 לִתַּת כְּבוֹד לַתּוֹרָה, וְהַכֹּל לְעִבּוּדַת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא הוּא הָיָה, לְכֹךְ נֶאֱמַר (דברים ד) כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ
 אֵשׁ אֹכְלָה הוּא אֵל קָנָא.

אָבֵל אִם בְּדִבְרִים אַחֲרִים, לֹא עֲבוּדַת הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא זֶה, לְפִי שֶׁבְּכֹל הַחֻטָּאִים
 שְׁעוֹשֶׂה הָאָדָם, הִיא לֹא עֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ כְּמוֹ
 זֶה, וְאִסּוּר לְהִתְקַרֵּב בְּקִרְבָּתוֹ שֶׁל זֶה. וְאִם תֹּאמַר,
 זֶה לְפִי שֶׁעָשָׂה הָיָה, שֶׁעָבַר וְאַחַר כֵּן חָזַר – לֹא
 כֵּן. שֶׁכִּיּוֹן שֶׁעָקַר הַקְּדוּשָׁה שֶׁל נִפְשׁוֹ מִמֶּנּוּ
 וּמִמְקוֹמוֹ, וְאוֹתוֹ אֵל זֶר מְקַפֵּחַ הַמְּקוֹם הַהוּא,
 מִתְחַזֵּק בּוֹ וְלֹא עוֹזֵב אוֹתוֹ, חוּץ מִכַּאֲשֶׁר נִטְהַר
 הָאָדָם מִכֹּל וְכֹל וְעוֹקֵר אוֹתוֹ לְעוֹלָמִים, וְאַחַר כֵּן
 מִשְׁתַּדֵּל לְהִתְקַדֵּשׁ וּלְהַמְשִׁיךְ קְדוּשָׁה עָלָיו, וְאִז
 הֲלוֹאֵי וַיִּתְקַדֵּשׁ.

אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסֵי, מִתְקַדֵּשׁ מִמֶּשׁ. (לְמָה? וְהָרִי
 נִדְחָה וְהִתְקַדֵּשׁ).

אָמַר לוֹ, בֵּא וּרְאֵה, בְּשַׁעַה שֶׁהוּא עוֹקֵר קְדוּשָׁה
 שֶׁל נִפְשׁוֹ, וְשׁוֹכֵן בְּמִקְוָמוֹ הָאֵל זֶר הַהוּא

שְׁנִקְרָא טְמָא, נְטָמָא הָאָדָם וּמְטָמָא לְמִי שְׁקָרַב
 עִמּוֹ, וְהִקְדָּשָׁה הִיא בּוֹרַחַת מִמֶּנּוּ. וְכִיּוֹן
 שְׁבוֹרַחַת מִמֶּנּוּ פְּעַם אַחַת, כָּל מַה שַׁיְעֵשֶׂה הָאָדָם
 עוֹד, לֹא תִשׁוּב לְמִקּוּמָהּ.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, כַּמָּה טְמָאִים יֵשׁ שְׁמִטְהָרִים?
 אָמַר לוֹ, שׁוֹנָה טְמָאָה אַחֲרַת שְׁלֹא
 יְכוּלָה לַעֲשׂוֹת יוֹתֵר. אָבֵל זֶה מְשַׁנָּה מִכָּלֶם,
 שְׁכָל גּוֹפּוֹ נְטָמָא מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ, וְנִפְשׁוֹ וְכָלוּ
 נְטָמָא. וְשָׂאָר טְמָאוֹת שְׁבַע עוֹלָם לֹא נְטָמָא אֶלָּא
 גּוֹפּוֹ מִבְּחוּץ בְּלִבָּד, וְלִכְּן כָּתוּב חִדְלוּ לָכֶם מִן
 הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ, שְׁמַחְלִיף קְדָשֶׁת רַבּוֹ
 מִשׁוּם אִפּוֹ, שְׁזוּהֵי טְמָאָה שְׁמִטְמָאָה הַכֹּל. כִּי
 בְּמָה נִחְשָׁב הוּא – בְּמָה שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה וּדְאִי
 נִחְשָׁב הוּא.

בֵּא וּרְאֵה, זֶהוּ רִגְזוּ שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה, הַצֵּד הָאֲחֵר,
 כְּמוֹ שְׁאִמְרָנוּ, שְׁרוּצָה הָאָדָם לְהִשְׁמַר מִמֶּנּוּ
 וְלְהַפְרֵד מֵעַלְיוֹ, וְעַל זֶה כָּתוּב (שְׁמוֹת ל"ד) אֱלֹהֵי
 מִסְכָּה לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ. לָךְ – כְּדֵי לְהִרְעֵ לָךְ. וְכָתוּב
 אַחֲרָיו, אֵת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמַר. תִּשְׁמַר – זֶה צֵד
 הִקְדָּשָׁה שְׁצָרִיף הָאָדָם לְשִׁמּוֹר אוֹתוֹ וְלֹא יִחְלִיף
 אוֹתוֹ בְּגִלְלַת הַצֵּד הָאֲחֵר. וְאִם יִחְלִיף אוֹתוֹ, הִרִי
 הוּא טְמָא, וּמְטָמָא לְכָל מִי שְׁמִתְקָרַב אֵלָיו.

אָת חג המצות תשמר - זהו מקום שנקרא שמור. ומפני כן כתוב את חג המצות תשמר, שבעת ימים תאכל מצות כאשר צויתך. שבעת ימים אלו אינם כשבעת הימים של סכות, שהם עליונים, ואלו תחתונים. ועל זה, באלו הליל גמור, ובאלו אין הליל גמור, ועל שהם למטה - שבעת ימים תאכל מצות. מצת כתוב חסר בלי אות ו', שטרם שורים אלו הימים העליונים, סוד אות ו'.

וְאֵם תאמר, כיון שסוד זה של חג המצות התקדש, מדוע יורד? שהרי למדנו, מעלים בקדש ולא מורידים. ומדוע יורדת למטה באלו הימים התחתונים?

בֵּא וראה, כתוב (ויקרא טז) וכפר בעדו ובעד ביתו וגו'. מי שיכפר צריך (לכפר) על עצמו תחלה, ואחר כך על ביתו. כדגמת זה, מדרגה זו מתחילה להתקדש ולצאת בקדשה לכפר עליו, וכיון שהוא התקדש, צריך לכפר על ביתו ולקדש אותם, ועל זה יורד למטה לקדש ביתו. ובמה מקדש להם? בישראל שלמטה, בחשבון העמר. וכיון שאלו מתקדשים, צריכים להעלות אותה למעלה. שהרי כאשר בית המלכה

מתקדש, אז עולה למעלה, להתקשר באלו
הימים העליונים למעלה.

ועל זה אנו עושים חשבון בעמידה על הרגלים,
לפי שאלו הימים, ימים עליונים הם. וכן
בכל זמן שנכנס אדם לאלו הימים העליונים, בין
בתפלה בין בשבח, צריך לעמד על רגליו,
הירכים והגוף כאחד שם. ירכים וגוף לעמידה
כזכר שעומד בכחו, ולא כנקבה שדרכה לשבת.
ועוד, משום שבח של העולם העליון.

ומשום שהוא סוד הזכר, נשים פטורות
מחשבון זה, ולא מחיבים למנות,
רק הזכרים, להתקשר כל אחד כמו שצריך.
כעין זה, (שמות כג) יראה כל זכור. זכרים ולא
נשים. משום שסוד הברית בזכר הוא, ולא
בנקבה, ומשום שעמידה סוד למעלה, נשים
לא מתחייבות.

וסוד למדנו כאן, שבכל שבעת הימים מאלו
הימים העליונים נוטלת הקדשה יום אחד
(וימתאחד) של אלו התחתונים, וזו התחתונה נקראת
שבוע, שמתקדש בשבעה ימים עליונים. וכן
בכל שבועה ושבעה מאלו חמשים ימים, עד ולא

עד בכלל. וכאשר נמצאים ארבעים ותשעה ימים
 עליונים, נמצאו למטה שבע ימים שמתקדשים
 בהם, וכל אחד נקרא שבוע שעולה באלו השבע.
 ועל זה כתוב (ויקרא כג) שבע שבתות תמימת
 תהינה. משום שאלו נקבות, תפס הכתוב לשון
 של נקבות.

וכאשר התקדשו בהם והבית נתקן להתחבר
 אשה בבעלה, אז נקרא חג השבועות,
 מאותן נקבות ששורים עליהן אותם ימים
 עליונים שנתקדשו בהם. ומשום זה כתוב
 בשבעתיכם, הם שלכם, ולא כתוב בשבועות,
 לפי שפך גם מתקדשים ישראל למטה עמהם.

ועל זה כאשר מגיעים לתשעה וארבעים ימים,
 היום ההוא העליון שעליהם, שהוא יום
 החמשים ששולט על תשעה וארבעים ימים, סוד
 כללות התורה, בתשע וארבעים פנים, ואז היום
 העליון ההוא, היום החמשים, בהתעוררות של
 מטה, מוציא תורה כלולה בתשע וארבעים פנים.

רבי אלעזר פתח ואמר, (תהלים פד) גם צפור מצאה
 בית ודרור קן לה אשר שתה אפרחיה את
 מזבחותיה וגו'. גם צפור מצאה בית, אלו צפרי

שָׁמַיִם שְׁמַהֵם שָׁמַיִם מְדוּרֵיהֶם בְּחוּץ, וּמָהֶם שָׁמַיִם מְדוּרֵיהֶם בְּבֵית, כְּמוֹ הַדְּרוֹר, שֶׁהוּא עוֹף שְׁעוֹשֶׂה דִירְתוֹ בְּבֵית שֶׁל כָּל אָדָם וְלֹא מִפְּחָד. מִדּוּעַ? מִפְּנֵי שְׂכָלֶם קוֹרְאִים לוֹ דְּרוֹר. מֵהוּ דְּרוֹר? חֲרוֹת, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר (ויקרא כה) וּקְרַאתֶם דְּרוֹר, וְתִרְגְּמוּ חֲרוֹת. וְזֶהוּ צְפוֹר דְּרוֹר. שֶׁהָרִי מִיּוֹם שְׁעוֹשֶׂה קֵץ בְּבֵית, מוֹצִיא בָּנִים, מְגוֹרֵיו בְּבֵית חֲמָשִׁים יָמִים, וְלֹא חֲרִיָּהֶם נִפְרָדִים אֵלּוּ מֵאֵלּוּ, וְזֶהוּ עוֹף שְׁנֶקְרָא דְּרוֹר – חֲרוֹת.

בא וּרְאֵה מָה כָּתוּב, וּקְדַשְׁתֶּם אֶת שְׁנַת הַחֲמָשִׁים שָׁנָה וּקְרַאתֶם דְּרוֹר בְּאֶרֶץ. מִכָּאן יוֹצֵאת חֲרוֹת לְכֻלָּם. וּמִפְּנֵי שִׁיּוּצֵאת מִמֶּנּוּ חֲרוֹת, תּוֹרָה שִׁיּוּצֵאת מִמֶּנּוּ נִקְרַאת חֲרוֹת. וְעַל זֶה כָּתוּב (שמות לב) חֲרוֹת עַל הַלְּחַת, אֵל תִּקְרָא חֲרוֹת אֶלֶּא חֲרוֹת, וְזוֹ הַתּוֹרָה שְׁנֶקְרַאת חֲרוֹת, שֶׁהָרִי מֵה שְׁמוֹצִיא יוֹם זֶה הָעֲלִיּוֹן נִקְרָא חֲרוֹת, וְהוּא חֲרוֹת שֶׁל הַכֹּל. וְזֶה הַיּוֹם הוּא חֲרוֹת עֲלִיוֹנָה, מִשּׁוּם שִׁישׁ חֲרוֹת תַּחְתּוֹנָה וְחֲרוֹת עֲלִיוֹנָה. ה"א עֲלִיוֹנָה, ה"א תַּחְתּוֹנָה. חֲרוֹת עֲלִיוֹנָה. וְחֲרוֹת תַּחְתּוֹנָה שְׁמֻטָּה וְיֻבַל כְּאֶחָד הֵם.

שְׁנֵי מִיְּנֵי לֶחֶם אֶכְלוּ יִשְׂרָאֵל: אֶחָד כְּאֲשֶׁר יִצְאוּ מִמִּצְרַיִם, אֶכְלוּ מִצָּה, לֶחֶם עֲנִי. וְאֶחָד

במדבר, לחם מן השמים (אחד בפסח ואחד בשבועות),
 שכתוב (שמות טז) הנני ממטיר לכם לחם מן
 השמים. ועל זה קרבן של יום זה הוא לחם.
 ועל לחם מקריבים כל שאר קרבנות, שהלחם
 הוא העקר, שכתוב (ויקרא כג) והקרבתם על
 הלחם שבעת כבשים וגו', וכתוב (שם)
 ממושבותיכם תביאו לחם תנופה וגו'. שזהו
 לחם שחכמו בו ישראל, חכמה עליונה של
 התורה, ונכנסו בדרךיה.

עֲתָה יֵשׁ לָנוּ לְהִתְבוֹנֵן, בְּפֶסַח יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל
 מִלְּחָם שֶׁנִּקְרָא חֶמֶץ. כְּתוּב (שְׁמוֹת יג) וְלֹא
 יֵרָאֶה לָּךְ חֶמֶץ, וְכְתוּב (שֵׁם יב) כִּי כָל אֲכַל
 מִחֶמֶץ. מָה הַטַּעַם? בְּשִׁבִיל כְּבוֹד שֶׁל הַלֶּחֶם
 הַהוּא הַנִּקְרָא מִצָּה. וְעִכְשָׁו שֶׁזָּכוּ יִשְׂרָאֵל
 לְלֶחֶם עֲלִיּוֹן יוֹתֵר, לֹא רָאוּ הִיא שֶׁיִּתְבַּטֵּל
 הַחֶמֶץ וְלֹא יֵרָאֶה כָּלֵל. וּמִדּוּעַ קָרְבַּן זֶה הִיא
 חֶמֶץ? שְׁכָתוּב סֵלֶת תְּהִינָה חֶמֶץ תֵּאֲפִינָה.
 וְעוֹד, שְׁעֵתָה בְּיוֹם זֶה מִתְבַּטֵּל יֵצֵר הָרַע,
 וְהַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרָאת חֲרוֹת נִמְצָאת.

אָרְא, לְמַלְךְ שֶׁהִיא לוֹ בֶּן יְחִידִי, וְנִחְלָה. יוֹם
 אֶחָד הִיא מִתְאַוָּה לְאָכֵל. אָמְרוּ, יֵאָכֵל בֶּן
 הַמֶּלֶךְ (מֵאָכֵל שֶׁל רַפּוּאָה) רַפּוּאָה זוֹ, וְעַד שֶׁיֵּאָכֵל אוֹתָהּ,

לא ימצא מאכל ומזון אחר בבית. עשו כן. כיון
שאכל הפואה ההיא, אמר, מכאן והלאה יאכל
כל מה שהוא מתאנה ולא יכול להזיק לו.

כך כאשר יצאו ישראל ממצרים, לא היו
יודעים עקר וסוד של האמונה. אמר
הקדוש ברוך הוא: יטעמו ישראל רפואה, ועד
שיאכלו רפואה זו, לא יראה להם מאכל אחר.
כיון שאכלו מצה, שהיא רפואה לעלות ולדעת
בסוד האמונה, אמר הקדוש ברוך הוא: מכאן
והלאה ראוי להם חמץ ויאכלו אותו, שהרי אינו
יכול להזיק להם. וכל שכן שביום השבועות
שנמצא לחם עליון, שהוא רפואה לכל.

ועל זה מקריבים חמץ להשרף על המזבח.
ומקריבים שתי לחם אחרים כאחד. וחמץ
נשרף באש המזבח, ולא יכול לשלט ולהזיק
להם לישראל. ומשום זה ישראל קדושים
נדבקים בו בהקדוש ברוך הוא, ברפואה של
התורה ביום זה. ואם היו שומרים ישראל שני
צדדים של לחם אלו, לא היו עולים בדין לעולם.

ביום של ראש השנה, שהוא יום הדין, (בכל יום)
שאינו הוא, אלא לאלו שלא לקחו מאכל

שֶׁל הַרְפוּאָה, וְעִזְבוּ אֶת מֵאֲכָל הַתּוֹרָה מִשּׁוּם
 מֵאֲכָל אַחַר שֶׁהוּא חֲמֵץ. כִּי בַיּוֹם זֶה שֶׁל רֹאשׁ
 הַשָּׁנָה הַחֲמֵץ הֵהוּא עוֹלָה, וּמְקַטְרֵג עַל הָאָדָם
 וּמְלַשִּׁין עָלָיו, וְהוּא עוֹמֵד בַּיּוֹם זֶה מְקַטְרֵג עַל
 הָעוֹלָם, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב בְּדִין עַל כָּל־
 וְדָן אֶת הָעוֹלָם.

וּמִפְּנֵי זֶה, כַּאֲשֶׁר נִתֵּן הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
 הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, הַטְעִים לָהֶם
 מִהֲלָחֵם הָעֲלִיּוֹן הֵהוּא שֶׁל הַמְקוֹם הֵהוּא,
 וּמִתּוֹךְ הַלָּחֵם הֵהוּא הָיוּ יוֹדְעִים וּמִסְתַּכְלִים
 בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, וְהָרִי בְּאֵרוֹ
 הַדְּבָרִים אֵלּוֹ הַחֲבָרִים בְּסוּדוֹת (אֵלּוֹ שְׂאֲנַחְנוּ אוֹמְרִים)
 אֵלּוֹ כְּמוֹ שְׂאֲמַרְנוּ.

סדר הלימוד ליום טז שבט [יום 134 בשנה]

רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ,
 וְהָיוּ הוֹלְכִים עִמָּהֶם רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי יוֹסִי. עַד
 שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, פָּגְשׁוּ בְּזִקֵּן אֶחָד, וְהָיָה אוֹחֵז בְּיָדוֹ
 תִּינּוֹק אֶחָד. הָרִים עֵינָיו רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרָאָה אוֹתוֹ.
 אָמַר לוֹ לְרַבִּי אַבָּא, וְדַאי דְּבָרִים חֲדָשִׁים יֵשׁ לָנוּ
 אֶצֶל הַזִּקֵּן.

כַּאֲשֶׁר הִגִּיעוּ אֵלָיו, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּמַשָּׂא
הַקָּשׁוֹר בְּגִבְךָ אַתָּה בָּא? מִי אַתָּה? אָמַר
לו, יְהוּדֵי אָנִי. אָמַר, דְּבָרִים חֲדָשִׁים וַדַּאי בְּיוֹם
זֶה אֶצְלֶךָ. אָמַר לו, לְהִיכֵן הוּא דִרְכָךָ? אָמַר לו,
דִּירְתִי הִיטָה בְּאֵלּוֹ פּוֹרְשֵׁי הַמְדָבָר, שְׁהִיִּיתִי
מִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, וְעַתָּה בָּאתִי לְיָשׁוּב לְשִׁבְתְּ בְּצֵל
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּיָמִים אֵלּוֹ שֶׁל הַחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה.

שְׁמַח רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר, נִשְׁב, בּוֹדַאי הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא שְׁלַח אוֹתָךְ אֵלֵינוּ. אָמַר לו,
חַיִּיךָ שֶׁנִּשְׁמַע דְּבַר מַפִּיךָ, מֵאֵלּוֹ הַדְּבָרִים
הַחֲדָשִׁים עֲתִיקִים שֶׁנִּשְׁטַעְתָּם שָׁם בַּמְדָבָר מִחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה, וּמִדּוּעַ נִפְרַדְתָּם עַתָּה מִהַמְדָבָר
לְבַא לְיָשׁוּב? אָמַר לוֹ אוֹתוֹ הַזְקֵן, בְּשֵׁאֵלָה זוֹ
יִדְעָתִי שְׁחַכְמָה אֶצְלֶךָ וּדְבָרֶיךָ מַגִּיעִים לְרַקִּיעֵי
הַחֲכָמָה (נוֹטִים לְתַקִּיעַת הַחֲכָמָה).

פֶּתַח הַזְקֵן הֵהוּא וְאָמַר, (דְּבָרִים א) וּבַמְדָבָר אֲשֶׁר
רְאִיתָ אֲשֶׁר נִשְׁאַף ה' אֵלֶיךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא
אִישׁ אֶת בְּנוֹ וְגו'. פְּסוּק זֶה כֶּף הִיָּה צָרִיךְ לוֹמַר,
וּבַמְדָבָר אֲשֶׁר נִשְׁאַף. מֵהוּ רְאִיתָ? אֵלָּא הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא הִנְהִיג אֶת יִשְׂרָאֵל בַּמְדָבָר, מְדָבָר
חֲזָק, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (דְּבָרִים ח) נַחֲשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב

וגו'. ומדבר שהוא חזק משאר מדבריות בעולם. מה הטעם?

משום שבשעה ההיא שיצאו ישראל ממצרים ונשלמו לששים רבוא, התחזקה המלכות הקדושה ועלתה על הכל, והאירה הלבנה, ואז נכנעה מלכות הרשעה, הצד האחר, והוציא אותם הקדוש ברוך הוא ללכת במדבר חזק, שהוא מקום ושלטון סמא"ל הרשע, שהוא שלו ממש, כדי לשבר חזקו וכחו ולכתת ראשו (ולהוריד אותו) ולהכניע אותו שלא ישלט. ואלמלא חטאו ישראל, רצה הקדוש ברוך הוא להעבירו מן העולם, ועל זה העביר אותם בנחלתו וגורלו וחקלו ממש.

בגלל שחטאו בכמה פעמים, נשף אותם הנחש, ואז התקיים (בראשית ג) הוא ישופך ראש וגו'. ישראל הכו ראשו בתחלה ולא ידעו להשמר ממנו, ולבסוף הוא הכה באחרונה, ונפלו כלם במדבר, והתקיים ואתה תשופנו עקב. וארבעים שנה לקו ממנו, כנגד ארבעים מלקות של בית דין.

ועל זה כתוב אשר ראית, בעיניהם היו רואים את אדון המדבר הולך קשור לפנייהם,

וְלִקְחוּ נַחֲלָתוֹ וּגְוִרָלוֹ. מַנִּין לָנוּ? שְׁכָתוֹב (שמות טו)
 אֲז נִבְהָלוּ אֱלוֹפֵי אָדוֹם, וְאֵלֶּה הֵם (דברים ח) נָחַשׁ
 שָׂרָף וְעֶקְרָב. וְאִנְחָנוּ גַם כֶּךָ נִפְרְדָנוּ מִהַיְשׁוּב
 לְמַדְבַּר הַחֲזֵק לְעֵין שָׁם בַּתּוֹרָה, כְּדִי לְהַכְנִיעַ אֶת
 הַצַּד הָאֲחֵר.

וְעוֹד, שְׁלֵא מִתִּישְׁבִים דְּבָרֵי תּוֹרָה אֵלָא שָׁם,
 שְׂאִין אֹר אֵלָא אוֹתוֹ הַיּוֹצֵא מִתּוֹךְ
 הַחֲשֶׁךְ. שְׁכַאֲשֶׁר נִכְנַע צַד זֶה, מִתְעַלֶּה הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לְמַעַלָּה וּמִתְכַּפֵּד בְּכְבוֹדוֹ, וְאִין עֲבוֹדַת
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵלָא מִתּוֹךְ הַחֲשֶׁךְ, וְאִין הַטּוֹב
 אֵלָא מִתּוֹךְ הָרַע. וְכַאֲשֶׁר נִכְנַס בֵּין אָדָם בְּדַרְךְ
 רָעָה וְעָזַב אוֹתָהּ, אֲז מִתְעַלֶּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּכְבוֹדוֹ, וְעַל זֶה שְׁלֵמוֹת הַכֹּל – טוֹב וְרַע כְּאֶחָד,
 וְלַעֲלוֹת אַחֵר כֶּךָ בְּטוֹב, וְאִין טוֹב אֵלָא הֵהוּא
 שְׂיָצָא מִתּוֹךְ הָרַע. וּבְטוֹב זֶה מִתְעַלֶּה כְבוֹדוֹ,
 וְזוֹהֵי עֲבוֹדָה שְׁלֵמָה.

וְאִנְחָנוּ עַד עַכְשָׁו יוֹשְׁבִים שָׁם כָּל יְמֵי הַשָּׁנָה
 בְּכְדֵי לְהַכְנִיעַ בְּמַדְבַּר לְצַד הָאֲחֵר.
 עַכְשָׁו שֶׁהִגִיעַ זְמַן עֲבוֹדַת הַקְּדוֹשׁ שֶׁל צַד הַקְּדוֹשָׁה,
 חֲזַרְנוּ לִישׁוּב, שְׁשָׁם הִיא עֲבוֹדָתוֹ. וְעוֹד, שְׁעַתָּה
 בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הִגִיעַ זְמַן שֶׁל הַנְּחָשׁ הֵהוּא לְתַבַּעַ

דין מלפני הקדוש ברוך הוא, ושם הוא שולט,
ומפני כך יצאנו משם ובאנו לישוב.

פְּתַח הַזִּקְן ההוא ואמר, (תהלים פא) תקעו בחדש
שופר בכסה ליום חגנו. עכשו הוא הזמן
להתעורר הדין העליון החזק, וכאשר הוא
מתעורר, הצד האחר מתחזק כנגדו. ומכיון
שהוא מתחזק, עולה ומכסה ללבנה, שלא
מאירה אור, ומתמלאת מצד הדין. אז כל העולם
הוא בדין, עליונים ותחתונים, וכרוז קורא בכל
הרקיעים: התקינו כסא של דין לאדון הכל,
שהוא רוצה לדון.

וסוד כאן, והאיר לנו במדבר, מדוע מתעורר דין
עליון ביום זה. אלא כל סודות וכל
הקדשות הנכבדות, כלם תלויים בשביעי.
והשביעי ההוא העליון, עולם העליון, שנקרא
עולם הבא. ממנו מאירים כל הנרות וכל
הקדשות וכל הברכות. וכאשר מגיע הזמן לחדש
הברכות והקדשות להאיר, צריך להשגיח בכל
תקון של העולמות כלם, וכל התקונים ההם
לקיים כלם עולים מתוך התחתונים, אם הם
כשרים. ואם אינם כשרים, אז עומדת, (דבר) שלא

מְאִירָה, עַד שְׁנִפְרָדִים הַחִיבִים מִתּוֹךְ הַזִּכָּאִים, אֲזִי
מִתְעוֹרֵר הַדִּין.

וּמֵהַדִּין הֵהוּא מִתְחַזֵּק הַצַּד הָאֲחֵר, וְנִמְצָא
מְקַטְרֵג, כְּדִי שְׁיִנְתְּנוּ לוֹ אֱלוֹ הַחִיבִים,
מִפְּנֵי שְׁכֵתוֹב (איוב כח) וְלִכְלֵ תַכְלִית הוּא חוֹקֵר.
וּמִכֶּסֶה לְלִבְנָה. מֵדוּעַ (לא מוֹסֵרֶת אוֹתָם בְּיַד הַמְקַטְרֵג)? מִפְּנֵי
שְׂאִין רְצוֹנוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא אֶבֶד אֶת
מַעֲשֵׂי יָדָיו.

וְהַצַּד הָאֲחֵר הֵהוּא עוֹמֵד כְּקַלְפֵּה חֲזָקָה, שְׂאִינָה
יְכוּלָה לְהִשְׁבֵּר חוּץ בְּאוֹתָהּ עֲצָה
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִתֵּן לְיִשְׂרָאֵל, שְׁכֵתוֹב תִּקְעוּ
בַּחֲדָשׁ שׁוֹפֵר בְּכֶסֶה לְיוֹם חֲגִנּוּ. כְּדִי לְשִׁבֵר הַכֶּסֶוֹי
הֵהוּא שְׁמִכְסֵה אֶת הַלִּבְנָה, וְלֹא מְאִירָה.

וּכְאֲשֶׁר מִתְעוֹרְרִים יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה בְּשׁוֹפֵר,
הַקּוֹל הֵהוּא שְׁיוּצָא מֵהַשׁוֹפֵר מִכָּה
בְּאֹוִיר, וּבּוֹקֵעַ אֶת הַרְקִיעִים, עַד שְׁעוֹלָה לְגַבִּי
הַסֵּלֶע הֵהוּא הַחֲזֵק, (הַצַּד הָאֲחֵר) שְׁמִכְסֵה לְלִבְנָה,
מִשְׁגִּיחַ וּמוּצָא הַתְּעוֹרְרוֹת הַרְחָמִים, אֲזִי הֵהוּא
שְׁעוֹלָה וְעוֹמֵד לְמַעְלָה, מִתְעַרְבֵב. אֲזִי הַקּוֹל הֵהוּא
עוֹמֵד וּמַעְבִּיר הַדִּין הֵהוּא, וְכִיוֹן שְׁלִמְטָה
מִתְעוֹרְרִים הַרְחָמִים, כֶּן גַּם לְמַעְלָה מִתְעוֹרֵר

שׁוֹפֵר אַחַר עֲלִיּוֹן וּמוֹצִיא קוֹל שֶׁהוּא רַחֲמִים,
וּמִתְעַרְבָּבִים קוֹל בְּקוֹל, רַחֲמִים בְּרַחֲמִים,
וּבִהֲתַעֲוֲרוֹת שֶׁל לְמִטָּה מִתְעוֹרֵר כֶּף גַּם לְמַעְלָה.

וְאָם תֹּאמֶר, אֵיךְ יְכוּל קוֹל שֶׁל לְמִטָּה אוֹ
הֲתַעֲוֲרוֹת שֶׁל לְמִטָּה לְהִתְעוֹרֵר – כְּמוֹ
כֵּן? בֵּא וּרְאֵה, עוֹלָם הִתְחַתּוֹן עוֹמֵד לְקַבֵּל תְּמִיד,
וְהוּא נִקְרָא אֲבָן טוֹבָה, וְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן לֹא נוֹתֵן
לוֹ, אֲלָא כְּמוֹ שֶׁהוּא עוֹמֵד. אִם הוּא קִיָּם בְּהֶאֱרַת
פְּנִים מִלְּמִטָּה, כְּמוֹ כֵּן מְאִירִים לוֹ מִלְּמַעְלָה. וְאִם
הוּא עוֹמֵד בְּעֵצְבוֹת, נוֹתְנִים לוֹ דִּין כְּנֶגְדּוֹ.

כְּמוֹ זֶה, (תהלים ק) עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה. שִׂמְחָה
שֶׁל בֶּן אָדָם מוֹשֵׁף לְעֵצְמוֹ שִׂמְחָה אַחֲרַת
עֲלִיּוֹנָה. כֶּף גַּם זֶה הָעוֹלָם הִתְחַתּוֹן – כְּמוֹ שֶׁהִיא
מִתְעוֹרֶרֶת, כֶּף מוֹשֵׁף מִלְּמַעְלָה. מִשׁוּם כֶּף
מִקְדִּימִים יִשְׂרָאֵל וּמְעוֹרְרִים בְּשׁוֹפֵר קוֹל שֶׁהוּא
(סוד שֶׁל רַחֲמִים) כָּלִיל בְּאֵשׁ וּמִים וְרוּחַ, וְנִעֲשֶׂה אֶחָד,
וְעוֹלָה לְמַעְלָה, וּמִכָּה בְּאֲבָן הַטּוֹבָה הַזֶּה, וְנִצְבָּע
בְּגוֹנִים אֵלּוּ שֶׁל הַקּוֹל הַזֶּה, וְאִז כְּמוֹ שֶׁמִּתְרָאֶה,
כֶּף מוֹשֵׁף מִלְּמַעְלָה.

וְכִיּוֹן שְׁנַתְּקַנְתָּ בְּקוֹל זֶה, רַחֲמִים יוֹצְאִים
מִלְּמַעְלָה וְשׁוֹרִים עָלֶיהָ, וְנִכְלָלֶת

בְּרַחֲמִים מְלִמָּטָה וּמְלַמְעָלָה. וְאִזּוּ מִתְעַרְבֵב הַצַּד
הָאֲחֵר, (מִסְתַּכֵּל וְרוֹאֵה בְּהָאֶרֶת הַפְּנִיִּים) וְנִחְלָשׁ כַּחוֹ וְלֹא
יְכוּל לְקַטְרֵג. וְהָאֲבָן הַטּוֹבָה הַזֹּו קִיָּמַת בְּהָאֶרֶת
הַפְּנִיִּים מְכַל הַצְּדָדִים – בְּהָאֶרֶת שֶׁל לְמָטָה
וּבְהָאֶרֶת שֶׁל לְמַעְלָה.

מִתִּי עוֹמֶדֶת בְּהָאֶרֶת שֶׁל לְמַעְלָה? הֲיֵיהָ אוֹמֵר
בְּיוֹם הַכְּפוּרִים. וּבְיוֹם הַכְּפוּרִים מְאִירָה
הָאֲבָן הַטּוֹבָה הַהִיא בְּאוֹר שֶׁל לְמַעְלָה מִתּוֹךְ
הָאוֹר שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, (וּמִתְעַרְבֵב הַמְקַטְרֵג הַהוּא), וְאִזּוּ
מִתְקַנֵּים יִשְׂרָאֵל לְמָטָה שְׁעִיר אֶחָד, וְשׁוֹלְחִים
לְמַדְבָּר הַזֶּה הַחֲזֵק שֶׁהוּא שׁוֹלֵט עָלָיו.

וְהַצַּד הָאֲחֵר הַהוּא הוּא נִקְדָּה אֲמֻצָּעִית שֶׁל
הָעוֹלָם הַחָרֵב, מִשׁוּם שֶׁכָּל חֲרָבָה
וְשִׁמְמָה (הוּא מְמַנֵּו, מֵהַצַּד הָאֲחֵר הַהוּא הַשׁוֹלֵט) מְמַנֵּו, הַצַּד
הָאֲחֵר הַהוּא שׁוֹלֵט עָלָיו, וְנִקְדָּה הָאֲמֻצָּעִית שֶׁל
כָּל הַיְשׁוּב, צַד הַקְּדֻשָּׁה הוּא. וְעַל זֶה עוֹמֶדֶת
יְרוּשָׁלַיִם בְּאֲמֻצָּע כָּל הַיְשׁוּב שֶׁל הָעוֹלָם.

בְּשִׁתֵּי נִקְדוֹת נִבְדְּלַת מְלָכוֹת שָׁמַיִם, צַד הַקְּדֻשָּׁה
– אַחַת שְׁלָה, וְאַחַת שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא.
נִקְדָּה עֲלִיוֹנָה נְעֻלְמַת, וְעַל זֶה קִיָּמַת בְּשִׁתֵּי
נִקְדוֹת. נִקְדָּה שְׁלָה עוֹמֶדֶת תַּחְתֵּיהָ, יְרוּשָׁלַיִם,

אֲמָצַע שֶׁל כָּל הַיָּשׁוּב. נִקְדָּה שְׁלוֹקַחַת מֵאֵמָּא
עֲלִיוֹנָה וּסְתוּמָּה, הִיא גַן עֵדֶן שֶׁל הָאָרֶץ, שְׁעוּמֵדַת
בְּאֲמָצַע שֶׁל כָּל הָעוֹלָם לְכָל הַצְּדִדִים, שֶׁל הַחֲרָבָה
וְהַיָּשׁוּב וְכָל צְדִדֵי הָעוֹלָם.

וַעֲלֵה זֶה בְּאֲמָצַע גַּן עֵדֶן עוּמֵדַת נִקְדָּה אַחַת עֲלִיוֹנָה
נְעֻלְמַת וּסְתוּמָּה שְׁלֵא נוֹדַעַת. וְעַמּוּד אֶחָד
נְעוּץ מְלֻמָּטָה לְמַעְלָה תוֹךְ הַנִּקְדָּה הַזֵּה, וּמִשָּׁם
נוֹבְעִים מִים שֶׁנִּפְרָדִים לְאַרְבַּעַת צְדִדֵי הָעוֹלָם.
נִמְצְאוּ שֶׁלֵּשׁ נִקְדוֹת בְּעוֹלָם שְׁעוּמֵדוֹת זו עַל זו,
כְּדִגְמַת שֶׁלֵּשׁ נִקְדוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה.

בֵּא וּרְאֵה, הַשְּׁעִיר הַהוּא שְׁשׁוּלְחִים יִשְׂרָאֵל
לְעֲזָאזֵל לְמַדְבָּר הַהוּא, כְּדֵי לְתַת חֶלֶק לְצַד
הָאֲחֵר הַהוּא לְהַתְּעַסֵּק אִתּוֹ. וְאִם תֵּאמָר, שְׁנֵי
שְׁעִירִים לָמָּה כָּאֵן? אֶחָד לֵה, וְאֶחָד לְצַד הָאֲחֵר
הַהוּא. נִיחָא הַשְּׁעִיר הַהוּא שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, אִף
לֵה' מְדוּעָ?

אַתָּא, לְמַלְךְ שְׁהֵיָה כּוּעֵס עַל בְּנוֹ, קָרָא לְשׁוּטֵר,
זֶה שְׁעוּשָׁה דִין בְּבִנֵי אָדָם תָּמִיד, כְּדֵי
שְׁיִתְּכוּנֵן לְעֵשׂוֹת דִין בְּבִנוֹ. הַשׁוּטֵר הַהוּא שְׁמַח,
וְנִכְנַס לְבֵית הַמֶּלֶךְ לְאָכֵל שָׁם. כִּיּוֹן שְׁרָאָה אוֹתוֹ
בְּנוֹ, אָמַר, וּדְאִי לֹא נִכְנַס הַשׁוּטֵר כָּאֵן בְּבֵית אָבִי

אָלָא מְשׁוּם שְׁכַעַס הַמֶּלֶךְ עָלַי. מָה עָשָׂה? הֲלֵךְ
וְהִתְפַּיֵּס עִמּוֹ. וּמְשׁוּם שֶׁהִתְפַּיֵּס עִמּוֹ, צָוָה הַמֶּלֶךְ
לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה עֲלִיוֹנָה לוֹ וּלְבָנוּ, וְצָוָה שְׁלֹא יִדַע
בּוֹ הַשׁוֹטֵר הַהוּא.

לְבַסוּף נִכְנַס הַשׁוֹטֵר הַהוּא. אָמַר הַמֶּלֶךְ, עֲתָה
אִם יִדַע זֶה מִהֶסְעוּדָה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהִכְנַתִּי
לִי וּלְבָנִי, יִתְבַּלְבַּל הַשְּׁלֶחֶן. מָה עָשָׂה? קָרָא
לְמַמְנָה עַל הַסְּעוּדָה וְאָמַר לוֹ, תִּכְיֵן מִשְׁהוּ וְתִשִּׁים
לְפָנַי, וְתִשִּׁים לְפָנַי הַשׁוֹטֵר הַהוּא, כְּדֵי שִׁיחֲשַׁב
שֶׁסּוּעַד לְפָנַי מִשְּׁלִי, וְלֹא יִדַע מִהֶסְעוּדָה הַחֲשׁוּבָה
הַהִיא שֶׁל שְׂמֻחָה שְׁלִי וְשֶׁל בְּנֵי, וְיִקַּח הַחֶלֶק
הַהוּא וְיִלָּךְ לוֹ, וְיִתְרַחֵק מִהַשְּׂמֻחָה שֶׁל הַסְּעוּדָה
שְׁלָנוּ. וְאִם לֹא שָׁעָשָׂה הַמֶּלֶךְ כֵּן, לֹא יִתְרַחֵק
הַשׁוֹטֵר הַהוּא מִבֵּית הַמֶּלֶךְ.

כֵּן אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, תִּזְמִינוּ שְׁנֵי
שְׁעִירִים, אֶחָד לִי וְאֶחָד לְמִקְטָרְגַּי הַהוּא, כְּדֵי
שִׁיחֲשַׁב שֶׁמִּסְעוּדָה שְׁלִי הוּא אוֹכֵל, וְלֹא יִדַע
בְּסְעוּדַת הַשְּׂמֻחָה הָאַחֶרֶת שְׁלָנוּ, וְיִקַּח הַחֶלֶק
הַהוּא וְיִלָּךְ לְדַרְכוֹ וְיִתְרַחֵק מִבֵּיתִי. כִּיּוֹן שֶׁאִמָּא
הָעֲלִיוֹנָה, עוֹלָם הַבָּא, בָּאָה לְשָׂרוֹת תּוֹךְ הַהִיכָל
שֶׁל הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן לְמִצָּא אוֹר (לְהַשְׁגִּיחַ עָלֶיהָ בְּהֶאֱרָה)
שֶׁל הַפְּנִים, דִּין הוּא שְׁלֹא יִמָּצֵא הַמִּקְטָרְגַּי הַהוּא,

וְלֹא בְעֲלֵי הַדִּין לְפָנָיו, כְּאֲשֶׁר מוֹצִיא כָּל הַבְּרָכוֹת
וּמְאִיר לְכֻלָּם. וְכָל שְׁפַע הַחֲרוֹת הֵהוּא נִמְצָא,
וְיִשְׂרָאֵל נוֹטְלִים מֵאֵלוֹ הַבְּרָכוֹת.

שְׁהָרִי כְּאֲשֶׁר הָעוֹלָם הֵבֵא נִכְנָס לְהִיכָל שֶׁל
הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן וּמוֹצֵא שְׁשֻׁמֵּחַ הָעוֹלָם
הַתַּחְתּוֹן עִם בְּנָיו בְּסִעוּדָה הָעֲלִיוֹנָה הֵהִיא, אֲזַ
הוּא מְבָרֵךְ הַשְּׁלֶחֶן, וְהָעוֹלָמוֹת כָּלָם מִתְּבָרְכִים,
וְכָל שְׁמֻחָה וְכָל הָאָרֶת הַפְּנִיִּים נִמְצְאוֹת שָׁם. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב (ויקרא טז) לְפָנַי ה' תִּטְהָרוּ.

כָּתוּב (ויקרא טז) וַנִּתֵּן אֶהְרֹן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים
גִּרְלוֹת גֹּרֶל אֶחָד לָהּ וְגֹרֶל אֶחָד
לְעִזָּאוֹל. זֹהֵי הַשְּׁמֻחָה הֵהִיא שֶׁל הַמְּקַטְרֵג הֵהוּא,
כְּדִי שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִפִּיל עִמּוֹ גֹּרֶל, וּמִזְמִין
אוֹתוֹ, וְלֹא יוֹדֵעַ שְׂאֵשׁ דּוֹלֵק שָׁם עַל רֹאשׁוֹ וְעַל
הָעַם שָׁלוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי כה) כִּי גִחְלִים אֶתָּה
חֲתָה עַל רֹאשׁוֹ.

וְסִימְנָהּ – (אסתר ה) אֵף לֹא הִבִּיָּאָה אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה
עִם הַמֶּלֶךְ אֶל הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר עָשְׂתָה כִּי
אִם אוֹתִי. וְכָתוּב, וַיֵּצֵא הָמֶן בֵּיּוֹם הַהוּא שְׁמֻחַ
וְטוֹב לֵב. בַּחֲלֵק הֵהוּא שְׁנוּטֵל, וְהוֹלֵךְ לוֹ. וּבִסוּף,
כְּאֲשֶׁר בָּא הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיוֹן לְבֵית הַמַּלְכָּה, הַמַּלְכָּה
מְבַקֶּשֶׁת עָלֶיהָ וְעַל בְּנֵיהָ וְעַל עַמָּהּ מִן הַמֶּלֶךְ.

וְאִפְּלוּ בְזִמְנֵי שִׁישְׁרָאֵל בְּגִלוֹת וּמִתְפַּלְלִים תְּפִלוֹת
בְּכָל יוֹם, הִיא עוֹלָה בְּיוֹם זֶה לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 הָעֲלִיּוֹן וּמִבְקֶשֶׁת עַל בְּנֵיהָ, וְאִז נִגְזְרוֹת כָּל אוֹתָן
 נִקְמוֹת שְׁעֵתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת עִם
 אָדוֹם, וְנִגְזַר אִיךָ עֲתִיד הַמְקַטְרֵג הַזֶּה לַעֲבֹר מִן
 הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה כה) בַּלַּע הַמּוֹת לְנֶצַח.

וְסִימְנָהּ – בְּזִמְנֵי הַגְּלוֹת (אסתר ז) כִּי נִמְכַרְנוּ אָנֹכִי
 וְגו'. כִּי אֵין הֶצֶר שׁוֹהַ בְּנִזְק הַמֶּלֶךְ. מַה
 זֶה בְּנִזְק הַמֶּלֶךְ? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יהושע ז) וְהִכְרִיתוּ
 אֶת שְׁמֹנוּ מִן הָאָרֶץ וּמַה תַּעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל.
 שְׁהִירֵי הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן לֹא מִתְקִיִּם בְּקִיּוּמוֹ, וְזֶהוּ
 בְּנִזְק הַמֶּלֶךְ.

וְאִז, וְהִמֵּן נִבְעַת מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶכָּה. אִז אוֹר
 הַפָּנִים וְכָל שְׁמֻחָה נִמְצָאת, וְיִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים
 לְחֵירוֹת בְּיוֹם הַהוּא. וְאִז, מִהַיּוֹם הַהוּא וְהִלְאָה,
 חֵירוֹת וְשְׁמֻחָה בְּגִלוּי לְשִׁלְטַן עֲלֵיהֶם, וְאִז צָרִיף
 לְשִׁמְחַ עִמָּהֶם. מִכָּאֵן וְהִלְאָה, כְּמוֹ שֶׁנִּתְּנָנוּ לוֹ חֵלֶק
 לְהִתְרַחֵק מֵהֶם, כִּף גַּם נוֹתְנִים לְשָׂאֵר הָעַמִּים
 לְהִתְרַחֵק מֵהֶם לְמַטָּה.

בֵּא וּרְאֵה, מַה הוּא סוּד הַקְּרִבְנוֹת לְהַקְרִיב שְׁעִיר
 (כַּנְגֵד שְׁעִיר) וְלֹא דָבָר אַחֵר? וּמִדּוּעַ שְׁעִיר בְּרֵאשׁ

חדש, וכאן גם כן שעיר? אלא, אם תאמר משום
 שהוא צד שלו – טוב. מדוע לא היה יצז?
אף דבר זה צריך, והוא נמצא לבעלי כשופים,
 שכל מעשיהם במה שלא (מתחבר) יהיה
 בנקבה. ועל זה שעיר, שלא התחבר בנקבה בכל
 הצדדים שלו. יצז, כאשר התחבר בנקבה. ומשום
 שהוא מלך, נותנים לו משום הכבוד שלו, זה
 שלא התחבר בנקבה ולא נתן כחו לאחר. וזה
 ידוע לאותם המכשפים שמשתמשים במעשים
 אלה. ומפני כך שורים על השעיר שהוא כל
 אותם החטאים.

בא וראה, אף על גב שהוא חלק לצד האחר
 ההוא – סוד כאן. כל אלו צדדים אחרים
 שלמטה (שנקראים מצולות ים), כלם טמאים יותר. וכל
 מה שיורדים מדרגות תחתונות, כך הטמאה
 שלהם יותר. ומפני כן בעז, חלקם יותר, משום
 שהשערות שלו תלויות יותר מבהמה אחרת,
 כמו שדין שלהם תלוי למטה בטמאה. אבל
 מלכות הרשעה הזו האחרת, מלך של הכל בצד
 ההוא, הטמאה שלו היא יותר מבחורת, ולא
 טמאה שלמה כאלה התחתונים. ועל זה שעיר,
 שהשער שלו לא תלוי ולא חלק. לא חלק, מפני

הטמאה היא שלו. ולא תלוי, כְּדִי שְׁלֵא תתחזק בו טמאה כְּאֵלֶּה התחֹתוֹנִים, וְעַל זֶה וְדַאי שְׁעִיר, ולא אחר.

כפּוֹר, מדוע נקרא כפּוֹר? אֵלֶּא מְפַנֵּי שְׁמִנְקָה כָּל טְמֵאָה ומעביר אותה מלפְנֵינוּ ביום ההוא. וְעַל זֶה יום כפּוֹר יום שֶׁל נְקִיוֹן, וְכִף קוֹרְאִים לוֹ, שְׁכָתוּב (ויקרא טז) כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם. כִּי הַיּוֹם הַזֶּה צָרִיךְ לוֹ לְכַתּוֹב! מַה זֶה כִּי בַיּוֹם הַזֶּה? אֵלֶּא מְשׁוּם שְׁמִטְהַר מִקֹּדֶשׁ לְמַעַלָּה וּמִתְנַקֵּה (ומאיר), כְּתוּב כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם. יִכְפֹּר וַיִּנְקֶה בַתְּחִלָּה בַיּוֹם הַזֶּה, כְּדִי שְׁיִטְהַר, וּלְבִסוּף עֲלֵיכֶם.

עוֹד, יִכְפֹּר בַיּוֹם הַזֶּה, וַיִּנְקֶה לוֹ בַתְּחִלָּה. וְכַל זֶה עֲלֵיכֶם, בְּסִבְתְּכֶם צָרִיךְ לְנַקוֹת אוֹתָהּ, וּלְטַהֵר אוֹתָהּ תְּחִלָּה. יִכְפֹּר – מִי יִכְפֹּר? אֵלֶּא זֶהוּ עוֹלָם הָעֲלִיוֹן שְׁמֵאִיר וּמִנְקָה לְכֻלָּם. וְעַל זֶה כָּל צְדָדִים רָעִים, שְׁנִקְרָאִים מְצוּלוֹת יָם, עוֹבְרִים. וְכִמוֹ שְׁאוֹתָן מְצוּלוֹת יָם תְּלוּיוֹת, כִּף גַּם תְּלוּיוֹת שְׁעָרוֹת (שְׁלוֹ, שְׁהוּא צַד) שְׁלוֹ, שְׁהוּא צַד שְׁלָהֶם, וְשְׁעָרֵי שֶׁל הַצַּד הַהוּא לֹא חָלַק.

כְּמוֹ זֶה כְּתוּב, (שם) וְכִפֹּר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטְמֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפְשְׁעֵיהֶם לְכֻלָּ חַטָּאתָם. וְכַל

חטאתם צָרִיף לוֹ לומר! אֵלָא לְהִנָּאָה שְׁלָהֶם.
 מִכָּאן וְהִלָּאָה לְכָל חטאתם, שְׁלָא יָכוֹל הַמְקַטְרֵג
 לְשַׁלֵּט עֲלֵיהֶם (ועל זה) בְּיוֹם כְּפוּר, שֶׁהוּא הַעֲבֵרַת
 כָּל הַחֻבוֹת וְנִקְוֵי שְׁלָהֶם. צָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְנִקְוֹת
 עֲצָמָם וְלִלְכֵת יַחְפֵּי רִגְלִים כְּמִלְאָכִי עֲלִיּוֹן. חֲמֻשָּׁה
 עֲנוּיִים כְּדֵי לְהַעֲזֹר בְּחֲמֻשָּׁה צְדָדִים עֲלִיּוֹנִים שְׂיֹם
 הַכְּפוּרִים מוֹצִיא אוֹתָם, וְהֵם שְׁעָרִים שְׁלוֹ.

וְאֵם שְׁתִּיָּה מִחֲשִׁיב, שֶׁהִיא מְצַד שֶׁל יִצְחָק, הָרִי
 שְׁשָׁה. וְאָף עַל גַּב שְׁבִכְלָל אֲכִילָה הִיא,
 וְאִזּוּ הֵם שְׁשָׁה, וְעֲנוּי אַחֲרוֹן תְּשֻׁמִּישׁ הַמְטָה
 הוּא, וּבִדְרָגָה שְׁשִׁית נִמְצָא, וּכְנִגְדָּה אָנוּ עוֹשִׂים
 עֲנוּי זֶה.

כְּתוּב (במדבר כט) וּבַעֲשׂוֹר לְחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה,
 וְכְתוּב (ויקרא כג) אַךְ בַּעֲשׂוֹר לְחֹדֶשׁ. בַּעֲשׂוֹר
 – בַּעֲשִׂירֵי צָרִיף לוֹ לומר! מֶה זֶה בַּעֲשׂוֹר? אֵלָא
 מִשׁוּם שְׁעֵתָה בְּיוֹם זֶה, כָּל מְדַרְגּוֹת עֲלִיּוֹנוֹת
 בָּאוֹת אֵלָיו עַל אֵלָיו לְשֵׁרוֹת עַל הַלְּבָנָה וְלִהְיֵאִיר
 אוֹתָהּ, וְכִלְקֵן בְּסוּד שֶׁל עֶשֶׂר, עַד שְׁעוּלָה לְמֵאָה.
 וְכֹאֲשֶׁר עוֹמְדַת בְּסוּד שֶׁל מֵאָה, אִזּוּ הַכֹּל אַחַד,
 וְנִקְרָא יוֹם הַכְּפוּרִים. וְעַל זֶה בַּעֲשׂוֹר, כְּמוֹ שְׁאֵתָה
 אוֹמֵר זְכוּר, שְׁמֹר, שְׁכַלְם בָּאִים כְּדֵי לְעַשֵּׂר
 וְלִהְיֵאִיר בְּסוּד שֶׁל עֶשֶׂר.

הַחֲזִיר הַזֶּקֶן הַזֶּה רָאֵשׁוּ כְּנִגְדֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר
 לוֹ, (רַבִּי שְׁמַעוֹן) הֲרִי יָדַעְתִּי שְׁשָׂאֵלָה תִּקְשָׁה
 בְּכֶאֱזָן, בְּעֶשׂוֹר לְחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי. אָמַר לוֹ רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, וְדַאי, (זֶה בְּעֶשְׂרֵי נֶכּוֹן הוּא וְכֵן הוּא, אֲבָל בְּעֶשׂוֹר מִדּוּעַ וְכוּ')
 בְּעֶשׂוֹר נֶכּוֹן הוּא. אִם כֵּן הוּא, מִדּוּעַ עוֹלָה
 לְמֵאָה? וְהֲרִי מִהֶפְסוֹק לֹא נִרְאָה, אֲלֹא שְׁעוֹלָה
 לְשִׁבְעִים, מִמִּשְׁמַע שְׁכַתוֹב בְּעֶשׂוֹר לְחֹדֶשׁ
 הַשְּׁבִיעִי. וְכֹאֲשֶׁר מְעֶשְׂרִים לְשִׁבְעִי עֶשֶׂר פְּעָמִים,
 הֲרִי וְדַאי עוֹלָה לְשִׁבְעִים. אָמַר לוֹ, עַל זֶה הַחֲזִירָתִי
 רָאֵשִׁי כְּלַפִּיךָ, שֶׁהֲרִי יָדַעְתִּי שְׁחַכֶּם אֶתָּה.

בא וְרָאָה, שְׁנֵי סוּדוֹת כָּאֵן. אַחַד, שֶׁהֲרִי הִלְבְּנָה
 נִקְרָאת חֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי, וּמִפְּנֵי כֵן נִקְרָא חֹדֶשׁ
 הַשְּׁבִיעִי עֶשׂוֹר, מִפְּנֵי שְׁכֶשְׁמַאֲרִים לָהּ עֶשֶׂר
 פְּעָמִים – הֲרִי מֵאָה. וְעוֹד, דְּבַר זֶה שְׁאִמְרַתְּ, וְדַאי
 לְשִׁבְעִים עוֹלָה בְּיוֹם זֶה (וּבְמִדְרָגָה שֶׁל שִׁבְעִים הִיא, וּבְמִדְרָגָה
 שֶׁל מֵאָה הִיא, לְדִרְגָה שֶׁל מֵאָה לְהַשְׁלִים וּלְהַאֲרִי). וּבְדִרְגָה זוֹ שֶׁל
 שִׁבְעִים, שֶׁהֲרִי בְּיוֹם זֶה נוֹטֵל לְכֹל עִם יִשְׂרָאֵל
 לְדוֹן, וְכֹלָם עוֹמְדִים בְּנִשְׁמָה יוֹתֵר מִהַגּוֹף, שֶׁהֲרִי
 בְּיוֹם זֶה עֲנוּי שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הוּא, וְלֹא שֶׁל הַגּוֹף, כְּמוֹ
 שְׁנֵאֲמַר וְעֲנִיתָם אֶת נַפְשֵׁיכֶם. כִּי כָל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר
 לֹא תִעָנֶה. וְיוֹם זֶה לּוֹקַח לְכֹל הַנֶּפְשׁוֹת וְנִמְצְאוֹת
 בְּרִשׁוֹתוֹ. וְאִם לֹא עוֹמְדָת בְּסוּד (בְּרִשׁוֹת) שֶׁל

שְׁבַעִים, אֵין לָהּ רְשׁוֹת בְּנַפְשׁוֹת (לְעַמֵּד שָׁם), שְׁעַמִּידַת
הַנַּפְשׁוֹת בְּסוּד שֶׁל שְׁבַעִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים צ)
יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה וְגו'.

וְאִם תֵּאמַר, נַפְשׁוֹת הַיְלָדִים שֶׁלֹּא הַשְּׁלִימוּ
לְשְׁבַעִים שָׁנָה לֹא שׁוֹלְטֵת בָּהֶם – וְדַאי
שְׁשׁוֹלְטֵת בָּהֶם, אֲכַל לֹא בְשִׁלְמוֹת, כְּמִי שֶׁזָּכָה
לְיָמִים הַרְבֵּה לְמַצּוֹת הַתּוֹרָה, וְעַם כָּל זֶה, בְּכָל
שְׁבַעִים שָׁנָה הִיא הוֹלֶכֶת. וְעַל זֶה לְמַדְנּוּ, אֶחָד
הַמְרַבֵּה וְאֶחָד הַמְמַעִיט. מַה זֶה אֶחָד? בְּיַחַד שֶׁל
שְׁבַעִים שָׁנָה, מִי שֶׁמְרַבֵּה וּמִי שֶׁמְמַעִיט.

וְעַל זֶה בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים עוֹבְרֵת בְּכָל הַשְּׁבַעִים,
וְנִשְׁלַמֵּת דְּרָגָה זוֹ בְּכָלָם, וְכָל הַנִּשְׁמוֹת
עוֹלוֹת לְפָנָיו, וְדָן אֶת כָּלֵן בְּדִין, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְרַחֵם עַל יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם זֶה. מִי שֶׁלֹּא הֶעֱבִיר
טְנוּף מְרוּחוֹ לְכַפֵּר עָלָיו, (בְּיוֹם זֶה) כַּאֲשֶׁר עוֹלָה
תְּפִלָּתוֹ בְּיוֹם זֶה, טוֹבֵעַ בְּמָקוֹם הַהוּא שֶׁנֶּקְרָא
רֶפֶשׁ וְטִיט, וְהוּא מְצוֹלוֹת יָם, וְלֹא עוֹלָה לְהִיּוֹת
עֲטָרָה בְּרֵאשׁ הַמֶּלֶךְ.

בְּיוֹם זֶה לֹא צָרִיךְ בֶּן אָדָם לְפָרֵשׁ חֲטָאָיו בְּפָנָיו
אַחַר, מִשּׁוֹם שֶׁכְּמָה הֵם שְׁלוֹקְחִים הַדְּבוּר
הַהוּא וּמַעֲלִים אוֹתוֹ לְמַעְלָה, וַיֵּשׁ עֲדִים בְּדְבֹר

ההוא. ומה (מיכה ז) משכבת חיקך שמר פתחי פיך – כל שכן אלו שהולכים ומסתכלים לקטרג עליהם ומעידים עליהם, וכל שכן שעזות הוא לפני הכל וחלול שמו של הקדוש ברוך הוא. ועל זה כתוב, (קהלת ה) אל תתן את פיך לחטיא את בשׁרך. (מכאן והלאה סוד באופן אחר)

פֶּתַח וְאָמַר, (שמות יב) הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים וְגו'. וכי כל הזמנים והחדשים אינם של הקדוש ברוך הוא? (אלא חדשיכם לא כתוב) אלא החדש הזה לכם, שלי הוא, אבל אני מסרתי אותו לכם. שלכם הוא בנגלה, אבל שביעי שלי הוא, ועל זה הוא בכסה ולא בגלוי. חֹדֶשׁ שְׁלֹכֶם הוּא מְסֻדָּר כְּסֻדָּר אוֹתוֹת אָבִיב, שְׁהוּא א' ב' ג'. י"ב הוא סוד אות ג' (והוא א' ב' ג' כְּסֻדָּר הָאוֹתוֹת). אבל החדש השביעי, שלי הוא מסוף האותיות (תשרי). מה הטעם? אתם ממטה למעלה, ואני ממעלה למטה.

זֶה שְׁלִי. בְּרֹאשׁ הַחֹדֶשׁ אָנִי הוּא בְּכִסּוּי, וּבַעֲשָׂרָה לַחֹדֶשׁ אָנִי הוּא, מְשׁוּם שְׁאֲנִי בְּחֻמֵּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת, וּבְחֻמֵּשׁ אַחֲרוֹנוֹת, וּבְחֻמֵּשׁ שְׁלִישִׁיּוֹת. בְּתַחֲלַת הַחֹדֶשׁ אָנִי הוּא מְשׁוּם חֻמֵּשׁ יָמִים. בַּעֲשָׂרָה לַחֹדֶשׁ אָנִי הוּא מְשׁוּם חֻמֵּשׁ יָמִים

אַחֲרֵי־כֵן. בַּחֲמֵשָׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ אָנִי הוּא מְשׁוּם
חֲמֵשׁ שְׁלִישִׁים.

מָה הַטַּעַם כָּל זֶה? מְשׁוּם שֶׁכָּל חֹדֶשׁ זֶה הוּא
מֵעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּסוּד חֲמֵשׁ
הוּא, בְּכָל זְמַן וְזְמַן, וּמְשׁוּם כֵּן חֹדֶשׁ זֶה הוּא
בְּכִסּוּי וְלֹא בְּגִלוּי, מְשׁוּם שֶׁעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּכִסּוּי
הוּא, וְכָל דְּבָרָיו בְּהֶסְתֵּר. וְחֹדֶשׁ זֶה הוּא שֶׁל
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבַדּוֹ. כִּיּוֹן שֶׁמְגִיעַ יוֹם הַט"ו
לַחֹדֶשׁ, אֲזַי מִתְגַּלֶּה. הַכֹּל הוּא מְגִיעַ בְּהִתְחַדְּשׁוֹת
הַלְּבָנָה, וְנִשְׁלַמַּת הַלְּבָנָה וּמְאִירָה מְאֹמָה
הָעֲלִיּוֹנָה, וְעוֹמְדַת לְהָאִיר לְתַחְתּוֹנִים מִתּוֹךְ הָאוֹר
הָעֲלִיּוֹן, וְעַל זֶה נִקְרָא רֵאשׁוֹן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאמַר (ויקרא
כג) וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן. עַד עַכְשָׁו
עוֹמְדִים כָּל הַיָּמִים בְּסוּד עֲלִיּוֹן. מִכָּאן יוֹרְדִים
לְסוּד תַּחְתּוֹן.

בא וּרְאֵה, מִיּוֹם הָעֲלִיּוֹן הָיוּ יָמִים אֵלּוּ
הָרֵאשׁוֹנִים, סוּד שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, מִי דָן
דִּין שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁהָרִי דִין לֹא נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם
אֶלָּא מִדִּין הַתַּחְתּוֹן? (סוד) שְׁזֵה – (ישעיה נד) אֵלֶּהִי
כָּל הָאָרֶץ יִקְרָא. שְׁאֵם תֵּאמַר דִּין הָעוֹלָם דָּן
לְמַעְלָה, אִם כֵּן לֹא הִיָּה נִקְרָא עוֹלָם הַחֲרוּת,
עוֹלָם שֶׁהוּא אוֹר שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, עוֹלָם שֶׁל כָּל

החיים, עולם של כל החרות. ואם תאמר מדין של יצחק - אם הוא מעורר דין לגבי העולם הזה, לא יכולים כל העולם לסבל, שהאש העליון התקיף ההוא, אין מי שסובל אותו, אלא אש שלמטה, שהוא אש שסובל אש.

אָא, כמו שהעולם הזה עולם התחתון של כל העולמות, כך גם כל דיניו מעולם התחתון, של אלקים שופט. וזה נקרא דין עליון על העולם הזה, ומשום שהוא דרגה שביעית, לא גוזרים גזרה על בן אדם אלא מעשרים שנה ומעלה.

הסתכל הזקן הזה ברבי שמעון, וראה אותו שזולגות עיניו דמעות. אמר רבי שמעון, אם היא שביעית, מדוע מעשרים שנה ומעלה? אמר לו, אשרי מי שמדבר על אנשים שומעות.

בא וראה, בית דין שלמטה בארץ לא גוזרים דין על בן אדם עד שלש עשרה שנה. מה הטעם? משום שעוזבים שבע שנים לשביעית, אלהי כל הארץ יקרא. ואין רשות לאדם באלו השבע. ואלו השבע לא נמצאות אלא על שלש

עֲשֶׂה שְׁלֵמֻטָּה (בְּאֶרֶץ), שְׂאֵלוֹ כֶּסֶף לְגִבּוֹ, וּמְשׁוֹם
זֶה כָּל גְּזֵרוֹת וְכָל הַדִּינִים שְׁלֵמֻטָּה, מֵאֵלוֹ הַשְּׁבַע
שָׁנִים שְׁלֵמֻטָּה, כְּלָלוֹת שֶׁל עֲשָׂרִים שָׁנָה הֵם.

וְדִין הָעוֹלָם בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא עַל יְדֵי זו
הַמְּדַרְגָּה, שֶׁהוּא מִמֶּשׁ עוֹמֵד בְּדִין עַל
בְּנָיו בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּדֵי לְהַטְהֵר לְגִבּוֹ הָעוֹלָם
הָעֲלִיּוֹן, מִשׁוֹם שְׂאִין לוֹ סִיּוּעַ לְעֲלוֹת וּלְהַטְהֵר
אֲלֵא מִתּוֹךְ הַתַּחְתּוֹנִים.

וְכֹאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל הֵם בְּחֻמְשָׁה עָשׂוֹר יוֹם, אֲזוֹ נוֹטֵל
לְבָנָיו לְפָרֵשׁ כְּנִפְיוֹ עֲלֵיהֶם וּלְשִׁמּוֹחַ
עִמָּהֶם. וְעַל זֶה כָּתוּב וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם
הָרִאשׁוֹן. פְּרִי זֶה הוּא אֵילָן שְׁנִקְרָא עֵץ פְּרִי,
וְנִמְצָא בּוֹ פְּרִי. עֵץ הָדָר – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים צו)
הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו. מָה הַטַּעַם נִקְרָא הָדָר, וּמִי הוּא
הָדָר? אֲלֵא זֶה צְדִיק.

מִדּוּעַ נִקְרָא הָדָר, וְהָרִי מְקוֹם מְסֻתָּר הוּא שְׂאִין
לוֹ גְלוּי, וְצָרִיךְ לְהַתְּכַסּוֹת תָּמִיד, וְאִין
הָדָר אֲלֵא מִי שֶׁמִּתְגַּלֶּה וּמִתְרַאֶה? אֲלֵא, אֵף עַל
גַּב שֶׁהוּא דְרָגָה מְסֻתָּרָת, הַדּוֹר הוּא שֶׁל כָּל הַגּוֹף,
וְלֹא נִמְצָא הַדּוֹר לְגוֹף אֲלֵא בּוֹ. מָה הַטַּעַם? מִי
שְׂאִין עִמּוֹ מְדַרְגָּה זו, אִין בּוֹ הַדּוֹר לְבֹא בְּבִנְיָ

אָדָם. קוּלוּ אֵין עֲמוּ בְדַבּוּרוֹ (כְּזִכָּר), וְהַדּוּר (וּדְבוּר)
 שֶׁל קוּל נִפְסַק מִמֶּנּוּ. זְקֵנוּ וְהַדָּר זְקֵנוּ לֹא עֲמוּ,
 וְאֵף עַל גַּב שְׁמֵת־כַּפִּית הַדְּרָגָה הַהִיא, כָּל הַדּוּר
 הַגּוּף תְּלוּי בּוֹ, וּמִתְכַּסֶּה וּמִתְגַּלֶּה. וּמִפְּנֵי כֵן עַץ
 הַדָּר הוּא, עַץ שֶׁכָּל הַדּוּר הַגּוּף תְּלוּי בּוֹ, וְזֶהוּ
 הוּא עַץ עֲשֵׂה פְרִי.

כַּפֹּת תְּמָרִים – כָּאֵן נִכְלָלָת אִשָּׁה בְּבַעֲלָהּ בְּלִי
 פְּרוּד, כַּפֹּת תְּמָרִים כְּאַחַד. וְעַנְף עַץ עֹבֵת
 – שְׁלֹשָׁה. וְעָלִים שְׁלוֹ – זֶה בְּצַד זֶה, וְזֶה בְּצַד זֶה,
 וְאַחַד שְׁשׁוּלֵט עֲלֵיהֶם. וְעַרְבֵי נָחַל – שְׁנַיִם, שְׁאִין
 לָהֶם רִיחַ וְטַעַם, כְּשׁוֹקִים בְּכֵן אָדָם. (וּמִפְּנֵי כֵן) לוֹלֵב
 נוֹטֵל כָּלֶם, כְּחוּט הַשְּׁדָרָה שְׁמַעֲמִיד אֶת הַגּוּף.
 וּמֵה שְׁיּוּצֵא הַחוּצָה טַפַּח – כֶּף הוּא, כְּדִי לְהַשְׁלִים
 וּלְהוּצִיא הַכֹּל וּלְשַׁמֵּשׁ כְּמוֹ שְׁצָרִיף.

(וּמִפְּנֵי כֵן) בְּמִינֵים אֱלוֹ צָרִיף בֵּן אָדָם לְהִרְאוֹת לְפָנָי
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. עָלִים שֶׁל אֱלוֹ הַתְּמָרִים, הֵם
 כָּל שְׁאָר חִילוֹת שְׁמֵת־אֲחֻזִּים בְּאֱלוֹ הַכַּנּוּיִים
 שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא בָהֶם, מִפְּנֵי שְׁצָרִיכִים
 (לְהִתְאַחֵז) לְמַטָּה כְּדִגְמַת לְמַעְלָה. שְׁאִין לָךְ דְּבָר
 בְּעוֹלָם שְׁאִין לוֹ דְּגָמָא לְמַעְלָה. כְּדִגְמָא שֶׁל
 לְמַעְלָה כֶּף יֵשׁ לְמַטָּה. וְצָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְהִתְאַחֵז
 בְּסוּד זֶה שֶׁל הָאֱמוּנָה לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

כְּתוּב (ויקרא כג) **בַּסֶּכֶת תִּשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים**. זֶהוּ סוּד
הָאָמוּנָה, וְסוּד זֶה נֶאֱמַר עַל הָעוֹלָם
הָעֲלִיּוֹן. וְכִךְ לְמִדְנּוּ, כַּאֲשֶׁר נִבְרָא הָעוֹלָם נֶאֱמַר
פְּסוּק זֶה.

כַּאֲשֶׁר הִתְחִילָה חֲכָמָה לְצֵאת מִמְּקוֹם שְׁלֵא
יָדוּעַ וְלֹא נִרְאָה, אָז יוֹצֵאת מִדָּה אַחַת
וּמִכָּה, וְהַחֲכָמָה הַהִיא הָעֲלִיּוֹנָה מְאִירָה
וּמִתְפַּשְׁטֵת לְכָל הַצְּדָדִים בְּסוּד הַמְּשָׁכֵן הָעֲלִיּוֹן.
וְהַמְּשָׁכֵן הָעֲלִיּוֹן הֵהוּא מוֹצִיא שְׁשֵׁה צְדָדִים, וְאֵז
הַנִּיצוּץ הֵהוּא שֶׁל הַמִּדָּה מְאִיר לְכָלֶם, וְאֶמַר
בַּסֶּכֶת תִּשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים.

מִי הוּא סֶכֶת חֶסֶד ו' ? זֶה מְשָׁכֵן תַּחְתּוֹן, שֶׁהוּא
כַּעֲשָׂשִׁית, לְהִרְאוֹת אֶת כָּל הָאוֹרוֹת. וְאֵז אֶמַר
בַּסֶּכֶת תִּשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים. מִי הֵם שְׁבַעַת יָמִים?
מֵעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן לְתַחְתּוֹן, שְׁכָלֶם עוֹמְדִים וּמְזַמְנִים
לְהֵאִיר לְזוֹ הַסֶּכֶת. וּמִי הִיא זוֹ (עמוס ט) סֶכֶת דְּוִיד
הַנּוֹפֵלֶת. סֶכֶת שְׁלוֹם. וְצָרִיךְ הָעַם הַקָּדוֹשׁ לְשַׁבֵּת
תַּחַת הַצֵּל שְׁלֵה, בְּסוּד הָאָמוּנָה. וּמִי שִׁיּוֹשֵׁב בְּצֵל
זֶה, יוֹשֵׁב בְּאֵלוֹ הַיָּמִים הָעֲלִיּוֹנִים.

וַעֲלֵ זֶה כָּלֶם בַּסֶּכֶת בַּסֶּכֶת, וְאֶחָד בַּסֶּכּוֹת שְׁלָם.
אֶחָד שְׁלָם, לְהִרְאוֹת שְׁמֵי שִׁיּוֹשֵׁב בְּצֵל זֶה,

יושב באֵלו הימים העליונים למעלה, שעומדים על זה התחתון להאיר לו, לכסות עליו ולהגן עליו בשעה שצריך.

ועוד, כלם נקראים סכות בשלמות, וכתוב סכת חסר, זה העולם התחתון שצריך באֵלו השבעה ימים קדושים לזון לשאר הממנים הגדולים של העמים, בשעה שהיא לוקחת שמחה בבעלה, ולא יקלקלו שמחתה, כדי שיתבלבלו (שיתעדנו) במזון ההוא, הקרבנות שלהם רבים יותר משאר ימים, כדי שיתעסקו בהם ולא יתערבו לבסוף בשמחה של ישראל. ומי היא שמחה של ישראל? זה יום שמיני עצרת.

ובא ראה, בעוד שאֵלו שאר הממנים שמחים ואוכלים במזון ההוא שמתקנים להם ישראל, הם מתקנים כפא לקב"ה מלמטה, ולהעלות אותו למעלה באֵלו המינים, ובשמחה, ובהלל, ולהקיף המזבח. אז היא עולה ולוקחת ברכות ושמחה בבעלה.

ושאר חיות גדולות ממנות העמים, אוכלות ושוקקות ורומסות ונזונות. והיא נוטלת נפשות בענג למעלה, כמו שאמרנו. כיון

שְׂיֹרֶדֶת, וְהִיא לֹקַחַת כָּל הַבְּרָכוֹת וְכָל הַקְּדוּשׁוֹת וְכָל הָעֲנוּגִים, וְיִשְׂרָאֵל כָּל אֵלֹהֵי הַשְּׁבַעָה יָמִים הָיוּ מוֹשְׁכִים אוֹתָהּ בְּאֵלֹהֵי הַמַּעֲשִׂים שֶׁהֵם עוֹשִׂים וּמְקַרִּיבִים לָהּ, אֲזִי יוֹרֶדֶת לְהִתְקַרֵּב בְּבִנְיָהּ וּלְשַׁמַּח אוֹתָם יוֹם אֶחָד. וְהַיּוֹם הַזֶּה הוּא הוּא יוֹם שְׁמִינִי, מִשּׁוּם שֶׁכָּל שְׁבַעָה יָמִים אַחֲרֵים אֶתָּה. וְעַל זֶה הוּא שְׁמִינִי, וְשִׁמוּנָהּ יָמִים כְּאֶחָד. וּמִפְּנֵי זֶה נִקְרָא עֲצֶרֶת – כְּנוּס. מִתְּכַנְּסִים כָּלֵם בְּיוֹם זֶה. וְנִקְרָא שְׁמִינִי, וְאֵין שְׁמִינִי אֶלָּא מִתּוֹךְ שְׁבַעָה.

פְּתוּב (איוב א) יְהִי שֵׁם ה' מְבָרָךְ. מִהוּ מְבָרָךְ? (אֵלָּא הַכֹּל יְדוּעַ) אֲבָל סוּד אֶחָד יָדַע אֶחָד מִחֲבֵרָנוּ, בְּמִדְבַר הָרְאוּ לוֹ בַחֲלוֹם, וְשָׁמוּ רַבִּי יִצְחָק מִכְּפֶתֶר. מִהוּ מְבָרָךְ? רֵאשִׁיתוֹ קָשָׁה וְסוּפוֹ רַךְ. מ"ב קָשָׁה, וְדִין הוּא וְדַאי. (וְאַחַר כֵּן) כְּעֵין זֶה יוֹם שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה מ"ב, שֶׁהָרִי בְּאַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם (וּבְסוּד מ"ב) אוֹתִיּוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם, וְעַל זֶה נִבְרָא בְּדִין. לְבִסוּף רַךְ. וְעַל זֶה לְמִדְנֹה, כָּל הַהִתְחַלּוֹת קָשׁוֹת, וְסוּף הַכֹּל רַךְ. (זֶה מ"ב וּבְסוּד שֶׁל אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם, וְעַל זֶה נִבְרָא בְּדִין לְבִסוּף כְּדָגְמַת זֶה) בְּיוֹם שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה מ"ב קָשָׁה, בְּדִין. בְּיוֹם שֶׁל עֲצֶרֶת רַךְ, בְּשִׁמְחָה.

בא וּרְאָה מַה בֵּין דִּין עֲלִיּוֹן לְדִין זֶה. דִּין עֲלִיּוֹן תְּחַלְתּוּ וְסוּפוֹ קָשָׁה, וְאֵין מִי שִׁיעֲמַד בּוֹ, וְכָל מַה שֶׁהוּלֵךְ מִתְחַזֵּק, וְלִבְסוּף שְׁשׂוּרָה, לֹא זֶז מִשָּׁם עַד שֶׁמְכַלֶּה וּמְכַרִּית הַכֹּל שְׁלֹא נִשְׁאַר כָּלוּם. אָבֵל דִּין אַחַר שְׁלֵמֻטָּה, רֵאשִׁית קָשָׁה, וְכָל מַה שֶׁהוּלֵךְ – נַחֲלֵשׁ, עַד שֶׁמְאִיר פָּנִים, כְּדַגְמַת (זֶה דִּין שֶׁל הַנִּקְבָּה) הַנִּקְבָּה שֶׁנַּחֲלֵשׁ כֹּחָהּ.

מִמּוֹתַי הַתְּעוּרָר דִּין שְׁלֵמַעְלָה לְשֵׁרוֹת עַל הָעוֹלָם? בְּיוֹם הַמַּבּוּל. וְעַל זֶה לֹא נִשְׁאַר כָּלוּם בְּעוֹלָם חוּץ מִהַתְּבָה הַהִיא שֶׁל נֹחַ, שֶׁהִיא כְּדַגְמָא הָעֲלִיּוֹן שֶׁסָּבְלָה לְכַח הַדִּין הַהוּא. וְאֵלוּלֵי שֶׁהַזְמִין הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנִמְצָא בְּרַחֲמִים עַל הָעוֹלָם, כָּל הָעוֹלָם הָיָה נֶאֱבָד, שְׁכָתוּב (תהלים כט) ה' לַמַּבּוּל יֵשֵׁב. וְעַל זֶה לֹא שׁוּרָה דִּין שְׁלֵמַעְלָה עַל הָעוֹלָם, שְׁלֹא יִכּוֹל הָעוֹלָם לְסַבֵּל אוֹתוֹ אֶפְלוּ רָגַע אֶחָד.

בְּתוֹךְ כֶּף הָיָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בּוֹכָה וְשֹׂמֵחַ. נִשְׁאוּ עֵינָיִם וְרָאוּ חֲמֻשָּׁה מֵאֵלֶּה הָאֲנָשִׁים הַפְּרוּשִׁים שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים אַחֲרָיו לְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ. עָמְדוּ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִכָּאן וְהִלְאָה מַה שְׁמַךְ? אָמַר, נִהוּרָאֵי סָבָא, מִשּׁוּם שִׁישׁ נִהוּרָאֵי אַחַר אֶצְלָנוּ. הֲלָכוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהַחֲבָרִים הָאֵלֶּה

עֲמוּ שְׁלֹשָׁה מִלִּין. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְאֱלוֹ
הָאֲחֵרִים, מַה דְּרַךְ זֶה אֶצְלָכֶם? אָמְרוּ, לְבַקֵּשׁ אֶת
הַזְקֵן הַזֶּה, שְׁמַמִּימֵינוּ אָנוּ שׁוֹתִים בְּמַדְבָּר. בָּא
רַבִּי שְׁמַעוֹן וּנְשָׁקוּ. אָמַר לוֹ, שְׁמַךְ נְהוֹרָאִי, וְאוֹר
אֶתָּה, וְאוֹר עִמָּךְ נִמְצָא.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (דניאל ב) הוּא מְגַלָּה
עֲמֻקּוֹת וְנִסְתָּרוֹת, יוֹדֵעַ מַה בַּחֲשֵׁךְ, וְהָאוֹר
שׁוֹרֵה עִמוֹ. הוּא גָּלָא עֲמִיקְתָּא וּמְסִתְרָתָא –
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְגַלָּה עֲמֻקּוֹת וְנִסְתָּרוֹת, שְׁכָל
הַדְּבָרִים הָעֲמֻקִּים וְהַנִּסְתָּוּמִים הָעֲלִיוֹנִים הוּא
מְגַלָּה לָהֶם. וּמַה הַטַּעַם מְגַלָּה לָהֶם? מִשׁוּם שְׂיַדַע
מַה בַּחֲשׁוֹכָא. שְׂאֵם לֹא הִיָּה הַחֲשֵׁךְ, לֹא נוֹדַע
הָאוֹר. וְהוּא יָדַע מַה בַּחֲשֵׁךְ, וּמִפְּנֵי כֵךְ מְגַלָּה
עֲמֻקּוֹת וְנִסְתָּרוֹת. שְׂאֵם לֹא הַחֲשֵׁךְ, לֹא יִתְגַּלוּ
הַדְּבָרִים הָעֲמֻקִּים וְהַנִּסְתָּרִים. וְנִהוּרָא עִמָּה שְׂרָא
– מַהוּ אוֹר זֶה? אוֹר שְׁמַתְגַּלָּה מִתּוֹךְ הַחֲשֵׁךְ.

וְאָנוּ, מִתּוֹךְ הַחֲשֵׁךְ שְׁהִיָּה בְּמַדְבָּר, מִתְגַּלָּה לָנוּ
אוֹר זֶה. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׂרָה עִמָּךְ
אוֹר בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. הֲלָכּוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן
וְהַחֲבָרִים שְׁלֹשָׁה מִלִּין אֵלּוּ אַחֲרָיו. אָמַר לוֹ,
מִדּוּעַ לֹא הוֹלְכִים אֵלּוּ עִמָּךְ כְּבָרְא שׁוֹנָה? אָמַר לוֹ,
לֹא רְצִיתִי לְהִטְרִיחַ לְבֵן אָדָם עִמִּי. עֲכָשׁוּ שְׂבָאוּ,

נִלְךָ כְּאָחֶד. הֲלִכּוּ, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן הֵלֵךְ לְדַרְכוֹ. אָמַר
 רַבִּי אַבָּא, הֲרִי אָנּוּ יוֹדְעִים אֶת שְׁמוֹ, וְהוּא לֹא
 יוֹדֵעַ אֶת שְׁמוֹ שֶׁל מִרְ? אָמַר לוֹ, מִמֶּנּוּ יִדְעָתִי
 שֶׁלֹּא לְהִתְרַאוֹת. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

סדר הלימוד ליום יז שבט [יום 135 בשנה]

פְּרֻשֵׁת כִּי תִשָּׂא (דף קפו ע"א - דף קצד ע"ב)

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם וְגו'. רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי
 אָחָא וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים מִטְּבָרְיָה לְצַפּוּרִי. עַד
 שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, רָאוּ אֶת רַבִּי אֶלְעָזָר שֶׁהָיָה בָּא,
 וְרַבִּי חֲזִיָּא עִמּוֹ. אָמַר רַבִּי אַבָּא, וְדַאי שְׁנִשְׁתַּתְּףָה
 עִם הַשְּׂכִינָה. חֲכוּ לָהֶם עַד שֶׁהִגִּיעוּ אֲלֵיהֶם. כִּיּוֹן
 שֶׁהִגִּיעוּ אֲלֵיהֶם, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדַאי כְּתוּב
 עֵינַי ה' אֶל צְדִיקִים וְאֶזְנִיו אֶל שׁוֹעֲתִים. פְּסוּק זֶה
 הֵנוּ קָשָׁה וְכו'.

בא וּרְאָה, הֲרִי פְּרֻשָׁה, אֵין הַבְּרָכָה שְׁלַמְעָלָה
 שׁוּרָה עַל דְּבַר שְׁנַמְנָה. וְאִם תֵּאמַר, אֵיךְ
 יִשְׂרָאֵל נִמְנָה? אֶלָּא כְּפֹר נָטַל מֵהֶם, וְהֲרִי פְּרֻשָׁה,
 וְהַחֲשִׁבוֹן לֹא הָיָה עַד שֶׁכָּנְסוּ אֶת כָּל אוֹתוֹ הַכְּפֹר
 וְעָלָה לַחֲשִׁבוֹן. וּבְרַאשׁוֹנָה הָיוּ מְבָרְכִים אֶת

יִשְׂרָאֵל, וְאַחַר כֵּן אֶת הַמַּנִּין שֶׁל אוֹתוֹ הַכֹּפֶר,
וְאַחַר כֵּן חוֹזְרִים וּמְבָרְכִים אֶת יִשְׂרָאֵל. נִמְצְאוּ
יִשְׂרָאֵל מְבָרְכִים בְּרֵאשׁוֹנָה וּבְסוּף, וְלֹא עוֹלָה
בָּהֶם הַמּוֹת.

לָמָּה הַמּוֹת עוֹלָה בְּמַנִּין? אֵלָּא בְּשִׁבִיל
שֶׁהַבְּרָכָה לֹא שׁוֹרָה בְּמַנִּין. כִּיּוֹן
שֶׁהַסְּתִלְקָה בְּרָכָה, הַצַּד הָאֲחֵר שׁוֹרָה עָלָיו וְיִכּוֹל
לְהַנְזִק. מִשׁוּם כֵּן נוֹטְלִים כֹּפֶר וּפְדִיוֹן לְעֵלוֹת
(מְעִלָּה) עָלָיו מַנִּין, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ וְנִתְבָּאֵר.

רַעֲיָא תְּהִימָנָא

מוֹצְיָה לְתַת מַחְצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. רוּעָה
הַנֶּאֱמָן מַה זֶה מַחְצִית הַשֶּׁקֶל? זֶהוּ כְּמוֹ
חֲצִי הַהֵינָן, וְזוּ ו', מְמַצֵּעַ בֵּין שְׁתֵּי הַהֵי"ן. אֲבָן
לְשֶׁקֶל בָּהּ, זוּ י'. עֲשָׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל – זוּ יו"ד.
הָעֲשִׂיר לֹא יִרְבֶּה – זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, לֹא יִרְבֶּה
עַל י'. וְכֵן נֶאֱמַר בְּסִפְרָה יִצִּירָהּ, עֲשֵׂר סְפִירוֹת
בְּלִימָה, עֲשֵׂר וְלֹא אֶחָד עֲשֵׂר. וְהִדֵּל לֹא יִמְעִיט –
זֶה צְדִיק, לֹא יִמְעִיט מִעֲשֵׂר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עֲשֵׂר
וְלֹא תִשַׁע. מִמַּחְצִית הַשֶּׁקֶל – שֶׁהוּא י'. (מַחְצִית הַשֶּׁקֶל

עֲשֵׂר הוּא).

אָמַר לוֹ רוּעָה הַנֶּאֱמָן, (מִלֵּאדָּה) אֶתְּהָ בְּשָׂמִים, אֶהוּב
אֶתְּהָ מִרְבוּנָהּ, אֵין תְּמִיהָה בְּכָל אוֹתָם

דְּבָרִים נִכְבָּדִים שִׁיִּצְאוּ מִפִּיךָ, שֶׁהָרִי מִי שֶׁהוּא
 מֶלֶךְ אוֹ בֶן הַמֶּלֶךְ, אֵין תְּמִיּהָה שִׁיעֵלוּ מִרְגְּלֵיֹת
 בְּשִׁלְחָנוּ, מְלֵאוֹת סְגֻלוֹת, מְלֵאוֹת אוֹרוֹת. לְאָדָם
 אַחַר זוֹהֵי תְּמִיּהָה. אָמַר לוֹ, בְּרוּךְ אַתָּה הַרוּעָה
 הַנְּאָמָן, מִשָּׁם וְאֵילֶךְ אָמַר אַתָּה, שֶׁהָרִי עֲלִיוֹנִים
 וְתַחְתּוֹנִים יֵרְדוּ לְשִׁמְעַע מִמֶּךָ. אָמַר לוֹ, הַשָּׁלֵם
 דְּבוּרֶךָ. אָמַר לוֹ, אֵין כְּעַת לֹאמַר יוֹתֵר, אָמַר אַתָּה
 עַד פַּעַם אַחֲרָת.

פְּתַח הַרוּעָה הַנְּאָמָן, מְצוּה אַחַר זוֹ לְקַדֵּשׁ אֶת
 הַחֲדָשׁ, מִשׁוֹם שֶׁהַכֹּלָה הַקְּדוּשָׁה הִיא
 כֹּלָה שֶׁמִּתְקַדֶּשֶׁת עַל פִּי בֵּית דִּין, שֶׁהוּא גְבוּרָה,
 מִשׁוֹם שֶׁשָּׁם לְוִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְקִדְשֵׁת אֶת
 הַלוֹוִים. וְאַחַר שֶׁנִּרְאִית הַלְּבָנָה שִׁיאוֹתוֹ לְאוֹרָה,
 מְבָרַךְ עָלֶיהָ: בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
 אֲשֶׁר בְּמֵאֲמָרוֹ בָּרָא שְׁחָקִים, וּבְרוּחַ פִּיו כָּל
 צְבָאָם. וּבְמִי מִתְקַדֶּשֶׁת וּמִתְבָּרַכֶּת? בְּתַפְאֲרָת,
 מִשׁוֹם שֶׁהִיא עֲטֻרַת תַּפְאֲרָת לְעַמּוּסֵי בְּטָן. (עַד כֵּאן

רעיא מהימנא)

רַבִּי יוֹסֵי וְרַבִּי חֲזִיָּא הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. עַד שֶׁהָיוּ
 הוֹלְכִים יָרַד הַלַּיְלָה. יָשְׁבוּ. עַד שֶׁהָיוּ
 יוֹשְׁבִים הִתְחִיל הַבְּקָר לְהָאִיר. (אֲמָרוּ, נִקּוּם וְנִלְךְ) קָמוּ
 וְהִלְכוּ. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, רָאָה אֶת פְּנֵי הַמְזָרַח

שְׁמַאֲרִים. עֲכָשׁוּ כָּל אוֹתָם בְּנֵי הַמְּזֻרְחַ שֶׁל הָרִי
הָאוֹר מִשְׁתַּחֲוִים לָאוֹר הַזֶּה שְׁמַאֲרִי בְּמִקּוֹם
הַשֶּׁמֶשׁ טָרַם שְׂיִצָּא וְעוֹבְדִים אוֹתוֹ, שְׁהָרִי כִּיּוֹן
שְׂיִוִצָּא הַשֶּׁמֶשׁ, כִּמָּה הֵם שְׁעוֹבְדִים לַשֶּׁמֶשׁ. וְאַלֶּה
הֵם שְׁעוֹבְדִים לָאוֹר הַזֶּה, וְקוֹרְאִים לָאוֹר הַזֶּה:
אַלֶּהִי הַמְּרַגְלִית הַמְּאִירָה. וּשְׁבוּעַתָּם הִיא בְּאֶלֶּה
הַמְּרַגְלִית הַמְּאִירָה.

וְאִם תֹּאמַר שְׁעֵבוּדָה זֹו הִיא לְחֻנָּם - מִיָּמִים
רֵאשׁוֹנִים הַקְּדֻמוֹנִים יָדְעוּ בָּהּ חֻכְמָה.
בְּזִמְן שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ מְאִיר, טָרַם שְׂיִצָּא, אוֹתוֹ הַמְּמַנֶּה
הַמְּפַקֵּד עַל הַשֶּׁמֶשׁ יוֹצֵא, וְהַאוֹתִיּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת
שֶׁל הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן רְשׁוּמוֹת עַל רֵאשׁוֹ (שֶׁל הַשֶּׁמֶשׁ),
וּבְכַח אוֹתָן הַאוֹתִיּוֹת פּוֹתְחִי אֶת כָּל חֲלוֹנוֹת
הַשָּׁמַיִם, וּמַכָּה בָּהֶם וְעוֹבֵר. וְאוֹתוֹ מְמַנֶּה נִכְנָס
לְתוֹךְ אוֹתוֹ הַזֶּהָר שְׁמַאֲרִי סְבִיב הַשֶּׁמֶשׁ, וְשֵׁם
נִמְצָא, עַד שְׂיִוִצָּא הַשֶּׁמֶשׁ וּמִתְפַּשֵּׁט בְּעוֹלָם.

וְאוֹתוֹ הַמְּמַנֶּה מְפַקֵּד עַל הַזָּהָב וְעַל מְרַגְלִיּוֹת
אֲדָמוֹת, וְהֵם עוֹבְדִים אֶל אוֹתוֹ הַדִּיּוֹקָן
שֶׁל שֵׁם, וּבִנְקֻדוֹת וְסִימָנִים שְׂיִרְשׁוּ מִהֲרֵאשׁוֹנִים
מִיָּמִים קְדֻמוֹנִים, הוֹלְכִים וְיוֹדְעִים נְקֻדוֹת הַשֶּׁמֶשׁ
לְמִצָּא מְקוֹמוֹת שֶׁל זָהָב וּמְרַגְלִיּוֹת. אָמַר רַבִּי

יוסי, עד כמה יהיו עבודות רבות אלו בעולם,
שְׁהָרִי שְׁקָר אֵין לוֹ עֲמוּדִים לְתַמִּיכָהּ?

פְּתַח אַחַר (רבי חייא) וְאָמַר, (משלי יב) שְׁפַת אֱמֶת תִּכּוֹן
לְעַד וְעַד אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שְׁקָר. בֹּא וּרְאֵה,
אֵלּוּ כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם הָיוּ עוֹבְדִים לְשְׁקָר – הֲיֵה כֵּן,
אֲבָל הָאֹר הַזֶּה וְהַזֶּה שְׁמַאִיר וְדַאי הוּא אֱמֶת.
כּוֹכְבֵי רוֹם הִרְקִיעַ הֵם אֱמֶת. אִם בְּטַפְשׁוֹתָם
וְחִסְרוֹן דַּעְתָּם הֵם אוֹמְרִים וְקוֹרְאִים לָהֶם אֱלוֹהִים,
לֹא צָרִיךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכַלּוֹת אֶת מַעֲשֵׂי יָדָיו
מִהָעוֹלָם. אֲבָל לְעֵתִיד לָבֵא לֹא יִכְלוּ הַכּוֹכְבִים
וְהָאוֹרוֹת שֶׁל הָעוֹלָם. אֲבָל מִי יִתְכַּלֶּה? אוֹתָם
שְׁעוֹבְדִים לָהֶם.

וְהַפְּסוּק הַזֶּה הוּא כֵּן. שְׁפַת אֱמֶת תִּכּוֹן לְעַד –
אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם שְׁפַת אֱמֶת, (דברים ו)
ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. וְהַכֹּל הוּא אֱמֶת וְסוּד הָאֱמֶת.
וּמְסִימִים, ה' אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת. וְזוֹהִי שְׁפַת אֱמֶת
תִּכּוֹן לְעַד.

וְעַד אַרְגִּיעָה, וְעַד רָגַע הֲיֵה צָרִיךְ לְהִיּוֹת! מַה זֶה
אַרְגִּיעָה? אֵלּוּ עַד כִּמָּה יִהְיֶה קִיּוּמָם
בְּעוֹלָם? עַד לְעֵתִיד לָבֵא, וְתִהְיֶה לִי מְנוּחָה
מִהָעֲבוּדָה הַקָּשָׁה שְׁעָלָיו. וּבְזִמָּן שְׁאַרְגִּיעָה,

תִּתְכַלֶּה לְשׁוֹן שְׁקָר, אוֹתָם שְׁקוֹרְאִים אֱלוֹהַּ לְמִי
שְׂאִינוּ אֱלוֹהַּ. אֲבָל יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם שִׁפְתַּי אֱמֶת, כְּתוּב
בָּהֶם (ישעיה מג) עִם זֶה יִצְרַתִּי לִי תִהְלְתִּי יִסְפְּרוּ.

נִזְכַּרְתִּי פֶּעַם אַחַת שֶׁהֵייתִי הוֹלֵךְ עִם רַבִּי
אֶלְעָזָר, פָּגַשׁ בּוֹ הַגְּמוּן. אָמַר לְרַבִּי
אֶלְעָזָר, אַתָּה מְכִיר אֶת תּוֹרַת הַיְהוּדִים? אָמַר לוֹ,
מְכִיר. אָמַר לוֹ, הַאִינְכֶם אוֹמְרִים שְׂאֵמוֹנְתְּכֶם
אֱמֶת וְתוֹרַתְכֶם אֱמֶת, וְאֵנוּ שְׂאֵמוֹנְתָנוּ שְׁקָר
וְתוֹרַתָנוּ שְׁקָר?! וְהֲרִי כְּתוּב, שִׁפְתַּי אֱמֶת תִּכּוֹן
לְעֵד וְעַד אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שְׁקָר? אָנוּ מִימּוֹת הָעוֹלָם
עוֹמְדִים בְּמַלְכוּת וְלֹא סָרָה מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים דוֹר
אֶחָד דוֹר, תִּכּוֹן לְעֵד וְדַאי. וְאַתֶּם מְעַט הָיָה לְכֶם
בְּמַלְכוּת, וּמִיָּד סָרָה מִכֶּם, וְהִפְסוּק הַתְּקִיָּים בְּכֶם
שְׁכָתוּב וְעַד אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שְׁקָר.

אָמַר לוֹ, אֲנִי רוֹאֶה בְּךָ שְׂאֵתָה חֲכָם בְּתוֹרָה. תִּפַּח
רוּחוֹ שֶׁל אוֹתוֹ הָאִישׁ. אֵלּוּ אָמַר הַכְּתוּב
שִׁפְתַּי אֱמֶת כּוֹנְנֶת לְעֵד – הָיָה כְּמוֹ שְׂאֵמְרָנוּ. אֲבָל
לֹא כְּתוּב אֶלָּא תִכּוֹן, עֲתִידָה שִׁפְתַּי אֱמֶת שֶׁתִּכּוֹן
מֵה שְׂאִין כְּךָ עֲכָשׁוּ, שְׁעַכְשׁוּ שִׁפְתַּי שְׁקָר עוֹמְדָת,
וּשִׁפְתַּי אֱמֶת שׁוֹכְבַת לְעַפְרָה, וּבְאוֹתוֹ זְמַן שֶׁל אֱמֶת
תִּעְמַד עַל קִיּוּמָהּ וּמִתּוֹךְ אֶרְץ תִּצְמַח, אִזְ שִׁפְתַּי
אֱמֶת תִּכּוֹן לְעֵד וְגו'.

אָמַר לוֹ אוֹתוֹ הַגְּמוֹן, אֲשֶׁרִיךְ, וְאֲשֶׁרִי הָעַם
 שְׂיִוְרָשִׁים תּוֹרַת אֲמַת! אַחַר יָמִים שְׁמַעְתִּי
 שְׁהַתְּגִיר. הִלְכוּ, הִגִּיעוּ לְשָׂדֵה אַחַת וְהַתְּפַלְלוּ
 תְּפִלָּתָם. כִּיּוֹן שְׁהַתְּפַלְלוּ תְּפִלָּתָם, אָמְרוּ, מִכָּאֵן
 וְהִלָּאָה נִתְחַבֵּר בְּשִׁכְנָה, וְנִלְךְ וְנִתְעַסַּק בַּתּוֹרָה.
פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (ישעיה מא) הֵן יִבְשׁוּ וַיִּכְלְמוּ
 כָּל הַנְּחָרִים בְּךָ וְגו'. עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לַעֲשׂוֹת לְיִשְׂרָאֵל כָּל אוֹתָן טוֹבוֹת שְׁאָמַר עַל
 יְדֵי נְבִיאֵי הָאֲמַת, וְיִשְׂרָאֵל סָבְלוּ עֲלֵיהֶם כְּמָה
 רְעוֹת בְּגִלוּתָם. וְאַלְמָלָא כָּל אוֹתָן טוֹבוֹת
 שְׁמַחֲכִים וְרוֹאִים שְׁכַתּוּבִים בַּתּוֹרָה, לֹא הָיוּ
 יְכוּלִים לַעֲמֹד וְלִסְבֹּל אֶת הַגְּלוּת.

אָבִי הוֹלְכִים לְבֵית מְדַרְשׁוֹת, פּוֹתְחִים סְפָרִים,
 וְרוֹאִים כָּל אוֹתָן טוֹבוֹת שְׁמַחֲכִים,
 וְרוֹאִים שְׁכַתּוּבִים בַּתּוֹרָה שְׁהִבְטִיחַ לָהֶם
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם, וּמִתְנַחֲמִים בְּגִלוּתָם,
 וְשָׂאֵר הָעַמִּים מְחַרְפִּים וּמְגַדְּפִים אוֹתָם
 וְאוֹמְרִים: אֵיךְ אֱלֹהֵיכֶם? אֵיךְ אוֹתָן טוֹבוֹת
 שְׁאַתֶּם אוֹמְרִים שְׁמַעְתְּדוֹת לָכֶם, וְכִי כָּל עַמִּי
 הָאָרֶץ יִתְבַּיְשׁוּ מִכֶּם?

זְהוּ שְׁכַתּוּב, (שם סו) שְׁמַעוּ דְבַר ה' הַחֲרָדִים אֶל
 דְּבָרוֹ אָמְרוּ אַחֲיֵכֶם שְׁנֵאִיכֶם וְגו'. מַה זֶה

הַחֲרָדִים אֶל דְּבָרוֹ? אֵלּוֹ שֶׁסָּבְלוּ כַּמָּה רָעוֹת, כַּמָּה שְׁמוּעוֹת שְׁמָעוּ אֵלֶּה עַל אֵלֶּה וְאֵלֶּה אַחַר אֵלֶּה וַחֲרָדוּ עֲלֵיהֶן, כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ירמיה ל) כִּי וְגו' קוֹל חֲרָדָה שְׁמָעֵנוּ פֶּחַד וְאִין שָׁלוֹם וְגו'. אוֹתָם חֲרָדִים תָּמִיד אֶל דְּבָרוֹ כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה הַדִּין.

אָמְרוּ אַחֲיֵכֶם שְׁנֵאֵיכֶם – אֵלֶּה הֵם אַחֲיֵכֶם בְּנֵי עֶשָׂו. מְנַדִּיכֶם – כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איכה ד) סוּרוּ טָמֵא קָרְאוּ לָמוֹ. שְׂאִין עִם שְׁמֵבִזִים אוֹתָם בַּפְּנִים וְרוֹקְקִים בַּפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּמוֹ בְּנֵי אָדוֹם, וְכֹלֵם אוֹמְרִים שְׁטֵמָאִים כָּמוֹ נְדָה, וְזֶהוּ מְנַדִּיכֶם. לְמַעַן שְׁמִי יִכְבֵּד ה', אָנוּ (שְׂאוּמְרִים) בְּנֵי אֵל חַי, שְׁבָנוּ יִתְכַבֵּד שְׁמוֹ, אָנוּ שׁוֹלְטִים עַל הָעוֹלָם בְּשִׁבִיל אוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא גְדוֹל, (בראשית כז) עֶשָׂו בְּנוֹ הַגְּדוֹל. וּבִשְׁם הַזֶּה נִקְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גְדוֹל, (תהלים קמה) גְדוֹל ה' וּמְהֵלֵל מְאֹד. אָנוּ בְּנֵי הַגְּדוֹל, וְהוּא גְדוֹל. וְדַאי לְמַעַן שְׁמִי יִכְבֵּד ה'.

אָבִל אַתֶּם קִטְנִים מְהַכֵּל, כְּתוּב יַעֲקֹב בָּנָה הַקֶּטָן, אֵיךְ אֵלֶיכֶם? אֵיךְ אוֹתָן טוֹבוֹת שְׁיִתְבַּיְשׁוּ כָּל הָעַמִּים מִשְׁמַחְתְּכֶם? מִי יִתֵּן וְנִרְאֶה בְּשִׁמְחַתְּכֶם כָּמוֹ שְׂאֵתָם אוֹמְרִים, וְהֵם יְבוֹשׁוּ, (רוח הַקֹּדֶשׁ אוֹמֵר וְהֵם יְבוֹשׁוּ) (עוד, כְּמִי) כְּמִי שֶׁתּוֹלֵה קִלְלָתוֹ בְּאַחַר, מְשׁוֹם שְׂאֵתָם אוֹמְרִים שְׂאֵז יְבוֹשׁוּ וַיִּכְלָמוּ,

ומשום כף רוח הקדש היתה אומרת הדבר כף, ועל זה הן יבשו ויכלמו כל הנחרים כף. מי הם כל הנחרים כף? אלה שחזקו את נחיריהם ברגז עליה בגלות הזו. באותו זמן יבשו ויכלמו מכל הטובות שייראו אצל ישראל.

אמר רבי חייא, כף זה ודאי, אבל ראינו וכף ראו גבורי העולם, שהרי הגלות נמשכת ועדין בן דוד לא בא. אמר רבי יוסי, וכל זה כף הוא, אבל מי עשה שיסבלו ישראל את הגלות הזו? כל אותן הבטחות שהבטיח להם הקדוש ברוך הוא. והרי זה נתבאר, שנכנסים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ורואים כל אותן נחמות, ושמים בלבם לסבל את כל מה שיבא עליהם, ולולא זה לא יכלו לסבל.

אמר רבי חייא, ודאי כף הוא, והכל תלוי בתשובה. ואם תאמר שיכולים עכשו לעורר תשובה כלם כאחד – לא יכולים! מה הטעם לא יכולים? משום שכתוב, (דברים ל) והיה כי יבאו עליה כל הדברים האלה. וכתוב והשבת אל לבבך בכל הגוים אשר הדיחך וגו'. וכתוב ושבת עד ה' אלהיך וגו'. ואז (שם) אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך וגו'. ועד שכל

אוֹתָם דְּבָרִים לֹא יִתְקַיְמוּ, לֹא יִכּוּלִים לְעוֹרֵר
תְּשׁוּבָה מֵהֶם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כַּמָּה הִסְתַּרְתָּ כָּל הַדְּרָכִים
וְהַשְּׁבִילִים מִכָּל בְּנֵי הַגְּלוּת וְלֹא הִשְׁאֲרַתָּ
לָהֶם פְּתָחוֹן פֶּה. אִם כֵּן, שִׁיְהִיו כָּמוֹ שֶׁהָיוּ בְּכָל
דוֹר וָדוֹר – שְׁלֹא יִסְבְּלוּ גְלוּת וְלֹא שָׂכָר, וַיֵּצְאוּ (אם
כֵּן, יִהְיוּ כָמוֹ שֶׁהָיוּ בְּכָל דוֹר וָדוֹר, יִסְבְּלוּ אֶת הַגְּלוּת וְלֹא יֵצְאוּ) מִדִּין שֶׁל
הַתּוֹרָה, וַיִּתְעַרְבוּ בְּשֵׂאֵר הָעַמִּים.

פֶּתַח וְאָמַר, (ישעיה כו) כָּמוֹ הָרָה תִּקְרִיב לְלֶדֶת
תַּחֲלִיל תִּזְעַק בַּחֲבֻלֶיהָ וְגו'. מַה זֶה כָּמוֹ
הָרָה? דֶּרֶךְ הוּא לְמַעֲבַרְתָּ שִׁיעֲבָרוּ עָלֶיהָ תִּשְׁעָה
חֲדָשִׁים שְׁלֹמִים. וַיֵּשׁ בְּעוֹלָם כַּמָּה וְכַמָּה שְׁלֹא
עוֹבֵר עָלֶיהָ אֶלָּא יוֹם אֶחָד אוֹ יוֹמִים מִהַתְּשִׁיעִי,
וְכָל הַצִּירִים וְהַחֲבָלִים שֶׁל הַמַּעֲבַרְתָּ הֵם בַּתְּשִׁיעִי.
וְאִף עַל גַּב שְׁלֹא עָבַר עָלֶיהָ אֶלָּא רַק יוֹם אֶחָד,
נִחְשָׁב עָלֶיהָ כְּאִלוֹ עָבְרוּ כָּל הַתְּשִׁיעִי שְׁלֹם. אִף כֵּן
יִשְׂרָאֵל, כִּיּוֹן שֶׁטָּעְמוּ טַעַם גְּלוּת – אִם יִחְזְרוּ
בַּתְּשׁוּבָה, יִחְשָׁב עָלֵיהֶם כְּאִלוֹ עָבְרוּ עָלֵיהֶם כָּל
אוֹתָם דְּבָרִים שְׁכַתּוּבִים בַּתּוֹרָה. כָּל שָׂכָן וְכָל שָׂכָן
שְׁכַמָּה וְכַמָּה יִסּוּרִים עָבְרוּ עָלֵיהֶם מִיּוֹם
שֶׁהַתְּחִלָּה הַגְּלוּת.

אָבִי מֵהוּ שְׁפָתוֹב (דברים ד) בְּצַר לְךָ וּמְצָאוֹךָ כֹּל
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים - בֵּא
וּרְאֵה כִּמָּה רַחֲמָנוֹת רַחֵם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
יִשְׂרָאֵל בַּדְּבָר הַזֶּה. לְמַלְךְ שְׁהִיָּה לוֹ בֶּן יַחֲדָי
וְאֶהֱבֵ אוֹתוֹ אֶהְבֵּת נַפְשׁ, וּמִתּוֹךְ אֶהְבֵּתוֹ נָתַן אוֹתוֹ
לְאִמּוֹ הַגְּבִירָה שֶׁתַּגְדִּיל אוֹתוֹ וְתִלְמַד אוֹתוֹ דְּרָכִים
מִתְקַנּוֹת. פֶּעַם אַחַת חָטָא לְאָבִיו, בָּא אָבִיו וְהִלְקָה
אוֹתוֹ, וְאַחַר כֵּן עָבַר עַל חָטְאוֹ. שָׁב כְּמִקְדָּם וְשׁוֹב
חָטָא לְאָבִיו, וְהוֹצִיא אוֹתוֹ אָבִיו מִבֵּיתוֹ וְרָגַז
עָלָיו. יֵצֵא אוֹתוֹ בֶּן מִבֵּיתוֹ.

וּבְמִקּוֹם שִׁילַךְ בְּדֶרֶךְ אֱמֶת וַיְהִיָּה צָדִיק כְּרֵאוֹי
כְּדִי שִׁישְׁמַע אָבִיו הַמֶּלֶךְ וְתִהְיֶה עָלָיו
תְּשׁוּקָתוֹ - מָה עָשָׂה? אָמַר, הוֹאִיל וַיֵּצֵאתִי
מִהֵיכַל אָבִי, אֶעֱשֶׂה מִכָּאֵן וְהִלָּאָה כֹּל מָה שֶׁאֲנִי
רוֹצֵה. מָה עָשָׂה? הִלַּךְ לְהִתְחַבֵּר לְזוֹנוֹת,
וְהִתְלַכְלַךְ בְּלִכְלוּךְ וְטִנְפַת עֲמֻן, וְלֹא הָיָה נִמְצָא
אֶלָּא עֲמֻן בְּחִבּוּר שְׁלֵהֵן. כְּשֶׁהַגְּבִירָה אָמַר פּוֹקֵדֵת
בְּכָל יוֹם עַל אוֹתוֹ הֵבֵן וַיּוֹדַעַת שֶׁבָּנָה הִתְחַבֵּר עִם
הַזּוֹנוֹת וְכָל חֲבֵרוֹתוֹ הִיָּתָה עִמָּהֶן, מִתְחִילָה
לְבָכוֹת וּלְמָרַר עַל בְּנָה.

יּוֹם אֶחָד נִכְנַס אֵלָיָה הַמֶּלֶךְ וְרוֹאֶה אוֹתָהּ בּוֹכָה.
שׁוֹאֵל אוֹתָהּ: עַל מָה אַתְּ בּוֹכָה? אָמְרָה:

וְאִיךָ לֹא אָבְכָה, שְׁהָרִי בְּנִנוּ מִחוּץ לְהֵיכַל הַמֶּלֶךְ?
 וְלֹא דֵי שְׂאִינוּ יוֹשֵׁב בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ, אֲלֵא שְׁהוּא
 יוֹשֵׁב עִם הַזּוֹנוֹת! מָה יֹאמְרוּ כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם –
 שָׁבֵן הַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בְּבֵית זּוֹנוֹת?! הַתְּחִילָה לְבָכוֹת
 וְלִהְתַּחַנֵּן לַמֶּלֶךְ.

אָמַר הַמֶּלֶךְ: בְּשִׁבְלֶךָ אֲחִזִּיר אוֹתוֹ, וְאֵת הָעֶרְבָה
 שְׁלוֹ. אָמְרָה: הָרִי וְדָאֵי. אָמַר הַמֶּלֶךְ:
 הוּאִיל וְכָךְ הוּא, לֹא צָרִיךְ לְהַחֲזִירוֹ בְּיוֹם בְּגָלוֹי,
 שְׁבוּשָׁה עֲבוּרָנוּ לְלַכֵּת בְּשִׁבְלֵי לְבֵית זּוֹנוֹת. וְאִם
 לֹא הָיָה כְּמוֹ זֶה שְׁטַנֵּף אֶת עֲצָמוֹ כִּי וְחָלַל
 כְּבוֹדֵי, הָיִיתִי אָנִי וְכָל הַחֲמִלוֹת שְׁלֵי הוֹלְכִים
 בְּשִׁבְלֵי בְּכַמָּה כְּבוֹד וּבְכַמָּה חֲצוּצָרוֹת לְפָנָיו,
 בְּכַמָּה כְּלֵי קָרֵב מִימֵינוּ וּמִשְׁמָאלוֹ, עַד שֶׁכָּל בְּנֵי
 הָעוֹלָם יִזְדַּעְזְעוּ, וְיִדְעוּ כֻּלָּם שֶׁהוּא בֶן הַמֶּלֶךְ.
 עֲכָשׁוּ בִּיּוֹן שֶׁהוּא טַנֵּף אֶת עֲצָמוֹ וְחָלַל אֶת
 כְּבוֹדֵי, הוּא יַחֲזֹר בְּסִתֵּר שְׁלֵא יִפְרִירוּ בוֹ. חֲזַר
 לַמֶּלֶךְ, וּנְתַן אוֹתוֹ לְאָמוֹ.

לְיָמִים סָרַח כְּמִקְדָּם. מָה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ? הוֹצִיא
 אוֹתוֹ וְאֵת אָמוֹ עִמּוֹ מִתּוֹךְ הַהֵיכָל וְאָמַר:
 תִּלְכוּ שְׁנִיכֶם, וּשְׁנִיכֶם תִּסְבְּלוּ אֶת הַגָּלוֹת
 וְהַמְּלָקוֹת שָׁם. בִּיּוֹן שְׁשִׁנִּיכֶם תִּסְבְּלוּ כְּאֶחָד, אֲזַי
 אִדַּע שְׁבָנִי יָשׁוּב כְּרָאוֹי.

כָּךְ יִשְׂרָאֵל, בְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ הֵם, הוֹרִיד אוֹתָם
 לַמַּצְרִים. וְאִם תֹּאמַר שֶׁבְּאוֹתוֹ זְמַן לֹא חָטְאוּ
 – הַגְּזֵרָה שֶׁגִּזַּר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּבְרִית בֵּין
 הַבְּתָרִים הִיְתָה רְאוּיָה לְהִתְקַיֵּם, וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא הִשְׁגִּיחַ עַל שְׁנֵי דְבָרִים: אֶחָד עַל אוֹתוֹ דְבוּר
 שֶׁאָמַר אַבְרָהָם (בראשית טז) בְּמָה אֲדַע כִּי אֵירָשְׁנָה,
 זוֹהִי סִבָּה וְעֵלָה. אָבֵל עַד שֶׁיֵּצְאוּ מִמַּצְרַיִם לֹא הָיוּ
 גּוֹי וְלֹא הָיוּ רְאוּיִים כְּרְאוּי.

פְּתַח וְאָמַר, (שיר ב) כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים כֵּן
 רַעֲיָתִי בֵּין הַבְּנוֹת. רְצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לַעֲשׂוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה וְלִהְיוֹת שׁוֹשְׁנָה
 אַחַת בְּאָרֶץ כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה. וְהַשׁוֹשְׁנָה שְׁמַעֲלָה
 רִיחַ וְנִבְחָרָה מִכָּל שָׂאֵר הַיְוֹרְדִים שֶׁבְּעוֹלָם אֵינָה
 אֶלָּא אוֹתָהּ שְׁעוֹלָה בֵּין הַחוּחִים. וְזוֹ דְרָךְ כְּרְאוּי.
 וְלִכֵּן זָרַע שְׁבָעִים זִוגוֹת, שֶׁהָיוּ שְׁבָעִים נְפֹשׁ,
 וְהַכְּנִיסָם לְבֵין הַחוּחִים, וְאוֹתָם חוּחִים, מִיַּד שֶׁהָיוּ
 הֵם שָׁם זִוגוֹת, הֶעֱלוּ עֲנָפִים וְעָלִים וְשָׁלְטוּ עַל
 הָעוֹלָם, וְאִז פָּרְחָה בִּינֵיהֶם הַשׁוֹשְׁנָה.

כִּיּוֹן שֶׁרְצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהוֹצִיא שׁוֹשְׁנָה
 וְלִלְקֹט אוֹתָהּ מִבִּינֵיהֶם, אִז יָבִישׁוּ הַחוּחִים
 וְנִזְרְקוּ וְהִתְכַּלּוּ וְלֹא נִחְשְׁבוּ לְכָלוּם. בְּשַׁעָה
 שֶׁהוֹלֵךְ לִלְקֹט אֶת הַשׁוֹשְׁנָה הַזֹּאת וְלְהוֹצִיא בְּנוֹ

בְּכוּרוֹ, בְּאוֹתוֹ זְמַן הַלֶּךְ הַמֶּלֶךְ בְּתוֹךְ כַּמָּה חִילוֹת
גְּדוֹלִים וְשְׁלִיטִים עִם דְּגָלִים פְּרוּשִׁים, וְהוֹצִיא אֶת
בְּנוֹ בְּכוּרוֹ בְּכַמָּה גְבוּרוֹת, וְהֵבִיא אוֹתוֹ לְהִיכְלוֹ,
וַיֵּשֶׁב הַרְבֵּה בְּבֵית הַמֶּלֶךְ.

כִּיּוֹן שֶׁחָטָא לְאָבִיו, הוֹכִיחַ אוֹתוֹ וְהִלְקָה אוֹתוֹ,
שֶׁכָּתוּב וַיַּחַר אָף ה' בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד
שׁוֹסִים וְגו'. סֶרַח כְּמִקְדָּם וּמְרַד בְּאָבִיו, הוֹצִיא
אוֹתוֹ מִבֵּיתוֹ. מָה עָשׂוֹ יִשְׂרָאֵל? רָאוּ שֶׁהָרִי
הִתְפָּזְרוּ בְּכָבֵל וְהִתְעַרְבוּ בְּעַמִּים, לְקַחוּ נָשִׁים
נְכָרִיּוֹת וְהוֹלִידוּ מֵהֶם בָּנִים. עִם כָּל זֶה הָאֵם
הַקְּדוּשָׁה הִיָּתָה אֶפּוֹטֵרוֹפּוֹס עֲלֵיהֶם.

וַעֲלֵי שֶׁעָשָׂה כֶּף, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר, הוֹאִיל
וְזוֹ בּוֹשָׁה, אֲזִי שְׂיָבֵא בְּנֵי מַעֲצָמוֹ. הוֹאִיל
וְחָלַל כְּבוֹדִי, לֹא רָאוּי שְׂאֲנִי אֵלֶיךָ לְשֵׁם לְהוֹצִיא
אוֹתוֹ וְלַעֲשׂוֹת לוֹ נְסִים וּגְבוּרוֹת כְּמִקְדָּם. שָׁבוּ
הֵם בְּלִי סִיוֵעַ שֶׁהָיוּ רְאוּיִים לוֹ, בְּלִי נְסִים
וְנִפְלְאוֹת, אֲלֵא כָּלֵם מְפֹזְרִים, כָּלֵם עֵינַיִם בְּעֵנִי,
וְשָׁבוּ לְהִיכֵל הַמֶּלֶךְ בְּבוֹשָׁה, וְהָאֵם הַקְּדוּשָׁה
עָרְבָה לָהֶם.

חֲטָאוּ כְּמִקְדָּם. מָה עָשָׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא?
הוֹצִיא אֶת הַבֶּן הַזֶּה כְּמִקְדָּם מֵהִיכְלוֹ עִם

אָמוּ. אָמַר, מִכָּאן וְהִלְאָה הָאֵם וּבְנָה יִסְבְּלוּ כְּמָה רְעוּת כְּאַחַד. זֶהוּ שְׁכַתּוּב, (ישעיה נ) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחַה אִמְכֶם. וְעַל זֶה כְּתוּב, (דברים ד) בְּצַר לָךְ וּמִצָּאוֹךְ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים. מַה זֶה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים? אֵלֶּא זוֹ הָאֵם הַקְּדוּשָׁה, שְׁהִיא אַחֲרִית הַיָּמִים, וְעַמָּה סְבָלוֹ כָּל מַה שְׁסָבְלוּ בַגְּלוּת.

וְאֵלֶּי יַחֲזְרוּ בְתִשׁוּבָה – אֲפֹלוּ רְעָה אַחַת אוֹ צֶעַר אֶחָד שְׁיַעֲבֹר עֲלֵיהֶם, יַחֲשֹׁב עֲלֵיהֶם כְּאֵלוֹ סְבָלוֹ הַכֹּל. (וְאֵם לֹא יִסְתַּם הַקֶּץ) וְאֵם לֹא – כְּשִׁיִּסְתִּיִּם הַקֶּץ (הַרַע) וְכָל הַדּוֹרוֹת שְׁלוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁכַתּוּב (ויקרא כה) לְצַמִּיתִת לִקְנָה אֶתוֹ לְדַרְתָּיו. וְכָל זֶה, הַדְּבָר תְּלוּי בְתִשׁוּבָה. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, וְדַאי כִּף זֶה, וְעַל כֵּן נִמְשַׁכַּת הַגְּלוּת.

אֲבָל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל מַה שְׁרָאָה (שֶׁהָפָה) לְיִשְׂרָאֵל – בְּאַחֲרִית הַיָּמִים הַזֶּה. וּבְאַחֲרִית הַיָּמִים הַזֶּה יַעֲשֶׂה לָהֶם נְסִים וּנְקָמוֹת, שְׁכַתּוּב (ישעיה ב) וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית ה' בְּרֹאשׁ הַהָרִים. מִי זֶה רֹאשׁ הַהָרִים? זֶה אֲבָרְהָם הַזָּקֵן, הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל, הָרֹאשׁ שֶׁל הַכֹּל. וּמִשׁוּם שֶׁהוּא רֹאשׁ, כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, יִהְיֶה נִכּוֹן בְּרֹאשׁ הַהָרִים, זֶה אֲבָרְהָם הַזָּקֵן, רֹאשׁוֹן

לְשָׂאֵר הַהָרִים, כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, צְרִיכָה לְהִיּוֹת
מִתְקַנֶּת בְּיָמֶיךָ.

וְנִשְׂאָ מִגְבָּעוֹת. צְרִיךְ לְהִיּוֹת נִשְׂאָ מִן הַשְּׁלֶחָן
שְׁעוֹר שְׁנֵקְרָא (שְׁהוּא) זֶרֶת לְבָרֶךְ אֶת
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְזֶהוּ וְנִשְׂאָ מִגְבָּעוֹת. מַה זֶה
מִגְבָּעוֹת? אֵלָּא בֵּינָהּ וּבֵינָן בְּתוּלוֹת אַחֲרֵיהָ
רְעוּתֶיהָ, שְׁעוֹר הַזֶּרֶת הוּא. נִשְׂאָ כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה
מִגְבָּעוֹת וְדַאי, וְעַל כֵּן הַטּוֹב שְׂיִהְיֶה לְבֵן הַבְּכוֹר
הַזֶּה (יִשְׂרָאֵל) הוּא בְּאַחֲרִית הַיָּמִים.

אָמַר לוֹ, יִפֶּה אָמַרְתָּ, שְׁפָסוּק זֶה וְדַאי כִּךָ הוּא.
בְּרֵאשׁ הַהָרִים – זֶה יָמֶיךָ, אַבְרָהָם הַזָּקֵן,
שֶׁהוּא וְדַאי רֵאשׁ הַהָרִים. וְנִשְׂאָ מִגְבָּעוֹת –
מִשְׁעוֹר הַגְּבָעוֹת, שֶׁהֵם רְצוֹנוֹ. וְיִפֶּה אָמַרְתָּ. וְנִהְרֹו
אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם, מִי הוּא? אָמַר לוֹ, וְאֶפְלוּ נָשִׁים
וְקִטְנִים וְהַשְּׂמֵשׁ שְׁעוֹבֵד עַל הַשְּׁלֶחָן, אָף עַל גַּב
שְׂאֵינוֹ אוֹכֵל, צְרִיךְ לְשָׁמַע וְלוֹמַר אָמֵן. (לְהַרִיק בְּרָכָה
לְכוּס) שְׁלֵא יֵאמַר אָדָם: אָנִי לֹא אֶכְלָתִי, וְהוּאֵיל
וְלֹא הַצְטַרְפְתִּי לְזִמּוֹן, אָנִי לֹא אֶשְׁמַע וְלֹא אֵמַר
אָמֵן. הַכֹּל חַיִּבִים בּוֹ.

דָּבָר אַחֲרֵי וְנִהְרֹו אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם – אָף עַל גַּב
שְׂנָשִׁים וְקִטְנִים פְּטוּרִים מִן הַמְצוּוֹת, בְּכוּס

שֶׁל בְּרָכָה הַכֹּל חַיִּבִּים, וּבִלְבָד שִׁידְעוּ אֶת מִי
מְבָרְכִים, וְזֶהוּ וְנִהְרֹו אֱלִיו כָּל הַגּוֹיִם. בָּא רַבִּי יוֹסִי
וּנְשָׁקוּ. אָמַר, כַּמָּה יָפֵה דְבָר זֶה וּמִתּוֹק לַחֲדָּ.

עֲבָשׁוּ יֵשׁ לְדִיק, אִם אַחֲרִית הַיָּמִים הַזֶּה הִיא כּוֹס
שֶׁל בְּרָכָה מִמֶּשׁ, מַה זֶה הֵר בֵּית ה' ? הֲיֵה
לוֹ לְכַתֵּב כֶּף: וְהֵיךְ אַחֲרִית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה
בְּרֵאשׁ הַהָרִים. מֵהוּ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה הֵר
בֵּית ה' ? אָמַר לוֹ, אַחֲרִית הַיָּמִים הוּא הָעֵץ שֶׁל
הַכֹּל, מִרְאֲשׁוֹ וְעַד סוּפוֹ, שֶׁהוּא יַעַץ טוֹב וְרַע. וּבֵא
הַפְּסוּק לְבָרֵר בְּאַחֲרִית הַיָּמִים, וְהוֹצִיא הֵר בֵּית
ה', זֶה טוֹב בְּלִי רַע. הֵר בֵּית ה' וְדַאי שְׁאִין שָׁם
חֶלֶק לְצַד הָאֲחֵר, שֶׁהֵרִי נִבְחַר הֵר בֵּית ה' מִתּוֹךְ
הָעֵץ, שֶׁהוּא אַחֲרִית הַיָּמִים. וְזֶהִי כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה,
שֶׁהוּא נִכּוֹן בְּרֵאשׁ הַהָרִים.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אֲשֶׁרִי הַדֶּרֶךְ הַזֶּה שֶׁזְּכִינוּ לְדַבֵּר
הַזֶּה. אָמַר לוֹ, מִמִּי שָׁמַעְתָּ אוֹתוֹ ? אָמַר לוֹ,
יוֹם אֶחָד הָיִיתִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ וְשָׁמַעְתִּי וְרָאִיתִי אֶת
רַב הַמְּנוּנָא סָבָא (לְרַבִּי שְׁמַעוֹן) שֶׁהֵיךְ דוֹרֵשׁ אֶת
הַפְּסוּק הַזֶּה לְרַב אַחָא. וְכִיּוֹן שֶׁשָׁמַעְתִּי, שְׁמַחְתִּי
בוֹ, וְשִׁמְרַתִּי אוֹתוֹ צָרוּר בְּכַנְף לְבוּשֵׁי שְׁלֵא יִסוּר
מִמֶּנִּי לְעוֹלָמִים. אָמַר לוֹ, וְדַאי שֶׁדְּבָר קָדוֹשׁ זֶה
נֶאֱוָר מֵהַמְּנוּרָה הַקְּדוֹשָׁה. אֲשֶׁרִי הַדּוֹר שֶׁעַמּוּדֵי

הָעוֹלָם וְתוֹמְכָיו שׁוֹרִים בְּתוֹכוֹ, וְאִם אַתָּה צוֹרֵר
 אֶת הַדָּבָר הַזֶּה בְּקֶשֶׁר אֶחָד שֶׁלֹּא יִסּוּר מִמֶּךָ – אֲנִי
 אֶצְרַר אוֹתוֹ בְּשִׁלְשִׁים אוֹ בְּאַרְבָּעִים קְשָׁרִים בְּכִיסֵי
 שֶׁלֹּא יִסּוּר מִמֶּנִּי לְעוֹלָמִים.

עַל אוֹתוֹ דָּבַר שֶׁהָרְאָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַשָּׁה,
 מְשׁוּם שֶׁאַף עַל גַּב שִׁישְׂרָאֵל חָטְאוּ לְפָנָיו
 בְּכָל דוֹר וָדוֹר, לֹא רָצָה מִי שִׁיאֲמַר עֲלֵיהֶם לְשׁוֹן
 הָרַע. מִנֵּיִן לָנוּ? מֵהוֹשֵׁעַ, שְׁכָתוּב (הוֹשֵׁעַ א) תַּחֲלַת
 דְּבַר ה' בְּהוֹשֵׁעַ. הָרִי בְּאָרוֹ אֶת הַדָּבָר. וְעַל כֵּן
 הָיָה מִסְפָּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם וְגו'. וּמְשׁוּם כִּף
 בְּרַךְ אוֹתָם בְּכַמָּה בְּרָכוֹת, לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה
 וְלְהִשָּׁיֵבם לְאֲבֵיהֶם שְׁבַשְׁמִים, וְלֹא זֶז מְשֵׁם
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד שֶׁמָּחַל עַל חָטְאֵיהֶם
 וְהִתְנַקּוּ לְפָנָיו.

מֵה כָּתוּב בְּאֵלֵיהֶו? (מַלְכִים-א יט) וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב תַּחַת
 רְתֵם אֶחָד וְגו'. אָמַר, רְבוּן הָעוֹלָם, אֲשֶׁה
 אַחַת שְׁלַחַת לְיִשְׂרָאֵל וּדְבוּרָה שְׁמָה, שְׁכָתוּב
 (שׁוֹפְטִים ד) וְהִיא יוֹשֶׁבֶת תַּחַת תַּמָּר דְּבוּרָה. זֶהוּ רְתֵם.
 וְהַחֲזִירְתֶּם לְמוֹטָב, שְׁכָתוּב (שִׁם ה) עַד שֶׁקָּמְתִי
 דְבוּרָה. וְאֲנִי נִכְנָסְתִי בִּינֵיהֶם, וְהִכְרַזְתִּי לְפָנֵיהֶם
 וְלֹא יִכְלָתִי.

עַד שְׁהִיָּה יוֹשֵׁב, הַתְּגַלָּה עָלָיו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא. אָמַר לוֹ, מַה לָּךְ פֶּה אֵלֶיָּהוּ?
 בְּרֵאשׁוֹנָה הָיִיתָ מְקַטְרֵג וּמְקַנְאֵה עַל הַבְּרִית,
 וּמִשְׁרֵאִיתִי בְּךָ שְׁקַנְאָתָ עָלַי בְּאוֹתָהּ בְּרִית, נִטְלֵתִי
 אוֹתָהּ בְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל מֹשֶׁה וְנִתְתִּי לָךְ, עַד שְׁמֹשֶׁה
 הָיָה אוֹמֵר, (במדבר כה) הַנְּנִי נִתֵּן לוֹ אֶת בְּרִיתִי
 שְׁלוֹם. עֲכָשׁוּ שֶׁהוּא שְׁלָךְ, אֵינּוּ רְאוּי לָךְ לְקַטְרֵג
 עָלָיו, הָיָה לָךְ לְהַשְׁאִיר אֶת קְנֵאָתְךָ לִי, כְּמוֹ
 בְּרֵאשׁוֹנָה שְׁהִיָּתָה שְׁלִי, נִתְתִּי אוֹתוֹ לְיַדֵּי אַחֵר
 וְלֹא קַטְרֵגְתִּי עָלָיו.

מַה לָּךְ פֶּה. מַה זֶה פֶּה? בְּרִית הַקְּדוֹשׁ פֶּה ה' הִיא.
 כִּיּוֹן שְׁלֹא רְצִיתָ לְהַנִּיחַ לִי אֶת פִּיךָ, יִבְרֵא
 בְּמָקוֹם שֶׁל אוֹתוֹ הִפֵּה. שְׁנִינּוּ, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה
 הָעֵבֶרָה מִמֶּנּוּ אוֹתָהּ מִתְּנָה שְׁנִתֵּן לוֹ מֹשֶׁה.
 שְׁשִׁנִּינוּ, מַה שְׁפָתוֹב (מלכים-א יט) וַיִּלֶךְ בְּכַח הָאֲכִילָה
 הַהִיא וְגו' עַד הָרַג הָאֱלֹהִים חָרֵב - לְבַקֵּשׁ מִשָּׁם.
 וְכִי מִשָּׁם הָיָה מְבַקֵּשׁ? אֲלֵא לְבַקֵּשׁ כְּמִקְדָּם
 מֵאוֹתוֹ שְׁיִרֵשׁ בְּהָר הָאֱלֹהִים אֶת הַבְּרִית הַזֹּאת.
 פְּנִחָס הוּא אֵלֶיָּהוּ, וְדַאִי בְּדַרְגָּה אַחַת. אָמַר לוֹ
 מֹשֶׁה, אֵינְךָ אֶתָּה יְכוֹל לְקַבֵּל מִמֶּנִּי, אֲלֵא לָךְ
 לְתִינוּקוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל וּמֵהֶם תִּרְוִיחַ וְהֵם יִתְּנוּ לָךְ.
 וְכֵן הוּא עֹשֶׂה.

סדר הלימוד ליום יח שבט [יום 136 בשנה]

כִּמְהָ טוֹב עָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל דוֹר
 וְדוֹר לְיִשְׂרָאֵל. בֵּא וּרְאֵה מֶה כְּתוּב, (מִיכָה)
 ז' וְאֶשְׁלַח לְפָנֶיךָ אֶת מֹשֶׁה אֶהְרֹן וּמָרִים. וַהֲרִי
 כִּמְהָ נְבִיאִים הָיוּ אַחֲרֵי מֹשֶׁה! וְאֶשְׁלַח לְפָנֶיךָ אֶת
 מֹשֶׁה אֶהְרֹן וְאַלְעָזָר וּפְנַחָס יְהוֹשֻׁעַ וְאַלְיָהוּ
 וְאַלִישֶׁעַ וְכִמְהָ שָׂאֵר צְדִיקִים וְחַסִּידִים הָיָה צְרִיף
 לֹמֵר, אִז לָמָּה שְׁלַשְׁת אֱלֹהִים? אֲלֵא אָמַר הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, עָמִי, בְּנִי, לָמָּה לֹא תִזְכְּרוּ אֶת כָּל
 הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשִׂיתִי לָכֶם, שֶׁשְׁלַחְתִּי לָכֶם אֶת מֹשֶׁה
 אֶהְרֹן וּמָרִים?

לְמַלְךְ בֶּשֶׁר וְדָם שִׁישׁ לוֹ מְדִינָה, וְשִׁלַּח אֲלֵיהָ
 אֲנָשִׁים גְּדוֹלִים, שָׂרִים וְשְׁלִיטִים, שֶׁיִּנְהָלוּ
 אֶת הָעָם וַיַּעֲיֵנוּ בָהֶם וּבְדִינֵיהֶם. מִי צְרִיף לְהִיּוֹת
 זְקוּק בְּמִזְוֹנָם וּבְדַבְרֵיהֶם שֶׁיִּצְטָרְכוּ, הֲלֹא לֹא עִם
 הַמְּדִינָה?! הֲרִי בְּעַל כְּרָחֵם יִצְטָרְכוּ לְהַשְׁגִּיחַ עַל
 דְּרָכֵיהֶם וּלְתַת לָהֶם כְּבוֹד.

שְׁלַחְתִּי אֶת מֹשֶׁה, הוּא הֵבִיא לְפָנֶיכֶם מִן הַלֶּחֶם
 וְנָהַל אֶתְכֶם וְאֶת בְּנֵיכֶם וְאֶת בְּהֵמַתְכֶם,
 וַהֲשַׁתְּדֵל בְּדִינֵיכֶם (בְּמִזְוֹנוֹתֵיכֶם) וּבְכָל מֶה
 שֶׁהִצְטָרְכְתֶם. שְׁלַחְתִּי אֶת אֶהְרֹן, הֵבִיא (לָכֶם עֲנִי)

היכלות של ענני כבוד לכסות עליכם כמו מלכים. רחץ אתכם בטללי כבוד שלא ירקבו לבושיכם ומנעליכם, שהיו מתחדשים בכל יום. שלחתי למרים, הביאה באר להשקות אתכם, ושיתם אתם ובהמתכם. הם נתנו לכם, ומשלהם אכלתם ושיתם וישבתם בחפת הכבוד שלהם, ומשלכם לא נתתם להם. ולא עוד, אלא שהשתדלו עליכם ולקחו על צוארם את משאכם, והייתם מחרפים ומגדפים אותם.

אמר רבי יוסי, לא היה אב רחמן על בניו כמו הקדוש ברוך הוא, ופסוק הוא שפתיב, (מלכים-א ח) לא נפל דבר אחד מכל דברו הטוב וגו'. בא וראה רחמנותו: אלו אמר לא נפל דבר אחד מכל דברו ולא יותר – נוח לעולם שלא נברא. אבל משאמר מכל דברו הטוב, והוציא הרע לאחור, שהרי דבר של רע לא רצה לעשות.

ואף על גב שהפחיד והרים רצועה, באה האם והחזיקה בזרוע ימינו, ועמדה הרצועה במקומה ולא ירדה למטה, ולא נעשה (הדין), משום שבעצה אחת היו שניהם – אותו שהפחיד, ואותו שאחז בימינו.

וְאֵם תֹּאמֶר, מִיָּנִין לָנוּ? זֶה מְדַבֵּר שֶׁהוּא בְּגִלּוּי,
שְׁכָתוּב לָךְ רַד כִּי שַׁחַת עֲמָךְ. הַתְּחִיל
לְהָרִים רְצוּעָה, וּמִשָּׁה, שְׁלֹא הָיָה יוֹדֵעַ דְּרָכָה שֶׁל
אִם, שְׁתַּק. כִּיּוֹן שְׂרָאָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּךְ,
רָמַז לוֹ, וְהִכָּה בּוֹ וְאָמַר וְעַתָּה הַנִּיחָה לִי. מִיָּד
הַרְגִישׁ מִשָּׁה וְאֶחָז בְּזִרְעוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שְׁכָתוּב זָכֹר לְאַבְרָהָם. זֹו זְרוּעַ יָמִין, וּמִשּׁוּם
כֶּךָ לֹא יֵרְדָה הַרְצוּעָה.

וְאֵם תֹּאמֶר, הָאִם שְׁהִיא רְגִילָה לְאַחַז בְּרְצוּעַת
הַמְּלָךְ, הֵיכֵן הֵיטָה שֶׁהַשְּׂאִירָה אֶת הַדְּבָר
לְמִשָּׁה? שְׂאֵלְתִי וְאָמַרְתִּי, וְהָרִי לֹא יִדְעַתִּי אֶת
בְּרוּר הַדְּבָר, עַד שְׁנֵהִיָּה לְפָנַי הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה.
כְּשֶׁבָאוּ לְפָנַי רַבֵּי שְׁמַעוֹן, רָאָה בְּפָנֵיהֶם סִימָן.
אָמַר, הַכְּנָסוּ בָנִים קְדוּשִׁים, הַכְּנָסוּ אֱהוּבֵי הַמְּלָךְ,
הַכְּנָסוּ אֱהוּבִים שְׁלִי, הַכְּנָסוּ אֱהוּבִים אֱלֹהֵי לְאֵלָה.
שְׂאֵמַר רַבֵּי אַבָּא, כָּל הַחֲבָרִים הִלְלוּ שְׂאִין
אוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה, מְסַתְּלָקִים מִהָעוֹלָם
טָרָם שֶׁהִגִּיעַ זְמַנָּם. כָּל הַחֲבָרִים בִּימֵיו שֶׁל רַבֵּי
שְׁמַעוֹן, אֶהְבַּת נֶפֶשׁ וְרוּחַ הֵיטָה בֵּינֵיהֶם, וּמִשּׁוּם
כֶּךָ בְּדוּרוֹ שֶׁל רַבֵּי שְׁמַעוֹן הָיוּ בְּגִלּוּי. שְׁהָיָה רַבֵּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, כָּל הַחֲבָרִים שְׂאִין אוֹהֲבִים אֱלֹהֵי
לְאֵלָה, גּוֹרְמִים שְׁלֹא לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, וְעוֹד –

שְׁעוֹשִׁים בָּהּ פָּגָם, שְׁהָרִי בַתּוֹרָה אֶהְבֶּה וְאַחֲוָה
 וְאַמַּת יֵשׁ בָּהּ. אֲבָרְהֶם אֶהֱבֶה אֶת יִצְחָק, וְיִצְחָק אֶת
 אֲבָרְהֶם, הָיוּ מִתְחַבְּקִים זֶה בְּזֶה. בְּיַעֲקֹב שְׁנִיחָם
 אֲחוּזִים בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲוָה, נוֹתְנִים רוּחָם זֶה בְּזֶה.
 גַּם הַחֲבֵרִים בְּאוֹתָהּ דְּגָמָא הֵם צְרִיכִים, וְלֹא
 לַעֲשׂוֹת פָּגָם.

כִּיּוֹן שְׂרָאָה סִימָן בַּפְּנִיחָם וְאָמַר לָהֶם כֶּךָ, אָמְרוּ
 לוֹ, וְדָאֵי רוּחַ נְבוּאָה שׁוֹרָה עַל הַמְּנוֹרָה
 הַקְּדוּשָׁה, וְכֶךָ אָנוּ צְרִיכִים לְדַעַת. בְּכָה רַבִּי
 שְׁמַעוֹן וְאָמַר, דְּבַר אֶחָד מֵאוֹתָם דְּבָרִים שְׁלַחֲשׁוּ
 לִי מִתּוֹךְ רֵאשׁ הַיְשִׁיבָה שֶׁל גֵּן עֵדֶן, שְׁלֹא אָמְרוּ
 בְּגִלּוּי דְּבַר זֶה, סֵתֵר הוּא. וְאָמַר לָכֶם, בְּנֵי אֱהוּבֵי,
 בְּנֵי אֱהוּבֵי נַפְשֵׁי, מָה אַעֲשֶׂה. אָמְרוּ לִי בְּלַחֲשׁ,
 וְאֲנִי אֲמַר בְּגִלּוּי, וְלִזְמַן שְׁנַרְאָה פְּנִים בַּפְּנִים
 (שְׂכִינָה), כָּל הַפְּנִים יִסְתַּמְכוּ בְּזֶה.

בְּנֵי, הַחֲטָא שְׁעָשׂוּ (עַרְב רַב) הָעַם שְׁבַחוּן,
 וְהַשְׁתַּתְּפוּ בּוֹ הָעַם הַקְּדוּשׁ – בְּאֵם הֵם
 חֲטָאוּ, שְׁכַתּוּב קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים, אֱלֹהִים
 וְדָאֵי. כְּבוֹד יִשְׂרָאֵל הַזֶּה, הוּא שְׁשׁוֹרָה עָלֶיהָ כְּאֵם
 עַל בְּנִים, וְזֶהוּ סוּד הַכְּתוּב (תהלים קו) וַיִּמְירוּ אֶת
 כְּבוֹדָם בְּתַבְּנִית שׁוֹר. זֶה כְּבוֹדָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
 הָאֲמָא שְׁלָהֶם. וְזֶהוּ שְׁכַתּוּב (שמואל-א ד) גְּלָה כְבוֹד.

שְׁגַרְמוּ לְשִׁכְנָה לְגִלוֹת בְּגִלוֹת עִמָּהֶם. וְעַל זֶה
וַיִּמְירוּ אֶת כְּבוֹדָם. בְּמָה? בְּתַבְנִית שׁוֹר.

כָּאן הוּא סוּד הַדְּבָר. בֹּא וּרְאֵה, לְמִטָּה בְּתוֹךְ
שְׁמַרְי הַיֵּינן הַשְּׁמָרִים הָרְעִים, יֵצֵא מִפְּגִיעַ
אֶחָד, מְקַטְרֵג, מְזִיק קַדְמוֹן, וְהוּא בְּסוּד דְּמוֹת
אָדָם. כְּשֶׁקָּרַב לְתוֹךְ הַקֹּדֶשׁ, כִּיּוֹן שְׁמַעְבֵּר מִשָּׁם
וְרוּצָה לָרֶדֶת לְמִטָּה, רוּצָה לְהִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ
לְהַזִּיק אֶת הָעוֹלָם. וַיּוֹרֵד הוּא וּמְרַכְבוֹתָיו.
וְהִלְבוּשׁ הָרֵאשׁוֹן שֶׁהוּא לוֹקֵחַ – תַּבְנִית שׁוֹר,
דְּמוֹת שׁוֹר, וְרֵאשׁוֹן לְנִזְיָקִין מֵאוֹתָם אַרְבָּעָה. הוּא
שׁוֹר. וְהֵם אַרְבָּעָה אָבוֹת לְהַזִּיק לְעוֹלָם, וְכָל
שְׁלֹשֶׁת אָבוֹת הַנִּזְיָקִין פָּרַט לְשׁוֹר, כָּלֵם שָׁלוּ, וְעַל
זֶה כָּתוּב וַיִּמְירוּ אֶת כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר.

מָה זֶה אֲכַל עֵשֶׁב? הֲרֵי דְרִשְׁנוּ בּוֹ, אֲבָל עָקֵר
הַדְּבָר מִתְמַצִּית שֶׁל לֶחֶם וְשִׁבְעָה מִיְנֵי דָגָן
אֵין לוֹ בָּהֶם חֵלֶק. וּמִשׁוּם כֵּן הָאֵם לֹא הִיָּתָה שָׁם,
וְלֹא נָאָה לָהּ לְהִיּוֹת שָׁם. וּמִשׁוּם שֶׁהָאֵב הִיָּה יוֹדֵעַ
אֶת רַחֲמָנוֹת הָאֵם וְדִרְכָּהּ, אָמַר לְמִשָּׁה, בְּנִי
אֲהוּבִי, הֲעֵצָה בָּזָה תְּמִיד בְּשִׁנְיָהֶם. וְזֶהוּ שֶׁלַּחֲשׂוֹ
לִי בְּלַחֲשׁ, שְׁלֹא רָאוּי לְגִלוֹת, שֶׁהֵבֵן לֹא יָדַע,
וַיִּרְאֵה שְׁהָרִי רְצוּעָה מוֹכֵנָה, וְתְּמִיד יִפְחַד. אֲבָל
שְׁנֵיהֶם בְּעֵצָה זֹו וּבְעֵצָה אַחַת.

בא וּרְאָה, כְּתוּב וַיֵּרָא הָעַם כִּי בִשְׁשׁ מֵשָׁה. מִי זֶה הָעַם? הֵם הָעֲרָב רַב. מִי הָעֲרָב רַב? וְכִי לֹודִים וְכוּשִׁים וְכַפְתֹּרִים וְתוֹגְרָמִים הָיוּ, שֶׁקָּרְאוּ לָהֶם עֲרָב רַב? וְהֵלֵא מִצְרַיִם הָיוּ, וּמִמִּצְרַיִם נִסְעוּ. וְאֵלוּ הָיוּ עֲרַבּוּבִיָּה שֶׁל עַמִּים רַבִּים, כִּף הָיָה לוֹ לְכַתֵּב: עֲרָב רַב עָלוּ אִתָּם לְפִי הָעֲרַבּוּבִיָּה שֶׁלָּהֶם.

אֵלֶּא עֲרָב רַב עָלָה אִתָּם – עַם אֶחָד הָיָה וְלִשְׁוֹן אֶחָת, אָבֵל כָּל מְכַשְׁפֵי מִצְרַיִם וְכָל חֲרֻטְמֵיהֶם הָיוּ אֵלֶּה, שֶׁכְּתוּב בָּהֶם (שְׁמוֹת ז) וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵם חֲרֻטְמֵי מִצְרַיִם. שָׂרְצוּ לַעֲמֹד כְּנֶגֶד נִפְלְאוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. כִּיּוֹן שָׂרְאוּ הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁעָשָׂה מֹשֶׁה בְּמִצְרַיִם, חָזְרוּ לְמֹשֶׁה. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה, אֵל תִּקְבַּל אוֹתָם. אָמַר מֹשֶׁה, רַבּוֹן הָעוֹלָם, כִּיּוֹן שָׂרְאוּ גְבוּרְתְּךָ הֵם רוֹצִים לְהַתְגַּיֵּר. יִירָאוּ גְבוּרְתְּךָ בְּכָל יוֹם, וַיִּדְעוּ שְׂאִין אֵלֹהִים מִבְּלַעֲדֶיךָ. וְקִבַּל אוֹתָם מֹשֶׁה.

לָמָּה קָרָא לָהֶם עֲרָב רַב? אֵלֶּא כָּל מְכַשְׁפֵי מִצְרַיִם הָיוּ, וּבְרֵאשֵׁם יוֹנוֹס וַיִּמְבְּרוּס, וּבְשָׁעוֹת הַיּוֹם הָיוּ עוֹשִׂים כְּשִׁפְיָהֶם תָּמִיד. וְכָל הַמְכַשְׁפִּים הִלְלוּ הָעֲלִיוֹנִים הָיוּ מִסְתַּכְּלִים מִכַּאֲשֶׁר נוֹטָה הַשָּׁמֶשׁ, מֵרֵאשִׁית שֶׁשׁ שָׁעוֹת וַחֲצִי

עַד רֵאשִׁית תִּשַׁע וְחֻצֵי, שְׁהִינוּ עֶרֶב הַגָּדוֹל. כָּל
אוֹתָם מְכַשְּׁפִים קְטָנִים, מִתְחַלֵּת תִּשַׁע וְחֻצֵי עַד
חֲצוֹת הַלַּיְלָה.

אוֹתָם עֲלִיוֹנִים שְׁבָהֶם הָיוּ מִסְתַּכְּלִים מְכַשְׁנוּטָה
הַשֶּׁמֶשׁ, שְׁהָרִי אֶז מִתְחִילִים תִּשַׁע מֵאוֹת
וְתִשַׁעִים וְחֻמָּשׁ דְּרָגוֹת לְשׁוֹטֵט עַל הָרִי הַחֲשָׁךְ,
וְרוּחָם הִיְתָה מְשׁוֹטְטֵת עַל כָּל אוֹתָם מְכַשְּׁפִים
(דְּרָגוֹת) בְּכַשְׁפֵיהֶם. וְאֵלֶּה הָיוּ עוֹשִׂים כָּל מֵה שֶׁהֵם
רוֹצִים, עַד שֶׁכָּל הַמְצָרִים בְּאֵלֶּה הָיָה מִבְּטָחָם.
וְקִרְאוּ לָהֶם עֶרֶב רַב, מִשׁוּם שֵׁישׁ לָהֶם עֶרֶב קָטָן,
מִתִּשַׁע שְׁעוֹת וְחֻצֵי וּמָטָה, זֶה עֶרֶב קָטָן. וּשְׁנֵי
עֶרְבִים הֵם, וְעַל כֵּן וְגַם עֶרֶב רַב עָלָה אִתָּם.

וְחֻכְמָתָם הִיְתָה רַבָּה, וְהֵם הִסְתַּכְּלוּ בְּשְׁעוֹת
הַיּוֹם, וְהִסְתַּכְּלוּ בְּדְרָגַת מִשָּׁה, וְרָאוּ
שְׁהָרִי בְּכָל הַצְּדָדִים בְּשֵׁשׁ מִשָּׁה: בְּשֵׁשׁ שְׁעוֹת
רֵאשׁוֹנוֹת שֶׁל הַיּוֹם, שֶׁהֵם לֹא יְכוּלִים לְשַׁלֵּט בָּהֶם,
(בְּגִלְגַל שֵׁשׁ) בְּשֵׁשׁ דְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת שְׁאוּחֻזִים בּוֹ (שְׁאוּחֻז
בָּהֶם). וּבְכָל הַצְּדָדִים הָיָה בְּשֵׁשׁ, וּבְעֵטְרוֹת הַשֵּׁשׁ
הִלְלוּ הָיָה עֲתִיד לְרֹדֵת מִן הָהָר, שְׁכַתּוֹב כִּי בְּשֵׁשׁ
מִשָּׁה לְרֹדֵת מִן הָהָר.

מִיָּד וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהֱרֹן, (שְׁכָךְ לְמִדְנֹו, שְׁבִאֹתָהּ שְׁעָה שְׁיָרֵד
מִשָּׁה וְקַבֵּל הַתּוֹרָה לְבִדּוֹ כְּלָלוֹת כָּל יִשְׂרָאֵל, וְהוּא קַבֵּל הַתּוֹרָה בְּעוֹלָם.

וְאָפְלוּ מִגִּלְתֵּי אֶסְתֵּר שְׁכָתוּב (אסתר ט) וְקִבַּל הַיְהוּדִים, וְקִבְלוּ
הַיְהוּדִים הָיָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת! מֵהוּ וְקִבַּל? אֵלָּא זֶה
מֹשֶׁה שֶׁהוּא הַיְהוּדִים, כָּלְלוֹת כָּל הַיְהוּדִים.
וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהֱרֹן (לְמָה עַל אֶהֱרֹן? כְּדֵי
לְהַכְלִיל בְּצַד הַיָּמִין, שֶׁהָרִי הֵם הַשְּׁמָאל רְצוּ מִמֶּנּוּ,
וְכֵדֵי שְׂיִהְיֶה כָּלוּל בַּיָּמִין, הַתְּכַנְסוּ עַל אֶהֱרֹן,
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים. (אֱלֹהִים וְדַאי רְצוּ צַד
הַשְּׁמָאל. אֲשֶׁר יִלְכוּ, אֲשֶׁר יִלֵּךְ הִיא צָרִיךְ לְהִיּוֹת! מֵהוּ אֲשֶׁר יִלְכוּ? אֵלָּא אֱלֹהִים,
שֵׁשׁ מִדְּרָגוֹת הֵן, (שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה), כָּלֵם בְּצַד הַשְּׁמָאל שֶׁל
אֱלֹהִים, שֵׁשׁ הֵן. שָׂאֵם תֹּאמַר שֶׁהָרִי הֵן שְׁבַע,
אוֹתוֹ הָאֱלֹהִים הָעֲלִיּוֹן לֹא נִכְנָס בְּכָלֵל).

בֵּא וּרְאֵה, כָּל זְמַן שֶׁהָיָה מֹשֶׁה בְּמִצְרַיִם, לֹא
הִזְכִּיר הַשֵּׁם שֶׁל אֱלֹהִים, אֵלָּא שֵׁם שֶׁל ה',
וְעַל זֶה קָשָׁה לוֹ לְפָרְעָה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה תִּקְוָה
לְאוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר וְלֹא יִתְחַזַּק בְּעוֹלָם. עֲכָשׁוּ רְצוּ
אֶת אוֹתוֹ הַדְּבָר, וְזֶהוּ קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים. לָנוּ
דוֹקָא, שְׂאָנוּ צָרִיכִים אֶת הַדְּבָר הַזֶּה לְחַזֵּק אֶת
הַצַּד שֶׁלָּנוּ, שֶׁהָיָה דְחוּי עַד עַכְשָׁו.

אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ. מָה אָמְרוּ? אֵלָּא כִּי אָמְרוּ,
אָנוּ רוֹאִים שְׂאֵתֵם יִשְׂרָאֵל, כָּל טוֹב וְכָל
הַכְּבוֹד שֶׁל הָעוֹלָם לָכֶם, וְאָנוּ דְחוּיִים בַּחוּץ.
שְׁלָכֶם – (שְׁמוֹת יג) וְהוּא הַלֵּךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם. אַף כִּי

אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ, כְּמוֹ שֶׁה' הוֹלֵךְ
 לְפָנֵיכֶם. שֶׁהָרִי יֵשׁ לָנוּ רְשׁוּת לְצַד שְׁלָנוּ לְלַכֵּת אֶף
 כֶּף לְפָנֵינוּ, אִם נִזְמַן לוֹ מַעֲשֶׂה.

בא וּרְאֵה, כָּל עֲנָנֵי הַכְּבוֹד שֶׁהֲלָכוּ בַּמִּדְבָּר, לֹא
 הָיוּ מְכֻסִּים אֶלָּא רַק אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבָדֵם,
 וְאוֹתוֹ עֲנַן כְּבוֹד שֶׁכָּתוּב וְה' הֵלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם,
 הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם. וְהָעֶרֶב רַב הֵלְלוּ, וְכָל אוֹתָן
 בְּהַמּוֹת, צֹאן וְשׁוֹרִים, הָיוּ הוֹלְכִים מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
 בְּאַחֲרוֹנָה. וּבֹא רְאֵה, כָּל אוֹתָם אַרְבָּעִים שָׁנִים
 שֶׁהֲלָכוּ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר, שׁוֹם לְכָלוֹךְ וְטָנוּף לֹא
 הָיָה בְּתוֹךְ הָעֲנָנִים בְּפָנִים. וְעַל זֶה צֹאן וּבִקָּר
 שֶׁהָיוּ אוֹכְלִים עֵשֶׂב הָיוּ בַּחוּץ, וְכָל אוֹתָם
 שְׁשׁוּמְרִים אוֹתָם.

אמר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, אִם כֶּן, אוֹתָם עָרַב רַב
 לֹא הָיוּ אוֹכְלִים מִן הַמֶּן? אָמַר לוֹ, וּדְאִי
 כֶּן הוּא, אֶלָּא רַק מֵה שְׁנוֹתָנִים לָהֶם יִשְׂרָאֵל,
 כְּמִי שְׁנוֹתָן לְעַבְדוֹ. וּמִמָּה הָיוּ אוֹכְלִים?
 מִתְמַצִּית, מֵה שֶׁנִּשְׁאָר אַחַר הָרִחִים, פְּסֻלָּת.
 וְהַכְּתוּב מְכַרִּיז וְאוֹמֵר, (שם טו) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ
 אֶת הַמֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא
 אַחֲרִים. וַיִּרְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ מִן הוּא, וְלֹא
 שָׂאֵר הָעֶרֶב רַב, צֹאן וּבִקָּר שֶׁהָיוּ בִּינֵיהֶם.

עַד עֲכָשׁוּ הָיוּ כְּנוּעִים אוֹתָם עָרַב רַב, וְעַכְשָׁו
 עָמְדוּ וּרְצוּ מַעֲשֵׂה לַחֲזֵק אֶת הַצַּד הָאֲחֵר,
 וְאָמְרוּ, אוֹ נִהְיֶה כְּלָנוּ עִם אֶחָד וְנִהְיֶה בְּכָל־
 עַמְכֶם, אוֹ שְׂיִהְיֶה לָנוּ מִי שְׂיִלְךָ לְפָנֵינוּ כְּמוֹ
 שְׂהוּלְךָ אֱלֹהֵיכֶם לְפָנֵיכֶם. אָמַר אֶהְרֹן, חַס וְשָׁלוֹם
 שְׂאֵלָה יִשְׁתַּתְּפוּ בְּעַם הַקָּדוֹשׁ לְהִיּוֹת הַכֹּל כָּל־
 אֶחָד, וְלֹא יִתְעָרְבוּ הָעַם הַקָּדוֹשׁ בְּעַם הַזֶּה בְּכָל־
 אֶחָד, אֲלֵא טוֹב לְהַפְרִידֵם מִתּוֹךְ הָעַם הַקָּדוֹשׁ עַד
 שְׂיִבֵּא מֹשֶׁה.

וְאֶהְרֹן הִתְכַּוֵּן לְטוֹב, אֲלֵא שְׂהָיוּ רַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל
 שְׂהִשְׁתַּתְּפוּ עִמָּהֶם בְּלֵב. וּמִשׁוֹם כֵּן,
 כִּשְׂבֵּא מֹשֶׁה, הִצְטַרֵּף לְבָרַר וּלְלַבֵּן אֶת הָעַם
 הַקָּדוֹשׁ מֵאוֹתוֹ חֲטָא, וְהִשְׁקָה אוֹתָם הִשְׁקָיָה, עַד
 שְׂכָלֶם נִבְרְרוּ וְלֹא נִשְׂאָרָה בָהֶם פְּסֻלַת כָּל־ל.

אָמַר לָהֶם אֶהְרֹן, פָּרְקוּ נְזָמֵי הַזֶּהָב. וְכִי לֹא הָיָה
 לָהֶם זֶהָב אֲחֵר? אֲלֵא אָמַר אֶהְרֹן, בְּעוֹד
 שְׂיֵשׁ לָהֶם קִטְטָה עִם בְּנֵיהֶם וּנְשֵׂיהֶם, יִתְעַכְּבוּ,
 וּבֵינָן כֵּן יָבֵא מֹשֶׁה. בֵּא וּרְאֵה, שְׂנִינוּ קָשִׁים גְּרִים
 לְיִשְׂרָאֵל כִּסְפַּחַת בְּבֶשֶׂר הַחַי, כָּל שְׂכָן אֵלֶּה שְׂלֹא
 הָיוּ גְרִים כְּרֵאוּי. מֵהֶם עָשׂוּ? וַיִּתְּפָרְקוּ כָּל הָעַם
 אֶת נְזָמֵי הַזֶּהָב אֲשֶׁר בְּאֲזֻנֵיהֶם. כִּמָּה אֲלָפִים
 וּרְבָבוֹת הָיוּ מִנְזָמֵיהֶם שֵׁם.

מה כתוב? ויקח מידם ויצר אתו בחרט וגו'.
 אהרן לא נשמר מאותם שני חכמים שהיו
 בראשיהם של אותו ערב רב, אחד מהם היה
 לפניו, והאחר היה עושה בכשפים. כיון ששניהם
 התיעצו כאחד, לקחו את אותו זהב, (אחד) שני
 שלישי ביד אחת, ושלישי ביד האחרת. משום
 שפך צריך באותו מין של כשוף.

בכה רבי שמעון, אמר, אי חסיד קדוש, אהרן
 משוח של האל הגדול, בחסידותך נפלו
 כמה מהעם הקדוש, ואתה לא היית יודע
 להשמר. מה עשו? כשהגיעו שש שעות והיום
 היה במשקל, לקחו את אותו זהב שפרקו
 מאזניהם. מה הטעם? משום שמי שצריך לעשות
 כשוף, לא מתבקש לחוס עינו על ממוץ. והם
 אומרים, השעה עומדת לנו, אם איננו מעכבים.
 זו אינה שעה לחוס על הזהב. מיד – ויתפרקו כל
 העם. מה זה ויתפרקו? כמו שנאמר (מלכים-א יט)
 מפרק הרים ומשבר סלעים, שהשחיתו ושברו
 את אזניהם. בכה כמקדם ואמר, אי עם קדוש של
 הקדוש ברוך הוא.

פתח רבי שמעון בבכייה ואמר, (שמות כא) והגישו
 אדניו אל האלהים וגו'. הרי פרשונה

החברים, האזן ששמעה בסיני (ויקרא כה) כי לי בני ישראל עבדים וגו', והוא פרק על מלכות שמים מעליו ומכר עצמו לאחר – תרצע. ואלו הרשעים החיבים, אנשים רעים, בתשוקתם לחזר לסרחונם לא רצו מנשיהם ובניהם אלא השחתת דרכם (אזניהם), והתפרקו מעל של שמים שצוה אותם משה ושברו אזניהם, שאין להם חלק בשם הקדוש והעם הקדוש.

מה עשו? חלקו שניהם אותו הזֶהב, אחד נטל שני שלישים, ואחד שלישי. עמדו כנגד השמש בשש שעות. עשו כשפיהם וכשפופ בלהטיהם בכשוף של הפה. כיון שהגיעה ראשית השעה השביעית, שניהם הרימו ידיהם על ידי אהרן, (ומנן שמהיד של שניהם נטל יד אחת ולא יותר?) שכתוב ויקח מידם. שניהם היו ולא יותר. כיון שהוא קבל מידם (שמים, ולא ידיהם), יצא קול ואמר, (משלי יא) יד ליד לא ינקה רע, שכתוב כי ברע הוא. הביא רע לעולם.

סוד הדבר – אותם החוטאים הרשעים מכשפים בני בלעם החוטא, בני בניו של לבן הרשע, ראו שכוס של ברכה היא בימין, ומהימין

מתחזקת תמיד (יותר), אמרו, אם יהיה בצד הזה אותו ראש של הימין, הרי העצמה שלנו כראוי.

כיון שהגיע שבע שעות של היום, נתנו לו לאהרן מיד. אם הוא היה אומר להם שימו אותו בארץ בתחלה ואני אטל – לא היו יכולים בכשפיהם לעשות כלום. אלא נטל מידם. והפתוב מתרעם ואומר, ויקח מידם. ראו מה עשה אהרן איש נביא, איש חכם, שלא ידע להשמר. שאלו נטל מן הארץ, כל כשפים שבעולם לא היו יכולים להצליח. אבל במה הצליחו במעשה הזה? משום שויקח מידם, ולא מן הארץ.

ויצר אתו בחרט. לא כמו שחושבים בני אדם. שעשה ציורים במחוגה או בדבר אחר. אלא בא הפתוב להוכיח את הדבר, שאהרן לא ידע להשמר. אלו כשנטל מידיהם היה זורק לארץ, ואף על גב שאחר כך יטל אותו, אז לא היה מצליח המעשה הרע הזה. אבל בכל היה סיוע רע, שלקח זהב וטמנו מהעין, רע אחר רע. מה זה ויצר אתו בחרט? ששם את כל הזהב בכיס אחד ונשמר מהעין, ואז הכל עלה למעשה.

בְּסִפְרוֹ שֶׁל חֲנוּךְ מִצְאָנוּ שְׂכָף הָיָה אוֹמֵר, בֶּן
 יָחִיד יוֹלֵד לְאוֹתוֹ רֵאשׁ הַלְבָן, וְכִשְׂיבֹאוּ
 אוֹתָם מִבֶּשֶׂר הַחֲמוּרִים, יִטְעוּ אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ
 שְׂיִכְנִים (שִׁטל) מְרַגְלִיּוֹת בְּפַעֲמוּנֵי זָהָב לְלֹא דַעְתּוֹ,
 וְדַמּוֹת תַּצְיִר בְּצִיּוֹר בַּחֲרֹט. מַה זֶה בַּחֲרֹט?
 בַּחֲרֹט אָנוּשׁ, זֶהוּ קוֹלְמוֹס שֶׁל אָנוּשׁ הַרְשָׁע
 שֶׁהִטְעָה בְּנֵי אָדָם.

וְדַאי זֶהוּ בְרוּר הַדְּבָר, שְׂאָנוּשׁ כְּשֶׁהִטְעָה אֶת
 הָעוֹלָם, בְּקוֹלְמוֹס הָיָה רוּשֵׁם רְשׁוּמִים
 שֶׁל כָּל הַדְּמִיּוֹת וְעִבּוּדוֹת זְרוֹת בְּאוֹתוֹ קוֹלְמוֹס
 (רִשָּׁם רְשׁוּם), וְלִכֵּן כָּתוּב בַּחֲרֹט, אוֹתוֹ שְׁנוּדַע
 לַעֲשׂוֹת כָּף. וְזֶהוּ בְרוּר הַדְּבָר.

וְהַכֹּהֵן הָיָה, שְׂוֹדַאי בְּכִים הַשְּׁלִיף הַזָּהָב וְכֹסֶה
 אוֹתוֹ מִן הָעֵינַן, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ אוֹתָם
 מְכַשְׁפִּים, וְכָף צָרִיף בְּמִינֵי הַכְּשָׁפִים הַלְלוּ. וְזֶהוּ
 מַעֲשִׂיהֶם שֶׁל הַכְּשָׁפִים הַלְלוּ - דְּבָר שְׂצָרִיף
 בְּגִלּוּי לְגִלוֹת אַחַר כָּף, צָרִיף הַסְתָּרָה וְכִסּוּי
 בְּרֵאשׁוּנָה, שְׂיִתְכַפֶּסֶה מִן הָעֵינַן, וְאַחַר כָּף יֵצֵא
 הָאֵמָן לְאֵמְנוֹתוֹ. וְדְבָר שְׂצָרִיף אַחַר כָּף כִּסּוּי,
 צָרִיף בְּרֵאשׁוּנָה בְּגִלּוּי.

עֵכְשָׁו, בְּנֵי אֱהוּבֵי, אֱהוּבֵי נִפְשֵׁי, מָה אַעֲשֶׂה?
 וְדַאי שְׂצָרִיף לְגִלוֹת. הַקְּשִׁיבוּ וְהַסְתִּירוּ

הדברים. בצד הקדשה ההוא, אלהים אמת, מלך
על העולם, בשלשה (דברים) עולמות (אלו) התחזק –
בבריא, ביצירה, בעשיה. והרי נאמר הסוד של
כל אחד ואחד כאן. כנגד בריאה – ויקח מידם,
דבר שלא היה בו עד עכשו כלום. כנגד יצירה –
ויצר אתו בחרט. כנגד עשיה – ויעשהו עגל
מסכה. מי ראה כפשפים האלה בכל העולם?
עכשו יש לומר, וכי לא כתוב ואשליכהו באש,
ולא יותר, ואז ויצא העגל הזה, ועכשו
אתה אומר ויעשהו עגל מסכה? אלא חס ושלום
שאהרן עשה, והכתוב מוכיח, שכתוב ויקח את
העגל אשר עשו. אבל ממה שכתוב ויקח מידם
וכתוב ויצר אתו, מכח שני אלה נעשה הכל.
כביכול הוא עשה אותו. שאם שני אלה לא היו,
לא היה נעשה ולא יוצא לאמנות. אבל מי גרם
שנעשה? שני אלה. (כביכול ויעשהו, הוא ודאי עשהו) בעוד
שהוא לוקח מידם, הם עשו כשפיהם ולוחשים
בפיהם, ומושכים רוח למטה מהצד האחר.
ומשכו שתי רוחות כאחת, אחת מהזכר ואחת
מהנקבה. שכשמתלבש הזכר בדמות
השור, הנקבה בדמות החמור, ושניהם היו
כלולים כאחד. למה שני אלה? אלא שור הרי

נֹאמֵר, וְחִמּוֹר לָמָּה? מִשּׁוֹם שְׁבַמְכָשְׁפִים
הַמְצָרִיִּים הִלְלוּ כְּתוּב בָּהֶם, (יחזקאל כג) אֲשֶׁר בָּשׂוּר
חִמּוֹרִים בְּשָׂרָם.

וְלִבָּן כָּל אֱלוֹ מִיִּשְׂרָאֵל שָׁמְתוּ הַתְּחַבְּרוּ עִמָּהֶם
בְּלִבָּם. וּמִשּׁוֹם שֶׁהָיוּ שְׁתֵּי דְמִיּוֹת, כְּתוּב
אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל, וְלֹא כְּתוּב זֶה, אֵלֶּה אֵלֶּה.
שָׁנִים הָיוּ כְּאַחַד. אֲשֶׁר הָעֵלוּךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם,
הָעֵלוּךְ וְלֹא כְּתוּב הָעֵלָּךְ.

וַיַּעֲשֶׂהוּ עֵגֶל מִסִּכָּה וַיֹּאמְרוּ. לֹא כְּתוּב וַיֹּאמֶר,
אֵלֶּה וַיֹּאמְרוּ, שְׁאַהֲרֵן לֹא אָמַר דְּבַר.
שְׁנִינוּ, מָאָה וְעֶשְׂרִים וְחִמֶּשׁ קִנְיָתָרִים הָיוּ בּוֹ. אֵיךְ
כְּתוּב וַיִּקַּח מִיָּדָם? וְכִי בְיָדָם הָיוּ כָּל הַקְּנֻטָרִים
הִלְלוּ? אֵלֶּה מִכָּלֵל שֶׁל אוֹתָם קִנְיָתָרִים לְקַח מְלֹא
יְדֵיהֶם, וְאוֹתוֹ מְעַט הַתְּעֵלָּה עַל הַכֹּל כְּאֵלוֹ הַכֹּל
הָיָה בְיָדֵיהֶם.

בֵּא וּרְאֵה מַה כְּתוּב, וַיֵּרָא אֶהְרֵן וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ
לְפָנָיו. אֵי חֶסֶד קְדוּשָׁה, כְּמָה רְצוֹנָךְ הָיָה
לְטוֹב וְלֹא יָדַעְתָּ לְהַשְׁמֵר. כִּיּוֹן שֶׁזָּרְקוּ לְאֵשׁ,
הַתְּחַזֵּק כַּח הַצַּד הָאֲחֵר שֶׁם בְּאֵשׁ, וַיִּצָּאָה דְמוּת
שׁוֹר, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמַר בְּשֵׁתִי הַמְּשַׁכּוֹת שֶׁל הַצַּד
הָאֲחֵר. מִיָּד – וַיֵּרָא אֶהְרֵן. מַה זֶה וַיֵּרָא אֶהְרֵן?

רָאָה שְׁהֵצֵד הָאֲחֵר הַתְּחִינָן. מִיָּד - וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ
לְפָנָיו. שְׁאֵלְמֵלֵא הַקָּדִים וּבָנָה הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה,
הָעוֹלָם הָיָה חוֹזֵר לְחֻרְבָּנוֹ.

לְלִסְטִים שְׁהָיָה יוֹצֵא לְאָבֵד וְלַהֲרֹג בְּנֵי אָדָם,
רָאָה לְגִיּוֹן הַמֶּלֶךְ שְׁאוֹתוֹ הַלִּסְטִים
יוֹצֵא בְּכַח חֶזֶק, מָה עָשָׂה אוֹתוֹ לְגִיּוֹן? שִׁדְל
אֶת הַמֶּלֶךְ לְצֵאת לְדֶרֶךְ, וּמִשָּׁךְ אוֹתוֹ הַלְגִּיּוֹן
לְאוֹתָהּ הַדֶּרֶךְ. כְּשֶׁעֲדִין הַלִּסְטִים הוֹלֵךְ בְּאוֹתָהּ
הַדֶּרֶךְ, רָאָה דְמוּת הַמֶּלֶךְ עוֹמֶדֶת לְפָנָיו. כִּיּוֹן
שָׂרָאָה אֶת הַמֶּלֶךְ שְׁהָיָה הוֹלֵךְ לְפָנָיו בְּדֶרֶךְ, מִיָּד
נִרְתַּע וַחֲזַר לְאַחֹר.

כֶּף וַיֵּרָא אֶהֱרֵן שְׁהֵצֵד הָאֲחֵר מִתְגַּבֵּר, אָחִז
בְּרַפּוּאָה וְהִחֲזִיק בְּצֵד הַקְּדוּשָׁה וְשָׂם אוֹתוֹ
לְפָנָיו. כִּיּוֹן שָׂרָאָה הֵצֵד הָרַע אֶת דְּיוֹקָן הַמֶּלֶךְ
שְׁעוֹמֵד לְפָנָיו, מִיָּד חָזַר לְאַחֹר וַנְּחַלֵּשׁ כַּחוֹ
וַחִילוֹ, שְׁהָרִי הַתְּחִינָן, (מִיָּד וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ לְפָנָיו) וְהַמִּזְבֵּחַ
הַזֶּה הִתְגַּבֵּר, וַנְּחַלֵּשׁ הֵצֵד הָאֲחֵר.

בֵּא וּרְאָה מַה כְּתוּב, וַיִּקְרָא אֶהֱרֵן וַיֹּאמֶר חַג לֵה'
מָחָר. חַג לֵה', וְלֹא לְעֵגֶל. וְלִצֵּד הַקְּדוּשָׁה
עָשָׂה, וְלִצֵּד הַקְּדוּשָׁה קָרָא וַאֲמַר. וְזוֹ הִרְפּוּאָה
שְׁהַקָּדִים, שְׁאֵלְמֵלֵא עָשָׂה אֶת זֶה, לֹא עָמַד הָעוֹלָם

עַל מְקוֹמוֹ, וְעַם כָּל זֶה לֹא שָׁכַף רְגִזוֹ מֵאַהֲרֹן, אַף
עַל גַּב שְׂלֵא הַתְּכַוֵּן לְרַע.

אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אַהֲרֹן, שְׁנֵי
הַמְּכַשְׁפִּים הִלְלוּ מִשְׁכוֹ אוֹתָךְ לְמַה
שָׂרְצוּ, חִיִּיךָ שְׁנֵי בְּנֵיךָ יָפְלוּ, וְעַל הַחֲטָא הַזֶּה
יָמוּתוּ (וּבַחֲטָא הַזֶּה הֵם יִתְפָּסוּ). זֶהוּ שְׂכַתוֹב (דְּבָרִים ט)
וּבְאַהֲרֹן הַתְּאַנֵּף ה' מְאֹד לְהַשְׁמִידוֹ. מַה זֶה
לְהַשְׁמִידוֹ? אֵלּוּ בְּנָיו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (עֲמוּס ב) וְאֶשְׁמִיד
פְּרִיּוֹ מִמַּעַל, שְׁפָרְיוֹ שֶׁל אָדָם אֵלּוּ הֵם בְּנָיו.

בֵּא וּרְאֵה, אַהֲרֹן שָׁם אֶת אוֹתוֹ מְזַבַּח לְפָנָיו,
וְהֶעֱגַל שָׁב לְאַחֲרָיו. בְּנָיו שָׁמוּ אֶת הַצֵּד
הָאֲחֵר לְפָנָיו, וְצֵד הַקְּדוּשָׁה חָזַר לְאַחֹר, שְׂכַתוֹב
(וַיִּקְרָא י) וַיִּקְרִיבוּ לְפָנָי ה'. לְפָנָי ה' שָׁמוּ. נִתְפָּסוּ
בַּחֲטָא הַזֶּה.

אַהֲרֹן חָשַׁב, שְׂבִינְתִים יֵבֵא מִשָּׁה, וְלִכֵּן אֶת אוֹתוֹ
מְזַבַּח לֹא הָרַס מִשָּׁה, שְׂאֵלוֹ הִיָּה כְּמוֹ
שְׁחוֹשְׁבִים בְּנֵי אָדָם, הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן שֶׁהַצֵּרֶף
מִשָּׁה – לְנִתֵּץ אֶת אוֹתוֹ מְזַבַּח הִיָּה צָרִיךְ, כְּמוֹ
שֶׁהַתְּנַבֵּא הַנְּבִיא עֵדוּ עַל הַמְּזַבַּח בְּבֵית אֵל,
וּנְבוֹאָתוֹ עַל אוֹתוֹ מְזַבַּח הִיָּתָה. אָבֵל כָּאֵן הִיָּה
דְּבָר אַחֵר כְּמוֹ שֶׁנֶּתְבָּאֵר. וְכַתּוּב וַיִּקַּח אֶת הָעֵגֶל
אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְלֹא כָּתוּב וַיִּנְתֵּץ אֶת הַמְּזַבַּח.

בא וּרְאָה, וַיִּקְרָא אֶהָרֶן – הוּא הַכְרִיז בְּקוֹל
וְאָמַר. כְּתוּב כָּאֵן וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר, וְכָתוּב
בְּיוֹנָה וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר. מִה שֵׁם הַכְרִיז לְדִין, אָף כָּאֵן
הַכְרִיז לְדִין. חַג לֵה' מְחָר, נִבְּא נְבוּאָה בְּאוֹתָהּ
רוּחַ שֶׁל מְזִבַּח, שְׁעֵתִיד הַדִּין לְשָׂרוֹת עֲלֵיהֶם. חַג
לֵה', לַעֲשׂוֹת בְּכֶם דִּין.

וַיִּשְׁלַח דִּינִים הָיוּ: אָחָד, וַיִּגַּף ה' אֶת הָעָם.
וְאָחָד בְּבְנֵי לְוִי. וְאָחָד שֶׁהִשְׁקָה אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. וְהֵינּוּ חַג שֶׁל בְּנֵי לְוִי. לֵה' – שְׁוִיגַף ה'.
מְחָר – שֶׁהִשְׁקָה אוֹתָם מִשָּׁה. וְלָנוּ בְּאוֹתוֹ לִילָה,
וּלְמְחָר נִמְצְאוּ נְפוּחִים וּמֵתִים. וְאוֹתָם הַמֵּים הָיוּ
מְכֻשְׁפִּים בְּמַעֲיָהֶם כָּל הַלַּיְלָה, וּבְבִקְרָא נִמְצְאוּ
מֵתִים, וְלָכֵן חַג לֵה' מְחָר. וְכָל הַרְפּוּאָה שְׁעֵשָׂה
אֶהָרֶן, מִשׁוּם שְׁכָתוּב וַיִּבֶן מְזִבַּח לְפָנָיו.

בא וּרְאָה, (אוֹתוֹ מְזִבַּח שֶׁל קִדְשָׁה הָיָה) שְׁכָתוּב וַיִּרְא אֶת
הָעֵגֶל וּמַחֲלַת, וְאֵלּוּ מְזִבַּח לֹא כְּתוּב. שְׁהָרִי
אֶהָרֶן יִדְיַעָה הָיָה יוֹדֵעַ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת כב) זִבְחַ
לְאַלֵּהִים יִחָרֵם בְּלִתִּי לֵה' לְבִדּוֹ, וְדָאֵי נִצַּל אֶהָרֶן
בְּעֵצָה טוֹבָה שֶׁהִנְהִיג לְנַפְשׁוֹ, וְהִכַּל בְּרָצוֹן שָׁלֵם
טוֹב, שְׁלֵא הִתְכַּוֵּן לְרַע.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, אָבֵא, וְדָאֵי כֶּן הוּא,
וַיִּשְׂרָאֵל לֹא הָיוּ. אָבֵל יִרְבְּעִים שְׁעֵשָׂה

עֲגָלִים, הָרִי יִשְׂרָאֵל הָיוּ, וְעִגְלָ עָשׂוּ. אָמַר לוֹ,
וְדָאִי, וּפְרָשׁוּהָ, אָבֵל יִרְבְּעָם חָטָא וְהַחֲטִיא,
וְלֹא כְמוֹ שְׂאֲמָרוֹ. שְׂוֹדָאִי חָטָא רַע עָשָׂה,
וּבַמְלָכוֹת חָטָא.

אָמַר יִרְבְּעָם, הָרִי וְדָאִי שְׁהָרִי צַד הַקְדָּשָׁה לֹא
שׁוֹרָה אֱלֹא רַק בְּלֵב כָּל הָעוֹלָם, וְזוֹ
ירוּשָׁלַיִם. אָנִי לֹא יָכוֹל לְמַשֵּׁךְ אֶת אוֹתוֹ הַצֵּד
לְכָאֵן, מָה אַעֲשֶׂה? מִיָּד – (מלכים-א יב) וַיִּזְעַץ הַמֶּלֶךְ
וַיַּעַשׂ וְגו'. נָטַל עֲצָה רָעָה. אָמַר, הָרִי הַצֵּד הָאֲחֵר
שְׁנַמְשֵׁךְ מִיָּד לְכָל מְקוֹם, וְכָל שְׁפָן בְּאֶרֶץ הַזֶּה,
שֶׁתְּשׁוּקְתוֹ לְשָׂרוֹת בְּתוֹכָהּ, אָבֵל לֹא יָכוֹל
לְהִתְלַבֵּשׁ אֱלֹא רַק בְּדַמוֹת שֶׁל שׁוֹר.

שְׁנֵי עֲגָלִים לָמָּה? אֱלֹא אָמַר יִרְבְּעָם, (במצרים ובמדבר)
בְּמַדְבָּר הָיוּ אוֹתָם מְכַשְׁפִּים, שְׁכָתוּב (יחזקאל
כג) בְּשׂוֹר חַמּוּרִים בְּשָׂרָם. (לא אוֹתָם מְצָרִים, אֱלֹא) כָּאֵן
אוֹתָן שְׁתֵּי רוּחוֹת רָעוֹת יִתְלַבְּשׁוּ כְּרָאוּי, זָכַר
וּנְקָבָה הֵם. שְׁהָרִי הַזָּכַר הָיָה בְּבֵית אֵל, וְהַנְּקָבָה
הָיְתָה בְּדֵן. וּמִתּוֹךְ שְׁכָתוּב נִפְתַּח תְּטַפְּנָה שְׁפָתֵי
זָרָה, נִמְשְׁכוּ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵיו יוֹתֵר, שְׁכָתוּב וַיִּלְכוּ
הָעָם לְפָנָי הָאֶחָד עַד דֵּן. וּמִשׁוּם כֵּן הָיוּ שְׁנֵי
עֲגָלִים, וּמִשֵּׁךְ אוֹתָם יִרְבְּעָם לְאֶרֶץ הַקְדוּשָׁה,

וְהָיָה חֲטָא עָלָיו וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וּמִנֵּעַ בְּרִכּוֹת מִן
הָעוֹלָם, וְעָלָיו כָּתוּב (משלי כח) גּוֹזֵל אָבִיו וְאִמּוֹ וְגוֹ'.

וְעַל כֵּן הָיוּ הָעֲגָלִים, שֶׁהָרִי הִלְבוּשׁ הָרֵאשׁוֹן
שֶׁמִּתְלַבֵּשׁ הַצַּד הָאֲחֵר הוּא שׁוֹר, כְּמוֹ
שֶׁנִּתְבָּאֵר. וְאִם תֹּאמַר, לָמָּה הוּא עֵגֶל וְלֹא שׁוֹר?
אֲלֹא וְדַאי כִּף רְאוּי, וְכֵן בְּכָל הַצְּדָדִים, רֵאשִׁית
הִלְבוּשׁ הוּא קָטָן, וְהָרִי בְּאֶרְנוּ.

וְלָכֵן, בְּנֵי אֱהוּבִי, כִּיּוֹן שֶׁרְצוּ אֱלֹהִים, וּבִצַּד
שֶׁל אֱלֹהִים נִבְנָה הַמַּעֲשֶׂה, הָאֱלֹהִים
הַקְּדוֹשׁ, הָאֵם, שֶׁאֲחֻזָּת תְּמִיד בְּזֵרוּעַ הַמְּלָךְ
וּמַעֲלָה אֶת הַרְצוּעָה, לֹא הִיָּתָה שָׁם, וְהַצְּטָרֵךְ
מִשֶּׁה לְהִיּוֹת שָׁם בְּמִקוּמָהּ. כִּיּוֹן שֶׁרְמַז לּוֹ
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הִסְתַּכַּל.

שְׁלֹשׁ פְּעָמִים רְמַז לּוֹ, אִי מִשֶּׁה הָרוּעָה הַנְּאֻמָּן,
כְּמָה חֲזַק כַּחַךְ, כְּמָה גְבוּרָתָךְ גְּדוּלָּה.
שְׁלֹשׁ פְּעָמִים רְמַז לּוֹ, שֶׁכָּתוּב וְעַתָּה הַנִּיחָה לִּי –
הָרִי אֶחָד. וְיִחַר אִפִּי בָהֶם וְאֶכְלֵם – הָרִי שְׁתֵּים.
וְאֶעֱשֶׂה אוֹתָךְ לְגוֹי גְּדוֹל – הָרִי שְׁלֹשׁ. חֲכַמְתוּ
שֶׁל מִשֶּׁה בְּשִׁלְשֵׁת הַרְמְזִים הִלְלוּ. אֶחָז בְּזֵרוּעַ
יְמִינוֹ – כְּנִגְדַּת הַנִּיחָה לִּי. אֶחָז בְּזֵרוּעַ שְׂמָאלוֹ –
כְּנִגְדַּת וְיִחַר אִפִּי בָהֶם וְאֶכְלֵם. הִתְחַבַּק בְּגוּף

הַמֶּלֶךְ - כְּנִגְדַּ וְאַעֲשֶׂה אוֹתָךְ לְגוֹי גָּדוֹל.
 וְכִשְׁהִתְחַבֵּק בְּגוֹף, וְשִׁתִּי זְרוּעוֹת מְצַד זֶה וּמְצַד
 זֶה, לֹא יָכוֹל לְהִתְנַעֲנַע לְצַד בְּעוֹלָם. זוּ הִיְתָה
 חֲכָמְתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, (שְׂבַדְבְּרִי) שְׁמִינֵי רְמָזִים שֶׁל
 הַמֶּלֶךְ הַכִּיר בְּכָל אֶחָד מֵהֶם מְאִיזָה מְקוֹם יַחְזִיק,
 וּבְחֲכָמָה הוּא עֹשֶׂה.

בְּאוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר וְהַחֲבָרִים וְנִשְׁקוּ יָדוֹ. הִיָּה שָׁם
 רַבִּי אָבָא. אָמַר, אֲלֵמָּלָא לֹא בָאתִי לְעוֹלָם
 אֲלֵא לְשִׁמְעַע אֶת זֶה - דִּי לָנוּ. בְּכָה וְאָמַר, וַי רַבִּי,
 כְּשִׁתְּסַתְּלַק מִן הָעוֹלָם, מִי יֵאִיר וַיִּגְלֶה אוֹרוֹת
 הַתּוֹרָה? דָּבָר זֶה בְּחִשְׁכָּה נִסְתָּר עַד עַכְשָׁו, שְׂיִצְא
 מִשָּׁם, וְהָרִי מְאִיר עַד רוּם הָרְקִיעַ, וּבְכֹסֵא הַמֶּלֶךְ
 הוּא רָשׁוּם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂמַח עַכְשָׁו
 בְּדָבָר הַזֶּה. וְכַמָּה שְׂמַחָה עַל שְׂמַחָה נוֹסְפָה
 מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ. מִי יַעִיר דְּבָרֵי חֲכָמָה
 בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּמוֹתָךְ.

בְּאִ וּרְאָה, טָרָם חֲטָא אָדָם, הִיָּה עוֹלָה וְעוֹמֵד
 בְּחֲכָמַת הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן, וְלֹא הִיָּה נִפְרָד מֵעַץ
 הַחַיִּים. כִּיּוֹן שֶׁהַגְּדִיל תְּשׁוּקָתוֹ לְדַעַת וְלָרְדַת
 לְמִטָּה, נִמְשָׁךְ אַחֲרֵיהֶם, עַד שֶׁנִּפְרָד מֵעַץ הַחַיִּים,
 וַיֵּדַע רַע וְעֹזֵב הַטּוֹב. וְלִכֵּן כְּתוּב (תהלים ח) כִּי לֹא
 אֵל חִפְץ רָשָׁע אֶתָּה לֹא יִגְרֶךְ רַע. מִי שֶׁנִּמְשָׁךְ בְּרַע,

אֵין לוֹ דִּיּוּר עִם עֵץ הַחַיִּים. וְטָרַם שְׁחָטְאוּ, הָיוּ
שׁוֹמְעִים קוֹל מְלַמְעֵלָה וַיּוֹדְעִים אֶת הַחֻכְמָה
הָעֲלִיּוֹנָה וְלֹא פּוֹחַדִּים. כִּיּוֹן שְׁחָטְאוּ, אֶפְלוּ קוֹל
שְׁלִמְטָה לֹא יִכְלוּ לַעֲמֹד בּוֹ.

כְּמוֹ זֶה, טָרַם שְׁחָטְאוּ יִשְׂרָאֵל, בְּשַׁעַה שְׁעַמְדוֹ
יִשְׂרָאֵל עַל הַר סִינִי, הָעֲבָרָה מֵהֶם זְהֻמְתּוֹ
שֶׁל הַנְּחָשׁ הַזֶּה, שֶׁהָרִי אֵז בְּטוֹל שֶׁל יֵצֵר הָרַע הִיָּה
בְּעוֹלָם, וְדָחוּ אוֹתוֹ מֵהֶם, וְאֵז נֶאֱחָזוּ בְּעֵץ הַחַיִּים
וְעָלוּ לְמַעְלָה, וְלֹא יָרְדוּ לְמַטָּה. אֵז הָיוּ מְכִירִים
וְהָיוּ רוֹאִים אֶסְפֵּקֵלְרִיּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת, וְעֵינֵיהֶם
הוֹאָרוּ, וְשָׁמְחוּ לְהַכִּיר וְלִשְׁמַע. וְאֵז חָגַר אוֹתָם
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּחֲגוּרוֹת שֶׁל אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם
הַקָּדוֹשׁ שֶׁלֹּא יוּכַל לְשַׁלֵּט עֲלֵיהֶם הַנְּחָשׁ הַזֶּה, וְלֹא
יִטְמָא אוֹתָם כְּבָרְאשׁוֹנָה.

כִּיּוֹן שְׁחָטְאוּ בְּעֵגֶל, הָעֲבָרוּ מֵהֶם כָּל אוֹתָן
הַדְּרָגוֹת וְהָאוֹרוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, וְהָעֲבָרָה
מֵהֶם חֲגוּרַת כְּלִי הַזֵּיַן שֶׁהִתְעַטְרוּ מֵהַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ
הָעֲלִיּוֹן, וְהִמְשִׁיכוּ עֲלֵיהֶם הַנְּחָשׁ הָרַע כְּמַקְדָּם,
וְגָרְמוּ מוֹת לְכָל הָעוֹלָם. וְאַחַר כֵּן מַה כָּתוּב?
וַיֵּרָא אֶהָרֶן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מֹשֶׁה וְהִנֵּה קָרַן
עוֹר פָּנָיו וַיִּירָאוּ מִגִּשְׁתֵּי אֱלֹהֵינוּ.

בא וְרָאָה, מַה כָּתוּב בְּרֵאשׁוֹנָה? (שמות יד) וַיֵּרָא
 יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה. וְכֻלָּם רָאוּ אֶת
 הַזְּהָרִים הָעֲלִיוֹנִים נְאוּרִים בְּאֶסְפֵּק־לְרִיָּה
 הַמְּאִירָה, שְׁכָתוּב (שם כ) וְכָל הָעַם רָאִים אֶת
 הַקּוֹלֹת. וְעַל הַיָּם הָיוּ רוֹאִים וְלֹא פוֹחֲדִים,
 שְׁכָתוּב זֶה אֵלַי וְאַנְוָהוּ. אַחַר שְׁחָטְאוּ, פָּנִי
 הַסֶּרְסוּר לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְרֹאוֹת. מַה כָּתוּב?
 וַיֵּירָאוּ מִגִּשְׁתֵּי אֱלֹהֵי.

ובא רָאָה, מַה כָּתוּב בָּהֶם? וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל אֶת עַדֵּים מֵהָר חוֹרֵב, שֶׁהֶעֱבְרוּ
 מֵהֶם אוֹתָם כְּלֵי זִין שֶׁהִתְחַבְּרוּ בָּהֶם בְּהַר סִינַי,
 כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשְׁלַט אוֹתוֹ הַנְּחָשׁ הָרָע. כִּיּוֹן
 שֶׁהֶעֱבְרוּ מֵהֶם, מַה כָּתוּב? וּמֹשֶׁה יִקַּח אֶת
 הָאֵהָל וְנָטָה לוֹ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה הַרְחֵק מִן
 הַמַּחֲנֶה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מַה הַפְּסוּק הַזֶּה
 לָזֶה? אֵלֶּא כִּיּוֹן שֶׁיִּדְעַ מֹשֶׁה שֶׁהֶעֱבְרוּ מִיִּשְׂרָאֵל
 אוֹתָם כְּלֵי זִין עֲלִיוֹנִים, אָמַר, הֲרִי וְדַאי מְכַאֵן
 וְהִלָּא הַנְּחָשׁ הָרָע יָבֵא לְדוֹר בִּינֵיהֶם. וְאִם
 יַעֲמֵד הַמְּקַדָּשׁ כָּאֵן בִּינֵיהֶם, יִטְמָא. מִיָּד –
 וּמֹשֶׁה יִקַּח אֶת הָאֵהָל וְנָטָה לוֹ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
 הַרְחֵק מִן הַמַּחֲנֶה. מִשׁוּם שֶׁמֹּשֶׁה רָאָה שֶׁהֲרִי
 אִזּוֹ יִשְׁלַט הַנְּחָשׁ הָרָע מַה שֶׁלֹּא הָיָה מְקַדָּם לְכֵן.

וְקָרָא לוֹ אֱהֵל מוֹעֵד. וְכִי לֹא בְרֵאשׁוֹנָה אֱהֵל מוֹעֵד? אֲלֵא בְרֵאשׁוֹנָה אֱהֵל סֶתֶם, וְכַעַת אֱהֵל מוֹעֵד. מַה זֶה מוֹעֵד? רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר לְטוֹב. רַבִּי אַבָּא אָמַר לְרַע. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר לְטוֹב – מַה מוֹעֵד הוּא יוֹם שְׁמַחַת הַלְבָנָה, שְׁנוּסְפָה בּוֹ קִדְשָׁה, לֹא שׁוֹלֵט בָּהּ פָּגָם, אֲפִי כִּפֶּן קוֹרֵא לָהּ בְּשֵׁם הַזֶּה, לְהִרְאוֹת שְׁהָרִי הַתְּרַחֵק מִבֵּינֵיהֶם וְלֹא נִפְגְּמָה, וְלִכֵּן כְּתוּב וְקָרָא לוֹ אֱהֵל מוֹעֵד.

וְרַבִּי אַבָּא אָמַר לְרַע – שְׁהָרִי בְרֵאשׁוֹנָה הִיא אֱהֵל סֶתֶם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה לג) אֱהֵל בַּל יִצְעַן בַּל יִסַּע יִתְדוֹתָיו לְנֹצַח, וְעַכְשָׁו אֱהֵל מוֹעֵד. בְּרֵאשׁוֹנָה לְתַת רְפוּאוֹת לְעוֹלָם שְׁלֹא יִשְׁלַט בָּהֶם הַמּוֹת – מִכֶּאֱן וְהִלָּא אֱהֵל מוֹעֵד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב ל) וּבֵית מוֹעֵד לְכָל חַי. כֶּאֱן נִתֵּן בּוֹ זְמַן וַחַיִּים קְצוּבִין לְעוֹלָם. בַּתְּחִלָּה לֹא נִפְגָּם – וְעַכְשָׁו נִפְגָּם. בְּרֵאשׁוֹנָה חֲבֵרוֹת זְוֹוג לְלִבְנָה עִם הַשָּׁמַשׁ שְׁלֹא יוֹסְרוּ – עַכְשָׁו אֱהֵל מוֹעֵד, זְוֹוגִים מִזְמַן לְזְמַן. וּמִשׁוּם כֶּן, וְקָרָא לוֹ אֱהֵל מוֹעֵד, מַה שְׁלֹא הִיא קָדָם.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הִיא יוֹשֵׁב לִילָה אֶחָד וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, וְהָיוּ יוֹשְׁבִים לְפָנָיו רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹסִי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָרִי כְּתוּב

וַיִּתְנַצְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדֵימָה מֵהַר חוֹרֵב,
 וְאָמְרָנוּ שְׁגָרְמוּ מוֹת עֲלֵיהֶם מֵאוֹתוֹ זְמַן וּמַעֲלָה
 וְשִׁלַּט בָּהֶם אוֹתוֹ הַנְּחָשׁ הָרַע שֶׁהוֹסֵר מֵהֶם
 בְּרֵאשׁוֹנָה. יִשְׂרָאֵל מִלָּא, אָבֵל יְהוֹשֵׁעַ שֶׁלֹּא
 חָטָא, הָאֵם הוֹסֵר מִמֶּנּוּ אוֹתוֹ כְּלֵי זֵינן עֲלִיוֹן
 שְׁקִבֵּל עִמָּהֶם בְּהַר סִינַי אוֹ לֹא?

אם תֹּאמַר שֶׁלֹּא הוֹסֵר מִמֶּנּוּ, אִם כֵּן, אִז לָמָּה מֵת
 כְּשֶׁאֵר כָּל בְּנֵי הָאָדָם? וְאִם תֹּאמַר שֶׁהוֹסֵר
 מִמֶּנּוּ, לָמָּה? וְהֵרִי לֹא חָטָא! שֶׁהֵרִי הוּא הֵיךְ עִם
 מֹשֶׁה בְּשַׁעַר שְׁחָטָאוֹ יִשְׂרָאֵל. וְאִם תֹּאמַר שֶׁלֹּא
 קִבֵּל אוֹתָהּ הָעֵטְרָה בְּהַר סִינַי כִּמוֹ שְׁקִבְלוּ
 יִשְׂרָאֵל, לָמָּה?

פתַּח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תהלים יד) כִּי צַדִּיק ה'ִ
 צַדִּיקוֹת אֶהְיֶה יִשְׂרָאֵל יַחְזוּ פְּנִימוֹ. פְּסוּק זֶה
 אָמְרוּ בוֹ הַחֲבָרִים מֵה שֶׁאָמְרוּ: אָבֵל כִּי צַדִּיק ה'ִ
 – צַדִּיק הוּא וְשֵׁמוֹ צַדִּיק, וּמִשּׁוֹם כֵּן צַדִּיקוֹת אֶהְיֶה.
 יִשְׂרָאֵל וְהוּא יִשְׂרָאֵל, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים לב) צַדִּיק וְיִשְׂרָאֵל.
 וְעַל זֶה יַחְזוּ פְּנִימוֹ, כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם, וַיִּתְקַנּוּ
 דְרָכֵיהֶם לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל כְּרֵאוּי.

ובֵּא רֵא, כְּשֶׁדָּן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
 הָעוֹלָם, לֹא דָן אוֹתוֹ אֶלָּא לְפִי רַב בְּנֵי

הָאָדָם. וּבֹא רְאָה, כְּשִׁחֲטָא אָדָם בְּעֵץ שָׂאֵכֵל
 מִמֶּנּוּ, גָּרַם לְאוֹתוֹ עֵץ שְׁשׁוּרָה בּוֹ הַמּוֹת לְכָל
 הָעוֹלָם, וְגָרַם פָּגָם לְהַפְרִיד אִשָּׁה מִבְּעֻלָּה,
 וְעָמַד הַחֲטָא שֶׁל הַפָּגָם הַזֶּה בְּלִבָּנָה עַד
 שְׁעָמְדוֹ יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינַי. כִּיּוֹן שְׁעָמְדוֹ יִשְׂרָאֵל
 בְּהַר סִינַי, הֶעֱבַר אוֹתוֹ הַפָּגָם שֶׁל הַלִּבָּנָה
 וְעָמַד לְהָאִיר תָּמִיד. כִּיּוֹן שִׁחֲטָאוּ יִשְׂרָאֵל
 בְּעֵגֶל, שָׁבָה הַלִּבָּנָה כְּמִקְדָּם לַפְּגָמָה, וְשִׁלַּט
 הַנְּחָשׁ הָרַע, וְאַחַז בָּהּ וּמָשַׁךְ אוֹתָהּ אֵלָיו
 וּנְפָגְמָה.

וּבְשִׁידָע מָשָׂה שִׁחֲטָאוּ יִשְׂרָאֵל וְהֶעֱבְרוּ מֵהֶם
 אוֹתָם כְּלֵי זִין הַקְּדוּשִׁים, יָדַע וְדָאֵי
 שְׁהָרִי הַנְּחָשׁ אָחַז בְּלִבָּנָה לְמָשַׁךְ אוֹתָהּ אֵלָיו
 וּנְפָגְמָה. אִזְ הוֹצִיא אוֹתָהּ בַּחוּץ. וְכִיּוֹן שְׁעָמְדָה
 לְהַפָּגָם, אִף עַל גַּב שְׁיֵהוּשַׁע עוֹמֵד בְּעֵטְרַת כְּלֵי
 הַזִּין שְׁלָהּ, כִּיּוֹן שֶׁהַפָּגָם שׁוּרָה בָּהּ וְחִזְרָה לְכַמוֹ
 שְׁנִפְגְּמָה בְּחֲטָאוֹ שֶׁל אָדָם, לֹא יָכוֹל אָדָם
 לְהִתְקַיֵּם, פָּרַט לְמָשָׂה שְׁשִׁלַּט בָּהּ, וּמוֹתוֹ הָיָה
 בְּצַד אַחֵר. וְעַל זֶה לֹא הָיָה בָּהּ רְשׁוּת לְקַיֵּם
 אֶת יְהוּשַׁע תָּמִיד וְלֹא מִיִּשְׁהוּ אַחֵר. וְעַל כֵּן
 קוֹרָא לָהּ אֵהֵל מוֹעֵד, שְׁהָרִי שׁוּרָה בָּהּ זְמַן
 קָצוּב לְכָל הָעוֹלָם.

וְלָבֵן סוּד הַדְּבָר - יֵשׁ יָמִין לְמַעְלָה וְיֵשׁ יָמִין
 לְמַטָּה. יֵשׁ שְׂמָאל לְמַעְלָה וְיֵשׁ שְׂמָאל
 לְמַטָּה. יֵשׁ יָמִין לְמַעְלָה בְּקִדְשָׁה עֲלִיוֹנָה. וְיֵשׁ
 יָמִין לְמַטָּה שֶׁהוּא בְּצַד הָאֲחֵר. יֵשׁ שְׂמָאל
 לְמַעְלָה בְּקִדְשָׁה עֲלִיוֹנָה, לְעוֹרֵר אֲהָבָה,
 לְהִתְקַשֵּׁר לְלִבְנָה, בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ לְמַעְלָה לְהָאִיר.
 וְיֵשׁ שְׂמָאל לְמַטָּה שֶׁמְפָרִיד אֲהָבָה שֶׁלְמַעְלָה,
 וּמְפָרִיד אוֹתָהּ מִלְּהָאִיר בְּשִׁמְשׁ וּלְהִתְקַרֵּב
 עִמוֹ, וְזֶהוּ הַצַּד שֶׁל הַנְּחֹשׁ הָרַע. שֶׁכֹּאֲשֶׁר הַשְׂמָאל
 הַזֶּה שֶׁלְמַטָּה מִתְעוֹרֵר, אִזּוֹ הוּא מוֹשֵׁף אֶת הַלִּבְנָה
 וּמְפָרִידָהּ מִלְמַעְלָה, וְאוֹרָה נִחְשָׁף, וְנִדְבַקְתָּ
 בַּנְּחֹשׁ, וְאִזּוֹ שׂוֹאֵבֶת מוֹת לְמַטָּה לְכָל, כִּי נִדְבַקְתָּ
 בַּנְּחֹשׁ וּמִתְרַחֶקֶת מֵעֵץ הַחַיִּים, וְלָכֵן גּוֹרְמֶת מוֹת
 לְכָל הָעוֹלָם. וְזֶהוּ כֹּאֲשֶׁר נִטְמָא הַמְּקַדֵּשׁ עַד זְמַן
 קְצוּב כְּשֶׁמִּתְקַנְּת הַלִּבְנָה וְשׁוֹבָה לְהָאִיר, וְזֶהוּ
 אֵהָל מוֹעֵד.

וְעַל זֶה יְהוֹשֵׁעַ לֹא מָת, אֲלֵא בְּעֵטִיו שֶׁל הַנְּחֹשׁ
 הַזֶּה שֶׁקָּרַב וּפָגַם אֶת הַמִּשְׁכָּן כְּבָרָא שׁוֹנָה.
 וְזֶהוּ סוּד הַכְּתוּב יְהוֹשֵׁעַ בֶּן נוּן נָעַר. שֶׁאֵף עַל גֵּב
 שֶׁהוּא נָעַר לְמַטָּה לְקַבֵּל אוֹר, לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ
 הָאֵהָל. כְּמוֹ שֶׁזֶה נִפְגָּם, כֶּךָ גַּם זֶה נִפְגָּם, אֵף עַל
 גֵּב שֶׁמִּין קְדוֹשׁ הָיָה לוֹ, כִּיּוֹן שֶׁנִּפְגְּמָה הַלִּבְנָה,

כִּף וְדַאי לֹא נִצּוּל לְבִדּוֹ מִמֶּנּוּ מֵאוֹתוֹ גְּזוּן מִמֶּשׁ,
וְהָרִי נִתְבָּאָר.

אֲשָׁרִי הַצְּדִיקִים שְׂיֻדְעִים סוּדוֹת הַתּוֹרָה
וְנִדְבָקִים בַּתּוֹרָה, וּמְקִימִים הַפְּסוּק
שְׁכָתוֹב, (יהושע א) וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה וְגו' .
וּבְשִׁבִילָה יִזְכּוּ לַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁכָתוֹב (דברים ל)
כִּי הוּא חַיִּיךָ וְאַרְךָ יָמֶיךָ וְגו' .

סדר הלימוד ליום יט שבט [יום 137 בשנה]

פְּרֻשֶׁת וִיקָהָל (דף סד' ע"א - דף צד ע"א)

וִיקָהָל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' . רַבִּי
חַיִּיא פִּתַּח, (שמואל-א טו) וַיֹּאמֶר שָׂאוּל אֵל
הַקִּינִי לָכוּ סֵרוּ רִדּוֹ וְגו' . בֹּא וּרְאֵה מֶה כָּתוּב
בְּעִמְלָק, פִּקְדוֹתַי אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה עִמְלָק לְיִשְׂרָאֵל
וְגו' . וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּכֹל הַקְּרֻבוֹת שֶׁעָשׂוּ
שָׂאָר הָעַמִּים לְגִבֵּי יִשְׂרָאֵל, מֶה הִטְעַם לֹא הָיָה
קָשָׁה לְפָנָיו כְּמוֹ הַקְּרֻב שֶׁעָשָׂה עִמְלָק אִתָּם? אֵלָּא
וְדַאי הַקְּרֻב שֶׁל עִמְלָק הָיָה בְּכֹל הַצְּדָדִים, לְמַעְלָה
וּלְמַטָּה, שֶׁהָרִי בְּאוֹתוֹ זְמַן הַתְּחִזֵּק הַנְּחָשׁ הָרַע
לְמַעְלָה, וְהַתְּחִזֵּק לְמַטָּה.

מֶה הַנְּחָשׁ הָרַע אוֹרֵב עַל פְּרֻשֶׁת דְּרָכִים, אֵךְ
כָּאֵן גַּם עִמְלָק נִחָשׁ רָע הָיָה לְיִשְׂרָאֵל,

שְׁאָרְב לָהֶם עַל פְּרִשַׁת דְּרָכִים, שְׁכָתוּב (שמואל-א טו)
 אֲשֶׁר שָׁם לוֹ בַּדְרֹךְ בַּעֲלָתוֹ מִמְצָרִים. אוֹרֵב הָיָה
 לוֹ לְמַעְלָה לְטִמָּא אֶת הַמְקֻדָּשׁ, וְאוֹרֵב הָיָה
 לְמַטָּה לְטִמָּא אֶת יִשְׂרָאֵל. מִנֵּיִן לָנוּ? שְׁכָתוּב
 (דברים כה) אֲשֶׁר קָרָךְ בַּדְרֹךְ. כָּתוּב כָּאֵן אֲשֶׁר קָרָךְ,
 וְכָתוּב שָׁם (שם כג) כִּי יִהְיֶה בְךָ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא
 טָהוֹר מִקְרָה לְיָלָה.

וְעַל זֶה כָּתוּב בְּבַלְעָם, (במדבר כג) וַיִּקַּר אֱלֹהִים אֶל
 בַּלְעָם. וַיִּקַּר - לְשׁוֹן טְמֵאָה נִקְט. וְאִם
 תֹּאמַר, הֲרִי כָּתוּב אֱלֹהִים, אֲלֵא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 הַזְמִין לוֹ אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁל טְמֵאָה לְהַטְמֵא בּוֹ
 בְּאוֹתָהּ דְרָגָה שֶׁהוּא נִדְבֵק לְהַטְמֵא בָּהּ. מַה עָשָׂה
 בַּלְעָם? הוּא חָשַׁב בְּאוֹתָם קְרִבְנוֹת לַעֲלוֹת
 לְמַעְלָה. מִיָּד הַזְמִין לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹתוֹ
 מְקוֹם. אָמַר לוֹ, הִנֵּה טְמֵאָה אֵלֶיךָ כְּמוֹ שְׂרָאוּי לָךְ.
 וְעַל זֶה וַיִּקַּר אֱלֹהִים אֶל בַּלְעָם.

כְּמוֹ כֵּן אֲשֶׁר קָרָךְ בַּדְרֹךְ וְגו', הַזְמִין לָךְ אוֹתוֹ
 הַנְחָשׁ הָרַע לְמַעְלָה לְטִמָּא אוֹתָךְ בְּכָל
 הַצְדָדִים. וְאֵלְמָלָא שֶׁהַתְחִזֵּק מִשֶּׁה לְמַעְלָה
 וַיִּהְיֶשׁע לְמַטָּה, לֹא יִכְלוּ לוֹ יִשְׂרָאֵל. וּמִשׁוֹם כָּךְ
 שָׁמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר לְדוֹרֵי
 דוֹרוֹת. מַה הַטְעָם? מִשׁוֹם שֶׁחָשַׁב לַעֲקוֹר אוֹת

הַבְּרִית מִמְקוֹמָהּ, וּמִשׁוּם כֶּן פְּקַדְתִּי, בְּפִקְדָהּ,
שֶׁהָרִי שֵׁם נִרְמַז סוּד הָאוֹת הַבְּרִית הַקְּדוּשָׁה.

בא וְרָאה מַה כָּתוּב, וַיֹּאמֶר שָׂאוּל אֶל הַקִּינִי. מִי
זֶה הַקִּינִי? זֶה יִתְרוֹ. וְכִי מִי נָתַן כָּאֵן אֶת בְּנֵי
יִתְרוֹ לַהֲיִוֹת דִּיּוּרָם בְּעַמְלָק, וְהָרִי הָיוּ שְׂרוּיִים
בִּירִיחוֹ? אֲלָא הָרִי כָתוּב (שׁוֹפְטִים א) וּבְנֵי קִינִי חָתָן
מֹשֶׁה עָלוּ מֵעִיר הַתְּמָרִים אֶת בְּנֵי יְהוּדָה מְדַבֵּר
יְהוּדָה וְגו'. וְכִשְׁעָלוּ מֹשֶׁה, שְׂרוּיִים הָיוּ בְּתַחוּמוֹ
שֶׁל עַמְלָק עַד לְאוֹתוֹ זְמַן שֶׁבָּא שָׂאוּל הַמֶּלֶךְ,
שֶׁכָּתוּב וַיִּסֶר קִינִי מִתּוֹךְ עַמְלָק.

משום שֶׁהָרִי בְּזְמַן שֶׁנִּמְצְאִים רְשָׁעִים, (נַעֲנָשׁוּ)
אוֹתָם חֲסִידִים וְצַדִּיקִים שֶׁנִּמְצְאִים
בִּינֵיהֶם נִתְפָּסִים בַּחֲטָאֵיהֶם, וְהָרִי פָרְשׁוּהָ. כְּמוֹ
זֶה, אֲלֵמָּלֵא אוֹתָהּ עַרְבוּבִיָּה שֶׁהִתְחַבְּרוּ בָּהֶם
בְּיִשְׂרָאֵל, לֹא נַעֲנָשׁוּ יִשְׂרָאֵל עַל מַעֲשֵׂה הָעֶגְלָה.

ובא רָאה מַה כָּתוּב בְּרֵאשׁוֹנָה, (שְׁמוֹת כה) מֵאֵת כָּל
אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ, לְהַכְלִיל אֶת כָּלֶם,
מִשׁוּם שֶׁרָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת אֶת
מַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן מְכֹל הַצְּדָדִים, בְּמַח וּקְלָפָה.
וּמִשׁוּם שֶׁהָיוּ אוֹתָם עָרַב רַב עִמָּהֶם, נֹאמַר מֵאֵת
כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ, לְהַכְלִילֵם בֵּין יִשְׂרָאֵל,
שֶׁהֵם מַח, וְכָלֶם הַצְּטוּוּ.

אַחַר כָּף סָטָה כָּל מִין לְמִינוֹ, וּבָאוּ אוֹתָם עֶרֶב רַב וַעֲשׂוּ אֶת הָעֵגֶל, וְסָטוּ אַחֲרֵיהֶם אוֹתָם שְׁמַתוֹ וּגְרָמוֹ לְיִשְׂרָאֵל מוֹת וְהָרַג. אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִכָּאֵן וְהִלָּאָה מַעֲשֵׂה הַמְּשָׁכֵן לֹא יִהְיֶה אֲלֵא רַק מִצְדָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְבָדָם. מִיָּד – וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל וּגּוֹ'. וְכָתוּב אַחֲרָיו, קָחוּ מֵאֲתָכֶם תְּרוּמָה לַה'. מֵאֲתָכֶם וְדָאֵי, וְלֹא כְּרֵאשׁוֹנָה שְׁכָתוּב מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ. וַיִּקְהַל מֹשֶׁה וּגּוֹ', מֵאִיזָה מְקוֹם הַקְּהִיל אוֹתָם? אֲלֵא מִשׁוּם שֶׁהָיוּ אוֹתָם עֶרֶב רַב בִּינֵיהֶם, הַצְּטַרְף מֹשֶׁה לְכַנְסָם וּלְיַחְדָּם מִבֵּינֵיהֶם.

וַיִּקְהַל מֹשֶׁה. רַבִּי אַבְבָּא פִתַּח, (דְּבָרִים לֵא) הַקְּהִיל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַטָּף. מַה לְהֵלֵךְ כָּלֵל שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, אֵף כָּאֵן כָּלֵל שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל. וּמֵי הֵם? שְׁשִׁים רְבּוּא.

רַבִּי אֶלְעָזָר פִּתַּח אֶת הַפְּסוּק בְּיִשְׂרָאֵל, כְּשִׁירָד מֹשֶׁה מֵהָר סִינַי, שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת לֵב) וַיִּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ אֶת קוֹל הָעָם בְּרַעַה וַיֹּאמֶר אֶל מֹשֶׁה קוֹל מִלְחָמָה בַּמַּחֲנֶה. וַיִּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ, וְכִי יְהוֹשֻׁעַ שָׁמַע וּמֹשֶׁה לֹא שָׁמַע?! אֲלֵא וְדָאֵי, עַד עַכְשָׁו יְהוֹשֻׁעַ לֹא הָיָה יוֹדֵעַ, וּמֹשֶׁה הָיָה יוֹדֵעַ. אִם כֵּן, מַה זֶה בְּרַעַה? אֲלֵא בְּרַעַה כָּתוּב בְּה', שְׁאוֹתוֹ קוֹל הָיָה

בְּצַד הָאֲחֵר. וַיְהוֹשֻׁעַ, שְׁהִיָּה פְּנֵי הַלְּבָנָה, הַתְּבוּנָן
בְּאוֹתוֹ קוֹל שְׁהִיָּה שֶׁל צַד הָרְעָה, מִיָּד – וַיֹּאמֶר אֶל
מֹשֶׁה קוֹל מִלְחָמָה בַּמַּחְנֶה.

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה נִשְׁבְּרוּ שְׁנֵי לוּחֹת הָאֲבָן שְׁהִיוּ
בְּרֵאשׁוֹנָה. וְהָרִי בְּאֶרְנוּ, שְׁהִם כְּבָדוֹ עַל
יָדוֹ, וְנִפְּלוּ וְנִשְׁבְּרוּ. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שְׁפָרְחוּ
הָאוֹתִיּוֹת מִתּוֹךְ לוּחֹת הָאֲבָנִים.

בֵּא וּרְאֵה, בְּאַרְבַּע תְּקוּפוֹת בְּשָׁנָה מִתְעוֹרֵר קוֹל
בְּאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם, בְּאוֹתוֹ קוֹל
שְׁהַתְעוֹרְרוֹת הַצַּד הָאֲחֵר מִתְעוֹרֵר בּוֹ, וְאוֹתָהּ
הַתְעוֹרְרוֹת הַצַּד הָאֲחֵר נִכְנָסֶת בֵּין קוֹל לְקוֹל,
וְנִחְשָׁף הָאוֹר בְּקוֹל שְׁלִמְטָה. מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא הִגִּיעַ
הָאוֹר שֶׁל הַקוֹל שְׁלִמְעָלָה לְקוֹל שְׁלִמְטָה, אִזּוֹ
מִקְדִּימָה אוֹתָהּ הַתְעוֹרְרוֹת, וְנִכְנָס בֵּין זֶה לְזֶה
הַנְּחַשׁ שְׁמִפְתָּה אֶת הָאִשָּׁה וְנוֹטֵל אוֹר, וְאוֹתוֹ קוֹל
הוּא קוֹל מִלְחָמָה, קוֹל רְעָה, וְזֶהוּ בְּרֵעָה.

וַיַּעַל זֶה שָׁמַע יְהוֹשֻׁעַ וְלֹא מֹשֶׁה, מִשּׁוֹם שֶׁנִּטְלָה
אוֹתָהּ רְעָה אֶת אוֹר הַלְּבָנָה שְׁאַחֲזוּ בָּהּ
יְהוֹשֻׁעַ, וּמֹשֶׁה שְׁהִיָּה אֲחִיזוּ בְּשִׁמְשׁ לֹא שָׁמַע, וְכֹל
הָאוֹר שֶׁל יִשְׂרָאֵל כֻּלָּם נִחְשָׁף מִשּׁוֹם אוֹתָהּ רְעָה
שֶׁנִּדְבְּקָה בָּהֶם. כִּיּוֹן שֶׁמַּחֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל

חֲטֵאֵיהֶם, אַז וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֱלֹהֵם הַדְּבָרִים וְגו', שְׁהָרִי אוֹתוֹ עַרְב
רַב הָעֶבֶר מֵהֶם.

**רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ יוֹשְׁבִים לִילָה אֶחָד
וּמִתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה טָרָם שֶׁנֶּחְלַק הַלֵּילָה.
בֵּין כֶּף קָרָא הַגָּבֵר. בֵּרְכוּ בְרָכָה. (אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, כַּעַת
הוּא הַזְמַן שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִכְנָס בְּגַן עֵדֶן לְהִשְׁתַּעֲשַׁע עִם הַצְּדִיקִים. אָמַר לוֹ
רַבִּי יוֹסִי, לָמָּה מִשְׁתַּעֲשַׁע הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא) בָּכָה רַבִּי אֶלְעָזָר
וְאָמַר, בֹּא וּרְאֵה, עַד כָּאן זַעֲזַע הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
שֶׁלֹשׁ מֵאוֹת וְתִשְׁעִים רְקִיעִים וְהִפָּה בָהֶם, וּבָכָה
עַל חֶרֶבֶן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְהוֹרִיד שְׁתֵּי דְמָעוֹת לְתוֹךְ
הַיָּם הַגָּדוֹל וְנִזְכַּר בְּבָנָיו מִתּוֹךְ בְּכִיָּה.**

**מִשּׁוֹם שֶׁהַלֵּילָה נֶחְלַק לְשִׁלְשָׁה צְדָדִים בְּשִׁתִּים
עֲשָׂרָה שָׁעוֹת שֶׁהָיוּ רְשׁוּמִים בּוֹ, וְאִם
נוֹסְפוֹת שָׁעוֹת הַלֵּילָה, אוֹתָן שָׁעוֹת שֶׁנוֹסְפוֹ הֵן
שֶׁל הַיּוֹם, וְלֹא נֶחְשָׁבוֹת מֵהַלֵּילָה, פָּרַט לְשִׁתִּים
עֲשָׂרָה שָׁהֵן שְׁלוֹ. וְאוֹתָן שָׁתִּים עֲשָׂרָה נֶחְלָקוֹת
לְשִׁלְשָׁה צְדָדִים, וְשִׁלְשָׁה מַחֲנוֹת שֶׁל מְלֹאכִים
קְדוּשִׁים נֶחְלָקוּ (הַתְּמַנָּה) בְּאוֹתָם שִׁלְשָׁה צְדָדִים**

**מִחֲנֻה רֵאשׁוֹן מְמַנָּה בְּאַרְבַּע שָׁעוֹת רֵאשׁוֹנוֹת שֶׁל
רֵאשִׁית הַלֵּילָה לְשַׁבַּח אֶת אֲדוֹנָם. וְמָה**

הם אומרים? (תהלים כד) לה' הארץ ומלאה וגו', כי הוא על ימים יסדה וגו', מי יעלה בהר ה' וגו', נקי כפים ובר לבב וגו'. מה הטעם של זה? משום שכאשר הלילה פורש כנפיו על העולם, אז כל בני העולם טועמים הטעם המות ויוצאת נשמתם לעלות למעלה, ואותם מלאכים עומדים ואומרים, מי יעלה בהר ה' - הר ה' - זה הר הבית. מקום קדשו - זה עזרת ישראל. כמו שלמעלה, כך גם למטה.

משום שבכל רקיע ורקיע כמה ממנים וכמה שרים עומדים שם, וכשהנשמות יוצאות, רוצות לעלות למעלה, ואם אינן זוכות דוחים אותן החוצה, והולכות ומשוטטות בעולם, ולוקחים אותן כמה קבוצות של רוחות ומודיעים להם דברים כוזבים, ולפעמים דברי אמת ממה שעתידי לבא בזמן הקרוב, כמו שבארוה.

ואותן נשמות הצדיקים הולכות ומשוטטות למעלה, ופותחים להם פתחים, ומעלים אותן לתוך אותו מקום שנקרא הר ה', כמו הסוד של הר הבית למטה, ומשם נכנסים לתוך אותו מקום שנקרא מקום קדשו, ששם

נראות כל הנשמות לפני אדונם. כמו כן אותו מקום שנראו ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, המקום שנקרא עזרת ישראל. בשעה שהנשמות עומדות שם, אזי שמחת רבונם היא, לתקן בהם המקום שנקרא קדש הקדשים, ושם רושמים את כל מעשיהם וזכיותיהם.

מחנה שני ממנה בארבע שעות אחרות, ואינם אומרים שירה, פרט לשעתים, עד שנחלק הליילה ונכנס הקדוש ברוך הוא לגן עדן.

ואלה הם אבלי ציון ואותם שבוכים על חרבן בית המקדש. ובתחלת ארבע השעות האמצעיות פותחים ואומרים, (תהלים קלז) על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו וגו', ואלה הם שבוכים על נהרות בבל עם ישראל, ממשמע שכתוב גם בכינו. ומנין לנו שבוכים שם? שכתוב הן אראלם צעקו חצה. מה זה חצה? זו בבל, משום שכלם לוו את השכינה עד בבל, ושם הם בכו עם ישראל. ועל זה פותחים בזה, ומסיימים: זכר ה' לבני אדום וגו'.

ואז מתעורר הקדוש ברוך הוא במעלותיו ומכה ברקיעים, כמו שאמרנו, ומזדעזעים שנים

עֶשֶׂר אֲלֵפֵי עוֹלָמוֹת וְגוֹעִים וּבּוֹכִים, שְׁכָתוֹב (ירמיה כה) ה' מִמָּרוֹם יִשְׁאָג וּמִמְעוֹן קָדְשׁוֹ יִתֵּן קוֹלוֹ שָׁאֵג יִשְׁאָג עַל נְוָהוּ. וְנִזְכָּר בְּיִשְׂרָאֵל, וּמּוֹרִיד שְׁתֵּי דְמָעוֹת לְתוֹךְ הַיָּם הַגָּדוֹל, וְאִז מִתְעוֹרְרֵת שְׁלֵהֶבֶת אַחַת שְׁבָצַד צְפוֹן, וּמִכָּה רוּחַ אֶחָד שְׁבָצַד צְפוֹן בְּאוֹתָהּ הַשְּׁלֵהֶבֶת, וְהוֹלֵךְ וּמְשׁוֹטֵט בְּעוֹלָם. וּבְאוֹתָהּ שְׁעָה נַחֲלֵק הַלַּיְלָה, וְהַשְּׁלֵהֶבֶת הוֹלְכֵת וּמִכָּה בְּכַנְפֵי הַתְּרַנְגּוֹל וְקוֹרָא, אִז הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִכְנָס לְגֵן עֵדֵן.

וְלִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵין מְנוּחָה עַד שְׁנִכְנָס לְגֵן עֵדֵן לְהִשְׁתַּעֲשַׁע עִם נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים. וְהַסִּימֵן – כִּי נִמְכַרְנוּ אֲנִי וְעַמִּי וְגוֹ'. (אסתר ז) וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מִי הוּא זֶה וְגוֹ', וְהַמֶּלֶךְ קָם בַּחֲמָתוֹ מִמְּשִׁתָּה הַיֵּינן אֶל גִּנַּת הַבַּיִת וְגוֹ'.
בְּשַׁעָה שְׁנִכְנָס הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְגֵן עֵדֵן, אִז כָּל אוֹתָם עֲצֵי הַגֵּן וְכָל אוֹתָן נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים, (תהלים כד) שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וְגוֹ'. מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד וְגוֹ'. שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם גּוֹ'. וּבְשַׁעָה שְׁנִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים שְׁבָאֲרָץ חוֹזְרוֹת לְגוֹפֵן, אִז מִחֲזִיקִים בָּהֶם כָּל אוֹתָם מְלֹאכִים, וְאוֹמְרִים (שם קלד) הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת ה' כָּל עַבְדֵי ה'. וְלִמְדָנוּ

שְׁזָה הַמַּחֲנֶה הַשְּׁלִישִׁי שְׂאוֹמֵר אֶת זֶה בְּאַרְבַּע
הַשָּׁעוֹת הָאַחֲרוֹנוֹת.

וְאוֹמְרִים שִׁירָה עַד שְׁעוֹלָה אֹר הַבֶּקֶר, וְאָז
מְשַׁבְּחִים אֶת אֲדוֹנָם כָּל אוֹתָם
כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת, וְכָל אוֹתָם הַמְּלֹאכִים הָעֲלִיוֹנִים
שְׁשֵׁלְטוֹנָם בַּיּוֹם, כָּלֵם מְשַׁבְּחִים אֶת אֲדוֹנָם
וְאוֹמְרִים שִׁירָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (איוב לח) בְּרֵן יַחַד
כְּכַבִּי בֶקֶר וַיִּרְיעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים.

בְּשַׁעָה שְׁיוֹצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בַּיּוֹם, יִשְׂרָאֵל נוֹטְלִים
שִׁירָה לְמַטָּה, וְהַשֶּׁמֶשׁ לְמַעְלָה, שְׁכָתוּב
יִירְאוּךָ עִם שָׁמֶשׁ. בְּשַׁעָה שְׁנוֹסֵעַ הַשֶּׁמֶשׁ בְּגִלְגָּלָיו,
פּוֹתַח בְּקוֹל נְעִימָה וְאוֹמֵר שִׁירָה. וְאִיזוֹ שִׁירָה
אוֹמְרִים? (תהלים קד) הוֹדוּ לַה' קְרָאוּ בְשִׁמוֹ וְגו'. (שם)
שִׁירוֹ לוֹ זָמְרוּ לוֹ וְגו'. וְיִשְׂרָאֵל מְשַׁבְּחִים אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּיּוֹם עִם הַשֶּׁמֶשׁ. זֶהוּ שְׁכָתוּב
(שם עב) יִירְאוּךָ עִם שָׁמֶשׁ. וְאַף עַל גַּב שֶׁהָרִי בְּאַרְנוֹ
אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֲלֵמָּלָא שְׁבַנִּי
הָעוֹלָם הֵם אֲטוּמִי לֵב וּסְתוּמִי עֵינַיִם, לֹא יְכוּלִים
לְעַמֵּד מִקּוֹל הַנְּעִימָה שֶׁל גִּלְגָּל הַשֶּׁמֶשׁ כְּשֶׁנוֹסֵעַ
(וַיִּצְא) וּמְשַׁבַּח לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

בֵּינְתָיִם שֶׁהַתְּעַסְקוֹ בַּתּוֹרָה, הָאִיר הַיּוֹם. קָמוּ
וְהִלְכוּ לְפָנַי רַבִּי שְׁמַעוֹן. כִּיּוֹן שְׂרָאָה

אוֹתָם, אָמַר רַבֵּי שְׁמַעוֹן, אֲלַעְזָר בְּנֵי, אֵתָהּ
וְהַחֲבָרִים, הִסְתִּירוּ עֲצַמְכֶם שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים הַלָּלוּ
שֶׁלֹּא תִצְאוּ הַחוּצָה, כִּי מִלֶּאךָ הַמּוֹת נִמְצָא
בְּעִיר, וַיֵּשׁ לוֹ רְשׁוּת לְהִשְׁחִית, וְכִיּוֹן שֶׁנִּתְּנָה לוֹ
רְשׁוּת לְהִשְׁחִית, יְכוּל לְהִשְׁחִית אֶת כָּל מִי
שֶׁנִּרְאָה לְפָנָיו.

וְעוֹד, שְׂאָדָם שֶׁנִּרְאָה לְפָנָיו, הוּא עוֹלָה וּמִסְטִין
עָלָיו וּמְזַכֵּיר חֲטָאָיו, וּמִבְּקֵשׁ דֵּין מִלְּפָנָיו
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא זֶז מִשָּׁם עַד שֶׁנִּדּוֹן אוֹתוֹ
הָאָדָם וְנִתְּנָת לוֹ רְשׁוּת וְהוֹרֵג אוֹתוֹ.

אָמַר רַבֵּי שְׁמַעוֹן, הָאֱלֹהִים, רַב הָעוֹלָם לֹא מֵתִים
טָרָם מִגִּיעַ זְמַנָּם, רַק כְּשֶׁלֹּא יָדְעוּ לְשָׁמֵר
עֲצָמָם, שֶׁהָרִי בְּשַׁעָה שְׁמוּצִיאִים אֶת הַמֵּת מִבֵּיתוֹ
לְבֵית הַקְּבָרוֹת, מִלֶּאךָ הַמּוֹת נִמְצָא בֵּין הַנָּשִׁים.
וְלָמָּה בֵּין הַנָּשִׁים? שְׂכָף הִיא דְּרָכּוֹ מִיּוֹם שֶׁפְּתָה
אֶת חוּהָ, וּבִגְלָלָה גָרָם מוֹת לְכָל הָעוֹלָם, וְעַל זֶה
(כַּאֲשֶׁר) הוֹרֵג אָדָם, וְהָאֲנָשִׁים נִמְצָאִים עִם הַמֵּת,
וְנִכְנָס בֵּין הַנָּשִׁים בְּדֶרֶךְ.

וַיֵּשׁ לוֹ רְשׁוּת לְהוֹרֵג בְּנֵי אָדָם, וּמִסְתַּכֵּל בְּפָנֵיהֶם
בְּדֶרֶךְ שֶׁנִּרְאִים לְפָנָיו, מִשַּׁעָה שְׁמוּצִיאִים
אוֹתוֹ מִבֵּיתוֹ לְבֵית הַקְּבָרוֹת עַד שֶׁחוֹזְרִים לְבֵיתָם,

ובגלגלם גורם מות לכמה גברים בעולם טרם שפגיע זמנם. ועל זה כתוב, (משלי יג) ויש נספה בלא משפט. משום שעולה ומסטין ומזכיר חטאי האדם לפני הקדוש ברוך הוא, ונדון על אותם חטאים ומסתלק טרם הגיע זמנו.

ומה תקנתו? בשעה שנוטלים את המת לבית הקברות, יחזיר אדם פניו ויעזב את הנשים אחר כתפיו. ואם הן מקדימות, ילך לאחור, כדי שלא יתראה עמהן פנים בפנים. ואחר שחוזרים מבית הקברות, לא יחזר באותה דרך שעומדות הנשים ולא יסתכל בהן כלל, אלא יסטה לדרך אחרת. ומשום שבני אדם לא יודעים ולא מתבוננים בזה, רב העולם נדונים בדין ומסתלקים טרם הגיע זמנם.

אמר רבי אלעזר, אם כן, טוב לו לאדם שלא ילוגה את המת. אמר לו, לא, שהרי אדם שנסמר כמו זה, ראוי לאריכות ימים, וכל שפן לעולם הבא.

בא וראה, לא לחנם תקנו הראשונים שופר למשך מת מהבית לבית הקברות. ואם תאמר שעל המת וכבודו לבד זה – לא! אלא כדי

לְהִגֵּן עַל הַחַיִּים שֶׁלֹּא יִשְׁלַט עֲלֵיהֶם מְלֶאךְ הַמּוֹת
לְהִסְטִין לְמַעַלָּה וַיִּשְׁמְרוּ מִמֶּנּוּ.

פְּתַח וְאָמַר, (במדבר י') וְכִי תִבְאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם
עַל הַצָּר הַצָּרֵר אֶתְכֶם וְגו'. וְדִיקְנוּ עַל הַצָּר,
זֶה מְלֶאךְ הַמּוֹת, הַצּוֹרֵר אֶתְכֶם תָּמִיד וְהוֹרֵג בְּנֵי
אָדָם, (ומציק לחיים) וְרוֹצֵה לְהַרְג אַחֲרֵים. מִהִי
תִקְנַתוֹ? וְהִרְעַתְם. אִם בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא יוֹם
הַדִּין לְמַעַלָּה, מְלֶאךְ הַמּוֹת הַזֶּה יוֹרֵד לְמַטָּה כְּדִי
לְהַשְׁגִּיחַ עַל מַעֲשֵׂי בְנֵי הָאָדָם וְלַעֲלוֹת לְמַעַלָּה
לְהִסְטִין עֲלֵיהֶם. וַיִּשְׂרָאֵל שִׁיּוֹדְעִים שֶׁהָרִי מְלֶאךְ
הַמּוֹת יוֹרֵד מִטָּה וְעוֹלָה לְמַעַלָּה כְּדִי לְהִיּוֹת
קִטְגוֹר עֲלֵיהֶם, מְקַדְמִים בְּשׁוֹפָר לִיָּבֵב עָלָיו שֶׁלֹּא
יִוָּכַל לָהֶם, וְלִהְיֶנּוּ עֲלֵיהֶם.

וְכָל שְׁכֵן בְּשַׁעַה שֶׁעוֹשֶׂה דִין וְהוֹרֵג בְּנֵי אָדָם
וְנִמְצָא לְמַטָּה, וְכָל שְׁכֵן בְּשַׁעַה שֶׁהוֹלְכִים
לְבֵית הַקְּבָרוֹת וְחוֹזְרִים מִבֵּית הַקְּבָרוֹת, שֶׁהָרִי
בְּשַׁעַה שְׁנָשִׁים נוֹטְלוֹת רַגְלֵיהֶן עִם הַמַּת, הוּא
יוֹרֵד וְנִמְצָא לְפָנֵיהֶם, שְׁכָתוֹב (משלי ה') רַגְלֵיהָ
יִרְדוּת מוֹת. יוֹרְדוֹת לָאֵן? לְאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא
מוֹת. וְעַל זֶה חֲזוּה גְרָמָה מוֹת לְכָל הָעוֹלָם,
הַרְחֵמֵן יִצְיָלְנוּ.

בא וּרְאָה, כְּתוּב (שם ל) כֵּן דֶּרֶךְ אִשָּׁה מִנְאֶפֶת וְגו'.
 וְהָרִי בְּאַרְנוּ. אֲבָל כֵּן דֶּרֶךְ אִשָּׁה מִנְאֶפֶת – זֶה
 מִלְאָךְ הַמּוֹת, וְכֵךְ הוּא, וְכֵךְ נִקְרָא. אֲכָלָה וּמַחֲתָה
 פִּיהָ – שׁוֹרֶפֶת אֶת הָעוֹלָם בְּשִׁלְהִבוֹתֶיהָ וְהוֹרֶגֶת
 בְּנֵי אָדָם טָרָם שֶׁהִגִּיעַ זְמַנָּם. וְאָמְרָה לֹא פָעַלְתִּי
 אֹל, שֶׁהָרִי דִין צָרִיךְ עֲלֵיהֶם, וְנִמְצְאוּ בַחֲטָאִים,
 וּבִדְיִן אָמַת הֵם מֵתוּ.

בְּשָׁעָה שֶׁעָשׂוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הָעֵגֶל וּמֵתוּ כָּל אוֹתָם
 הַמּוֹנִים, הָיָה מִלְאָךְ הַמּוֹת נִמְצָא בֵּין
 הַנְּשִׁים בְּתוֹךְ מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל. כִּיּוֹן שֶׁהִסְתַּכַּל מֹשֶׁה
 שֶׁהָרִי מִלְאָךְ הַמּוֹת נִמְצָא בֵּין הַנְּשִׁים וּמַחְנֵה
 יִשְׂרָאֵל בֵּינֵיהֶם, מִיָּד כָּנַס אֶת כָּל הַגְּבָרִים לְבָדָם.
 זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 אֵלוּ הַגְּבָרִים, שֶׁכָּנַס אוֹתָם וְהִפְרִידָם לְבָדָם.

וּמִלְאָךְ הַמּוֹת לֹא הָיָה נִפְרָד מִתּוֹךְ הַנְּשִׁים עַד
 שֶׁהוֹקָם הַמִּשְׁכָּן, שֶׁכְּתוּב וַיִּקָּם מֹשֶׁה אֶת
 הַמִּשְׁכָּן. וְאֶפְלוּ בְּשָׁעָה שֶׁהַנְּשִׁים הָיוּ נוֹתְנוֹת נְדָבָה
 לַמִּשְׁכָּן, לֹא הָיָה סֵר מִבֵּינֵיהֶם, עַד שֶׁרְאָה מֹשֶׁה
 וְנָתַן לַגְּבָרִים עֲצָה שְׁלֵא יָבֹאוּ בַחֲבוּר אֶחָד עִמָּהֶם
 וְלֹא יִתְרָאוּ פָנִים בְּפָנִים, אֲלֵא אַחַר כְּתַפִּיחֵם. וְזֶהוּ
 שֶׁכְּתוּב וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים עַל הַנְּשִׁים. (וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים עַל
 הַנְּשִׁים לֹא כְּתוּב, אֲלֵא וַיָּבֹאוּ עַל) וַיָּבִיאוּ לֹא כְּתוּב, אֲלֵא

וַיָּבֹאוּ. לֹא הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ אַחַת, אֲלֵא אַחַר
כְּתִפְיָהֶן, מִשּׁוּם שְׁמֵלֶאף הַמּוֹת לֹא נִפְרָד מִבִּינְיָהֶן
עַד שֶׁהִמְשַׁכְּן הוּקָם.

בא וַרְאֵה, אֵינּוּ נִמְצָא בֵּין הַנְּשִׁים פְּחוֹת מִשְׁבַּע
נָשִׁים, וְלֹא פְּחוֹת מֵעֶשֶׂר. וּבְדֶרֶךְ בְּגִלּוּי
בְּשִׁבַע הוּא נִמְצָא, וּמִבְּקֵשׁ דִּין. בְּעֶשֶׂר הוּא
מִסְטִין לְהַרְג. וּמִשּׁוּם שֶׁנִּמְצָא בִּינְיָהֶן בְּדֶרֶךְ
בְּגִלּוּי, כְּתוּב וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים עַל הַנְּשִׁים. וְנִשְׁמְרוּ
כָּל אוֹתוֹ יוֹם הַחֲבָרִים וְעֶסְקוּ בַתּוֹרָה.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (בראשית ז) וַיֹּאמֶר ה' אֵל
נֹחַ בֹּא אִתָּה וְכָל בֵּיתְךָ אֵל הַתְּבֵה. הָרִי
בְּאַרְנוֹ הַפָּסוּק, אָבֵל בֹּא וַרְאֵה, וְכִי לֹא יָכֹל
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשַׁמֵּר אֶת נֹחַ בְּמָקוֹם אֶחָד
בְּעוֹלָם, שְׁיִהְיֶה הַמַּבּוּל בְּכָל הָעוֹלָם וְלֹא יִהְיֶה
בְּאוֹתוֹ מָקוֹם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּגִדְעוֹן (שופטים ו) וַיְהִי
חֶרֶב אֵל הַגִּזָּה לְבַדָּה, אוֹ לְשַׁמֵּר אוֹתוֹ בְּאַרְץ
יִשְׂרָאֵל שְׁכָתוּב בָּהּ (יחזקאל כב) לֹא גִשְׁמָה בְּיוֹם
זֶעַם, שְׁלֹא יִרְדּוּ עָלֶיהָ מִי הַמַּבּוּל?

אַתָּא, כִּיּוֹן שֶׁהִמְשַׁחִית יִרְדַּ לְעוֹלָם, מִי שְׂאִינוּ
סוּגְר אֶת עֲצָמוֹ וְנִמְצָא לְפָנָיו בְּגִלּוּי –
מִתְחַיֵּב בְּנִפְשׁוֹ, שֶׁהוּא הָרֵג אֶת עֲצָמוֹ. מַנִּין לָנוּ?

מלוט, שְׁכַתּוֹב (בראשית יט) הַמְלִיט עַל נַפְשָׁךְ אֶל תְּבִיט אַחֲרֶיךָ. מָה הַטַּעַם אֶל תְּבִיט אַחֲרֶיךָ? מִשׁוּם שֶׁהַמְשָׁחִית הוֹלֵךְ אַחַר כְּתָפוֹ, וְאִם מִחֲזִיר רָאִשׁוֹ וּמִתְבוֹנֵן בּוֹ פָּנִים בְּפָנִים, יְכוּל לְהִזִּיק לוֹ.

וְעַל זֶה כָּתוּב, (סו) וַיִּסְגֹּר ה' בְּעֵדוֹ, שְׁלֹא יִתְרָאֶה לְפָנַי הַמְשָׁחִית וְלֹא יִשְׁלַט עָלָיו מִלְּאֲךָ הַמּוֹת. וְעַד שֶׁהָיוּ טְמוּנִים, מִתּוֹ שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֵי אֲנָשִׁים בְּעִיר. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרוּךְ הַרְחֵמֶן שְׁלֹא הִסְתַּכַּל בְּדִיוקְנֵיכֶם מִלְּאֲךָ הַמּוֹת.

וַיִּקְהַל מֹשֶׁה וְגו'. הַחֲזִיר לָהֶם כְּמִקְדָּם מַעֲשֵׂה הַמְשָׁכָן. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, הַכֹּל כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר. וּמַעֲשֵׂה הַמְשָׁכָן לֹא נַעֲשֵׂה כִּי אִם מִיִּשְׂרָאֵל לְבָדָם, וְלֹא מֵאוֹתָם עֶרֶב רַב, מִשׁוּם שֶׁאוֹתָם עֶרֶב רַב מְשָׁכְנוּ אֶת מִלְּאֲךָ הַמּוֹת לְרֹדֶת לְעוֹלָם. כִּיּוֹן שֶׁהִסְתַּכַּל בּוֹ מֹשֶׁה, זָרַק הַחוּצָה אֶת אוֹתָם עֶרֶב רַב, וְכִנְסָ אֶת יִשְׂרָאֵל לְבָדָם. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב וַיִּקְהַל מֹשֶׁה וְגו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח, (משלי ה) מִי עָלָה שָׁמַיִם וַיִּרֶד מִי אֶסְף רוּחַ בְּחַפְּנָיו מִי צָרַר מַיִם בְּשִׁמְלָה מִי הִקִּים כָּל אֶפְסֵי אֶרֶץ מִה שָׁמוּ וּמֵה שָׁם בָּנוּ כִּי תִדַע. פְּסוּק זֶה הָרִי בְּאַרְנוֹ, וְכִמָּה עֲמוּדִים יֵשׁ בּוֹ.

והכל נאמר על הקדוש ברוך הוא, שהוא הכל. ונאמר, מה שמו ומה שם בנו כי תדע - זה הקדוש ברוך הוא. מה שמו? יהו"ה. ומה שם בנו? ישראל, שכתוב (שמות ד) בני בכרי ישראל, והרי בארנו. מי עלה שמים, הרי פרושוהו, זה משה, שכתוב (שם כד) ואל משה אמר עלה את ה'.

דבר אחר מי עלה שמים - זה אליהו, שכתוב בו (מלכים-ב ב) ויעל אליהו בסערה השמים. וכי איך יכל אליהו לעלות לשמים, והרי כל השמים לא יכולים לסבל אפלו גרעין של חרדל מגוף העולם הזה, ואתה אומר ויעל אליהו בסערה השמים?

אלא כמו שנאמר (שמות יט) וירד ה' על הר סיני. וכתוב (שם כב) ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר. וכי הקדוש ברוך הוא שהיה בהר סיני, וכתוב ומראה כבוד ה' כאש אכלת בראש ההר, איך יכל משה לעלות אליו? אלא כתוב במשה, ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר. שנכנס לתוך הענן כמי שמתלבש בלבוש, כך גם התלבש בענן ונכנס לתוכו, ובענן נקרב לאש ויכל לקרב. אף כך אליהו, שכתוב ויעל אליהו

בַּסְעָרָה הַשָּׁמַיִם, שְׁנַכְנַס בְּאוֹתָהּ סְעָרָה וְהַתְּלַבֵּשׁ
בְּאוֹתָהּ סְעָרָה וְעָלָה לְמַעְלָה.

וְסוּד מְצָאנוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן, שֶׁאָמַר
בְּאוֹתָן תּוֹלְדוֹת הָעוֹלָם, שֶׁתְּהִיָּה רוּחַ אַחַת
שֶׁתִּרְדַּ לְעוֹלָם לְאָרֶץ וְתִתְּלַבֵּשׁ בְּגוֹף וְשָׁמוּ אֵלֶיהוּ,
וּבְאוֹתוֹ גּוֹף יִסְתַּלֵּק, וַיִּשְׁלַל מִגּוּפוֹ, וַיִּשְׁאֲרַ
בַּסְעָרָה, וְגוֹף שֶׁל אֹר אַחַר יִזְדַּמֵּן לוֹ לְהִיּוֹת בְּתוֹךְ
הַמְּלָאכִים. וּכְשִׁירַד, יִתְּלַבֵּשׁ בְּאוֹתוֹ גּוֹף שֶׁיִּשְׁאֲרַ
בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וּבְאוֹתוֹ גּוֹף יִתְּרָאָה לְמַטָּה, וּבְגוֹף
אַחַר יִתְּרָאָה לְמַעְלָה. וְזֶהוּ סוּד שֶׁל מִי עָלָה שָׁמַיִם
וַיִּרְדַּ. לֹא הָיָה אָדָם שֶׁעָלָה לְשָׁמַיִם רוּחוֹ וַיִּרְדַּ אַחַר
כֵּן לְמַטָּה, פָּרַט לְאֵלֶיהוּ, שֶׁהוּא עָלָה לְמַעְלָה
וַיִּרְדַּ לְמַטָּה.

דְּבַר אַחַר מִי עָלָה שָׁמַיִם – זֶה אֵלֶיהוּ. וַיִּרְדַּ – זֶה
יוֹנָה, שֶׁהוֹרִיד אוֹתוֹ הַדָּג לְתוֹךְ הַתְּהוֹמוֹת
לְעַמְקֵי הַיָּם. יוֹנָה בָּא מִכַּחוֹ שֶׁל אֵלֶיהוּ. אֵלֶיהוּ
עָלָה, וַיּוֹנָה יִרְדַּ. זֶה שָׁאֵל נִפְשׁוֹ לָמוֹת, וְזֶה שָׁאֵל
נִפְשׁוֹ לָמוֹת. וּמִשׁוּם כֵּן נִקְרָא בֶּן אֲמֵתִי, וְכַתּוּב
(מַלְכִים-א יז) וַדְּבַר ה' בְּפִיךָ אֲמַת.

מִי צָרַר מִים – זֶה אֵלֶיהוּ, שֶׁצָּרַר אֶת צְרוּר הַמַּיִם
בְּעוֹלָם, וְלֹא יִרְדּוּ טַל וּמָטָר מִשָּׁמַיִם. בְּשִׁמְלָה

– זֶה אֱלֹהֵינוּ, שְׁהִיָּה (מִכָּה בְּאֲדָרְתוֹ) מְבִיא אֲדָרְתוֹ לַעֲשׂוֹת נְסִים. מִי אָסַף רוּחַ בְּחַפְנָנוּ – זֶה אֱלֹהֵנוּ, שְׁהַחֲזִיר רוּחוֹ שֶׁל אָדָם לְתוֹךְ מַעְיוֹ. (אָסַף כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מַלְכִים–ב ה) וְאָסַף הַמְצָרָע).

מִי הֵקִים כָּל אֶפְסֵי אֶרֶץ – זֶה אֱלֹהֵינוּ, שְׁלֹאֲחַר שְׁצָרָר מִים וְנִשְׁבַּע עַל (הַמָּטָר) הַשָּׁמַיִם, אַחַר כֵּף חָזַר בְּתַפְלָתוֹ וְהֵקִים כָּל הָעוֹלָם וְהוֹרִיד מָטָר וְנִתֵּן מְזוֹן לְכָל. מַה שָּׁמוּ – זֶה אֱלֹהֵינוּ. וּמַה שָּׁם בָּנוּ – זֶה אֱלֹהֵינוּ. מַה שָּׁמוּ – כְּשֶׁעָלָה לְמַעְלָה, אֱלֹהֵינוּ. וּמַה שָּׁם בָּנוּ – כְּשֶׁיִרְדַּ לְמַטָּה וְנַעֲשֶׂה שְׁלִיחַ לַעֲשׂוֹת נְסִים, אֱלֹהֵינוּ שָׁמוּ.

דְּבַר אַחַר מִי עָלָה שָׁמַיִם – זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. וְסוּד הַדְּבָר – מ"י, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ. וְכָאן הוּא סוּד הַמְרַכְּבָה הָעֲלִיוֹנָה, אֲרַבְעָה צַדֵּי הָעוֹלָם שֶׁהֵם יְסוּדוֹת רְאשׁוֹנִים שֶׁל הַכֹּל, וְכֹלֵם תְּלוּיִים בְּאוֹתוֹ מְקוֹם עֲלִיוֹן שֶׁנֶּקְרָא מ"י, כְּמוֹ שֶׁנֶּתְבָּאָר.

בֵּא וְרֵא, כְּשֶׁעֲמָדָה שְׁעַת רְצוֹן לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיַחַד הַמְרַכְּבָה הָעֲלִיוֹנָה (בְּמְרַכְּבָה הַתַּחְתּוֹנָה) לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד, אֲזוּ יֵצֵא קוֹל מְאוֹתוֹ מְקוֹם עֲלִיוֹן קָדוֹשׁ שֶׁנֶּקְרָא שָׁמַיִם, וְכִנֵּס אֶת כָּל

אוֹתָם קְדוּשִׁים שְׁלֵמֻטָּה, וְכָל אוֹתָם גְּדוּלִים
 קְדוּשִׁים וּמְחֻנּוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, לְהִיּוֹת כָּלָם מְזֻמָּנִים
 כְּאַחַד. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיִּקְהַל מֹשֶׁה, זֶה סוּד שֶׁל
 שָׁמַיִם. אֵת כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל – אֵלֶּה הֵם שְׁנַיִם
 עֲשָׂר מְחֻנּוֹת עֲלִיּוֹנִים קְדוּשִׁים.

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם. וּמָה אָמַר? זֶה הַדְּבָר וְגו', קָחוּ
 מֵאֲתָכֶם תְּרוּמָה. הִתְתַּקְּנוּ כָלְכֶם
 לְהַעֲלוֹת עֲלֵיכֶם וְלִטֹל עֲלֵיכֶם כְּבוֹד הַכֹּסֵא
 הַקְּדוֹשׁ לְעֲלוֹת לְמַעְלָה.

הַפְּרִידוּ מִכֶּם אוֹתָם נְכַבְּדִים, אוֹתָם גְּדוּלִים
 עֲלִיּוֹנִים לְהַעֲלוֹת אֵת אוֹתָהּ תְּרוּמָה,
 סוּד הַכֹּסֵא הַקְּדוֹשׁ, לְהִתְחַבֵּר בְּאַבוֹת (בְּבַעֲלָה),
 שְׁהָרִי הַגְּבִירָה אֵינָה רְאוּיָה לְבֹא לְבַעֲלָה אֲלֵא
 בְּאוֹתָן בְּתוֹלוֹת עֲלֻמוֹתֶיהָ, שְׂיִבְאוּ עִמָּהּ וּמְנַהִיגוֹת
 אוֹתָהּ, עַד שְׁמַגִּיעָה לְבַעֲלָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים מֵה)
 בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רְעוֹתֶיהָ וְגו'. וְכָל כֶּךָ לְמָה? כְּדִי
 לְבֹא לְהִתְחַבֵּר עִם בַּעֲלָהּ.

כִּי נְדִיב לְבוֹ – אֵלוֹ אוֹתָם אֲרַבְּעָה מְחֻנּוֹת
 עֲלִיּוֹנִים שְׁבַכְלָלָם כְּלוּלִים כָּל אוֹתָם שְׂאֵר
 הַמְּחֻנּוֹת, וְאֵלֶּה הֵם שְׂיוּצָאִים בְּאַבוֹת הָעֲלִיּוֹנִים
 שְׁנַקְרָאִים נְדִיבִים, כְּמוֹ שְׁבַאֲרוּהָ, שְׁפָתוֹב (בַּמְדַּבֵּר כֹּא)
 כְּרוּהָ נְדִיבֵי הָעַם, אֵלוֹ הָאָבוֹת.

יְבִיאָהּ, לא כְּתוּב יְבִיאוּהָ, אֲלֵא יְבִיאָהּ, לְיַחַד
הַכֹּל כְּאַחַד. וְכֵן לֹא כְּתוּב יְבִיא, אֲלֵא
יְבִיאָהּ, לְהַעֲלוֹתָהּ לְבַעֲלָהּ בְּכַבּוּד כְּמוֹ שְׁצָרֶיךָ.
אֵת תְּרוּמַת ה' – אַתְּ, לְרַבּוֹת כָּל אוֹתָם הַמַּחֲנוֹת
הָעֲלִיוֹנִים הָאֲחֵרִים, לְחַבֵּר הַכֹּל כְּאַחַד, וְהֵם
שְׁנַיִם עָשָׂר בְּכֻלָּל אֶחָד. זָהָב. וְכֶסֶף. וְנַחֲשֶׁת.
תְּכֵלֶת. וְאַרְגָּמָן. וְתוֹלַעַת שָׁנִי. וְיָשָׁשׁ וְעִזִּים. וְעֹרֹת
אֵילִם מְאֻדָּמִים. וְעֹרֹת תְּחָשִׁים. וְעִצֵּי שִׁטִּים.
וְשֶׁמֶן לְמָאֹר. וּבְשָׁמִים לְשֶׁמֶן הַמְּשָׁחָה. וְלִקְטָרֹת
הַסָּמִים. אֵלוֹ הֵם שְׁנַיִם עָשָׂר מַחֲנוֹת עֲלִיוֹנִים,
שְׁכֵלָם כְּלוּלִים כְּאַחַד בְּכֻלָּל שֶׁל אַרְבָּעָה שְׁנֵקֵרָאוּ
חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, כְּמוֹ שְׁנַתְּבָאָר.

וְכָל אֵלֶּה עוֹלִים לְכַסָּא הַקְּדוּשׁ לְהַעֲלוֹתוֹ לְמַעְלָה
לְהַתְּחַבֵּר עִם בַּעֲלָהּ כְּדִי לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד,
וְכְדִי שְׁיִמָּצָא עִמָּהּ בְּכַבּוּד עֲלִיוֹן. וְאִזּוֹ יוֹשֵׁב הַמְּלֶךְ
הָעֲלִיוֹן עַל הַכַּסָּא הַקְּדוּשׁ, וּמִתְּחַבֵּרֶת אִשָּׁה עִם
בַּעֲלָהּ לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד, וְאִזּוֹ הִיא שְׂמֻחַת הַכֹּל.
בֵּא וּרְאֵה, כָּאֵן מִתְּחִיל לְמִנּוֹת זָהָב בְּרֵאשׁוֹנָה,
וְאַחַר כֶּךָ כֶּסֶף, מִשּׁוּם שֶׁהַחֲשׁוּבֹן הַזֶּה
מְלַמֵּטָה. אֲבָל כְּשֶׁבֵּא לְמִנּוֹת מַחֲשׁוּבֹן הַמְּרַכְּבָה
הָעֲלִיוֹנָה, מִתְּחִיל לְמִנּוֹת מִיָּמִין בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחַר
כֶּךָ מִשְׁמָאל. מִנִּין לָנוּ? שְׁכַתּוּב (חגי ב) לִי הַכֶּסֶף

וְלִי הַזֹּהֵב. כֶּסֶף בַּתְּחִלָּה וְאַחַר כֶּף הַזֹּהֵב.
 וּבַמֶּרְכָּבָה שְׁלֵמָטָה מִתְחִילִים מִשְׁמָאל וְאַחַר כֶּף
 מִיָּמִין, שְׁפָתוֹב זֶהָב וְכֶסֶף וּנְחָשֶׁת. זֶהָב בַּתְּחִלָּה
 וְאַחַר כֶּף כֶּסֶף.

וְכֵן אוֹתָן מֶרְכָּבוֹת נִקְרְאוֹת נְדִיב לֵב. כֹּל – לְכֹלֵל
 אֵת כֹּל שְׂאֵר הַמֶּרְכָּבוֹת. לֵב, מֵה זֶה לֵב?
 הֵינּוּ סוּד הַכְּתוּב (משלי טו) וְטוֹב לֵב מִשְׁפָּתָה תָּמִיד.
 וְזֶהוּ הַלֵּב שֶׁל הַכֹּל, וְזֶהוּ הַכֶּסֶף הַקְּדוּשׁ, וְעַל זֶה
 נִקְרְאִים לֵב. כֹּל נְדִיב לֵב, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ, שְׂאֲרֵבֶעַת
 הַמַּחְנוֹת הִלְלוּ הַכֹּלֵל שֶׁל כָּלֵם נִקְרְאִים בְּסוּד
 אֶחָד, נְדִיב לֵב. תְּרוּמַת ה' – זֶה הַכֶּסֶף הַקְּדוּשׁ.
 וּמִשּׁוֹם שֶׁהֲרִימוּ אוֹתָהּ לְמַעְלָה וּמַעְלִים אוֹתָהּ
 לְמַעְלָה, נִקְרְאת תְּרוּמַת ה'.

וְעַל זֶה, כְּשֶׁרָאָה יַחְזִקְאֵל סוּד הַחִיּוֹת שֶׁהֵיוּ
 עוֹלוֹת, לֹא רָאָה מֵה זֶה שְׁעוֹלוֹת, מִשּׁוֹם
 שֶׁהֵיא עוֹלָה לְמַלְךְ הָעֲלִיּוֹן בְּסִתֵּר וּבְטְמִירוֹת
 בְּכָבוֹד עֲלִיּוֹן.

וְכֵן חֲכָם לֵב בְּכֶם – אֵלֶּה הֵם שְׁשִׁים מְקוֹרוֹת
 שֶׁמִּשְׁקִים אֵת הָעוֹלָם, וּמֵהֶם הוּא מִשְׁקָה.
 יְבֹאוּ, לְמָה יְבֹאוּ? אֵלֶּה שְׂיִבְאוּ לְקַחַת מַעַם גְּנֹזֵי
 הַחַיִּים. יְבֹאוּ וְאַחַר כֶּף וַיַּעֲשׂוּ, מֵה שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא צָוָה אוֹתָם לְהִנּוֹת אֵת הָעוֹלָם.

סדר הלימוד ליום כ שבט [יום 138 בשנה]

קָחוּ מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה לַה'. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (ישעיה
 נח) הֲלוֹא פָּרַס לָרַעַב לַחֲמֶךָ וְגו'. בֹּא וּרְאֵה,
 אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל אָדָם כְּשֶׁעָנִי פּוֹגֵשׁ אוֹתוֹ. שְׁאוֹתוֹ
 הָעָנִי הוּא דוֹרוֹן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁשָּׁלַח
 אֵלָיו. מִי שֶׁמְקַבֵּל אֶת אוֹתוֹ דוֹרוֹן בְּסִבָּר פָּנִים,
 אֲשֶׁרִי חִלְקוּ!

בֹּא וּרְאֵה, מִי שֶׁחָס עַל הָעָנִי וּמְשִׁיב אֶת נַפְשׁוֹ,
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַעֲלֶה עָלָיו כְּאֵלוֹ הוּא
 בְּרָא אֶת נַפְשׁוֹ. וְעַל כֵּן, אַבְרָהָם שֶׁהָיָה חָס עַל כָּל
 בְּנֵי הָעוֹלָם, הָעֲלָה עָלָיו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּאֵלוֹ
 הוּא בְּרָא אוֹתָם, שְׁכַתוֹב (בראשית יב) וְאֵת הַנֶּפֶשׁ
 אֲשֶׁר עָשׂוּ בַחֲרָן.

וְאֵף עַל גַּב שֶׁהָרִי בְּאַרְנוֹ, הֲלוֹא פָּרַס, מֶה זֶה
 פָּרַס? לְפָרַס לוֹ מִפֶּה בִלְחָם וּמִזֶּן לְאָכֹל.
 דָּבָר אַחֵר הֲלוֹא פָּרַס, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דניאל ה) פָּרַס
 פְּרִיסַת וְגו'. שֶׁצָּרִיךְ לְפָרַס פְּרוֹסוֹת לָחֶם לְפָנָיו
 כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְבַּיֵּשׁ, וַיִּפְרַס לְפָנָיו בְּעֵין טוֹבָה.
 לַחֲמֶךָ, לֹא כְּתוֹב לָחֶם, אֲלֵא לַחֲמֶךָ, אוֹתוֹ שֶׁהוּא
 שֶׁלְךָ. מִמְּמוֹנְךָ, וְלֹא שֶׁל גְּזֹל, וְלֹא שֶׁל עֶשֶׂק, וְלֹא
 שֶׁל גְּנֵבָה. שְׂאֵם כֶּף, זוֹ אֵינָה זְכוּת, אֲלֵא אוֹי לוֹ

שְׁבֹא לְהִזְכִּיר אֶת חֲטָאֵיו. כְּמוֹ כֵן קָחוּ מֵאַתְכֶם
תְּרוּמָה, לְהָרִים מִמָּה שֶׁהוּא שְׁלֹכֶם, וְלֹא מֵעֶשֶׂק,
וְלֹא מִגְזוּל, וְלֹא מִגְנֵבָה, וְכֵן פִּרְשׁוּהוּ.

רַבִּי חֲזִיא וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים
בְּדֶרֶךְ. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, פָּגַשׁ בֵּיהֶם רַבִּי
אָבָא. אָמַר רַבִּי חֲזִיא, וְדָאֵי שְׂכִינָה עִמָּנוּ. כְּשֶׁהִגִּיעַ
אֲלֵיהֶם, אָמַר רַבִּי אָבָא, כְּתוּב (מלכים-א ב) מִן הַיּוֹם
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת עַמִּי אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לֹא
בְּחֶרְתִּי בְּעִיר מְכַל שְׂבִטֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶבְחַר בְּדוֹד
וְגו', לְבָנוֹת בֵּית לַהֲיוֹת שְׁמִי שָׁם. פְּסוּק זֶה אֵין
רֵאשׁוּ סוּפוֹ, וְאֵין סוּפוֹ רֵאשׁוּ. שְׂכָתוּב לֹא בְּחֶרְתִּי
בְּעִיר, וְאֶבְחַר בְּדוֹד. מָה זֶה עִם זֶה? וְאֶבְחַר
בִּירוּשָׁלַיִם הֲיֵה צָרִיךְ לַהֲיוֹת!

אָלָא כְּשֵׁי שְׂרָצוֹן לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבָנוֹת
עִיר, מִסְתַּכֵּל בְּרֵאשׁוֹנָה בְּאוֹתוֹ הָרֵאשׁ
שְׂמִנְהִיג אֶת הָעָם שֶׁל הָעִיר, וְאַחַר כֵּן אֶת בְּנֵי
הָעִיר, וּמֵבִיא אֶת הָעָם לְשָׁם. זֶהוּ שְׂכָתוּב לֹא
בְּחֶרְתִּי בְּעִיר, עַד שֶׁהִתְבּוֹנַנְתִּי בְּדוֹד לַהֲיוֹת רוּעָה
עַל יִשְׂרָאֵל, מִשּׁוּם שֶׁהָעִיר וְכָל בְּנֵי הָעִיר כֻּלָּם
עוֹמְדִים בְּזָכוֹת הָרוּעָה שְׂמִנְהִיג אֶת הָעָם. אִם
הָרוּעָה הוּא טוֹב – טוֹב לוֹ, טוֹב לְעִיר, טוֹב לְעָם.

וְאִם הָרוּעָה הוּא רַע – אוֹי לוֹ, אוֹי לְעִיר וְאוֹי לְעָם! וְעַכְשָׁו הִסְתַּכַּל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָם, וְעָלָה בְּרִצּוֹנוֹ לְבָנוֹת אוֹתָהּ, וְהֶעֱמִיד בְּרֹאשׁ אֶת דָּוִד. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְאַבְחָר בְּדוֹד עַבְדִּי. (וְהֶעֱמִיד בְּרֹאשׁ הַדּוֹר אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחִבְרִי לְעַמְד לְפָנָיו).

דְּבַר חֲדָשׁ שְׁמַעְנוּ. פָּתַח וְאָמַר, (תהלים קמו) אֲשֶׁרִי שָׁאֵל יַעֲקֹב בְּעִזְרוֹ שִׁבְרוּ עַל ה' אֱלֹהָיו. וְכִי אֵל יַעֲקֹב, וְלֹא אֵל אַבְרָהָם, וְלֹא אֵל יִצְחָק? אֵלָּא אֵל יַעֲקֹב, מְשׁוּם שִׁיעֲקֹב לֹא בָטַח בְּאָבִיו וְלֹא בְּאִמּוֹ כְּשִׁבְרַח מִלְּפָנָי אָחִיו וְהִלֵּךְ יַחֲדָי בְּלִי מְמוֹן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית לב) כִּי בְּמִקְלִי עָבַרְתִּי אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה, וְהוּא בָטַח בְּקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁפָתוֹב (שם כח) אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְשִׁמְרָנִי וְגו'. וְהַכֹּל שָׁאֵל מִלְּפָנָי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנָתַן לוֹ.

שִׁבְרוּ עַל ה' אֱלֹהָיו. שִׁבְרוּ, וְלֹא אָמַר תִּקְנֶתוּ וְלֹא בְטַחוּנוֹ, אֵלָּא שִׁבְרוּ. אֵל תִּקְרִי שִׁבְרוּ אֵלָּא שִׁבְרוּ, שְׁנוּחַ לְצַדִּיקִים לְשִׁבַר אֶת עֲצָמָם וְלִהְשִׁיב שִׁבְרָה עַל שִׁבְרָה, וְהַכֹּל עַל ה' אֱלֹהָיו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים מד) כִּי עָלִיף הִרְגָנוּ כָּל הַיּוֹם. כִּי עָלִיף נִשְׁאָנוּ חֲרָפָה.

כְּמוֹ שֵׁי־עֵקֶב, שְׁכָתוֹב וַיֵּרָא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ שָׁבֵר
בְּמִצְרַיִם, שֶׁהָרִי שְׁבָרוֹן הַגְּלוּת רָאָה שֶׁהָיָה
לוֹ בְּמִצְרַיִם, וְשֵׁם חֲזָקוֹ בְּקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּבְנֵי
יַעֲקֹב סָבְלוּ אֶת שָׁבֵר הַגְּלוּת וְלֹא הִשְׁתַּנּוּ מִתּוֹךְ
סוּד הָאֱמוּנָה שֶׁל אֲבוֹתֵיהֶם, וְשֵׁמוֹ שֶׁל הַקִּדּוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא הָיָה רָגִיל בַּגְּלוּת בְּפִיהֶם.

וַיַּעַל זֶה כְּתוּב בְּמִשְׁשָׁה, (שמות ג) וְאָמְרוּ לִי מַה'
שֵׁמוֹ מַה'. מִשּׁוֹם שֶׁהָיוּ מְכִירִים אוֹתוֹ וְלֹא
שְׁכַחוּהוּ לְעוֹלָמִים וְסָבְלוּ אֶת שָׁבֵר הַגְּלוּת עַל
הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִשּׁוֹם כֶּךָ זוֹכִים לְגֵאלוֹת
וּלְנַסִּים וּלְאוֹתוֹת רַבִּים.

וְאַתֶּם קְדוֹשִׁים עֲלִיוֹנִים, שְׁסוֹבְלִים אֶת שָׁבֵר
הַגּוֹף מִמְּקוֹם לְמְקוֹם עַל הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שְׁזַכָּאִים אֶתֶם
לְעִשׂוֹת לָכֶם נִסִּים וּפְרָקָן וְשִׁתְּזַכּוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם
הַבָּא. הִלְכוּ כָלֶם כְּאֶחָד.

פְּתַח וְאָמַר, קָחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה לַה' כֹּל נְדִיב
לְבוֹ יִבְיָאָהּ וְגו'. בֹּא וּרְאֵה, בְּשַׁעַה שְׂאָדָם
שֵׁם רְצוֹנוֹ לְעִבּוּדַת רַבּוֹנוֹ, אוֹתוֹ רְצוֹן עוֹלָה
בְּרֵאשׁוֹנָה עַל הַלֵּב, שֶׁהוּא קִיּוּם וַיְסוּד שֶׁל כָּל
הַגּוֹף. אַחַר כֵּן עוֹלָה אוֹתוֹ רְצוֹן טוֹב עַל כָּל אֲבָרֵי

הגוף, ורצונם של כל אברי הגוף ורצון הלב מתחברים כאחד, והם מושכים עליהם את זהר השכינה לדור עמהם, ואותו אדם הנו חלקו של הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב קחו מאתכם תרומה. מאתכם היתה המשכה לקבל עליכם אותה תרומה להיות חלק לה'.

ואם תאמר שלא ברשות האדם עומד הדבר – בא וראה מה כתוב, כל נדיב לבו יביאה את תרומת ה'. כל נדיב לבו ודאי. מי שיתרצה לבו, ימשיך את השכינה אליו. זהו שכתוב יביאה, אף על גב שהיא בעליה למעלה, יביאה ממקום עליון למשך אותה לדור עמו.

וכשתבא לשרות עמו, כמה ברכות וכמה עשר תביא עמה. זהו שכתוב זהב וכסף ונחשת. לא חסר לו כל עשר העולם. זה לשאר בני העולם. אבל אתם קדושים עליונים – קחו מאתכם תרומה לה'. אמר רבי חייא, מי שהתחיל להרים – הוא שירים.

פתח רבי אבא ואמר, (יונה ב) ויאמר ה' לדג וגו'. וכי באיזה מקום אמר לו? אלא בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את העולם במעשה

בְּרֵאשִׁית, בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי בָּרָא אֶת דְּגֵי הַיָּם, וְאֵז
צָוָה וְאָמַר שְׂיִהְיֶה מִזְמַן דָּג אֶחָד לְבָלֵעַ אֶת יוֹנָה,
וַיְהִי בַמַּעַיּוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת, וְאַחַר
כֵּן יִשְׁלִיכְנוּ בַחֲוָץ.

וְלֹא זֶה לְבִדּוֹ, אֲלֵא כָּל מָה שֶׁעָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בַּמַּעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית – בְּכָל הַתְּנָה עִמּוֹ.
בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן בָּרָא שָׁמַיִם, הַתְּנָה עִמָּם שְׂיַעֲלוּ אֶת
אֱלֹהֵיו הַשְּׁמַיִמָה בְּתוֹךְ סִעָרָה, וְכֵן הָיָה, שְׁכַתּוֹב
(מלכים-ב ב) וַיַּעַל אֱלֹהֵיו בְּסִעָרָה הַשְּׁמַיִם. בְּאוֹתוֹ יוֹם
בָּרָא אֶת הָאוֹר, וְהַתְּנָה עִמּוֹ שְׂיַחֲשִׁיף לְשָׁמַשׁ
בְּמִצְרַיִם שְׁלֹשָׁה יָמִים, שְׁכַתּוֹב (שמות י) וַיְהִי חֹשֶׁךְ
אֶפְלָה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים.

בַּיּוֹם הַשְּׁנַי בָּרָא אֶת הָרְקִיעַ, שְׂיִהְיֶה מְפָרִיד בֵּין
מַיִם לְמַיִם, כְּכַתּוֹב (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מְבַדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם,
וְהַתְּנָה עִמָּהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהַמַּיִם יִהְיוּ
מְפָרִידִים לְיִשְׂרָאֵל בֵּין טְמֵאָה וְטָהָרָה לְהַטָּהֵר
בָּהֶם, וְכֵן הָיָה.

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי הוֹצִיא אֶרֶץ מִתּוֹךְ הַיָּם וְכַנֵּס אֶת
הַמַּיִם, וַעֲשָׂה מֵאוֹתוֹ קְבוּץ שֶׁהַתְּכַנְסוּ
לְמָקוֹם אֶחָד אֶת הַיָּם, וְהַתְּנָה עִם הַיָּם לְהַעֲבִיר

אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ בִּיבְשָׁה וּלְהִטְבִּיעַ אֶת הַמְצָרִים,
 וְכַךְ הָיָה, שְׁכָתוּב (שמות יד) וַיֵּשֶׁב הָיִם לְפָנֹת בְּקָר
 לְאִיתָנוּ. אֶל תִּקְרִי לְאִיתָנוּ אֲלֵא לְתָנָאוּ, לְמָה
 שְׁהִתְנָה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה
 בְּרָאשִׁית. עוֹד הִתְנָה עִם הָאָרֶץ, שְׁתַּפְּתַח אֶת פִּיהָ
 בְּמַחְלָקָתוֹ שֶׁל קִרְחָ וְתַבְלַע אֶת קִרְחָ וְאֶת כָּל
 עֲדָתוֹ, וְכַךְ הָיָה, שְׁכָתוּב (במדבר טז) וַתַּפְּתַח הָאָרֶץ
 אֶת פִּיהָ וְתַבְלַע אֹתָם, וְאֶת קִרְחָ.

בְּיוֹם הַרְבִּיעִי בָּרָא שֶׁמֶשׁ וּלְבָנָה, שְׁכָתוּב יְהִי
מְאֵרֶת בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם, וְהִתְנָה עִם
הַשֶּׁמֶשׁ לְהִיּוֹת עוֹמְדָת בַּחֲצֵי הַשָּׁמַיִם בְּיָמֵי
יְהוֹשֻׁעַ, שְׁכָתוּב (יהושע י) וַיַּעֲמֵד הַשֶּׁמֶשׁ בַּחֲצֵי
הַשָּׁמַיִם. הִתְנָה עִם הַכּוֹכָבִים לַעֲשׂוֹת קָרֵב עִם
סִיסְרָא, שְׁכָתוּב (שופטים ה) הַכּוֹכָבִים מִמְּסֻלוֹתָם
נִלְחָמוּ עִם סִיסְרָא.

בְּיוֹם הַחֲמִישִׁי בָּרָא אֶת דְּגֵי הַיָּם וְעוֹפוֹת הַשָּׁמַיִם,
הִתְנָה עִם הָעוֹפוֹת שֶׁהַעוֹרְבִים יִזְנוּ אֶת
אֲלֵיהֶם בְּזִמְן שֶׁעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם, שְׁכָתוּב (מלכים א יז)
וְאֶת הָעוֹרְבִים צוּיְתִי לְכָל־כְּלָךְ שָׁם. צוּיְתִי דוֹקָא.
וְהִתְנָה עִם דְּגֵי הַיָּם לְהִזְמִין דָּג אֶחָד שֶׁיִּבְלַע אֶת
יוֹנָה וְלִזְרֹק אוֹתוֹ הַחוּצָה.

בַּיּוֹם הַשֵּׁשִׁי בָּרָא אֶת הָאָדָם, וְהִתְנַה עִמּוֹ שֶׁתֵּצֵא מִמֶּנּוּ אִשָּׁה שֶׁתִּזּוֹן אֶת אִלְיָהּ, שֶׁנֶּאֱמַר הִנֵּה צְוִיתִי שֵׁם אִשָּׁה אֲלֵמְנָה לְכָל־כָּלָהּ. הִנֵּה צְוִיתִי – מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם. וְכֵן בְּכָל מַעֲשֵׂה וּמַעֲשֵׂה שֶׁהִתְחַדַּשׁ בְּעוֹלָם, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא צִוָּה אֶת אוֹתוֹ מַעֲשֵׂה מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָאָדָם. אֵף כֹּאן וַיֹּאמֶר ה' לְדָג, וַיֹּאמֶר – מִשֵּׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית אָמַר לוֹ.

כֹּאן יֵשׁ לָנוּ סִמּוֹן הָעוֹלָם עַל מַעֲשֵׂי בְּנֵי אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה. יוֹנָה שִׁירָד לְסַפִּינָה, זוֹהִי נִשְׁמַת הָאָדָם שִׁירֻדָת לְעוֹלָם הַזֶּה לְהִיּוֹת בְּגוֹף הָאָדָם. לָמָּה נִקְרְאת יוֹנָה? מִשׁוּם שֶׁכִּיּוֹן שֶׁמִּשְׁתַּתְּפֵת בְּגוֹף, אֲזִי הִיא יוֹנָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כה) וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ אֶת עַמִּיתוֹ. וְאִזּוֹ הָאָדָם הוֹלֵךְ בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּמוֹ סַפִּינָה בְּתוֹךְ הַיָּם הַגָּדוֹל שֶׁמִּחֲשֶׁבֶת לְהִשָּׁבֵר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְהֶאֱנִיחָהּ חֲשֶׁבֶה לְהִשָּׁבֵר.

וְאָדָם, כְּשֶׁהוּא חוֹטֵא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְחוֹשֵׁב שֶׁבוֹרַח מִלְּפָנָי אֲדוֹנוּ וְלֹא שֵׁם לֵב לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְאִזּוֹ מִטִּיל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּחַ סְעָרָה חֲזָקָה – זוֹהִי גְזֵרַת הַדִּין שֶׁעוֹמְדַת תָּמִיד לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמִבְּקִשְׁתָּ אֶת דִּין הָאָדָם

מִלְפָּנָיו, וְזוּהִי שְׁמֵטָה אֶת הַסְּפִינָה וּמְזַכְרָה אֶת
חֲטָאֵי הָאָדָם לְתַפְסֵ אוֹתוֹ.

כִּיּוֹן שְׁנַתְּפֵס אָדָם עַל יְדֵי אוֹתָהּ סְעָרָה בְּבֵית
חֲלִיו, מַה כְּתוּב? וַיּוֹנֶה יָרַד אֶל יִרְכָתִי
הַסְּפִינָה וַיִּשְׁכַּב וַיִּרְדָּם. אַף עַל גַּב שְׁאָדָם בְּבֵית
חֲלִיו, הַנְּשֵׁמָה לֹא מִתְעוֹרְרֶת לְשׁוּב לְפָנַי אֲדוֹנָהּ
וּלְפָדוֹת אֶת חֲטָאָיו. מַה כְּתוּב? וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב
הַחֶבֶל. מִי זֶה רַב הַחֶבֶל? זֶה יֵצֵר טוֹב שְׁמַנְהִיג
אֶת הַכֹּל. וַיֹּאמֶר לוֹ מַה לָּךְ נִרְדָּם קוּם קְרָא אֶל
אֱלֹהֶיךָ וְגו'. אֵין הַשְּׁעָה לִישׁוּן, שְׁהָרִי מַעְלִים
אוֹתָךְ לְדִין עַל כָּל מַה שְּׁעַשִׂיתָ בְּעוֹלָם הַזֶּה,
שׁוּב מִחֲטָאֶךָ.

הַתְּבוּנָה בְּדַבָּרִים הִלְלוּ וְשׁוּב לְאֲדוֹנֶךָ. מַה
מְלַאכְתְּךָ – שְׁאֵתָה עֶסְקֶת בָּהּ בְּעוֹלָם
הַזֶּה, וְהוֹדָה עָלֶיהָ לְפָנַי רְבוּנֶךָ. וּמַאֲיֵן תְּבוּאָה –
הַסְּתַכַּל מַאֲיֵן בָּאתָ, מִטְּפָה סְרוּחָה, וְאֵל תִּתְגַּאֲהַר
לְפָנָיו. מַה אֲרַצְךָ – הַסְּתַכַּל שְׁהָרִי מִהָאָרֶץ נִבְרָאתָ
וּלְאָרֶץ תָּשׁוּב. וְאֵי מְזַה עִם אֶתָּה – הַסְּתַכַּל אִם יֵשׁ
לָךְ זְכוּת אָבוֹת שְׁתַּגֵּן עָלֶיךָ.

כִּיּוֹן שְׁמַעְלִים אוֹתוֹ לְדִין בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה,
אוֹתָהּ סְעָרָה, שְׁהִיא גְזֵרַת הַדִּין שְׁסוּעֶרַת עַל

הָאָדָם, מְבַקֶּשֶׁת מֵהַמֶּלֶךְ לְדוֹן אוֹתָם הַתְּפוּסִים
 שֶׁל הַמֶּלֶךְ, וְכֻלָּם בָּאִים אֶחָד אַחַד לְפָנָיו. בְּאוֹתָהּ
 שָׁעָה מֵתְקַרְבִּים בֵּית הַדִּין. יֵשׁ מֵהֶם שְׁפוֹתֵחִים
 בְּזָכוֹת, וְיֵשׁ מֵהֶם שְׁפוֹתֵחִים בְּחוּבָה, וְגִזְרַת הַדִּין
 תּוֹבַעַת דִּין.

וְאִם אוֹתוֹ אָדָם לֹא זֹכֶה בְּדִין, מָה כְּתוּב?
 וַיִּחַתְּרוּ הָאֲנָשִׁים לְהָשִׁיב אֶל הַיִּבְשָׁה וְלֹא
 יָכְלוּ. הֵם מִשְׁתַּדְּלִים אוֹתָם שְׁמוּרִים זְכוֹתוֹ
 לְהָשִׁיבוֹ אֶל הָעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יָכְלוּ. מָה הַטַּעַם?
 כִּי הֵיטֵב הוֹלֵךְ וְסֵעַר עֲלֵיהֶם. גִּזְרַת הַדִּין הוֹלֶכֶת
 וְסוֹעֶרֶת בְּחֻטְאֵי הָאָדָם וּמִתְגַּבֶּרֶת עֲלֵיהֶם.

אָז מוֹרִידִים עָלָיו שְׁלֹשָׁה שְׁלִיחִים מְמַנִּים: אֶחָד
 שְׁכוֹתֵב כָּל הַזְּכוֹת וְכֻלָּ הַחֻטָּאִים שֶׁעָשָׂה
 הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאֶחָד שֶׁעוֹשֶׂה חֶשְׁבוֹן יָמָיו.
 וְאֶחָד שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ עִמּוֹ כְּשֶׁהָיָה בְּמַעֵי אָמוֹ, וְהָרִי
 בְּאַרְנוֹ שֶׁגִּזְרַת הַדִּין לֹא שׁוֹכֶכֶת עַד לְאוֹתוֹ זְמַן,
 שְׁכָתוּב וַיִּשְׂאוּ אֶת יוֹנָה. וַיִּשְׂאוּ, כְּשֶׁנּוֹטְטִים אוֹתוֹ
 מִבֵּיתוֹ לְבֵית הַקְּבָרוֹת.

וְאָז מְכַרְיָזִים עָלָיו. אִם הוּא צָדִיק – מְכַרְיָזִים
 עָלָיו וְאוֹמְרִים: תָּנוּ כְבוֹד לְדַמוֹת הַמֶּלֶךְ,
 (ישעיה נז) יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוַחוּ עַל מְשַׁכְּבוֹתֶם הַלֵּךְ

נְכוּחוּ. מַנִּין לָנוּ? שְׁכָתוּב (שם נח) וְהֵלֶךְ לְפָנֶיךָ צְדָקָה
 כְּבוֹד ה' יֵאֲסָפֶךָ. וְאִם הוּא רָשָׁע – מְכַרְיִזִים עָלָיו
 וְאוֹמְרִים: אוֹי לוֹ לְפָלוֹנִי, טוֹב לוֹ שֶׁלֹּא הָיָה
 נִבְרָא. וְאִזּוֹ מֵה כָּתוּב? וַיִּטְלְהוּ אֶל הַיָּם וַיַּעֲמֵד הַיָּם
 מִזְעָפוֹ. כְּשֶׁמְכַנְיָסִים אוֹתוֹ לְבֵית הַקְּבָרוֹת, שֶׁהוּא
 מְקוֹם הַדִּין, אִזּוֹ גִּזְרַת הַדִּין שֶׁהֵיטָהּ סוּעָרַת,
 שׁוֹכֶכֶת מִזְעָפָה. וְהֵדָג שֶׁבָלַע אוֹתוֹ זֶהוּ הַקְּבֵר.

מֵה כָּתוּב? וַיְהִי יוֹנָה בְּמַעַי הַדָּג. מֵעֵי הַדָּג זֶהוּ
 בְּטָן שְׂאוֹל. מַנִּין לָנוּ? שְׁכָתוּב מִבְּטָן שְׂאוֹל
 שׁוֹעֲפָתִי. וְהוּא הָיָה בְּמַעַי הַדָּג, וְקוֹרָא לוֹ בְּטָן
 שְׂאוֹל, שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת. אֵלּוֹ שְׁלֹשָׁה
 יָמִים שְׂאָדָם בְּקֵבֶר וְנִבְקָעִים מֵעִיו.

לְאַחַר שְׁלֹשָׁה יָמִים אוֹתָהּ טִנְפַת נְהַפְכַת עַל
 פָּנָיו, וְאוֹמְרַת לוֹ: טַל מֵה שְׁנַתָּת בִּי.
 אָכַלְתָּ וּשְׁתִּיתָ כָּל יוֹם וְלֹא נִתְּתָ לְעַנְיִים, וְכָל יְמֶיךָ
 הָיוּ כְּמוֹ חֲגִים וּמוֹעֲדִים, וְהָעַנְיִים הָיוּ רַעֲבִים,
 שֶׁלֹּא אָכְלוּ עִמָּךָ. טַל מֵה שְׁנַתָּת בִּי. זֶהוּ שְׁכָתוּב
 (מלאכי ב) וְזָרִיתִי פָּרַשׁ עַל פְּנֵיכֶם וְגו', וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

לְאַחַר זֶה, מְשַׁלְּשָׁה יָמִים וְהֵלְאָה, אִזּוֹ נִדוֹן הָאָדָם
 מֵעִיָּנוּ, מִיָּדָיו, מִרְגְּלָיו, וּפְרָשׁוֹהָ עַד
 שְׁלֹשִׁים יָמִים. כָּל אוֹתָם שְׁלֹשִׁים יָמִים נִדוֹנִים

הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף כְּאֶחָד, וּמְשׁוּם כֶּף הַנְּשֻמָּה נִמְצָאת
בְּאָרֶץ לְמִטָּה, שְׂאִינָה עוֹלָה לְמְקוֹמָהּ, כְּאִשָּׁה
שִׁיּוֹשְׁבַת בַּחוּץ כֹּל יְמֵי הַטְּמְאָה. אַחַר כֶּף הַנְּשֻמָּה
עוֹלָה, וְהַגּוּף נִרְקָב בְּאָרֶץ, עַד אוֹתוֹ זְמַן שְׂיַעִיר
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַמֵּתִים.

וְעַתִּיד קוֹל אֶחָד לְהַעִיר בְּבֵית הַקְּבָרוֹת וַיֹּאמֶר,
(ישעיה כו) הִקִּיצוּ וּרְנְנוּ שְׁכֵנֵי עֶפְרַיִם כִּי טַל
אוֹרֹת טִלְגָּה וְאָרֶץ רְפָאִים תִּפְּיֵל. אֵימַתִּי זֶה יִהְיֶה?
בְּזְמַן שְׂיַעֲבֹר מִלְּאֶךְ הַמָּוֹת מִן הָעוֹלָם, שְׁכָתוֹב (שם
כה) בִּלְעַ הַמָּוֹת לְנִצָּח וְגו'. כִּיּוֹן שְׁבַלְעַ הַמָּוֹת
לְנִצָּח, אַחַר כֶּף, וּמִחָה ה' אֱלֹהִים דְּמַעָּה מֵעַל כָּל
פָּנִים וְחָרַפְתָּ עִמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל הָאָרֶץ. אֲזַ כְּתוּב,
וַיֹּאמֶר ה' לְדָג וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבֶּשֶׁה.

כִּיּוֹן שֶׁהַתְּעוֹרָר אוֹתוֹ קוֹל בֵּין הַקְּבָרִים, אֲזִי כָל
הַקְּבָרִים יִקְיָאוּ אֶת אוֹתָם הַמֵּתִים שְׁבָהֵם
הַחוּצָה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְאָרֶץ רְפָאִים תִּפְּיֵל. מַה זֶה
תִּפְּיֵל? שֶׁתִּקְיָא אוֹתָם הַחוּצָה. רְפָאִים, מַה זֶה
רְפָאִים? שֶׁקִּבְלוּ רְפוּאָה כְּמִקְדָּם, וְנִרְפְּאוּ עֲצָמוֹת
בְּעֲצָמוֹת, וְאַלֶּה נִקְרָאִים רְפָאִים.

וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי כְּתוּב (בְּשֵׁאֵר עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת) (ישעיה
כו) רְפָאִים בַּל יִקְוּמוּ? אֲלֵא וְדַאי כָּל הָעוֹלָם

יִתְרַפְּאוּ עֲצֻמוֹתֵם בְּבֵית הַקְּבָרוֹת, אֲבָל מִהֶם
 יִקוּמוּ וּמֵהֶם לֹא יִקוּמוּ. וְעַל זֶה כָּתוּב רַפְּאִים בַּל
 יִקוּמוּ. אֲשֶׁרֵי חֶלְקֵם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שִׁפְתוֹב בְּהֶם
 נִבְלַתִּי יִקוּמוּן. וּבְדָג הַזֶּה מְצָאנוּ דְבָרִים לְרַפּוּאָה
 שֶׁל כָּל הָעוֹלָם.

הַדָּג הַזֶּה, כִּיּוֹן שֶׁבָּלַע אֶת יוֹנָה, הוּא מֵת, וְבוֹ
 הָיָה יוֹנָה שְׁלֹשָׁה יָמִים, וְאַחַר כֵּן חָזַר
 לְחַיִּים כְּמִקְדָּם וְהִקִּיא אֶת יוֹנָה הַחוּצָה, וְהָרִי
 פָּרְשׁוּהָ, שִׁפְתוֹב וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל ה' אֱלֹהָיו
 מִמַּעַי הַדָּגָה. כָּתוּב כֵּן אֵין הַדָּגָה, וְכָתוּב שֵׁם (שְׁמוֹת
 ז) וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בִּיאָר מִתָּה, וְהָרִי פָּרְשׁוּהָ. כְּמוֹ זֶה
 עֲתִידָה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְהִתְעוֹרֵר בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחַר
 כֵּן – וְאַרְץ רַפְּאִים תִּפְּיֵל.

וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, שֶׁשִּׁבְעָה דִינִים יִחְלְפוּ עַל הָאָדָם
 כְּשִׁיוֹצֵא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה. אֶחָד – אוֹתוֹ
 דִּין עֲלִיוֹן כְּשִׁיוֹצֵאת הַרוּחַ מִן הַגּוּף. ב' –
 כְּשִׁמְעֵשׂוּ וּדְבָרָיו הוֹלְכִים לְפָנָיו וּמְכַרְיִזִים עָלָיו.
 ג' – כְּשִׁנִּכְנַס לְקִבְרוֹ. ד' – דִּין הַקְּבָרָה. ה' – דִּין
 הַתּוֹלַעַת. ו' – דִּין הַגִּיחָנִם. ז' – דִּין הַרוּחַ
 שֶׁהוֹלְכֵת וּמְשׁוֹטְטֵת בְּעוֹלָם וְלֹא מוֹצֵאת מְקוֹם
 מְנוּחָה עַד שִׁשְׁלָמוֹ מַעֲשָׂיו. מִשּׁוֹם זֶה צָרִיךְ
 אָדָם לְהִתְבּוֹנֵן תָּמִיד בְּמַעֲשָׂיו וַיָּשׁוּב לְפָנָי אֲדוֹנוּ.

וּכְשֶׁהִתְבוּנָן דְּדוד הַמֶּלֶךְ בְּדִינֵי הָאָדָם הַלְלוּ,
הַקָּדִים וְאָמַר, (תהלים קד) בְּרָכִי נִפְשֵׁי
אֶת ה', בְּטָרָם תֵּצֵא מִן הָעוֹלָם, בְּעוֹד שָׁאֵת נִמְצָאת
עִם הַגּוֹף. וְכָל קָרְבִי אֶת שֵׁם קָדְשׁוֹ – הֵם אֲבָרֵי הַגּוֹף
שֶׁמִּשְׁתַּתְּפִים כְּאֶחָד עִם הָרוּחַ. עֲכָשׁוּ כְּשֶׁתִּמְצְאוּ
עִמָּה, הַקָּדִימוּ לְבָרֵךְ אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ טָרָם שְׂיִבֵּא
זְמַן שֶׁלֹּא תוּכְלוּ לְבָרֵךְ וְלַחְזוֹר בְּתִשׁוּבָה. וְעַל זֶה
אָמַר בְּרָכִי נִפְשֵׁי אֶת ה' הַלְלוּיָהּ. בָּאוּ אוֹתָם
הַחֲבָרִים וְנִשְׁקוּ אֶת רֵאשׁוֹ.

רַבִּי חִיָּיא פָּתַח וְאָמַר, קָחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה לַה'.
בֹּא וּרְאֵה, כְּשֶׁבָרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
הָעוֹלָם, לֹא בָרָאוּ אֱלֹא כְּדֵי שְׂיִבְאוּ יִשְׂרָאֵל
וַיִּקְבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה. בַּתּוֹרָה נִבְרָא הָעוֹלָם, וְעַל
הַתּוֹרָה הוּא עוֹמֵד. זֶהוּ שְׂכָתוּב (ירמיה ג) אִם לֹא
בְּרִיתִי יוֹמֵם וְלַיְלָה חֻקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי.
הַתּוֹרָה הִיא אֲרֶךְ חַיִּים בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֲרֶךְ הַחַיִּים
בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְכָל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, כְּאֵלוֹ הַשְּׂתִדֵּל
בְּהִיכְלוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִיכְלוֹ
הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִיא הַתּוֹרָה.
וְכִשְׁאָדָם עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹמֵד
שָׁם וּמְקַשֵּׁב לְקוּלוֹ, כְּכַתוּב (מלאכי ג) וַיִּקְשֵׁב ה'

וַיִּשְׁמַע וְגו'. וְנִצּוּל הָאָדָם מִשְׁלֵשָׁה דִינִים: מִדִּין
הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמִדִּין מִלְּאֲךָ הַמּוֹת שֶׁלֹּא יְכוּל
לְשַׁלֵּט עָלָיו, וּמִדִּין הַגִּיהֶנֶם.

וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכוּרוֹן. מִי הוּא? אֵלֶּא יֵישׁ סֵפֶר
לְמַעַלָּה וַיֵּישׁ סֵפֶר לְמַטָּה. זְכוּרוֹן – (תא)
הַבְּרִית הַקְּדוּשׁ שֶׁנּוֹטֵל וְכוֹנֵס אֵלָיו אֶת כָּל הַחַיִּים
שֶׁלְּמַעַלָּה. סֵפֶר זְכוּרוֹן – שְׁתֵּי דְרָגוֹת שֶׁהֵן אַחַת,
וְסוּד זֶה שֵׁם יְהוָה שֵׁם אֶחָד. יְהוָה אֶחָד. וְהַכֹּל
דְּבַר אֶחָד.

מִשּׁוֹם שֵׁישׁ שֵׁם וַיֵּישׁ שֵׁם. שֵׁם לְמַעַלָּה, שֶׁהוּא
נִרְשָׁם (נִקְרָא שֵׁם) מִמָּה שֶׁלֹּא יָדוּעַ וְלֹא נִרְמָז
בִּידְעָה כָּלֵל, וְזוֹ נִקְרָאת נִקְדָּה עֲלִיוֹנָה. שֵׁם
לְמַטָּה, שֶׁנִּקְרָא שֵׁם, מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד קְצֵה
הַשָּׁמַיִם, מִשּׁוֹם שֶׁקְצֵה הַשָּׁמַיִם נִקְרָא זְכוּרוֹן.
וְהַשֵּׁם הַזֶּה הוּא נִקְדָּה שֶׁלְּמַטָּה, שֶׁהוּא שֵׁם מְאוּתוֹ
זְכוּרוֹן, שֶׁהוּא קְצֵה הַשָּׁמַיִם, שֶׁנּוֹטֵל אֶת כָּל הַחַיִּים
שֶׁלְּמַעַלָּה. וְזֶהוּ קְצֵה הַשָּׁמַיִם שֶׁלְּמַטָּה. וְהַשֵּׁם
שֶׁלוֹ הֵיא הַנִּקְדָּה שֶׁלְּמַטָּה. נִקְדָּה זוֹ הֵיא סֵפֶר
שֶׁעוֹמֵד בְּחֻשְׁבוֹן, וְזֶהוּ וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ. הַסֵּפֶר
שֶׁאֲמַרְנוּ וְשֵׁם – דְּבַר אֶחָד הוּא בְּכֹל הַצְּדָדִים.
הַנִּקְדָּה הַזֹּו, מִשּׁוֹם שֶׁהֵיא עוֹמֵדָת בְּאֲמָצֵעַ, הֵיא
עֲלִיוֹנָה עַל כָּל הַנְּאֻחָזִים בָּהּ. שֶׁשָּׂה

צְדָדִים אַחוּזִים בְּסֵפֶר הָעֲלִיּוֹן, וְהוּא עֲלִיּוֹן
עֲלֵיהֶם. שְׁשֵׁה צְדָדִים נֶאֱחָזִים בְּסֵפֶר הַתַּחְתּוֹן,
וְהוּא עֲלִיּוֹן עֲלֵיהֶם. וְעַל זֶה סֵפֶר עֲלִיּוֹן וְסֵפֶר
תַּחְתּוֹן, וְהַכֹּל נִקְרָא תוֹרָה.

מַה בֵּין זֶה לָזֶה? אֵלָּא, סֵפֶר עֲלִיּוֹן הוּא תוֹרָה
שְׁבַכְתָּב, מִשּׁוּם שֶׁהִיא סְתוּמָה וְלֹא עוֹמֶדֶת,
אֵלָּא רַק בְּכֶתֶב, שְׁשֵׁם הוּא הַמָּקוֹם לְהַתְגַּלּוֹת
לְמִטָּה. וּמִי הוּא הָעוֹלָם הַבָּא? סֵפֶר הַתַּחְתּוֹן, זֶה
תוֹרָה שֶׁנִּקְרָאת תוֹרָה שְׁבַעֲלִ פָּה. וּמִי הוּא עַל
פָּה? אֵלּוּ הַמְרַכְּבוֹת שֶׁל מִטָּה, שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת
עֲלֵיהֶן. וּמִשּׁוּם שֶׁאֵינָן בְּכֹלֶל שֶׁל כְּתִיבָה
שְׁלֹמַעְלָה, נִקְרָאִים עַל פֶּה.

וְתוֹרָה זֹאת עוֹמֶדֶת עַל פֶּה, מִשּׁוּם שֶׁכָּתוּב (בראשית
ב) וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רְאשִׁים.
וְתוֹרָה הָעֲלִיּוֹנָה, אֵף עַל גַּב שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת
לְמַעְלָה, לֹא נִקְרָאת עַל הַכְּתָב, אֵלָּא שְׁבַכְתָּב,
שְׁעוֹמֶדֶת בְּכֶתֶב, וְאוֹתוֹ הַכְּתָב נַעֲשֶׂה הֵיכַל אֵלֶיהָ,
וְהִיא עוֹמֶדֶת בְּתוֹךְ אוֹתוֹ הֵיכַל וְנִשְׁמֶרֶת שָׁם.
וּמִשּׁוּם כֵּן נִקְרָאת תוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְלֹא עַל כְּתָב.

אָבֵל הַתוֹרָה שְׁלֹמַעְלָה הִיא עוֹמֶדֶת עַל
מְרַכְּבוֹתֶיהָ, וְנִקְרָאת עַל פֶּה, שְׁעוֹמֶדֶת

עֲלִיָּהֶן. וּמִשׁוּם שֶׁלֹּא נִחַשְׁבַת (נִתְּנָה) מִבְּפָנִים מְכֻלָּל
שֶׁל כְּתִיבָה, לֹא נַעֲשׂוּ הַיָּכֵל לְנִקְדָּה הַזֹּאת כְּמוֹ
אוֹתָהּ נִקְדָּה עֲלִיוֹנָה. וּמִשׁוּם שֶׁעוֹמְדַת עֲלִיָּהֶן
נִקְרֵאת תְּרוּמָה.

עוֹד שָׁמַעְתִּי מִן הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. תְּרוּמָה, מַה
זֶה תְּרוּמָה? כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ, שְׁנַיִם מִמָּאָה. בֹּא
וּרְאֵה, כָּל הַדְּרָגוֹת הַלְלוּ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁבְּסוֹד
הָאֱמוּנָה שֶׁנִּגְלָה בְּהֵן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הֵן עֶשֶׂר
דְּרָגוֹת, וְהֵן עֶשֶׂר אֲמִירוֹת, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוָה. וְאֵלוֹ
הָעֶשֶׂר עוֹלָיִם לְמָאָה. וּכְשֶׁאֲנוּ צְרִיכִים הַנִּקְדָּה
הַתַּחְתּוֹנָה הַזֹּאת לְהָרִים אוֹתָהּ, אָסוּר לָנוּ לְקַחְתָּהּ
לְבִדָּה, אֲלֵא אוֹתָהּ עִם בְּעֵלָהּ, וְהֵם הַשְּׁנַיִם
מִהַמָּאָה שֶׁאֲמַרְנוּ, מִשׁוּם שֶׁאֵין צָרִיךְ לְהַפְרִידֵם
כָּלֵל, אֲלֵא לִיַּחְדָּה עִם בְּעֵלָהּ. וְלָכֵן נִקְרֵאת תְּרוּמָה
בְּכָלֵל אֶחָד.

וּבֹא רְאֵה, בְּכָל יוֹם הַכְּרוֹז קוֹרֵא: כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם,
בְּכֶם עוֹמֵד הַדְּבָר הַזֶּה. וְזֶהוּ קָחוּ מֵאִתְּכֶם
תְּרוּמָה לַה'. וְאִם תֹּאמְרוּ שֶׁהַדְּבָר קָשֶׁה עֲלֵיכֶם –
כָּל גְּדִיב לְבוֹ יְבִיאָהּ.

מַה זֶה יְבִיאָהּ? אֲלֵא מִכָּאן לְמִדְּנוּ אֵת סוֹד
הַתְּפִלָּה, שֶׁאָדָם שֶׁפּוֹחַד מִרְבוּנוּ וּמִכּוֹן לְבוֹ

וּרְצוֹנוֹ בַתְּפִלָּה, מְתַקֵּן תְּקוּן הָעֲלִיּוֹן, כְּמוֹ שְׂבָאֲרָנוּ. בְּרֵאשׁוֹנָה בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת שְׂאוֹמְרִים הַמְּלֹאכִים הָעֲלִיּוֹנִים לְמַעַלָּה. וּבְאוֹתָהּ עָרִיכְתָּ הַתִּשְׁבָּחוֹת שְׂאוֹמְרִים יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה, הִיא מְקַשֶּׁטֶת אֶת עֲצֻמָּהּ וּמְתַקְנֶת בְּתַקְוִיָּהּ כְּמוֹ אִשָּׁה שֶׁמְתַקְשֶׁטֶת לְבַעֲלָהּ.

וּבַסְּדוֹר הַתְּפִלָּה, בְּאוֹתוֹ הַתְּקוּן שֶׁל תְּפִלַּת מִיִּשְׁב, מְתַקֵּינִים אֶת עֲלְמוֹתֶיהָ וְכָל אֵלוֹ שֶׁלָּהּ. וּמְתַקְשֶׁטוֹת כָּל עֲלְמוֹתֶיהָ, וְאַחַר כֵּן הַכֹּל מְתַקְנִים וּמְסַדְרִים. וְכִשְׁמַגִּיעִים לְאַמֶּת וַיִּצִיב, אָז הַכֹּל מְתַקְנִים, הִיא וְעֲלְמוֹתֶיהָ, עַד שְׁמַגִּיעִים לְגֵאֵל יִשְׂרָאֵל, וְאָז צָרִיךְ לַעֲמֹד הַכֹּל עַל מְקוֹמָם.

מִשּׁוֹם שְׂכַאֲשֶׁר מַגִּיעַ אָדָם לְאַמֶּת וַיִּצִיב וְהַכֹּל מְתַקֵּן, עֲלְמוֹתֶיהָ נוֹטְלוֹת אוֹתָהּ, וְהִיא נוֹטֶלֶת אֶת עֲצֻמָּהּ לְמַלְךְ הָעֲלִיּוֹן. כִּיּוֹן שְׁמַגִּיעִים לְגֵאֵל יִשְׂרָאֵל, אָזִי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ הָעֲלִיּוֹן נוֹסֵעַ בְּדַרְגוֹתָיו וְיוֹצֵא לְקַבֵּל אוֹתָהּ.

וְאָנוּ מְלַפְנֵי הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן צָרִיכִים לַעֲמֹד עַל מְקוֹמָנוּ בְּאִימָה בְּרַעְדָּה, שֶׁהָרִי אָז הוּא מוֹשִׁיט יְמִינוֹ אֵלֶיךָ, וְאַחַר כֵּן אֶת שְׂמָאלוֹ שֶׁשֵּׁם

לָה תַחַת רֵאשָׁה, וְאַחַר כֶּךָ מִתְחַבְּקִים שְׁנֵיהֶם
 כְּאַחַד בְּנִשְׁיָקָה. וְאַלֶּה הֵן הַשְּׁלֵשׁ הָרֵאוּשׁוֹנוֹת,
 וְצָרִיךְ אָדָם לָשִׁים לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ וּלְכוּן בְּכָל
 הַתְּקוּנִים וְהַסְדּוּרִים הַלְלוּ שֶׁל הַתְּפִלָּה, פִּיּוּ וְלְבוֹ
 וּרְצוֹנוֹ כְּאַחַד.

עֲבָשׁוּ שֶׁהַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן וְהַגְּבִירָה הֵם בְּחִבּוּר
 אֶחָד בְּשִׂמְחָה בְּאוֹתָן נִשְׁיָקוֹת - מִי
 שֶׁצָּרִיךְ לְבַקֵּשׁ בְּקִשׁוֹת, יִבְקֵשׁ, שֶׁהָרִי אֲזִי שְׁעַת
 רְצוֹן הִיא. כִּיּוֹן שֶׁשׁוֹאֵל אָדָם שְׂאוֹתָיו מִלְּפָנָי
 הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה, אֲזִי יִתְקִין עֲצָמוֹ בְּרְצוֹנוֹ וְלְבוֹ
 לְשֵׁלשׁ אַחֲרוֹת לְעוֹרֵר שִׂמְחָה שְׁבִסְתֵר, שֶׁהָרִי
 מֵאֵלוֹ הַשְּׁלֵשׁ הוּא מִתְבָּרֵךְ בְּדַבְּקוֹת אַחֲרָת.
 וַיִּתְקִין אָדָם אֶת עֲצָמוֹ לְצֵאת מִפְּנֵיהֶם, וְלִהְיֵחַם
 בְּשִׂמְחָה גְנוּזָה שֶׁל אֵלוֹ הַשְּׁלֵשׁ. וְעַם כָּל זֶה,
 שִׁיחֵיהָ רְצוֹנוֹ שִׁיתְבָּרְכוּ הַתְּחַתּוֹנִים מֵאוֹתָן
 בְּרָכוֹת שֶׁל שִׂמְחָה נִסְתָּרָת.

וְאִז צָרִיךְ לְפַל עַל פְּנָיו וְלִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשַׁעָה
 שֶׁהִיא לוֹקַחַת אֶת הַנְּפִשׁוֹת וְהַרוּחֹת. אֲזִי זֹ
 הַשַּׁעָה לְמִסֹּר נַפְשׁוֹ בְּתוֹךְ אוֹתָן נַפְשׁוֹת שֶׁהִיא
 לוֹקַחַת, שֶׁהָרִי אֲזִי צָרוֹר הַחַיִּים הוּא כְּרָאוּי.

דְּבַר זֶה שֶׁמְעִתִי בְּסוּדוֹת שֶׁל הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה,
 וְלֹא נִתְּנָה לִי רְשׁוֹת לְגִלוֹת, פָּרַט לְכֶם

חֲסִידִים עֲלִיוֹנִים. שְׂאֵם בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁהִיא
 לֹקַחַת נַפְשׁוֹת וְרוּחוֹת בְּרָצוֹן שֶׁל דְּבִקּוֹת אַחַת,
 הוּא יָשִׁים לְבוֹ וְרָצוֹנוֹ לְזֶה, וְנוֹתֵן נַפְשׁוֹ בְּדְבִקּוֹת
 בְּאוֹתוֹ הֶרְצוֹן לְהַכְלִילָהּ בְּאוֹתָהּ הַדְּבִקּוֹת. אִם
 מִתְקַבְּלַת בְּאוֹתָהּ שְׁעָה בְּאוֹתוֹ הֶרְצוֹן שֶׁל אוֹתָן
 נַפְשׁוֹת רוּחוֹת וְנַשְׁמוֹת שְׁהִיא לֹקַחַת, זֶהוּ אָדָם
 שֶׁנֶּצֶרֶר בְּצִרּוֹר הַחַיִּים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

וְעוֹד, שְׁצָרִיךְ לְהַכְלִיל מְכַל הַצְּדָדִים, הַמְּלֶךְ
 וְהַגְּבִירָה, מְלַמְעֵלָה וּמְלַמְטָה, וְלְהַתְעַטֵּר
 בְּנַשְׁמוֹת בְּכָל הַצְּדָדִים. מִתְעַטֵּרַת בְּנַשְׁמוֹת
 מְלַמְעֵלָה, וּמִתְעַטֵּרַת בְּנַשְׁמוֹת מְלַמְטָה. וְאִם אָדָם
 יִכּוֹן לְבוֹ וְרָצוֹנוֹ לְכָל זֶה וַיִּמְסֹר נַפְשׁוֹ מְלַמְטָה
 בְּדְבִקּוֹת וּבְרָצוֹן כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, אֲזִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא קוֹרֵא לוֹ שְׁלוֹם לְמַטָּה, כְּמוֹ שְׁאוֹתוֹ הַשְּׁלוֹם
 שֶׁלַּמְעֵלָה, לְאוֹתוֹ שֶׁמְבָרֵךְ אֶת הַגְּבִירָה וּמְכַלִּיל
 אוֹתָהּ וּמְעַטֵּר אוֹתָהּ בְּכָל הַעֲטָרוֹת.

אַף כֵּן, לְאִישׁ הַזֶּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קוֹרֵא לוֹ
 שְׁלוֹם לְמַטָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שׁוֹפְטִים 1) וַיִּקְרָא לוֹ
 ה' שְׁלוֹם. וְכָל יָמָיו כֵּן קוֹרְאִים לוֹ לְמַעֲלָה –
 שְׁלוֹם, מִשּׁוֹם שֶׁהַכְּלִיל וְעַטֵּר אֶת הַגְּבִירָה לְמַטָּה
 כְּמוֹ שְׁאוֹתוֹ שְׁלוֹם לְמַעֲלָה.

וּכְאֲשֶׁר אוֹתוֹ הָאָדָם מְסַתְּלֵק מִן הָעוֹלָם הַזֶּה,
 נִשְׁמְתוּ עוֹלָה וּבִוְקַעַת אֶת כָּל אוֹתָם
 הַרְקִיעִים וְאִין מוֹחָה בְיָדָהּ. וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 קוֹרֵא לָהּ וְאוֹמֵר, (ישעיה נז) יָבוֹא שָׁלוֹם.
 וְהַשְׂכִּינָה אוֹמְרָת, יְנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם וְגו'.
 וַיִּפְתְּחוּ לָהּ שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר נְהָרוֹת אֶפְרָסְמוֹן
 טְהוֹר, וְלֹא יִהְיֶה מִי שְׁיִמְחָה בְיָדָהּ. וְעַל כֵּן,
 אֲשֶׁרִי מִי שְׁיִשִּׁים לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ לָזֶה, וְעַל זֶה
 כְּתוּב, כָּל נְדִיב לְבוֹ יְבִיאָהּ אֶת תְּרוּמַת ה'
 לְמַלְךְ הָעֲלִיּוֹן, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר.

הַרִיִם רַבִּי אַבָּא אֶת קוּלוֹ וְאוֹמֵר, אוֹי, רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, אַתָּה בְּחַיִּים, וְאֲנִי בּוֹכָה עָלֶיךָ.
 לֹא עָלֶיךָ אֲנִי בּוֹכָה, אֲלֹא אֲנִי בּוֹכָה עַל הַחֲבָרִים
 וּבּוֹכָה עַל הָעוֹלָם. רַבִּי שְׁמַעוֹן הוּא כְּמוֹ מְנוֹרָה
 שֶׁל נֵר שְׁדוּלֵק לְמַעַלָּה וְדוּלֵק לְמַטָּה, וּבְאוֹר
 שְׁדוּלֵק לְמַטָּה מְאִירִים לְכָל הָעוֹלָם. (מאיר למעלה)
 אוֹי לְעוֹלָם כְּשֵׁי־סִתְּלֵק הָאוֹר שֶׁלְמַטָּה לְאוֹר
 שֶׁלְמַעַלָּה, מִי יֵאִיר לָנוּ אֶת אוֹר הַתּוֹרָה לְעוֹלָם?
 קָם רַבִּי אַבָּא וְנָשַׁק אֶת רַבִּי חֲזִיָּא. אָמַר לוֹ,
 הַדְּבָרִים הַלְלוּ הָיוּ תַּחַת יָדְךָ, וְעַל כֵּן הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שְׁלַחְנִי עַד לְכָאן לְהַתְּחַבֵּר עִמָּכֶם.
 אֲשֶׁרִי חֲלָקִי.

רבי יוסי פתח פסוק אחריו ואמר, וְכָל חָכָם לֵב
 בָּכֶם יָבֹאוּ וַיַּעֲשׂוּ וְגו'. פסוק זה פְּרִשְׁוּהוּ.
 אֲבָל בֵּא וּרְאֵה, בְּשַׁעַה שְׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְמַשָּׁה, (דברים א) הָבֹו לָכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים וְנִבְנִים,
 בָּחֵן אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל וְלֹא מֵצָא נְבוֹנִים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
 וְאָקַח אֶת רְאִשֵׁי שְׁבִטֵיכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים וַיִּדְעִים,
 וְאֵלוּ נְבוֹנִים לֹא כָתוּב. וְאִם תֹּאמַר שֶׁנִּבּוֹן הֵיא
 דְרָגָה יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה מִחָכָם – כִּף זֶה וְדָאִי!

מַה בֵּין זֶה לְזֶה? חָכָם, הָרִי פְרִשְׁוּהָ, שְׁאֶפְלוּ
 תְּלִמִיד הַמַּחְכְּמִים אֶת רַבּוֹ נִקְרָא חָכָם. חָכָם,
 שְׂיודֵעַ לַעֲצֹמוֹ כָּל מַה שְׁצָרִיף. בְּנִבּוֹן יֵשׁ כְּמַה
 דְּרָגוֹת – שְׁמִסְתַּכַּל בְּכָל, וַיִּודֵעַ בְּשִׁלוֹ וּבְאַחֲרִים,
 וְסִימְנָה – (משלי יב) יוֹדֵעַ צְדִיק נֶפֶשׁ בְּהִמָּתוֹ. (שמואל-ב
 כג) צְדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים. וְכֹאן חָכָם לֵב
 דְּוָקָא. בְּלֵב חָכָם, וְלֹא בְמָקוֹם אַחַר, מְשׁוּם
 שְׁעוֹמֵד בְּלֵב, וְנִבּוֹן לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, מִסְתַּכַּל
 בְּעֲצֹמוֹ וּבְשִׁל אַחֲרִים.

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אֲתָה
 וְגו'. כֹּאן בְּתַפְלָה שְׁצָרִיף אָדָם לְהַתְּפַלֵּל
 לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁהִיא עֲבוּדָה אַחַת
 גְּדוּלָה וְנִכְבְּדָה מֵאוֹתָן הָעֲבוּדוֹת שֶׁל רַבּוֹנוֹ. בֵּא
 וּרְאֵה, יֵשׁ עֲבוּדָה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

שְׁעוּמַדַּת בְּמַעֲשֵׂה, שְׁהִיא עֲבוּדָה שְׁעוּמַדַּת
בְּמַעֲשֵׂה הַגּוֹף וְהִיא עֲבוּדָה. וַיֵּשׁ עֲבוּדָה שֶׁל
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁהִיא עֲבוּדָה יוֹתֵר פְּנִימִית,
שְׁהִיא עֶקֶר הַכֹּל, וְעוּמַדַּת בְּאוֹתָהּ עֲבוּדָה
פְּנִימִית שְׁהִיא עֶקֶר הַכֹּל.

בַּגּוֹף יֵשׁ שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֵיבָרִים שְׁעוּמַדִּים בְּמַעֲשֵׂה
הַגּוֹף, כְּמוֹ שְׁבִאֲרָנוּ, וְאֵלוֹ הֵם אֲבָרֵי הַגּוֹף
וְעֲבוּדַת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁהַמַּעֲשֵׂה עוּמַד
בָּהֶם. מִשּׁוֹם שְׁעֲבוּדַת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִיא
בְּשְׁנֵי צַדִּדִּים, בְּאֲבָרֵי הַגּוֹף הַחִיצוֹנִיִּים, וַיֵּשׁ
שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֵיבָרִים אֲחֵרִים פְּנִימִיִּים לְפָנִים
מִהַגּוֹף. וְהֵם תְּקוּנִים פְּנִימִיִּים לְפָנִים מִהַגּוֹף
לְתַקֵּן בָּהֶם הַתְּקוּן שֶׁל הָרוּחַ, שְׁהִיא עֲבוּדָה
נִכְבְּדָה פְּנִימִית שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ
שְׁבִאֲרָנוּ בְּתוֹךְ הַסּוּדוֹת הַפְּנִימִיִּים שְׁאָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, וְהֵם סוּד הַחֲכָמָה הָעֲלִיוֹנָה, וְנוֹדְעוּ בֵּין
הַחֲבָרִים, אֲשֶׁרֵי חֲלָקִים.

תְּפִלַּת הָאָדָם הִיא עֲבוּדַת הָרוּחַ, וְהִיא עוּמַדַּת
בְּסוּדוֹת עֲלִיוֹנִים, וְאֲנָשִׁים לֹא יוֹדְעִים,
שְׁהֵרֵי תְּפִלַּת הָאָדָם בּוֹקְעַת אֲוִירִים וּבוֹקְעַת
רְקִיעִים וּפּוֹתַחַת פְּתָחִים וְעוֹלָה לְמַעְלָה.

סדר הלימוד ליום כא שבט (יום 139 בשנה)

בְּשַׁעֲהָ שְׁמַאִיר הָאֹר וְנִפְרָד הָאֹר מִן הַחֲשֶׁכָה,
 אֲזִי הַכְּרוֹז הוֹלֵךְ בְּכָל הָרְקִיעִים:
 הַתְּתַקְנוּ בְּעַלֵי הַפְּתָחִים, בְּעַלֵי הַהִיכָלוֹת, כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד עַל מְשֻׁמְרָתוֹ, מִשּׁוֹם שְׁאוֹתָם שְׁשׁוּלְטִים
 בַּיּוֹם אֵינָם שׁוּלְטִים בְּלֵילָה. וְכִשְׁנֹכְנָס הַלֵּילָה,
 מְעַבְרִים שְׁלִיטֵי הַיּוֹם, וּמִתְמַנִּים שְׁלִיטֵים אַחֲרֵים
 שְׁשׁוּלְטִים בְּלֵילָה, וּמִתְחַלְפִים אֶלֶּה בְּאַלֶּה.

וְסוּד זֶה – (בראשית א) אֶת הַמָּאוֹר הַגָּדֹל לְמַמְשָׁלַת
 הַיּוֹם וְגו'. וּמַמְשָׁלַת הַיּוֹם וּמַמְשָׁלַת
 הַלֵּילָה, יֵשׁ שְׁלִיטֵים שְׁמַמְנִים בַּיּוֹם, וְיֵשׁ שְׁלִיטֵים
 שְׁמַמְנִים בְּלֵילָה. וְאֵלוֹ נִקְרְאוּ מַמְשָׁלַת הַיּוֹם,
 וְאֵלוֹ נִקְרְאוּ מַמְשָׁלַת הַלֵּילָה.

כְּשִׁנְכֹנָם הַלֵּילָה, יוֹצֵא כְּרוֹז: הַתְּתַקְנוּ שְׁלִיטֵי
 הַלֵּילָה כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְמִקְוֹמוֹ.
 וְכִשְׁמַאִיר הַיּוֹם, כְּרוֹז יוֹצֵא: הַתְּתַקְנוּ שְׁלִיטֵי
 הַיּוֹם כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְמִקְוֹמוֹ. (אז מְעַבְרִים שְׁלִיטֵי הַלֵּילָה
 וּמִתְמַנִּים שְׁלִיטֵי הַיּוֹם) וְכִשְׁהַכְּרוֹז מְכַרִּיז, אֲזַי כָּלָם, כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד נִפְקָד עַל אוֹתוֹ מִקְוֹם שְׁרָאוֹי לוֹ.
 אֲזִי הַשְּׂכִינָה מְקַדִּימָה וְיורֶדֶת, וְיִשְׂרָאֵל נִכְנָסִים

לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְשִׁבַּח אֶת רַבּוֹנֵם וּפְּוֹתְחִים
בְּשִׁירוֹת וּתְשַׁבְּחוֹת.

שְׁצַרְיָךְ לוֹ לְאָדָם, שְׁכִינֹן שְׁהִתְקִין עֲצֻמוֹ
לְעִבּוּדַת הַמַּעֲשֵׂה בְּתַקּוּנֵי מִצְוֵה
וּקְדוּשָׁה, לִיחַד לְבוֹ בְּתַקּוּן שֶׁל הָעִבּוּדָה הַפְּנִימִית
שֶׁל אֲדוֹנָו, וְלָשִׁים אֶת לְבוֹ וּרְצוֹנָו בְּאוֹתָהּ עִבּוּדָה
שֶׁל אוֹתָם דְּבָרִים (שְׁאוּמֵר), שֶׁהָרִי הַדְּבוּר עוֹלָה.

וְאוֹתָם הַמְּמַנִּים שְׁעוֹמְדִים בְּאֹוִיר, הַתְּמַנּוּ
לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם. לְצַד מְזֻרַח
הַתְּמַנָּה מְמַנָּה אֶחָד שְׁעוֹמֵד בְּאֹוִיר לְאוֹתוֹ צַד,
וְשֵׁמוֹ גִּזְרֵדֵי"א, וְעִמּוֹ שָׂרִים מְמַנִּים אַחֲרֵים, שֶׁהֵם
מְחַכִּים לְאוֹתוֹ דְּבוּר שֶׁל תְּפִלָּה, וְעוֹלָה בְּאֹוִיר
בְּאוֹתוֹ צַד, וְנוֹטֵל אוֹתוֹ אוֹתוֹ הַמְּמַנָּה.

אם הַדְּבוּר הַזֶּה הוּא כְּרֵאוּי, וְכָל אוֹתָם שָׂרִים
נוֹשְׁקִים אֶת אוֹתוֹ דְּבוּר וְעוֹלִים עִמּוֹ עַד
לְאוֹתוֹ אֹוִיר שֶׁל הָרְקִיעַ לְמַעְלָה, שֶׁשֵּׁם מְמַנִּים
שָׂרִים אַחֲרֵים – בְּשַׁעַה שְׁנוֹשְׁקִים אֶת אוֹתוֹ דְּבוּר,
פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים: אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל שְׁאַתֶּם
יּוֹדְעִים לְעַטֵּר אֶת אֲדוֹנְכֶם בְּעֵטְרוֹת קְדוּשׁוֹת.
אֲשֶׁרִי הִפֵּה שְׁדְּבוּר שֶׁל הָעֵטְרָה הַזֹּו יֵצֵא מְמַנּוּ.

וְאִזּוּ פּוֹרְחוֹת הָאוֹתִיּוֹת שְׁעוֹמְדוֹת בְּאֹוִיר שְׁבִשֵׁם
הַקְּדוּשׁ שֶׁל שְׁתֵּים עָשָׂר אוֹתִיּוֹת, שְׁאוֹתוֹ

שם שולט באויר, וזהו שם שהיה טס בו אליהו עד שעלה לשמים. וזהו מה שאמר עובדיה לאליהו, (מלכים-א יח) ורוח ה' ישאף. משום שבשם הזה היה טס בו אליהו באויר, וזהו השם ששולט באויר.

ואותן האותיות פורחות ועולות באותו דבור,
 ואותו הממנה שמפתחות האויר בידו,
 וכל אותם הממנים האחרים, כלם עולים בו עד
 לרקיע, ונמסר ביד ממנה אחר להעלותו למעלה.

לצד דרום יש ממנה אחר ששולט באויר לאותו
 הצד, וכמה ממנים ושרים אחרים עמו,
 ושמו פסגני"ה, ובו נאחזים (ולו נמסרו) מפתחות
 האויר של אותו צד. וכל אותם בעלי צרה
 שמתפללים תפלה לאדונם מתוך צרה, מתוך
 שברון הלב – אם אותו הדבור כראוי, הוא עולה
 לאויר באותו צד, והממנה הזה נוטל אותו ונושק
 אותו (משום שעלה באותו צד). וכשנושק אותו, פותח
 ואומר: הקדוש ברוך הוא יחוס כנגדך (ועליד),
 ובשבילך יתמלא ברחמים.

עולים עמה כל אותם ממנים קדושים וכל אותם
 שרים של אותו הצד, ופורחות האותיות

שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהֵן אַרְבַּע אוֹתוֹת
 שְׁמַתְעֵטְרוֹת וְשׁוֹלְטוֹת בְּאוֹתוֹ צַד שֶׁל הָאֹוִיר,
 וְעוֹלָיִם בְּאוֹתוֹ הַצַּד שֶׁל הָאֹוִיר עַד לְרִקִיעַ, עַד
 לְאוֹתוֹ הַמְּמַנָּה שֶׁל הָרִקִיעַ שְׁשׁוֹלֵט בְּאוֹתוֹ הַצַּד.
 לְצַד צְפוֹן יֵשׁ מְמַנָּה אַחֵר, וְעִמּוֹ כְּמָה שָׁרִים
 מְמַנִּים שְׁשׁוֹלְטִים בְּאֹוִיר, וְשָׁמוֹ שֶׁל אוֹתוֹ
 מְמַנָּה פֶּתַח־יָהּ, וְזֶהוּ שֶׁהַתְּמַנָּה בְּאֹוִיר שֶׁל אוֹתוֹ
 צַד, וְכָל אוֹתָם שְׁמַתְפַּלְלִים תְּפִלוֹת עַל שׁוֹנְאִים
 שְׁמַצִּיקִים לָהֶם, וְכַשְּׁדָבוּר שֶׁל אוֹתָהּ תְּפִלָּה עוֹלָה
 לְאֹוִיר בְּאוֹתוֹ צַד – אִם הוּא צַדִּיק, נוֹטֵל אוֹתוֹ
 הַמְּמַנָּה הַזֶּה וְנוֹשֵׁק אוֹתוֹ.

אָזִי מֵתְעוֹרְרֵת רוּחַ אַחַת שְׁיּוֹצֵאת מִתּוֹךְ הַתְּהוֹם
 שְׁבִצַּד הַצְּפוֹן, וְאוֹתָהּ רוּחַ קוֹרֵאת בְּכָל
 אוֹתָם הָאֹוִירִים, וְכָלֶם נוֹטְלִים אוֹתוֹ דְּבוּר וּמַעֲלִים
 אוֹתוֹ עַד לְרִקִיעַ וְנוֹשְׁקִים אוֹתוֹ, וּפּוֹתְחִים
 וְאוֹמְרִים: רְבוּנָה יְפִיל שׁוֹנְאָךָ לְפָנֶיךָ.

וְהוֹלִיךְ וְעוֹלָה וּבּוֹקֵעַ רִקִיעִים (אֹוִירִים). עַד
 שְׁעוֹלָיִם עִמּוֹ לְרִקִיעַ הָרֵאשׁוֹן, עוֹלָה
 הַתְּפִלָּה וּמַגִּיעָה לְמְמַנָּה אַחַד שֶׁהַתְּמַנָּה לְצַד
 מְעַרְבֵי, וְשֵׁם עוֹמְדִים תִּשְׁעָה פְּתָחִים, שְׁבָהֶם
 עוֹמְדִים כְּמָה שָׁרִים וְכְמָה מְמַנִּים, וְעַלֵּיהֶם
 מְמַנָּה אַחַד שְׁשָׁמוֹ זְבוּלִיא"ל.

וְזוּהוּ שְׂרוּצָה לְשִׁמְשׁ בְּרָקִיעַ הַזֶּה בַּיּוֹם, וְלֹא
 נִתְּנָת לּוֹ רְשׁוּת, עַד שְׁעוּלָה אֹר הַלְבָּנָה,
 וְאִז הוּא מוֹצִיא כָּל אוֹתָם הַחִילוֹת וְכָל אוֹתָם
 מְמַנִּים. וְכִשְׁמֵאִיר הַיּוֹם, נִכְנָסִים כָּל־לָם לְפִתַח
 אֶחָד, שֶׁהֵם תִּשְׁעָה פְתָחִים, שֶׁהוּא פֶתַח עֲלִיּוֹן עַל
 כָּל־לָם. וְכִשְׁהִתְפָּלָה עוּלָה, הִיא נִכְנָסֶת בְּאוֹתוֹ
 פֶתַח, וְכָל הַשָּׁרִים וְכָל הַמְּמַנִּים יוֹצְאִים מֵאוֹתוֹ
 פֶתַח. וְעֲלִיָּהֶם זְבוּלִיא"ל, אוֹתוֹ מְמַנֶּה גְדוֹל,
 וְיוֹצְאִים כָּל־לָם וְנוֹשְׁקִים אוֹתוֹ, וּמְגִיעִים עִמּוֹ עַד
 לְרָקִיעַ הַשָּׁנִי.

(בְּרָקִיעַ הַשָּׁנִי עוּלָה הַתְּפִלָּה עַד אוֹתוֹ רָקִיעַ, וְנִפְתָּחִים) וְכִשְׁעוּלָה
 הַתְּפִלָּה עַד לְאוֹתוֹ רָקִיעַ, נִפְתָּחִים שְׁנַיִם עֶשֶׂר
 שְׁעָרֵי אוֹתוֹ הָרָקִיעַ, וּבְאוֹתוֹ הַשְּׁעָרֵי הַשְּׁנַיִם עֶשֶׂר
 עוֹמְדֵי מְמַנֶּה אֶחָד שֶׁשְּׁמוֹ עֲנָא"ל, וְזוּהוּ מְמַנֶּה עַל
 כָּמָה חִילוֹת, עַל כָּמָה מַחְנוֹת, וְכִשְׁתְּפָלָה עוּלָה,
 עוֹמְדֵי הַמְּמַנֶּה הַזֶּה וּמְכַרְיֵז עַל כָּל אוֹתָם פְתָחִים
 וְאוֹמֵר: (ישעיה כו) פֶתַח־וּ שְׁעָרִים וְגו', וְכָל הַשְּׁעָרִים
 נִפְתָּחִים, וְנִכְנָסֶת הַתְּפִלָּה לְכָל אוֹתָם הַפְתָּחִים.

וְאִז מִתְעוֹרֵר מְמַנֶּה אֶחָד זָקֵן לְיָמִים שְׁעוֹמֵד לְצַד
 דְרוֹם, שֶׁשְּׁמוֹ עֲזַרְיָא"ל הַזָּקֵן, וְלִפְעָמִים הוּא
 נִקְרָא מַחְנִיא"ל, מִשּׁוּם שֶׁהִתְמַנֶּה עַל שְׁשִׁים רְבוּא
 מַחְנוֹת, וְכָל־לָם בְּעֲלֵי כֹנָפִים, בְּעֲלֵי מַחְנוֹת, מִלְּאִים

עֵינַיִם. וְאַצְלָם עוֹמְדִים אוֹתָם מִחֲנוֹת בְּעֵלֵי
 אֲזַנַּיִם. וְנִקְרְאִים אֲזַנַּיִם, מִשּׁוּם שֶׁהֵם מְקַשְׁיָבִים
 לְכָל אוֹתָם שְׁמֵת־פְּלָלִים תְּפִלָּתָם בְּלַחֲשׁ וּבְרִצּוֹן
 הַלֵּב, שֶׁלֹּא נִשְׁמַעַת אוֹתָהּ תְּפִלָּה לְאַחַר. הַתְּפִלָּה
 הַזֹּאת עוֹלָה, וּמְקַשְׁיָבִים לָהּ כָּל אוֹתָם שֶׁנִּקְרְאִים
 בְּעֵלֵי אֲזַנַּיִם.

וְאֵם אוֹתָהּ תְּפִלָּה נִשְׁמַעַת לְאֲזַנֵּי אָדָם, אֵין מִי
 שֶׁמְקַשְׁיָב לָהּ לְמַעְלָה, וְלֹא מְקַשְׁיָבִים לָהּ
 אַחֲרָיִם, פָּרִט לְמִי שֶׁשׁוֹמֵעַ בְּרֵאשׁוֹנָה. מִשּׁוּם
 כִּי צָרִיךְ לְהִשְׁמַר שֶׁלֹּא יִשְׁמְעוּ אֶת אוֹתָהּ
 תְּפִלָּה בְּנֵי אָדָם. וְעוֹד, שֶׁדְּבוּר שֶׁל תְּפִלָּה נֶאֱחָז
 בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְדָבָר שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן אֵין
 צָרִיךְ לִשְׁמֹעַ.

כְּמוֹ זֶה מִי שֶׁקוֹרֵא בְּסֵפֶר תּוֹרָה, אֶחָד קוֹרֵא
 וְאֶחָד לִשְׁתֵּק. וְאֵם שְׁנַיִם קוֹרְאִים בְּתוֹרָה,
 הֵם גּוֹרְעִים בְּאִמּוּנָה שְׁלֵמַעְלָה, מִשּׁוּם שֶׁאֶחָד קוֹל
 וְאֶחָד דְּבוּר הַכֹּל אֶחָד, אִזּוֹ שְׁנֵי קוֹלוֹת וּשְׁנֵי
 דְּבוּרִים זֶה גְרִיעוֹת הָאִמּוּנָה. אֲלֵא שִׁיְהִיָּה קוֹל
 וְדְבוּר אֶחָד כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ, כְּדֵי שִׁיְהִיָּה אוֹתוֹ קוֹל
 וְאוֹתוֹ דְּבוּר אֶחָד.

וְאוֹתוֹ הַמְּמַנֶּה שֶׁשְׁמוֹ עֲזַרְיָא"ל הַזֶּקֶן, כְּשֶׁאוֹתָהּ
 תְּפִלָּה עוֹלָה בְּלַחֲשׁ, כָּל אוֹתָן שְׁשִׁים

רְבוּא מְחֻנּוֹת, וְכֹל אוֹתָם בְּעֲלֵי עֵינַיִם, וְכֹל אוֹתָם בְּעֲלֵי אָזְנַיִם, כֹּלָם יוֹצְאִים וְנוֹשְׁקִים אוֹתוֹ דְּבוּר שֶׁל תְּפִלָּה שְׁעוּלָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (תהלים לד) עֵינֵי ה' אֶל צְדִיקִים וְאָזְנוֹ אֶל שׁוֹעֲתָם. עֵינֵי ה' אֶל צְדִיקִים – אֵלוֹ בְּעֲלֵי הָעֵינַיִם שְׁלֹמֶטָה, מְשׁוּם שֵׁשׁ (שׂאִי) בְּעֲלֵי עֵינַיִם שְׁלֹמֶעֱלָה. וְאָזְנוֹ אֶל שׁוֹעֲתָם – אֵלָה בְּעֲלֵי הָאָזְנַיִם.

הַרְקִיעַ הַשְּׁלִישִׁי, אוֹתָהּ תְּפִלָּה עוֹלָה וּמְגִיעָה לְאוֹתוֹ רְקִיעַ, וְשֵׁם אוֹתוֹ אוֹתוֹ שְׁנִקְרָא גְדַרְיָ"ה, וְעִמּוֹ כְּמָה שָׂרִים וְכְמָה מְמַנִּים, וְהוּא מְשַׁמֵּשׁ שֶׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּיוֹם כְּנֶגֶד שְׂרָבִיט אֶחָד שֶׁל זֶהָר שְׁיּוּצָא, עוֹלָה וְיּוֹרֵד, וְלֹא עוֹמֵד בְּמָקוֹם אֶחָד, וְזֶהוּ שְׂרָבִיט שְׁנוּסֵעַ שֶׁלֹשׁ פְּעָמִים וְנִגְנָזוּ. וְכִשְׁתְּפִלָּה עוֹלָה, יּוֹרֵד אוֹתוֹ שְׂרָבִיט וּמְשַׁתְּחָוָה לְפָנָי אוֹתָהּ תְּפִלָּה, וְהַרְקִיעַ הַזֶּה נִקְרָא רְקִיעַ הַשְּׂרָבִיט.

וּכְשֶׁעוֹלָה אוֹתָהּ תְּפִלָּה, אוֹתוֹ הַמְּמַנֶּה לְאַחַר שֶׁהִשְׁתְּחָוָה, מְכָה בְּאוֹתוֹ הַשְּׂרָבִיט בְּסֹלֶעַ הַחֲזֹק שְׁמַאִיר וְעוֹמֵד בְּאֲמֻצֵּי הַרְקִיעַ, וְיוֹצְאִים מִתּוֹךְ אוֹתוֹ סֹלֶעַ שֶׁלֹשׁ מְאוֹת וְשִׁבְעִים וַחֲמִשָּׁה חִילוֹת שְׁגֻנוּזִים שֵׁם מִיּוֹם שֶׁיִּרְדֶּה תוֹרָה לְאַרְץ, מְשׁוּם שֶׁהִתְחַזְקוּ לְהִתְחַבֵּר (לְסָרֵב) שֶׁלֹא תִרְדַּ

לְאָרֶץ, וְנִזְוֶה בָּהֶם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִכְנָסוּ לְתוֹךְ
 אוֹתוֹ סֵלַע, וְאֵינָם יוֹצְאִים, פָּרַט לְאוֹתוֹ זְמַן
 שֶׁהַתְּפִלָּה עוֹלָה, פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים: (שם ח) ה'
 אֲדִינֵנוּ מֶה אֲדִיר שְׁמֶךָ וְגו'. זוֹהֵי תְּפִלָּה שְׁעוֹלָה
 עַל כָּל אוֹתָם רְקִיעִים. אֲזַי מִשְׁתַּחֲוִים אֵלֶיהָ.

מִכָּאן וְהִלָּאָה, הַתְּפִלָּה מִתְעַטֶּרֶת בְּעֵטְרוֹת
 עֲלִיוֹנוֹת, וְעוֹלָה לְתוֹךְ הַרְקִיעַ הַרְבִּיעִי,
 וְאֲזַי הַשֶּׁמֶשׁ יוֹצֵא בְּדַרְגוֹתָיו, וְשִׁמְשֵׁי"ל הַמְּמַנֶּה
 הַגָּדוֹל יוֹצֵא, וְשֵׁלֶשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְחֲמִשָּׁה
 מַחְנוֹת עִמוֹ, לְתוֹךְ אוֹתוֹ רְקִיעַ, וְהֵם נִקְרָאִים יְמוֹת
 הַחֲמָה, וְכֻלָּם מְעַטְרִים אֶת אוֹתָהּ תְּפִלָּה בְּעֵטְרוֹת
 שֶׁל בְּשָׂמִים שֶׁל גֵּן עֵדֵן.

וְשָׁם מִתְעַכֶּבֶת הַתְּפִלָּה, עַד שֶׁכָּל הַמַּחְנוֹת עוֹלִים
 עִמוֹ לְתוֹךְ אוֹתוֹ הַרְקִיעַ הַחֲמִישִׁי, וְשָׁם
 נִמְצָא מְמַנֶּה אֶחָד שֶׁשְּׁמוֹ גְּדַרְיָא"ל, וְהוּא בְּעַל
 הַקְּרִבּוֹת שֶׁל שָׂאֵר הָעַמִּים. וְכִשְׁתְּפִלָּה עוֹלָה, אֲזַי
 הוּא מְזַדְעָזַע עִם כָּל מַחְנוֹתָיו, וְנִשְׁבֵּר כַּחֵם,
 וְיוֹצְאִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמְעַטְרִים אֶת אוֹתָהּ הַתְּפִלָּה.

וְעוֹלִים עִמָּה עַד שֶׁמִּגִּיעִים לְרְקִיעַ הַשִּׁשִּׁי, וְאֲזַי
 יוֹצְאִים כַּמָּה חִילוֹת וְכַמָּה מַחְנוֹת
 וּמִקְבָּלִים אֶת אוֹתָהּ תְּפִלָּה, וְעוֹלִים עִמָּה עַד

שְׁמַגִּיעִים לְשִׁבְעִים שְׁעָרִים, שְׁשֵׁם עוֹמֵד מִמְּנָה
אֶחָד שְׁשֵׁמוֹ עֲנַפְיָא"ל, מִמְּנָה גְדוֹל, וְהוּא מְעַטֵּר
אֶת אוֹתָהּ תְּפִלָּה בְּשִׁבְעִים עֲטָרוֹת.

וְכִיּוֹן שֶׁהַתְּפִלָּה מִתְעַטֶּרֶת בְּכָל הָעֲטָרוֹת הַלָּלוּ,
אֲזִי מִתְחַבְּרִים כָּל אוֹתָם הַחֲזִילוֹת שֶׁל כָּל
הָרְקִיעִים, וּמַעֲלִים אֶת אוֹתָהּ הַתְּפִלָּה שֶׁמִתְעַטֶּרֶת
בְּכָל הָעֲטָרוֹת לְרְקִיעַ הַשְּׁבִיעִי, וְאִזּוּ נִכְנָסֶת
הַתְּפִלָּה, וְסַנְדְּלָפוֹ"ן נִכְבָּד גְדוֹל, שֶׁכָּל מִפְתָּחוֹת
אֲדוֹנָיו בִּידוֹ, מִכְּנִיס אֶת אוֹתָהּ תְּפִלָּה לְתוֹךְ
שִׁבְעָה הַיְכָלוֹת.

בא וְרָאָה אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן שִׁבְעָה מְדוּרִים הֵם
וְכוּ'. שִׁבְעַת הַהֵיכָלוֹת הַלָּלוּ הֵם הַיְכָלוֹת
הַמְּלָךְ, וְכִשְׁהַתְּפִלָּה הַזֹּאת מִתְעַטֶּרֶת בְּכָל הָעֲטָרוֹת
הַלָּלוּ כְּשֶׁנִּכְנָסֶת, מִחֲבַר אוֹתָם כְּאֶחָד, לְהַתְעַטֵּר
לְמַעַלָּה לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד כְּרֵאוּי. וְשֵׁמוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְעַטֵּר בְּכָל הָעֲטָרוֹת,
מַעַלָּה וּמִטָּה, לְהִיּוֹת אֶחָד, וְאִזּוּ כְּתוּב בְּרִכּוֹת
לְרֵאשׁ צְדִיק.

אֲשָׁרִי חֶלְקוֹ שֶׁל אָדָם שְׂיֻדַע לְסִדְר תְּפִלָּתוֹ
כְּרֵאוּי. בַּתְּפִלָּה הַזֹּאת שֶׁמִתְעַטֵּר בָּהּ
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא מְחַכֶּה עַד שְׂיִסְתִּימוֹ כָּל

תְּפִלוֹתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְאִזּוֹ הַכֹּל הוּא בְּשָׁלֵמוֹת
 כָּרְאוּי מַעֲלָה וּמְטָה. עַד כָּאֵן דְּבַרֵי הַתְּפִלָּה
 לְדַעַת סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים. מִכָּאֵן וְהִלָּאָה יֵשׁ אֶת
 מִצְוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהֵן עוֹמְדוֹת בְּדַבּוּר כְּמוֹ
 שְׁעוֹמְדוֹת בְּמַעֲשֵׂה.

וְהֵן שֵׁשׁ מִצְוֹת, וְעוֹמְדוֹת אַף כָּאֵן בַּתְּפִלָּה. אַחַת
 – לִירְאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא. שְׁתֵּים –
 לְאַהֲבָה אוֹתוֹ. שְׁלִישִׁית – לְבָרְכוֹ. רְבִיעִית –
 לְיַחֲדוֹ. חֲמִישִׁית – שְׂיִבְרַךְ הַכֹּהֵן אֶת הָעַם. שְׁשִׁית
 – לְמַסֵּר לוֹ אֶת נַשְׁמָתוֹ. וְאֵלוֹ שֵׁשׁ מִצְוֹת
 שְׁעוֹמְדוֹת בַּתְּפִלָּה שֶׁל דְּבוּר, פָּרֹט לְאוֹתָן מִצְוֹת
 שְׁעוֹמְדוֹת בְּמַעֲשֵׂה, כְּמוֹ צִיצִית וְתַפְלִין.

לִירְאָה אֶת ה' – מִצְוָה זוֹ עוֹמְדַת בַּתְּשַׁבְּחוֹת
 הִלְלוּ שְׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ וּבְאוֹתָם
 קָרְבָנוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁשָּׁם צָרִיךְ אָדָם לְפַחַד
 מִלְּפָנֵי אֲדוֹנוֹ, מִשּׁוֹם שְׁאוֹתָן שִׁירוֹת עוֹמְדוֹת
 בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא יְרָאָה, וְכֹל אוֹתָם הִלְלוּיָהּ
 שֶׁהֵם סוּד שֶׁל יְרֵאת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְצָרִיךְ
 אָדָם לָשִׁים רְצוֹנוֹ בְּאוֹתָן שִׁירוֹת בִּירְאָה, וּפְרָשׁוּהָ
 הַחֲבָרִים, כֹּל אוֹתָם הַסּוּדוֹת שֶׁל שִׁירוֹת וְתַשַּׁבְּחוֹת
 וְכֹל אוֹתָם סוּדוֹת שֶׁל הִלְלוּיָהּ.

כִּיּוֹן שְׁמַגִּיעַ אָדָם לִישְׁתַּבַּח, יָשִׁים רְצוֹנוֹ לְבָרֶךְ.
 אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ יוֹצֵר אוֹר, יוֹצֵר
 הַמְּאוֹרוֹת, לְאַהֲבָה אוֹתוֹ, כְּשֶׁמַּגִּיעַ לְאַהֲבַת עוֹלָם,
 וְאַהֲבַת אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ (דברים ו'), שְׁזָהוּ סוּד שֶׁל
 אַהֲבַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ. לִיַּחַדוּ –
 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד, שְׁכָאן עוֹמֵד
 סוּד הַיַּחַד שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לִיַּחַד אֶת שְׁמוֹ
 בְּרִצּוֹן הַלֵּב כְּרָאוּי, וּמִשָּׁם וְהִלָּאָה אֲזַכֵּרֶת יְצִיאַת
 מִצְרַיִם, שֶׁהִיא מִצְוָה לְהַזְכִּיר אֶת יְצִיאַת מִצְרַיִם,
 שְׁכָתוּב (שם כד) וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם.

שְׁהַבְהִינן יְבָרַךְ אֶת הָעַם – כְּדִי לְהַכְלִיל אֶת
 יִשְׂרָאֵל כְּאֶחָד בְּשַׁעָה שְׁנוּטָלִים בְּרִכּוֹת
 מִלְּמַעְלָה, שֶׁהָרִי בְּאוֹתָהּ שַׁעָה נוֹטָלֶת כְּנִסְתָּ
 יִשְׂרָאֵל בְּרִכּוֹת, וְשַׁעַת רְצוֹן הִיא לְמִסַּר נַפְשׁוֹ אֵלָיו
 וּלְתַת לוֹ אֶת הַנְּשָׁמָה בְּרִצּוֹן הַלֵּב. כְּשֶׁנוֹפְלִים
 אֲפִים וְאוֹמְרִים (תהלים כה) אֱלֹהֶיךָ ה' נַפְשִׁי אֶשָּׂא,
 שְׁיִכְוֶן לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ אֵלָיו לְמִסַּר לוֹ הַנֶּפֶשׁ בְּרִצּוֹן
 שְׁלָם. וְאֵלּוּ הֵן שֵׁשׁ מִצְוֹת שְׁעוֹמְדוֹת בְּתַפְלָה,
 שְׁעוֹלוֹת לְשֵׁשׁ מֵאוֹת מִצְוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה.

וְאָם תֹּאמַר, שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה אַחֲרוֹת יוֹתֵר? אֵלּוּ
 עוֹמְדִים לְהַמְשִׁיךְ שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת

הַרְחַמִּים, שֶׁהַכֹּל כָּלוּל בְּהֵן. (בְּאֵלוֹ) שֵׁשׁ הַמְצוּוֹת
הֵלְלוּ שֶׁהַתְּפִלָּה מִתְעַטֶּרֶת בְּהֵן.

אֲשָׁרֵי חִלְקוּ שֶׁל מִי שֶׁשָּׂם לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ לְזֶה
וּלְהַשְׁלִים אוֹתָם בְּכָל יוֹם. וּבְאֵלוֹ תְלוּיֹת
אַחֲרוֹת רַבּוֹת. אֲבָל כְּשֶׁמַּגִּיעַ אָדָם לְמְקוֹמוֹת
הֵלְלוּ, צָרִיךְ לְכַוֵּן לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ לְהַשְׁלִים אוֹתָהּ
מִצְוָה שְׁעוֹמֶדֶת בְּאוֹתוֹ דְּבוּר, וְאִזּוֹ מְכַרְיָזִים עָלָיו
וְאוֹמְרִים: (ישעיה ט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אַתָּה יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר. בָּא רַבִּי אַבְא וּנְשָׁקוּ.

פְּתַח רַבִּי יִצְחָק אַחֲרָיו וְאָמַר, וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת
כָּל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. לָמָּה כָּנַס אוֹתָם?
כְּדֵי לְמַסֵּר לָהֶם אֶת הַשְּׁבֵת כְּמִקְדָּם, שֶׁהָרִי
בְּרֵאשׁוֹנָה טָרַם שְׁעָשׂוֹ יִשְׂרָאֵל אֶת הָעֵגֶל, מָסַר
לָהֶם אֶת הַשְּׁבֵת, וְזֶהוּ שֶׁלֹּא שָׁמְרוּ אוֹתָם הָעֶרֶב
רַב. כִּיּוֹן שֶׁשָּׁמְעוּ בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אָמְרוּ:
וְאֵנּוּ נִמְנָע מִמֶּנּוּ הַדְּבָר הַזֶּה?! מִיָּד - (שמות לב)
וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהְרֶן וְגו', וְנִמְשְׁכוּ רַבִּים
אַחֲרֵיהֶם. אַחַר שָׁמְתוּ אוֹתָם שָׁמְתוּ, כָּנַס מֹשֶׁה אֶת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבָדָם, וְנָתַן לָהֶם שְׁבֵת כְּמִקְדָּם. זֶהוּ
שֶׁכְּתוּב שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וְגו'.

לא תִּבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם. כָּאֵן יֵשׁ סוּד
הַסּוּדוֹת לְאוֹתָם שִׁיּוּדְעִים הַחֲכָמָה

הַעֲלִינָהּ. אֵת סוּד הַשֶּׁבֶת הָרִי בְּאֵרוֹ הַחֲבָרִים,
אָבֵל סוּד זֶה נִמְסַר לַחֲכָמִים עֲלִיּוֹנִים, שֶׁהָרִי
שֶׁבֶת הִיא סוּד עֲלִיּוֹן.

בא וּרְאֵה, (בַּיּוֹם הַשְּׂשִׁי בַשָּׁעָה שְׁמִנִּיעַ) בַּשָּׁעָה שְׁבִיּוֹם שֵׁשִׁי
מִגִּיעַ הָעֶרֶב, אִזּוֹ כּוֹכֵב אֶחָד מֵצַד צְפוֹן מְאִיר,
וְעִמּוֹ שְׁבַע עֵים כּוֹכָבִים אַחֲרָיו, וְאוֹתוֹ כּוֹכֵב מִכָּה
בְּאוֹתָם הַכּוֹכָבִים הָאַחֲרָיו, וְכֹלָם נִכְלָלִים בְּאוֹתוֹ
כּוֹכֵב, וְנִעֲשֶׂה כָּלֵל אֶחָד שֶׁל שְׁבַע עֵים. וְאוֹתוֹ כּוֹכֵב
מִתְפַּשֵּׁט וְנִעֲשֶׂה כְּמִדּוּרָה אַחַת לוֹהֵטָת בְּכָל
הַצְּדָדִים. אִזִּי מִתְפַּשֵּׁט אוֹתָהּ מִדּוּרָה סְבִיב אֶלְף
הָרִים, וְעוֹמֶדֶת כְּחוּט אֶחָד שְׁמִקִּיף.

וּמִדּוּרָת הָאֵשׁ הַזֹּאת מוֹשְׁכֶת אֵלֶיהָ גּוֹנִים אַחֲרָיו
שֶׁהֵם לְתוֹךְ מִמֶּנָּה. גּוֹן רֵאשׁוֹן יֵרֵק.
כִּיּוֹן שְׁעוֹמֵד גּוֹן זֶה, עוֹלָה אוֹתָהּ מִדּוּרָת אֵשׁ
וּמִדְּלָגָת לְמַעְלָה עַל אוֹתוֹ גּוֹן יֵרֵק, וְנִכְנָסֶת
לְפָנָיו מִמֶּנּוּ, וְזוֹרֶקֶת אוֹתוֹ גּוֹן יֵרֵק הַחוּצָה,
וְעוֹמֵד הַיֵּרֵק בְּחוּץ, וְאוֹתָהּ מִדּוּרָת אֵשׁ שֶׁל
הַכּוֹכֵב הַכָּלּוּל לְפָנָיו.

אחר כִּף מִמְּשִׁיכָה אַחֲרֶיהָ גּוֹן שְׁנֵי לְבָן, וְאוֹתוֹ
לְבָן נִכְנָס פְּנִימָה. כִּיּוֹן שְׁעוֹמֵד הַגּוֹן הַזֶּה,
עוֹלָה אוֹתָהּ מִדּוּרָת אֵשׁ שֶׁל אוֹתוֹ כּוֹכֵב, וְזוֹרֶקֶת

אֶת אוֹתוֹ לְבֶן הַחוּצָה, וְהִיא נִכְנָסֶת פְּנִימָה. וְכִף
כָּל אוֹתָם הַגְּוֹנִים, עַד שְׁזוּרְקַת אוֹתָם הַחוּצָה,
וְהִיא נִכְנָסֶת פְּנִימָה וְקִרְבָּה לְאוֹתָהּ נִקְדָּה טְמִירָה
לְטַל אוֹר.

פְּתַח וְאָמַר, (יחזקאל א) וְאָרָא וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה
מִן הַצָּפוֹן וְגו'. יְחִזְקֵאל רָאָה אֶת הַמְּרָאָה
הַזֶּה בְּתִקּוֹן שְׁלֵא עוֹמֵד, פָּרַט לְשַׁעָה שְׁעוֹמֵד אוֹתוֹ
כּוֹכֵב שְׁאֲמַרְנוּ, אָבֵל הַפְּסוּק הַזֶּה פִּרְשׁוּהוּ. וְהִנֵּה
רוּחַ סְעָרָה, פִּרְשׁוּהוּ שְׁהִיָּה בָּא לְכַבֵּשׁ אֶת כָּל
הָעוֹלָם לְפָנָי נְבוּכַדְנֶצַּר הַרְשָׁע. אָבֵל רוּחַ הַסְּעָרָה
הַזֶּה הִיא הַכּוֹכֵב שְׁאֲמַרְנוּ, שְׁבוֹלַע שְׁבָעִים
כּוֹכָבִים, וְזוֹ רוּחַ הַסְּעָרָה שְׁרָאָה אֵלָיְהוּ, (מלכים-א יט)
מְפָרֵק הָרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים, וְזֶה שְׁעוֹמֵד תְּמִיד
לְפָנָי הַכֹּל לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ שְׁבַפְּנִים כְּמוֹ קְלָפָה לְמַח.

וְלָמָּה נִקְרְאת סְעָרָה? שְׁמִסְעִירָה הַכֹּל, מְעֵלָה
וּמְטָה. בָּאָה מִן הַצָּפוֹן, שְׁהִרִי מֵאוֹתוֹ צַד
הִיא בָּאָה, וְסִימְנָךְ - (ירמיה א) מְצַפּוֹן תִּפְתַּח הַרְעָה,
שְׁהִרִי כְּמָה צְדָדִים אַחֲרִים נֶאֱחָזִים בְּאוֹתָהּ רוּחַ
סְעָרָה, וּמְשׁוּם כִּף יוֹצֵאת מִן הַצָּפוֹן.

עֲנֵן, מְשׁוּם שְׁהִיא פְּסֻלַת הַזֶּהָב. וּמְצַד הַצָּפוֹן זֶה
נֶאֱחָז. וְזוֹהִי הַנִּקְדָּה הָאֲמֻצָּעִית שְׁעוֹמֵדֶת

בְּחֶרֶבָהּ. וּמְשׁוּם שְׂיֹדַע לְפִתּוֹת, שׁוֹלֵט בְּתוֹךְ
 אוֹתָהּ נִקְדָּה שֶׁל יֵשׁוּב וְכָל דְּבָרֵי הַיֵּשׁוּב, פָּרַט
 לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל. כְּשִׂישְׂרָאֵל שׁוֹרִים בְּתוֹכָהּ, הוּא (לא)
 שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם. וְאַחַר שֶׁחָטְאוּ יִשְׂרָאֵל, (לא) שׁוֹלֵט
 עַל הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה, מְשׁוּם שֶׁכְּתוּב הַשִּׁיב אַחֲרָיִךְ
 יְמִינוֹ מִפְּנֵי אוֹיֵב.

הַעֲנָן הַגָּדוֹל הַזֶּה הוּא עָנָן שֶׁל חֲשֻכָה
 שְׂמַחֲשִׂיף אֶת כָּל הָעוֹלָם. בֹּא וּרְאֵה מַה
 בֵּין עָנָן לְעָנָן. אוֹתוֹ עָנָן שֶׁכְּתוּב (במדבר י') וְעָנָן ה'
 עֲלֵיהֶם יוֹמָם. (שם יד) וְעָנְנָה עֲמֵד עֲלֵהֶם. זֶהוּ עָנָן
 שְׂמַאִיר וְזוֹהַר, וְכָל הָאֲוֵרוֹת נִרְאִים בְּתוֹךְ אוֹתוֹ
 עָנָן. אֲבָל הַעֲנָן הַזֶּה הוּא עָנָן חֲשׁוֹף שֶׁלֹּא מֵאִיר
 כָּלָל, אֲבָל מוֹנֵעַ אֶת כָּל הָאֲוֵרוֹת שֶׁלֹּא יְכוּלִים
 לְהִרְאוֹת לְפָנָיו.

גְּדוֹלָה, לְמַה נִקְרָא גְּדוֹל, וְהֵרִי הוּא קָטָן? אֵלֶּא
 הוּא גְּדוֹל כִּיּוֹן שֶׁשׁוֹלֵט. דְּבָר אַחַר גְּדוֹל –
 אוֹתוֹ חֲשׁוֹף גְּדוֹל, כִּיּוֹן שֶׁמְכַסֶּה אֶת כָּל הָאֲוֵרוֹת
 וְאֵינָם נִרְאִים לְפָנָיו, וְהוּא גְּדוֹל (שׁוֹלֵט) עַל כָּל
 מַעֲשֵׂי הָעוֹלָם.

וְאֵשׁ מִתְּלַקַּחַת, שֶׁהֵרִי הָאֵשׁ שֶׁל הַדִּין הַקָּשָׁה
 לֹא זָזָה מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. וְנִגְהָ לּוֹ סָבִיב,

אף על גב שְׁכַל זֶה עוֹמֵד בּוֹ – נִגְה לּוֹ סְבִיב.
 מִכָּאן לְמִדְנוּ, שְׂאֵף עַל גַּב שְׂאִין זֶה צַד, אֶלֶא
 צַד שֶׁל טְמָאָה – נִגְה לּוֹ סְבִיב, וְלֹא צָרִיךְ לְאָדָם
 לְדַחֲתוֹ הַחוּצָה. מָה הַטְעָם? מִשּׁוֹם שְׁנִיגָה לּוֹ
 סְבִיב, צַד שֶׁל קְדוּשָׁה שֶׁל אֱמוּנָה יֵשׁ לוֹ, וְלֹא
 צָרִיךְ לְנַהֵג בּוֹ קָלוֹן, וְלִכֵּן צָרִיךְ לְתַתּ לּוֹ חֵלֶק
 בְּצַד הַקְדוּשָׁה שֶׁל הָאֱמוּנָה.

רַב הַמְנוּנָא סָבָא כֶּף אָמַר, וְכִי נִגְה לּוֹ סְבִיב,
 וְצָרִיךְ לְנַהֵג בּוֹ קָלוֹן, הַנְּגִה לּוֹ הַזֶּה הוּא
 בְּפָנִים, וְלֹא עוֹמֵד בַּחוּץ. וּמִשּׁוֹם שֶׁהַנְּגִה לּוֹ הַזֶּה
 עוֹמֵד בְּפָנִים, כְּתוּב וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחֲשֵׁמֶל מִתּוֹךְ
 הָאֵשׁ. מִתּוֹכָהּ שֶׁל מִי? מִתּוֹכָהּ שֶׁל אוֹתוֹ נִגְה.
 כְּעֵין הַחֲשֵׁמֶל – חָשׂ מֶל, הָרִי פָרְשׁוּהָ, חִיּוֹת שֶׁל
 אֵשׁ מְמַלְלוֹת.

אַבְרָ מִהַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה שְׁמַעְתִּי עָלֶיךָ סוּד
 הַסּוּדוֹת. כְּשֶׁעָרְלָה שׁוֹרָה עַל הַבְּרִית
 הַקְדוּשָׁה לְטַמֵּא אֶת הַמְקַדָּשׁ, אִזּוֹ אוֹתוֹ מְקַדָּשׁ
 מִתְעַכֵּב מְלַגְלוֹת אֶת סוּד אוֹת הַבְּרִית מִתּוֹךְ
 הָעָרְלָה, וּכְשֶׁהַנְּגִה הַזֶּה נִכְנָס פְּנִימָה וּמִפְרִיד בֵּין
 הָעָרְלָה לְבֵין הַמְקַדָּשׁ, אִזּוֹ נִקְרָא חֲשֵׁמֶל, חָשׂ
 וּנְגַלָה, מֶל. מָה זֶה מֶל? כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (יְהוֹשֻׁעַ ה) מֶל

יְהוֹשֻׁעַ. סוּד שֶׁל אוֹת בְּרִית מִתְעַכֵּב מִלְּהִתְגַּלּוֹת
מִתּוֹךְ עֲרָלָה.

וַיֵּשׁ סוּד אַחַר, שְׁהָרִי אוּרוֹ נִרְאָה וְלֹא נִרְאָה,
וּכְשֶׁמִּתְגַּלֶּה חֲשֵׁמֶל, מְעַבֵּר אוּרוֹ. אָבֵל
הַסוּד הָרֵאשׁוֹן הוּא בְּסוּד הַכְּתוּב כְּרֵאוּי, וְהַכֹּל
הוּא יָפָה, וְנֹאָה הוּא.

בְּנִגְוָה הַזֶּה מִפֶּתַח אֶת הָאִשָּׁה לְטַל אֶת אוֹרָה, וְעַל
בֶּן כְּתוּב, (מְשַׁלִּי ה) וְחֶלֶק מִשְׁמֵן חֶכְמָה. שֵׁם
אֶת אוֹתוֹ הָאוֹר כְּנִגְדַּת הַבְּרִית, וּמִשׁוּם כֶּךָ מִפֶּתַח
אוֹתָהּ וְנוֹטְלָת אֶת אוּרוֹ. וְזֶהוּ הַפְּתוּי שֶׁמִּפֶּתַח אֶת
הָאִשָּׁה, שְׁכְּתוּב נֶפֶת תִּטְפְּנָה שְׁפִתֵי זָרָה וְגו'.

בֵּא וְרֵאָה, בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי כְּשֶׁמִּגִּיעַ זְמַן הָעֵרֶב,
קוֹפֵץ בְּפָנִים אוֹתוֹ (מְדוּרָת) אוֹר הָאֵשׁ, וְעוֹלָה
לְמַעַלָּה לְהַכְנִס לְתוֹךְ הַגְּוִיִּים. אִזּוֹ מִתְקַיְנִים
יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה, וּמְסֻדְרִים סְעוּדוֹת וּמִתְקַיְנִים
שְׁלֵחֲנוֹת, כָּל אֶחָד וְאֶחָד אֶת שְׁלֵחֲנוֹ. אִזּוֹ שְׁלֵהֶבֶת
אַחַת יוֹצֵאת וּמְכָה בְּאוֹתָהּ מְדוּרָה. כִּיּוֹן שְׁמִכָּה
בָּהּ, מִתְגַּלְּגוֹת אוֹתָהּ שְׁלֵהֶבֶת וְאוֹתָהּ מְדוּרָה,
וְנִכְנָסוֹת לְנֶקֶב תְּהוֹם רַבָּה, וְנִטְמָנוֹת שֵׁם
וְיוֹשְׁבוֹת שֵׁם.

וְאוֹתָהּ שְׁלֵהֶבֶת הִיא מְצַד הַיְמִינִי, וּמִשׁוּם שֶׁהִיא
מְצַד הַיְמִינִי, מְעַבֵּרָה אֶת אוֹתָהּ מְדוּרָה,

וּמְכַנִּיֶסָה אוֹתָהּ לְנֶקֶב תְּהוּם רַבָּה, וַיּוֹשְׁבֵת שָׁם עַד
צֵאת הַשַּׁבָּת. כִּיּוֹן שְׂיוֹצֵאת הַשַּׁבָּת, צָרִיךְ לַעֲם
יִשְׂרָאֵל לְבָרֵךְ עַל הָאֵשׁ, וַיּוֹצֵאת אוֹתָהּ שְׁלֵהֶבֶת
בְּבִרְכָה שְׁלֵמָטָה, וְשׁוֹלֵטֵת עַל אוֹתָהּ מְדוּרָה כָּל
אוֹתוֹ הַלֵּילָה, וְנִכְנַעַת אוֹתָהּ מְדוּרָה.

בא וְרָאָה, כִּיּוֹן שְׁנִכְנַסְתָּ שַׁבָּת וְנִטְמַנְתָּ אוֹתָהּ
מְדוּרָה, כָּל הָאִשִּׁים שֶׁל הָאֵשׁ הִקְשָׁה
נִטְמָנוֹת וְנִכְנַעוֹת, וְאֶפְלוּ אֵשׁ הַגִּיהֵנָם וְהִרְשָׁעִים
שְׁבִיגֵיהֵנָם יֵשׁ לָהֶם מְנוּחָה, וְכֻלָּם מַעֲלָה וּמַטָּה יֵשׁ
לָהֶם מְנוּחָה. כְּשִׂיוֹצֵאת שַׁבָּת וַיִּשְׂרָאֵל מְבָרְכִים
עַל הָאֵשׁ, אָז יּוֹצֵאִים כָּל הָאִשִּׁים שְׁטֵמוּנִים, כָּל
אֶחָד וְאֶחָד לְמִקּוּמוֹ. וְכִדֵּי שְׁלֵא לְעוֹרֵר אֵשׁ
אֶחָד, כְּתוּב לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכֹל מִשְׁבְּתֵיכֶם
בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, וְהִרִי פִרְשׁוּהָ, וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ לְמָהּ?

אף אֵשׁ כְּשִׁנְכַנְסְתָּ שַׁבָּת, כְּרוֹז קוֹרָא בְּכֹל הַרְקִיעִים:
הַתְּתַקְנוּ מְרַכְבוֹת, הַתְּתַקְנוּ מַחְנוֹת כְּנִגְדַּת
רְבוּנְכֶם. אָז יּוֹצֵאת רוּחַ אַחַת מִצֵּד הַדְּרוֹם, וְאוֹתָהּ
רוּחַ נִפְרָשֶׁת עַל כָּל אוֹתָם חִילוֹת וּמַחְנוֹת שֶׁל צֵד
יְמִין, וּמִתְלַבְּשׁוֹת בּוֹ, וְאוֹתָהּ רוּחַ נִקְרָאת לְבוּשׁ
כְּבוֹד שֶׁל שַׁבָּת. אָז הַשְּׁלַחְנוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה
מִתְקַנְנוֹת בְּהִיכָל אֶחָד. אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם

שְׁסֻדוֹר שְׁלַחְנוּ נִרְאָה שֶׁם כְּרָאוּי, וְהַכֵּל עוֹמֵד
מִתְקַן בְּלִי בּוֹשָׁה, אִישׁ כְּפִי כָחוּ.

כְּשֶׁנִּכְנַסְתָּ שַׁבַּת, צְרִיכִים אוֹתוֹ עִם קְדוּשׁ לְרַחֵץ
עֲצָמֶם מִשְׁמוּשׁ הַחֵל. מָה הַטַּעַם?
מִשׁוּם שֶׁבַח לְרוּחַ אַחֲרַת הוֹלֵכֶת וּמִשׁוֹטְטָת
וְשׁוֹרָה עַל הָעַם, וּכְשֶׁרוּצָה אָדָם לְצֵאת מֵאוֹתָהּ
רוּחַ וּלְהִכְנִס בְּרוּחַ אַחֲרַת קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה, צְרִיךְ
לְרַחֵץ עֲצָמוֹ כְּדֵי לְהַשְׁרוֹת עָלָיו אוֹתָהּ רוּחַ
עֲלִיוֹנָה קְדוּשָׁה.

בֵּא וּרְאֵה הַסּוּד הָעֲלִיוֹן שֶׁל הַדְּבָר. כָּל אוֹתָם
שָׁשָׁה יָמִים (עוֹמֵד הַדְּבָר שֶׁל הַכֵּל) נִאֲחָזִים בְּסוּד שֶׁל
נִקְדָּה קְדוּשָׁה אַחַת, וְכָל הַיָּמִים אַחֲזִים בוֹ. וַיֵּשׁ
יָמִים אַחֲרֵים שְׁעוֹמְדִים מִבְּחוּץ בְּצַד הָאֲחֵר, וַיֵּשׁ
יָמִים אַחֲרֵים שְׁעוֹמְדִים בְּפָנִים מֵעֵגוֹל קְדוּשׁ,
וְאַחֲזִים בְּנִקְדָּה קְדוּשָׁה.

וַיִּשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים, וְכָל אֱלוֹ שְׁמֵתֵעֶסְקִים
בְּקִדְשָׁה, כָּל יְמֵי הַשָּׁבוּעַ, נִאֲחָזִים כָּל
אֱלוֹ הַשָּׁשָׁה יָמִים, בְּאֱלוֹ הַשָּׁשָׁה יָמִים שֶׁבְּפָנִים
שְׁמֵאֲחָדִים בְּנִקְדָּה הַהִיא, נִאֲחָזִים בְּזוֹ כְּדֵי לְשָׁמֵר
אוֹתָם, וְכָל אוֹתָם שֵׁשֶׁת יָמִי (וְאוֹתָם שָׁשָׁה יָמִים שֶׁבְּפָנִים)
הַשַּׁבַּת אוֹתָהּ נִקְדָּה הִיא נִסְתָּרָת. כִּיּוֹן שֶׁנִּכְנַסְתָּ

שַׁבַּת, אִז עוֹלָה אוֹתָהּ נִקְדָּה וּמִתְעַטֶּרֶת וְנֶאֱחָזֶת
לְמַעְלָה, וְכֻלָּם טְמוּנִים בְּתוֹכָהּ.

בא וְרָאָה, יֵשׁ יָמִים וַיֵּשׁ יָמִים. יְמֵי חַל, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר, וְאֵלֶּה עוֹמְדִים מִחוּץ לְעַמִּים. יְמֵי
הַשַּׁבָּת, שֶׁהֵם יְמֵי הַשְּׁבוּעַ, עוֹמְדִים לְיִשְׂרָאֵל.
וְכִשְׁעוֹלָה הַנִּקְדָּה הַזֶּה, הַכֹּל נִגְנָז, וְהִיא עוֹלָה. כִּיּוֹן
שֶׁהִיא עוֹלָה, אִז נִקְרָאת שַׁבָּת.

מה זֶה שַׁבָּת? אִם תֹּאמַר בְּשִׁבִיל שְׁבִיתָהּ,
שֶׁכָּתוּב כִּי בּוֹ שַׁבָּת - יָפָה הִוא. אָבֵל סוּד
הַדְּבָר - כִּיּוֹן שֶׁעוֹלָה הַנִּקְדָּה הַזֶּה וְהָאוֹר מֵאִיר, אִז
הִיא מִתְעַטֶּרֶת בְּאַבוֹת. כִּיּוֹן שֶׁהִיא מִתְעַטֶּרֶת
בְּאַבוֹת, אִז מִתְחַבֵּרֶת וְנֶאֱחָזֶת בָּהֶם לְהִיּוֹת אֶחָד,
וְהַכֹּל נִקְרָא שַׁבָּת. שַׁבָּת - ש' בַּת. ש' הָרִי פְּרִשׁוּהָ,
הַסוּד שֶׁל שְׁלֹשָׁה אָבוֹת שֶׁנֶּאֱחָזִים בְּבַת יְחִידָה,
וְהִיא מִתְעַטֶּרֶת בָּהֶם, וְהֵם בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהַכֹּל
אֶחָד הִוא. וְזֶהוּ ש' בַּת, לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד.

ואם תֹּאמַר, שַׁבָּת הַגְּדוֹל, וְהוּא לְמַעְלָה, לְמָה
נִקְרָא שַׁבָּת? אֵלֶּא וְדָאֵי כֶּךָ הִוא. וְסוּד
הַדְּבָר - בְּכֹל מְקוֹם הַנִּקְדָּה, שֶׁהִיא עֶקֶר שֶׁל כָּל
הָעֵינ, נִקְרָאת בַּת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים יז) שְׁמַרְנֵי
כְּאִישׁוֹן בַּת עֵינ, מִשׁוּם שֶׁהִיא (נִקְדָּה) הָעֶקֶר שֶׁל כָּל
הָעֵינ, וְהִיא נִקְרָאת בַּת.

העוֹלָם הַבָּא הוּא הַיְכָל לְאוֹתָהּ נִקְדָּה עֲלִיוֹנָה,
 וְכִשְׁהִיא עוֹמֶדֶת וְנוֹטֶלֶת בְּכַנְפֶיהָ אֶת
 הָאָבוֹת לְהַתְעִיטָר לְמַעְלָה, הַכֹּל נִקְרָא שְׁבֵת.
 וְכִשְׁהָאָבוֹת מְתַעֲטְרִים לְמַעְלָה בְּתוֹךְ הַנִּקְדָּה
 הָעֲלִיוֹנָה, נִקְרָא שְׁבֵת. וְכִשְׁנִקְדָּה תַּחְתּוֹנָה
 מְתַעֲטְרֵת בְּאָבוֹת, נִקְרָא שְׁבֵת.

כִּשְׁהַנִּקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה הַזֹּאת עוֹלָה, וְנִרְאִית
 וּמְתַקְשֶׁטֶת, (אוֹתָהּ נִקְדָּה תַּחְתּוֹנָה כְּאִשֶׁר עוֹלָה
 לְהַתְעִיטָר בְּאָבוֹת) אֶז כָּל הַשְּׂמֻחָה נִמְצָאת לְמַעְלָה
 וּלְמַטָּה, וְכֹל הָעוֹלָמוֹת בְּשְׂמֻחָה. וּבְלִילָה הַזֹּאת
 הַנִּקְדָּה הַזֹּאת אוֹרָה מִתְפַּשֵּׁט, וּפּוֹרֵשׁ כְּנִפְיוֹ עַל
 הָעוֹלָם, וְכֹל הַשְּׁלִיטִים הָאֲחֵרִים מְעַבְרִים,
 וְנִמְצָאת שְׂמִירָה עַל הָעוֹלָם.

וְאִז נוֹסֶפֶת רוּחַ נְשָׂמָה בְּיִשְׂרָאֵל לְכָל אֶחָד וְאֶחָד,
 וּבְאוֹתָהּ נְשָׂמָה יִתְרָה שׁוֹכְחִים כָּל הָעֶצֶב
 וְהַחֲמָה, וְכֹלֹם לֹא נִמְצָא פָּרֵט לְשְׂמֻחָה לְמַעְלָה
 וּלְמַטָּה. אוֹתָהּ רוּחַ שְׂיֹרְדֵת וְנוֹסֶפֶת בְּבִנְיָ
 הָעוֹלָם, כְּשְׂיֹרְדֵת, רוּחֶצֶת בְּבִשְׂמִים שֶׁל גֵּן עֵדֶן,
 וְיֹרְדֵת וְשׁוֹרָה עַל הָעָם הַקְּדוֹשׁ. אֲשֶׁרִיהֶם
 כְּשֶׁהָרוּחַ הַזֶּה מְתַעוֹרְרֵת.

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׂאוֹתָהּ רוּחַ יֹרְדֵת, יוֹרְדִים עִמָּה
 לְתוֹךְ גֵּן הָעֵדֶן שְׂשִׁים מְרַכְבוֹת מְעֻטְרוֹת

לְשֵׁשׁ צְדָדִים. וּכְשֶׁמְגִיעִים לְגַן עֵדֶן, אָזִי כָּל
 אוֹתָן הַרוּחוֹת וְהַנְּשָׁמוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן, כָּלָן
 מִתְעוֹרְרוֹת לְאוֹתָהּ (מִתְעַטְרוֹת בְּאוֹתָהּ) רוּחַ. הַכְּרוֹזִים
 קוֹרְאִים וְאוֹמְרִים: אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל, הָעַם
 הַקָּדוֹשׁ, שֶׁרְצוֹן רְבוֹנְכֶם מִתְעוֹרֵר אֲלֵיכֶם.

סוּד הַסּוּדוֹת לְיוֹדְעֵי הַחֲכָמָה. אֲשֶׁרִיהֶם כְּשֶׁרוּחַ
 זוֹ מִתְעוֹרֶרֶת. הַרוּחַ הַזֶּה הִיא הַתְּפִשְׁטוֹת
 הַנִּקְדָּה הַזֶּה, וְיוֹצֵאת מִמֶּנָּה וּמִתְפַּשְׁטֵת בְּעוֹלָם,
 וְאוֹתָהּ הִיא סוּד הַשְּׁבֵת שֶׁשְׂרוּי לְמִטָּה, וְעַל כֵּן
 כָּתוּב בּוֹ שְׁמִירָה, (שְׁמוֹת לֵא) וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
 הַשְּׁבֵת, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ, לֹא כָּתוּב שְׁבֵת, אֲלֵא אֶת
 הַשְּׁבֵת, לְרַבּוֹת אוֹתָהּ רוּחַ שְׁשׁוּרָה עַל הַכָּל,
 וְצָרִיךְ לְשָׁמֵר אוֹתָהּ הוֹאִיל וְעוֹמְדֵת עִם הָאָדָם.
 וְעַל זֶה כָּתוּב, (יִשְׁעִיָּה נב) כָּל שֶׁמֶר שְׁבֵת מִחֻלָּלוֹ.

בַּסּוּד הַזֶּה יֵשׁ סוּד אַחֵר. הַרוּחַ הַזֶּה נִהְיֵית בְּיוֹם
 הַזֶּה מִהֵנָּאֵתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל וּמִהֵעַנֵּשׁ
 שְׁלָהֶם, וּמִשׁוּם כֵּן צָרִיךְ לָתֵת לָהּ עֲנָג בְּמֵאֲכָל
 וּבְמִשְׁתֵּה שְׁלֵשׁ פְּעָמִים בְּשֵׁלֶשׁ סְעוּדוֹת שֶׁל שְׁלֵשׁ
 דְּרָגוֹת הָאֱמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּחָהּ, וְזוֹ נוֹטֶלֶת שְׂמִחָה
 וְעֲנָג בְּאוֹתָן סְעוּדוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל. אֲשֶׁרִי חִלְקוּ מִי
 שְׂמִיחָה אוֹתָהּ וּמֵעַנֵּג אוֹתָהּ בְּיוֹם הַזֶּה.

הַרוּחַ הַזֶּה נִהְיִית כָּל שְׁשֶׁת הַיָּמִים מִהָרוּחַ
הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁל עֵתִיק כָּל הָעֵתִיקִים,
וְכִיּוֹן שִׁינְרֵדֶת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְרוּחָצֶת בְּגֵן עֵדֶן
בְּלִילָה, מִתְעַנְּגֶת מֵעֹנֵג הַגּוֹף בְּסִעּוּדוֹת שֶׁל
הָאֱמוּנָה, וּמִתְעַטֶּרֶת (וּמִתְעַנְּגֶת) הָרוּחַ הַזֶּה מִמְעֵלָה
וּמִמַּטָּה, וְנִרְוִית בְּכָל הַצְּדָדִים בְּעֵטְרָה (בְּעֵנֵג)
שֶׁלִּמְעֵלָה וּמַטָּה.

וְהוֹאִיל וְעוֹמֵד עִם הָאָדָם, צָרִיךְ לוֹ לְשָׁמֵר
אוֹתוֹ, וְעַל זֶה כָּתוּב וְשָׁמְרוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת. אֶת הַשַּׁבָּת - שַׁבַּת זוֹ הִיא
נִקְדָּה תַּחְתּוֹנָה. אֶת הַשַּׁבָּת - זוֹהִי אוֹתָהּ רוּחַ,
הַתְּפִשְׁטוֹתָהּ שֶׁל אוֹתָהּ נִקְדָּה. אוֹתָהּ
הַהִתְפִּשְׁטוֹת, כְּשֶׁנוֹסְפוֹת קְדוּשׁוֹת וּבְרָכוֹת
מִלְּמַעְלָה עַל אוֹתָהּ נִקְדָּה, הַכֹּל נְאוּר, וְנִעֲשִׂית
רוּחַ מְאִירָה בְּכָל הַצְּדָדִים, מִתְחַלֵּק לְמַעְלָה
וּמֵאִיר, וְנִחְלָק לְמַטָּה וּמֵאִיר. וְזֶהוּ שְׁכַתוֹב בְּיַד
וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, חֵלֵק יִרְשָׁה יֵשׁ לָנוּ כְּאֶחָד.

הַחֵלֵק שֶׁלִּמְעֵלָה מִתְעַטֵּר בְּיוֹם הַזֶּה מִהָעֵנֵג
הַעֲלִיּוֹן הַקְּדוּשׁ, וְנִהְיֶה מֵהַזִּיז הַעֲלִיּוֹן
שֶׁל עֵתִיק כָּל הָעֵתִיקִים. הַחֵלֵק הַתַּחְתּוֹן מִתְעַטֵּר
בְּיוֹם הַזֶּה מִהָעֵנֵג שֶׁלִּמַּטָּה שְׁנֵהְנָה בְּסִעּוּדוֹת

הָלְלוּ, וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְעַנְגּוֹ בְּמֵאֵל וּבְמִשְׁתָּהּ,
בְּלְבוּשֵׁי כְבוֹד וּבְשִׂמְחַת הַכֹּל.

וּבְשִׂמְחַת עֵינַי החלק הזה לְמַטָּה וְנִשְׁמַר כְּמוֹ
שְׂצָרִיף, עוֹלָה לְמַעְלָה, וּמִתְחַבֵּר
בְּאוֹתוֹ חֵלֶק אַחֵר. וְהַנִּקְדָּה הַזֹּאת נֹטְלַת הַכֹּל
מִמַּעְלָה וּמִמַּטָּה, וְנִכְלָלַת מְכַל הַצְּדָדִים. וּמִשׁוּם
שְׂמִתְעַטְרַת בְּשִׁבְתָּהּ מִמַּעְלָה וּמִמַּטָּה, כָּל שְׂאֵר
הַיָּמִים נוֹתְנִים כַּח לְכֹל, וְנוֹתְנִים לָהּ שְׁלִטוֹן
מִמַּעְלָה וּמִמַּטָּה. וּבְסוּדוֹת סִפְרוֹ שֶׁל שְׁלֵמָה
הַמֶּלֶךְ נִמְצָא הַסּוּד הַזֶּה, וּבְאֵר אוֹתוֹ הַמְּנוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה. אֲשֶׁרֵי חֵלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

כְּתוּב וַיִּנְפֹשׁ, וַיִּפְרֹשׁוּהָ – וַיִּנְפֹּשׁ שְׂאֵבְדָהּ, וַיִּפֹּה
הוּא. אֲבָל אִם כֶּף, וַיִּלְגּוּף הָיָה צָרִיף
לוֹמַר, שְׂמֵמְנוּ אֲבָדָה נֶפֶשׁ! אֲבָל סוּד הַדְּבָר –
בְּאֵדָם יֵשׁ נֶפֶשׁ שְׁנוּטְלַת וּמוֹשְׁכַת אֵלָיו אֶת הָרוּחַ
הַזֶּה מֵעֶרֶב שִׁבְתָּהּ, וְאוֹתָהּ הָרוּחַ שְׂרוּיָהּ בְּתוֹךְ אוֹתָהּ
הַנֶּפֶשׁ וְדָרָה בָּהּ כָּל יוֹם הַשִּׁבְתָּהּ, וְאִזּוֹ אוֹתָהּ נֶפֶשׁ
יִתְרָה הִיא בְּרַבּוּי וְתוֹעֵלַת יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהִיָּתָה.

וַעֲלֵ זֶה שְׁנִינּוּ, כָּל נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל מִתְעַטְרוֹת
בְּיוֹם הַשִּׁבְתָּהּ, וְהַעֲטָרָה שְׁלָהֶם, שְׂשׂוּרָה
הָרוּחַ הַזֶּה בְּתוֹכָם. כִּיּוֹן שִׂיּוּצַת שִׁבְתָּהּ וְאוֹתָהּ

רוח עולה למעלה, אזי וי לנפש שאבדה מה
 שאבדה. אבדה אותה עטרה עליונה ואותו כח
 קדוש שהיה בה. וזהו וינפש, וי נפש, שאבדה
 מה שאבדה.

עונת החכמים שיודעים הסודות העליונים,
 מליל שבת לליל שבת, ופרשה. אבל
 סוד זה שאלתי את המנורה הקדושה, שהרי
 ראינו שהכתר התחתון הזה לוקח מה שלוקח
 ביום, ובלילה נותן מזון לכל צבאו, כמו
 שבארוה, שכתוב (משלי לא) ותקם בעוד לילה
 ותתן טרף לביתה וחק לנערוטיה. לוקחת ביום
 ונותנת בלילה. ועכשו אמר מר, שהזווג נמצא
 בלילה הזה?

אמר, ודאי שהזווג נמצא בלילה הזה. מה
 הטעם? משום שבלילה הזה מפרישה
 נשמות לכל אותם החכמים שיודעים את סודות
 החכמה, והחבור והזווג לא נמצא ביום אחר
 בכל השמחה בלי ערבוביה (אלא בשביל זה) אחרת
 כמו זה. משום שאותן נשמות שמחלקת, מחלקת
 אותן לחכמים, לצדיקים ולחסידים כראוי. (ועוד,
 בכל) ובכל לילה ולילה נמצא זווג ודאי. מתי?

בַּחצוֹת הַלַּיְלָה. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ. אָבֵל לֹא בְּכָל
הַצְּדָדִים כְּמוֹ בְּזוֹנֵג הַזֶּה.

וּמִשׁוֹם כֵּן, הַחֲכָמִים שְׂיֻדְעִים הַסּוּדוֹת,
צָרִיכִים לְסִדֵּר תַּשְׁמִישׁ בְּלַיְלָה
הַזֶּה. מָה הַטַּעַם? מִשׁוֹם שֶׁכָּל יְמוֹת הַשַּׁבָּת יֵשׁ
לָהֶם רוּחַ אַחֲרֵת שְׁשׁוּרָה עַל הָעוֹלָם, וּבְלַיְלָה
הַזֶּה יֵשׁ לָהֶם רוּחַ אַחֲרֵת קְדוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה
שְׂיֻרְדֵת לְבָנִים קְדוּשִׁים, וְאוֹתָהּ רוּחַ נוֹשֶׁבֶת
מֵעֵתִיק (הַקְּדוּשׁ) כָּל הָעֵתִיקִים, וְיֻרְדֵת לְתוֹךְ
הַנְּקֻדָּה הַתַּחְתּוֹנָה לְתֵת לָהּ מְנוּחָה לְכָל. וְזֶה
מִתְחַלֵּק לְכָל הַצְּדָדִים, לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וּכְשֵׁאוֹתָם חֲכָמִים יוֹשְׁבִים בְּאוֹתָהּ רוּחַ
קְדוּשָׁה, הָרוּחַ הָעֲלִיּוֹנָה, צָרִיכִים
לְשַׁמֵּשׂ אֶת מִטָּתָם, שֶׁהָרוּחַ הַזֶּה מִמְּשִׁיכָה אַחֲרֶיהָ
לְמַטָּה אֶת כָּל אוֹתָן נְשָׁמוֹת קְדוּשׁוֹת, וְיֻרְשִׁים
קְדוּשִׁים עֲלִיּוֹנִים בְּרוּחַ הַזֶּה נְשָׁמוֹת קְדוּשׁוֹת
לְבַנְיָהֶם כְּרָאוּי.

כִּיּוֹן שֶׁהָרוּחַ הַזֶּה שׁוּרָה עַל הָעוֹלָם, כָּל הָרוּחוֹת
הָרְעוֹת וְכָל הַמְּקַטְרָגִים הָרָעִים הַסֹּתְלָקוּ מִן
הָעוֹלָם, וְלֹא צָרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל עַל שְׁמִירָה, מִשׁוֹם

שִׁישְׂרָאֵל שְׁמוּרִים בְּאוֹתָהּ רוּחַ, וְסִכַּת שְׁלוֹם
 פּוֹרֶסֶת כְּנַפְיָה עֲלֵיהֶם, וְהֵם שְׁמוּרִים מֵהַכֹּל.
וְאָם תֹּאמַר, הֲרֵי שְׁנִינוּ שְׁלֹא יֵצֵא אָדָם יְחִידִי, לֹא
 בְּלֵיל רְבִיעֵי שֶׁל שַׁבָּת וְלֹא בְּלֵיל שַׁבָּת,
 וְצָרִיךְ אָדָם לְהִשְׁמַר. וְהֲרֵי אָמַרְנוּ, שֶׁבְּלֵיל הַשַּׁבָּת
 שְׁמוּרִים אֲנָשִׁים מִכָּל הַמְּקַטְרְגִים שֶׁל הָעוֹלָם וְלֹא
 צָרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל עַל שְׁמִירָה?

סדר הלימוד ליום כב שבט (יום 140 בשנה)

בֵּא וּרְאֵה, כֶּךָ זֶה וְדָאֵי, לֵיל רְבִיעֵי שֶׁל שַׁבָּת
 צָרִיכִים לְהִשְׁמַר מֵהֶם. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
 שְׁכָתוּב (בראשית א) יְהִי מְאֹרֶת. מְאֹרֶת כְּתוּב חֹסֵר,
 וְהֲרֵי פִרְשׁוּהָ, שֶׁבְּגִלְלָה שֶׁהִיא חֹסְרָה, כִּמְהָ קְבוּצוֹת
 שֶׁל רוּחוֹת נִכְלָלוּ בְּמְאֹרֶת הַזֶּה. קָלְלוֹת וּמְאֹרֶת הֵן
 בְּפִגְיֵמַת הַלְּבָנָה, וְכֹלָם שׁוֹלְטִים בְּאוֹתוֹ הַלֵּילָה.
בְּלֵיל הַשַּׁבָּת, כִּיּוֹן שְׁכָלָם מִתְּפַזְּרִים לְהַכְנִס
 לְנֶקֶב שֶׁל הָעֶפֶר, שְׁלֹא יְכוּלִים לְשֹׁלֵט,
 צָרִיךְ אָדָם יְחִידִי לְהִשְׁמַר. וְעוֹד, אֵף עַל גַּב שְׁלֹא
 יְכוּלִים לְשֹׁלֵט, נִרְאִים לְפַעְמִים, וּבֶן אָדָם יְחִידִי
 צָרִיךְ לְהִשְׁמַר.

דְּבַר זֶה כֶּךָ שְׁנִינוּ, וְאָם כֶּךָ, זֶה חֲסָרוֹן שֶׁל
 הַשְּׁמִירָה. אָבֵל בְּשַׁבָּת הַשְּׁמִירָה מְצוּיָה

לְעַם הַקְּדוֹשׁ, וּכְשֶׁנִּכְנַסְתָּ שַׁבָּת, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מְעַטֵּר כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וְרוֹצֵה שְׂיִשְׁמְרוּ
 אֶת הָעֵטְרָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת שֶׁהִתְעַטְרוּ בָּהּ. וְאָף עַל
 גַּב שֶׁהֵם אֵינָם נִמְצָאִים בְּיִשׁוּב, לְפַעְמִים הֵם
 נִרְאִים לְאָדָם יְחִידִי וּמוֹרַע מְזֹלוּ. וְצָרִיךְ לְאָדָם
 לְהִתְעַטֵּר בַּעֲטָרָה קְדוֹשָׁה וּלְשַׁמֵּר אוֹתָהּ.

סוּף סוּף, שְׁמִירָה נִמְצָאת בְּאוֹתוֹ לִילָה לְעַם
 הַקְּדוֹשׁ, הוֹאִיל וְסִכַּת שְׁלוֹם פְּרוּסָה עַל
 הָעַם, שֶׁהָרִי שָׁנִינוּ, בְּכָל מָקוֹם שֶׁנִּמְצָאת סִכַּת
 שְׁלוֹם, הֵצֵד הָאֲחֵר לֹא נִמְצָא שָׁם, וְלִכֵּן שְׁמִירָה
 הִיא וְשְׁמִירָה מְצוּיָהּ.

יוֹם הַשַּׁבָּת שְׁמֻחָה הִיא לְכָל, וְהַכֵּל נִשְׁמָר
 לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. וְהָאוֹר (וְהַנְּקֻדָּה) הַתַּחְתּוֹן
 מֵאִיר לְעֻלוֹת לְמַעְלָה בִּיפִי שֶׁל שְׁבָעִים
 הָעֵטְרוֹת שֶׁהֵן הַחֻלְקִים הַיְתָרִים, וְהַזְקֵן שֶׁל כָּל
 הַזְקֵנִים מִתְעוֹרָר.

אִז כְּשֶׁעוֹלָה הָאוֹר, הָעַם הַקְּדוֹשׁ מִקְדִּימִים
 לְבֵית הַכְּנֶסֶת בְּלְבוּשׁ כְּבוֹד בְּשֻׁמְחָה,
 מִתְעַטְרִים בַּעֲטָרָה קְדוֹשָׁה שֶׁלְמַעְלָה בְּאוֹתָהּ רוּחַ
 שְׁעוּמָדָת עֲלֵיהֶם לְמַטָּה, מְשַׁבְּחִים בְּשִׁירוֹת
 וְתִשְׁבָּחוֹת, וְהַתִּשְׁבָּחוֹת עוֹלוֹת לְמַעְלָה, וְכָל

הַעֲלִיּוֹנִים וְהַתְּחַתּוֹנִים בְּשִׂמְחָה, וְכֻלָּם מִתְעַטְרִים
 כְּאַחַד. פּוֹתְחִים הַעֲלִיּוֹנִים וְאוֹמְרִים: אֲשֶׁרִיכֶם
 הָעַם הַקָּדוֹשׁ בְּאַרְץ, שְׂרַבּוֹנְכֶם הַתְּעַטֵּר עֲלֵיכֶם,
 וְכָל הַחֲיִלוֹת הַקָּדוֹשִׁים מִתְעַטְרִים בְּשִׁבְלֵיכֶם.

הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹם הַנְּשָׁמוֹת, וְלֹא יוֹם הַגּוֹף,
 מִשּׁוּם שֶׁשְׁלֵטוֹן צְרוּר הַנְּשָׁמוֹת הוּא, וְכָל
 הַעֲלִיּוֹנִים וְהַתְּחַתּוֹנִים עוֹמְדִים בְּזוּג אֶחָד, בְּעֵטְרָה
 שֶׁל רוּחַ יִתְרָה עֲלִיוֹנָה קְדוֹשָׁה.

תְּפִלָּת הַשְּׁבֵת שֶׁל הָעַם הַקָּדוֹשׁ, שֶׁלֹּשׁ תְּפִלוֹת
 נִמְצְאוֹת בְּיוֹם הַזֶּה כְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ שְׁבֵתוֹת,
 וּפְרֻשׁוֹהָ, וְהַכֹּל אֶחָד. כִּיּוֹן שֶׁנִּכְנְסוּ הָעַם הַקָּדוֹשׁ
 לְבֵית הַכְּנֶסֶת, אָסוּר לְהִשְׁתַּדֵּל אֶפְלוּ בְּצַרְךָ בֵּית
 הַכְּנֶסֶת, אֲלֹא בְּדַבְרֵי תְּשֻׁבּוֹת וְתִפְלָה וְתוֹרָה
 וְכָרְאוּי לָהֶם.

וּמִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בְּדַבְרֵים אַחֲרִים וּבְדַבְרֵי הָעוֹלָם,
 זֶהוּ אָדָם שֶׁמִּחְלַל שְׁבֵת, וְאֵין לוֹ חֵלֶק בְּעַם
 יִשְׂרָאֵל. שְׁנֵי מְלָאכִים מְמַנִּים עַל זֶה בְּיוֹם הַשְּׁבֵת,
 וְהֵם שְׁמִים יְדִיהֶם עַל רֵאשׁוֹ וְאוֹמְרִים: אוֹי
 לְפָלוֹנִי שֶׁאֵין לוֹ חֵלֶק בְּקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְעַל זֶה
 צָרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל בְּתִפְלָה וּבְשִׁירִים וּבְתְּשֻׁבּוֹת שֶׁל
 אֲדוֹנָם, וּלְהִשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה.

הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹם הַנְּשָׁמוֹת שְׁמַתְעֵטֵר אוֹתוֹ
צָרוֹר הַנְּשָׁמוֹת (בַּתְּשַׁבְּחוֹת שֶׁל אֲדוֹנִים). מִשּׁוֹם כִּךְ
מִשְׁבָּחִים בַּתְּשַׁבְּחוֹת תְּשַׁבַּחַת הַנְּשָׁמָה, וְהֵינּוּ
נִשְׁמַת כָּל חַי תְּבָרֵךְ אֶת שְׁמֵךְ ה' אֱלֹהֵינוּ וְרוּחַ
כָּל בָּשָׂר וְכוּ'. וְאֵין הַתְּשַׁבַּחַת אֲלָא בְּצַד שֶׁל
נְשָׁמָה וְרוּחַ, וְהַיּוֹם הַזֶּה עוֹמֵד בְּרוּחַ וּנְשָׁמָה,
וְלֹא שֶׁל גּוֹף.

הַתְּשַׁבְּחַת שֶׁל דְּרָגָה אַחֲרַת עֲלִיּוֹנָה, סוּד
הַיּוֹם, שְׁמֵשׁ קְדוּשָׁה שֶׁהִיא אוֹר
הַיּוֹם, הֵינּוּ יוֹצֵר אוֹר. סוּד הָאוֹר הַמְּאִיר,
שְׁמֵמְנוּ נְזוּנִים וּמְאִירִים כָּל אוֹתָן הַצָּבָאוֹת,
הַמְּרַכְּבוֹת, וְהַכּוֹכָבִים וְהַמְּזֻלוֹת, וְכָל אוֹתָם
שְׁשׁוּלְטִים עַל הָעוֹלָם.

תְּשַׁבְּחָתוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הֵבֵא בַיּוֹם הַזֶּה, הֵינּוּ אֵל
אֲדוֹן. וְהַתְּשַׁבְּחַת הַזֹּאת הִיא בְּסוּד
עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת עֲלִיּוֹנוֹת קְדוּשׁוֹת
שְׁמַתְעֵטְרוֹת בְּאֲבוֹת וּבַמְּרַכְּבָה הָעֲלִיּוֹנָה הַקְּדוּשָׁה.
הַאֲוִתִּיּוֹת הַקְּטָנוֹת הֵן עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת,
שֶׁהֵן הָעוֹלָם הַתְּחַתּוֹן, שֶׁהֵן אֵל בְּרוּךְ
גְּדוֹל דַּעַה וְכוּ', וְאֵין בֵּין תְּבָה לְתְּבָה רוּחַ אַחֵר,
אֲלָא אוֹת רְשׁוּמָה בְּכָל תְּבָה וְתְּבָה. וּבְעוֹלָם

הַעֲלִיּוֹן יֵשׁ רוּחַ, וְהַצְדִּידִים הַקְדוּשִׁים בֵּין אוֹת לְאוֹת. וְזוּהֵי תִשְׁבַּחַת עַל תִּשְׁבַּחַת, שֶׁהַאוֹתִיּוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁל הַיּוֹם הַשְּׂבִיעִי מִשְׁבַּחוֹת וְאוֹמְרוֹת לְמֶלֶךְ הַעֲלִיּוֹן יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית.

כְּשֶׁהִתְשַׁבַּחַת הַזֶּה עוֹלָה לְמַעְלָה, שְׁשִׁים מְרַכְּבוֹת עֲלִיּוֹנוֹת שֶׁאִמְרָנוּ, מְזַדְמָנוֹת וְלוֹקְחוֹת אֶת הַתִּשְׁבַּחַת הַזֶּה מִהָעַם הַקְדוּשׁ, וּמַעֲלִים אוֹתָהּ לְהַתְעַטֵּר בָּהּ בְּכַמָּה מְרַכְּבוֹת עֲלִיּוֹנוֹת שְׁמֻמָּנוֹת. וְכָל אוֹתָם הַצְדִּיקִים שֶׁבְּגֵן עֵדֶן, כָּלֵם מִתְעַטְרִים בְּתִשְׁבַּחַת הַזֹּאת, וְכָל אוֹתָן מְרַכְּבוֹת וְכָל אוֹתָן נִשְׁמוֹת הַצְדִּיקִים, כָּלֵם עוֹלִים בְּתִשְׁבַּחַת הַזֶּה עַד סוֹד הַכֶּסֶּא.

וּכְשֶׁמְגִיעָה לְכֶסֶּא הַקְדוּשׁ הַתִּשְׁבַּחַת הַזֶּה שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, עוֹמְדַת שָׁם עַד הַזְמַן שֶׁאוֹמְרִים הַקְדוּשָׁה הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁל מוֹסֵף. וְאִז הַעֲלִיָּה שֶׁלְמַטָּה לְמַעְלָה, לְהֶאֱחֹז הַכָּל לְמַעְלָה לְמַעְלָה לְהִיּוֹת הַכָּל אֶחָד. זוּהֵי הַתִּשְׁבַּחַת שֶׁעוֹלָה עַל כָּל הַתִּשְׁבַּחוֹת.

מִכָּאֵן וְהִלָּאָה סְדוּר הַתְּפִלָּה שֶׁל שְׁאָר הַיָּמִים, עַד יִשְׁמַח מֹשֶׁה וְכוּ', הַשְּׂמִיחָה שֶׁל הַדְּרָגָה הַעֲלִיּוֹנָה, עֵקֶר הָאֲבוֹת, שֶׁשְׂמַח בְּאוֹתוֹ חֵלֵק שְׁלוֹ

כְּשֶׁהִכְפֵּסָא עוֹלָה אֵלָיו וְנוֹטֵל אוֹתָהּ, וּמִתְחַבְּרִים
כְּאֶחָד. וְזוֹהֵי שְׂמֵחַת הַתּוֹרָה הָעֲלִיּוֹנָה שְׁלַמְעֵלָה,
תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב. שְׁשֵׁמַח בַּתּוֹרָה שְׁלַמְטָה, תּוֹרָה
שְׁבַעֲל פֶּה, וּמִתְחַבְּרִים זֶה עִם זֶה.

כִּיּוֹן שֶׁהִתְחַבְּרוּ כְּאֶחָד, צָרִיךְ אָדָם לְהַכְלִיל
בְּאוֹתָהּ שְׂמֵחָה אֶת הָעַם הַקְּדוֹשׁ, יִשְׁמְחוּ
בְּמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שֶׁבֶת וְכוּ', אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בְּמִנוּחָתֵנוּ.

סוּד סֵפֶר הַתּוֹרָה בַּיּוֹם הַזֶּה הָרִי פְּרָשׁוּהוּ,
שְׁשָׁנֵינוּ כְּתוֹב (נחמיה ח) וַיִּקְרְאוּ בַסֵּפֶר בְּתוֹרַת
הָאֱלֹהִים מִפְּרֶשׁ וְשׁוּם שְׁכָל וַיְבִינוּ בְּמִקְרָא, וְהָרִי
בְּאָרוֹ אֶת הַסּוּד, שְׁהֵם פְּסוּקִים, טְעָמִים וּמְסֻרֹת,
וְכָל אוֹתָם דִּיּוּקִים (תקונים) וְסוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים, הַכֹּל
נִמְסָר לְמֹשֶׁה מְסִינֵי. אִם בְּכָל הַדִּיּוּקִים הִלְלוּ
נִמְסְרָה תּוֹרָה לְמֹשֶׁה, אִזְ סֵפֶר תּוֹרָה שֶׁהוּא בְּכָל
אוֹתָן קְדוּשׁוֹת, לְמָה הוּא חָסֵר מִכָּל הַתְּקוּנִים
הָאֵלּוּ וְהַסּוּדוֹת שֶׁנִּמְסְרוּ לוֹ לְמֹשֶׁה בַּתּוֹרָה?

אֵלָּא סוּד זֶה, כְּשֶׁהִכְפֵּסָא הַקְּדוֹשׁ מִתְעַטֵּר,
וְנִכְלָלַת בַּתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב כָּל אוֹתָן דְּמִיּוֹת,
וְכָל אוֹתָם טְעָמִים וּמְסוּרוֹת, כְּלָם נִכְנָסִים בְּגִיזָה
וְנִרְשָׁמוּ בַּתּוֹךְ הַכְּפֵסָא הַקְּדוֹשׁ, וְאוֹתָן דִּיּוּקְנָאוֹת

שְׁהַכְנִיסָה תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב בַּתּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה,
 וּבָהֶם הִתְעַבְרָה כְּמוֹ אִשָּׁה שֶׁהִתְעַבְרָה מֵהַזָּכָר,
 וְנִשְׁאַרוּ הָאוֹתִיּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת לְבָדֵן בְּקִדְשָׁתָן
 כְּרֵאוּי. וְלִהְרֵאוֹת בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, שֶׁהֵרִי מִתְבָּרַכֶּת
 וּמִתְעַטָּרֶת הַכֶּסֶּא מִסּוּד תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְשֵׁם
 מִכְנִיסָה כָּל אוֹתָן דְּמִיּוֹת וּמִתְקַדְּשֶׁת מִמֶּנּוּ, צָרִיף
 לִהְרֵאוֹת בְּאוֹתִיּוֹת לְבָדֵן כְּרֵאוּי.

וְאִזּוּ הַכֹּל מִתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשָׁה עֲלִיוֹנָה כְּרֵאוּי, כָּל
 שְׁכָן וְכָל שְׁכָן בַּיּוֹם הַזֶּה. בַּיּוֹם הַזֶּה צָרִיף
 לְהַעֲלוֹת שְׁבַעָה אֲנָשִׁים כְּנֶגֶד שְׁבַעָה קוֹלוֹת, שֶׁהֵם
 סוּד הַתּוֹרָה, וּבְזִמְנִים וּבְמוֹעֲדִים חֲמֵשׁ תוֹךְ סוּד
 זֶה. בַּיּוֹם הַכַּפּוּרִים שֵׁשׁ תוֹךְ הַסּוּד הָעֲלִיּוֹן הַזֶּה.

וְהַכֹּל סוּד אֶחָד. חֲמֵשׁ, שֶׁהֵם חֲמֵשׁ דְּרָגוֹת
 לְמַטָּה מִדְּרָגַת הָאוֹר הָרֵאשׁוֹן לְמַטָּה,
 וְהֵם סוּד הַתּוֹרָה. שֵׁשׁ, שֶׁהֵם שֵׁשׁ צְדָדִים, וְהַכֹּל
 סוּד אֶחָד. שְׁבַעָה הֵם שְׁבַעָה קוֹלוֹת, וְכֹלָם סוּד
 אֶחָד אֱלֹה וְאֱלֹה.

בְּרֵאשׁ חֲדָשׁ נוֹסֵף אֶחָד עַל שְׁלֹשָׁה בְּשָׁבִיל
 הַשְּׁמֵשׁ שְׁמַאִיר בְּאוֹתוֹ זְמַן לְלַבְנָה,
 וְנוֹסֵף אוֹר עַל הַלְּבָנָה, וְזֶהוּ סוּד מוֹסָף. בְּסִפּוֹ
 תּוֹרָה צָרִיף לְהַשְׁמַע קוֹל אֶחָד וְדַבּוּר.

הַסִּדֹּר לְסִדֵּר הָעַם הַקָּדוֹשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה וּבִשְׁאֵר
הַיָּמִים שְׁלֹסְפֵי תוֹרָה צָרִיךְ לְסִדֵּר
וּלְתַקֵּן תְּקוּנָה בְּכֹסֶא אֶחָד שֶׁנִּקְרָא תְּבֵה, וְאוֹתוֹ
כֹּסֶא שְׂיֵהִיָּה בְּשֵׁשׁ דְּרָגוֹת לְעֵלוֹת בְּהֵם, וְלֹא
יוֹתֵר, שְׁכַתוֹב וְשֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכֹסֶא. וְדִרְגָּה אַחַת
לְמַעְלָה לְשָׁמַיִם עָלָיו סֵפֶר תוֹרָה וְלִהְרָאוֹתוֹ לְכֹל.

בְּשֵׁעוֹלָה לְשֵׁם סֵפֶר תוֹרָה, אִזְ צְרִיכִים כָּל הָעַם
לְסִדֵּר עֲצָמָם לְמִטָּה בְּאֵימָה וּפְחָד,
בְּרַתָּת וּבְזִיעַ וּלְכֹנֵן לְבָם, כְּאֵלּוֹ שֶׁכָּעֵת עוֹמְדִים עַל
הַר סִינַי לְקַבֵּל תוֹרָה, וַיְהִי מִקְשִׁיבִים וּמְטִים
אֲזַנֵּיהֶם. וְאֵין רְשׁוּת לָעַם לְפִתּוֹחַ פִּיהֶם אֶפְלוּ
בְּדַבְרֵי תוֹרָה, כָּל שֶׁכֵּן בְּדַבֵּר אַחֵר, אֲלֵא כָּלֵם
בְּאֵימָה, כְּמִי שֶׁאֵין לוֹ פֶּה, וְהָרִי פָּרְשׁוּהָ, שְׁכַתוֹב
(נחמיה ח) וּכְפִתְחוּ עֲמֻדוֹ כָּל הָעַם. (שם) וְאֲזַנֵּי כָּל הָעַם
אֶל סֵפֶר הַתּוֹרָה.

אָמַר רַבֵּי שְׁמַעוֹן, כְּשֶׁמוֹצִיאִים סֵפֶר תוֹרָה
בְּצַבּוֹר לְקִרְאָה בּוֹ, נִפְתָּחִים שְׁעָרֵי רַחֲמִים
בְּשָׁמַיִם, וּמְעוֹרְרִים אֶת הָאֱהָבָה לְמַעְלָה, וְצָרִיךְ
אָדָם לוֹמַר כֵּךְ.

בְּרוּךְ שְׁמוֹ שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם, בְּרוּךְ כְּתוּב
וּמְקוּמָה, יִהְיֶה רְצוֹנְךָ עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל

לְעוֹלָם, וּפְדוּת יְמִינְךָ הִרְאָה לְעַמְּךָ בְּבֵית
 מִקְדָּשְׁךָ, וְלִהְיֶיעַ לָנוּ מְטוֹב אוֹרְךָ וּלְקַבֵּל
 תְּפִלוֹתֵינוּ בְּרַחֲמִים. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שְׁתֹּאֲרֶיךָ
 לָנוּ חַיִּים בְּטוֹב, וְלִהְיוֹתִי נִפְקָד בֵּין הַצְּדִיקִים
 לְרַחֵם עָלַי וְלִשְׁמַר אוֹתִי, וְאֵת כָּל שְׁלִי וְשֵׁל כָּל
 עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. אֲתָה הוּא הַזֵּן אֶת הַכֹּל, אֲתָה הוּא
 הַשּׁוֹלֵט עַל הַמְּלָכִים וּמַפְרִיֵם אֶת הַכֹּל. אֲתָה הוּא
 הַשּׁוֹלֵט עַל הַכֹּל, וְהַמְּלָכוֹת שֶׁלְּךָ הֵיא. אֲנִי עֹבֵד
 שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁמִּשְׁתַּחֲוֶה לְפָנָיו וּמִלְּפָנָיו
 כְּבוֹד תּוֹרַתְנוּ בְּכָל זְמַן וְזְמַן. לֹא עַל אִישׁ אֲנִי
 בוֹטַח וְלֹא עַל בְּנֵי אֱלֹהִים אֲנִי סוֹמֵךְ, אֲלֵא בְּאֱלֹהֵי
 הַשָּׁמַיִם, שֶׁהוּא אֱלֹהֵי אֱמֶת וְתוֹרַתוֹ אֱמֶת וְנִבְיָאִיו
 אֱמֶת, וּמְרַבֵּה לַעֲשׂוֹת טוֹבוֹת וְאֱמֶת. בּוֹ אֲנִי
 בוֹטַח, וְלִשְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנִּכְבָּד אֲנִי אוֹמֵר
 תְּשֻׁבָחוֹת. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שְׁתַּפְּתַח לְבִי
 בְּתוֹרָתְךָ, וְתַתֵּן לִי בָּנִים זְכָרִים שְׁעוֹשִׂים רְצוֹנְךָ,
 וְתִשְׁלַם מִשְׁאַלוֹת לְבִי וְלִב כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְטוֹב
 וּלְחַיִּים וְלִשְׁלוֹם, אָמֵן.

וְאָסוּר לְקַרֵּא בְּסִפּוּר תּוֹרָה, רַק אֶחָד לְבַדּוֹ, וְכֹלֵם
 מִקְּשִׁיבִים וְשׁוֹתְקִים, כְּדִי שְׁיִשְׁמְעוּ
 הַדְּבָרִים מִפִּיו כְּאֵלוֹ קִבְּלוּ אוֹתָהּ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה
 מִהַר סִינִי. וּמִי שֶׁקוֹרֵא בְּתוֹרָה, שְׁיִהְיֶה אֶחָד עוֹמֵד

עָלְיוּ וְשׁוֹתְקוּ, שְׁלֵא יִשְׁמַע – רַק דְּבוּר אֶחָד לְבָדוּ
 וְלֹא שְׁנַי דְּבוּרִים. לְשׁוֹן קֹדֶשׁ אַחַת, וְאֶחָד הוּא,
 וְלֹא שְׁנַי דְּבוּרִים. וְאִם נִמְצְאִים שְׁנַיִם בְּסִפְרָא
 תּוֹרָה, זֶהוּ חֶסְרוֹן שֶׁל סוּד הָאֲמוּנָה, וְחֶסְרוֹן כְּבוֹד
 הַתּוֹרָה נִמְצָא בְּסִפְרָא תּוֹרָה. וְצָרִיךְ קוּל אֶחָד,
 מִתְרַגֵּם אֶחָד, וְסוּד זֶה – קְלִפָּה וּמַח. (סוּד הָעוֹלָם וְסוּד
 הָעוֹלָם הַבָּא).

כָּלֵם שׁוֹתְקִים וְאֶחָד קוּרָא, שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת כ)
 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֵת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
 לְאֹמֵר. הוּא לְמַעַלָּה, וְכָל הָעַם לְמַטָּה, שְׁכָתוּב
 (שְׁמוֹת יט) וַיִּתְּצֵבוּ בְּתַחֲתִית הָהָר. וְכָתוּב וּמֹשֶׁה
 עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים.

וְאֹתוֹ שְׁקוּרָא בַּתּוֹרָה, יְשִׁים לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ לְאוֹתָם
 דְּבָרִים, וְכִי הוּא שְׁלִיחַ רְבוּנוֹ בְּסִדְרוֹם שֶׁל
 הַדְּבָרִים הִלְלוּ לְהַשְׁמִיעַ לְכָל הָעַם, שְׁהָרִי הוּא
 עוֹמֵד כְּדָגְמָה עֲלִיוֹנָה. מִשׁוּם כֶּף, מִי שְׁעוּלָה
 לְקָרָא בַּתּוֹרָה, יְסִדֵּר אוֹתָם דְּבָרִים בְּרֵאשׁוֹנָה
 בְּבֵיתוֹ, וְאִם לֹא, לֹא יְקָרָא בַּתּוֹרָה. מִנֵּינ לָנוּ?
 מֵאוֹתוֹ דְּבוּר, שְׁטָרֵם יִשְׁמִיעַ תּוֹרָה לְעַם הַקְּדוֹשׁ,
 מַה כְּתוּב? (אִיּוֹב כח) אֲזַר רָאָה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה וְגַם
 חֲקָרָה. וְאַחַר כֶּף, וַיֹּאמֶר לְאָדָם הֵן יִרְאֵת ה' הִיא
 חֲכָמָה וְגו'.

אָסוּר לוֹ לְמִי שְׁקוּרָא בְּתוֹרָה לְהַפְסִיק בְּפִרְשָׁה
 או אֶפְלוּ דְבַר אֶחָד, אֲלֵא רַק בְּמִקּוּם
 שֶׁהַפְסִיק מִשֶּׁה אֶת הַפִּרְשָׁה לְעַם הַקְדוּשׁ –
 יַפְסִיק, וְלֹא יַפְסִיק דְבָרֵי פִרְשַׁת שַׁבַּת זֹו בְּפִרְשַׁת
 שַׁבַּת אַחֶרֶת.

הַפּוּד הַזֶּה, בְּשַׁעָה שֶׁהַפְסִיקוּ פִּרְשִׁיּוֹת, כָּל אַחַת
 וְאַחַת מִתְּעַטְרַת וְעוֹמְדַת לְפָנֵי הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא. כִּיּוֹן שֶׁהַשְּׁלִימוֹ לְהַפְסִיק לְכָל הַשָּׁנָה
 אֶת הַפִּרְשִׁיּוֹת הַלְלוּ, הַתְּעַטְרוּ לְפָנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וְאוֹמְרוֹת: אֲנִי מִשַּׁבַּת פְּלוֹנִי (מִצְבוּר פְּלוֹנִי), וְאֲנִי
 מִשַּׁבַּת פְּלוֹנִי (מִצְבוּר פְּלוֹנִי).

בְּאוֹתָהּ שָׁעָה קוּרָא לְיוֹפִיא"ל מִמְנַה הַגְּדוֹל,
 וְלַחֲמִשִּׁים וְשָׁלֹשׁ מְרַכְבוֹת קְדוּשׁוֹת
 שֶׁתַּחַת יָדוֹ שֶׁהַתְּמַנּוּ לְשִׁמוּשָׁהּ שֶׁל תוֹרָה, וְכָל
 מְרַכְבָּה וּמְרַכְבָּה מִנָּה אוֹתָהּ אֶת הַמְרַכְבָּה הַזֹּו עַל
 פִּרְשָׁה פְּלוֹנִית שֶׁבַשַּׁבַּת פְּלוֹנִית, וּמְרַכְבָּה פְּלוֹנִית
 עַל פִּרְשָׁה פְּלוֹנִית שֶׁל שַׁבַּת פְּלוֹנִית. וְכָל אַחַת
 וְאַחַת מְשַׁמֶּשֶׁת אֶת הַתוֹרָה שֶׁל אוֹתָהּ שַׁבַּת שְׁלָהּ,
 וְאָסוּר לָנוּ לְעַרְב אֵלֶּה בְּאֵלֶּה, וְלֹא לְהַכְנִיִס
 מְרַכְבָּה לְמְרַכְבַּת חֲבֵרְתָּהּ אֶפְלוּ כִּמְלֵא גִימָה,
 וְאֶפְלוּ בְּתַבָּה אַחַת אוֹ אֶפְלוּ בְּאוֹת אַחַת. אֲלֵא כָּל
 אַחַת וְאַחַת כְּפִי שֶׁפָּסַק לָהֶן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,

וּכְמוֹ שְׁמִנָּה אוֹתָן בְּאוֹתָן פְּרָשִׁיּוֹת, כָּל אַחַת וְאַחַת
עַל מִשְׁמֵרְתָּהּ.

וְלָבֵן כְּשִׁמְתַעֲטַרְתָּ פְּרָשָׁה זוֹ, עוֹלוֹת אוֹתָן הַמְּלִים
שֶׁל אוֹתָהּ הַפְּרָשָׁה שֶׁנִּשְׁלְמָה בְּצַבּוּר,
וְאוֹתָהּ מְרַכְבֶּה לּוֹקַחַת אוֹתָם, זוֹ שְׁמִמְנָה עַל
אוֹתָהּ פְּרָשָׁה, וּמַעֲלָה אוֹתָם לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא, וְאוֹתָם מְלִים מִמֶּשׁ עוֹמְדוֹת לְפָנָיו
וְאוֹמְרוֹת: אֲנִי פְּרָשָׁה פְּלוֹנִית שֶׁהִשְׁלִימוּנִי צַבּוּר
פְּלוֹנִי כֶּךָ וְכֶךָ.

אם הִשְׁתַּלְמָה כְּרָאוּי לָהּ, מַעֲלִים אֶת אוֹתָן מְלִים,
וּמַתְעַטְרוֹת עַל הַכֶּסֶּא הַקְּדוֹשׁ, וְאוֹתָהּ
מְרַכְבֶּה מִשְׁמֵשֶׁת לְפָנָיו, כָּל מְרַכְבֶּה וּמְרַכְבֶּה,
הַפְּרָשָׁה שֶׁל כָּל שַׁבָּת וְשַׁבָּת, וְכֻלָּן מַתְעַטְרוֹת
בְּתוֹךְ הַכֶּסֶּא הַקְּדוֹשׁ, וּבָהֶן הִיא עוֹלָה לְהִתְיַחַד
לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וְהַכֹּל נַעֲשֶׂה כָּלֵל אֶחָד. מִשׁוּם
כֶּךָ, אֲשֶׁרִי חָלְקוּ מִי שְׁמֵשְׁלִים פְּרָשֶׁת כָּל שַׁבָּת
וְשַׁבָּת כְּרָאוּי כְּמוֹ שֶׁפִּסְקוּ אוֹתָהּ לְמַעְלָה.

פַּעֲמִים קוֹרְאִים בְּסֵפֶר תּוֹרָה בְּשַׁבָּת; בְּמִנְחָה,
בְּשַׁעֲה שֶׁהַדִּין תְּלוּי לְעֵת עָרֵב, צְרִיכִים
לְהַכְלִיל שְׁמַאל בְּיָמִין, שֶׁהָרִי תּוֹרָה נִתְּנָה מִשְׁנֵי
צְדָדִים, שְׁכַתּוֹב (דְּבָרִים לֵג) מִיָּמִינוֹ אֵשׁ דָּת לְמוֹ,

מִיָּמִין וּשְׂמָאל. מְשׁוּם כֶּךָ לְסַפֵּר הַתּוֹרָה בְּמִנְחָה
 דִּי בַעֲשָׂרָה פְּסוּקִים אוּ יוֹתֵר, אָבֵל לֹא שְׁלֵמוֹת
 הַפְּרָשָׁה, שְׁהָרֵי שְׁלֵמוֹת הַפְּרָשָׁה אֵינָה אֶלָּא בְיָמִין,
 וְהֵיָּמִין תְּלוּי עַד שְׁעַת הַמִּנְחָה, וְהָרֵי פְּרִשׁוּהָ.

בַּיָּמִין בְּשַׁבָּת וּבַחֲמִישֵׁי בְּשַׁבָּת, מְשׁוּם שְׂיֻרְדוֹת
 הַדְּרָגוֹת לְמַטָּה, שְׁהֵם כָּלֵל הַתּוֹרָה. וְאִם
 תֹּאמֵר, הָרֵי נְבִיאִים הַתְּפָרְשׁוּ לְמַטָּה – אֶלָּא כֶּךָ זֶה
 וְדָאִי. אָבֵל אֵלֶּה שְׁלֵמוֹתָהּ, כֹּלָם כָּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה,
 וְכָל אֶחָד וְאֶחָד כּוֹלֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

וְסוּד הַדְּבָר – הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת הִלְלוּ הֵן
 נִקְרְאוֹת פְּרָשָׁה אַחַת, וְאַחַר כֶּךָ יוֹצְאוֹת
 מֵהֵן תִּשְׁעַ דְּרָגוֹת שְׁנֵאֲחִזוֹת כְּאֶחָד, וּמְשׁוּם כֶּךָ
 תִּשְׁעָה אֲנָשִׁים; שְׁלֵשָׁה בְּמִנְחָה בְּשַׁבָּת, וּשְׁלֵשָׁה
 בְּיוֹם שְׁנֵי, וּשְׁלֵשָׁה בְּיוֹם חֲמִישֵׁי. הָרֵי תִשְׁעָה.

וּבִסְפָר שֶׁל רַב יִיבֵא סְבָא, בְּמִנְחָה בְּשַׁבָּת הָרֵי
 הַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל שְׂמָאל, וְהִנְקְדָה
 הַתְּחַתּוֹנָה בְּאוֹתוֹ צַד הַשְּׂמָאל מְקַבֶּלֶת סוּד
 הַתּוֹרָה. אִזּוּ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה נוֹסַעַת מְצַד שְׂמָאל,
 וּמְשַׁלָּה אָנוּ קוֹרְאִים.

שְׁהָרֵי הִיא עוֹמֶדֶת בְּסוּד שֶׁל תִּשְׁעַ (סְפִירוֹת),
 וְקוֹרְאִים תִּשְׁעָה, וְהֵם שְׁשָׁה שֶׁל חַל

וּשְׁלֹשָׁה בְּשָׁעָה שֶׁהַשָּׂמַאל מִתְעוֹרֵר בְּשַׁבָּת,
 וְלִהְכֻלִּיל הַכֹּל כְּאַחַד. וְהִיא מִתְעַטֶּרֶת בָּהֶם
 בְּשִׁלְשָׁה צְדָדִים, כְּמוֹ שִׁלְשֵׁת הַצְּדָדִים הָעֲלִיוֹנִים
 שֶׁהֵם כָּלֵל שֶׁל פְּרֻשֵׁת הַשַּׁבָּת. אֲשֶׁרִי חָלְקוּ שֶׁל מִי
 שְׂזוּכָה לְכַבּוֹד הַשַּׁבָּת. אֲשֶׁרִי בְּשָׁנֵי הָעוֹלָמוֹת,
 בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

כְּתוּב (שמות טז) אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי. מַה זֶה מִמְּקוֹמוֹ? שְׁנֵינוּ,
 מִמְּקוֹמוֹ – מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שָׂרְאוֹי לְלַכֵּת. וְסוּד הַדְּבָר
 – שְׁפָתוֹב (יחזקאל ג) בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ. וְזֶה
 הַמְּקוֹם. וְזֶהוּ סוּד הַכְּתוּב (שמות ג) כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר
 אָתָּה עוֹמֵד עָלָיו. מְקוֹם יְדוּעַ הוּא לְמַעַלָּה,
 וְקוֹרְאִים לוֹ מְקוֹם, שְׁנוּדָע בּוֹ הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן
 שְׁלִמְעָלָה. וּמִשׁוֹם כֶּךָ אֲזַהֲרָה לְאָדָם, שֶׁהָרִי
 מִתְעַטֵּר בַּעֲטָרָה קְדוּשָׁה שֶׁל מַעַלָּה, שֶׁלֹּא יֵצֵא
 מִמֶּנּוּ. שָׂאֵם (יֵצֵא מִפִּי דְבַר שֶׁל חַל) יֵצֵא מִמֶּנּוּ, הוּא
 מִחִלָּל שַׁבָּת. בְּיָדוֹ – בְּמַעֲשָׂה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ.
 בְּרַגְלוֹ – לְלַכֵּת מִחוּץ לְאֵלֶּפֶים אִמָּה. כָּל אֵלֶּה הֵם
 חִלּוּל שַׁבָּת.

אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ, זֶהוּ מְקוֹם כְּבוֹד הַקְּדוּשָׁה
 הַזֶּה, שֶׁהָרִי מִמֶּנּוּ לְחוּץ הוּא מְקוֹם שֶׁל
 אֵלֶּהִים אֲחֵרִים. בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ. כְּבוֹד ה'

שְׁלֹמֶעָה. מִמְקוֹמוֹ – זֶה כְּבוֹד שְׁלֹמֶטָה, וְזֶהוּ
סוּד שֶׁל עֵטֶרֶת שֶׁבֶת. וּמִשׁוּם כֶּךָ, אֵל יֵצֵא אִישׁ
מִמְקוֹמוֹ. בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

כְּתוּב, (שמות לג) הִנֵּה מְקוֹם אֲתִי. מְקוֹם אֲתִי,
וְדָאֵי זֶהוּ מְקוֹם טְמִיר וְגִנּוּז שְׁלֹא נוֹדַע
כָּלֵל. מִמִּשְׁמַע שֶׁכְּתוּב אֲתִי – מְקוֹם שְׁלֹא
הִתְגַּלָּה וְעוֹמֵד טְמִיר, וְזֶהוּ מְקוֹם עֲלִיּוֹן לְמַעְלָה
לְמַעְלָה, הֵיכַל עֲלִיּוֹן טְמִיר וְגִנּוּז. אֲבָל זֶהוּ מְקוֹם
לְמַטָּה, כְּפִי שְׁאֲמַרְנוּ. וְזֶהוּ מְקוֹם שֶׁנִּפְרָד לְמַעְלָה
וְנִפְרָד לְמַטָּה, וּמִשׁוּם כֶּךָ אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְקוֹמוֹ
בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי.

וּמִדִּתָּם מִחוּץ לְעִיר אֶת פְּאֵת קִדְמָה אֲלֵפִים
בְּאַמָּה וְגו' (במדבר לה), הֲרִי פִרְשׁוּהָ
בְּאוֹתָם סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים. אֲבָל אֲלֵפִים בְּאַמָּה –
שִׁירְשָׁה שְׁנַי צְדָדִים לְכָל צֵד, וְהִיא מִתְעַטֶּרֶת
תָּמִיד בְּשְׁנַי צְדָדִים, בֵּין לְמַעְלָה בֵּין לְמַטָּה.
וְסִימְנָךְ – שְׁכִינָה לֹא שׁוֹרָה מִחוּץ לְתַחֲנוּם
הָרְאוּי לָהּ.

כְּשִׁיּוּצֵאת שֶׁבֶת, צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל שְׁלֹמֶטָה
לְהִתְעַכֵּב, שֶׁהֲרִי הוּא יוֹם גְּדוֹל
עֲלִיּוֹן, (צָרִיךְ לְהִתְעַכֵּב עָלָיו) וּבְיוֹם הַזֶּה שׁוֹרָה עָלָיו אוֹרַח

גְּדוּל וְנִכְבֵּד, וּמְשׁוּם כֶּךָ צָרִיךְ לְהִתְעַכֵּב, לְהִרְאוֹת
שְׁלֹא דוֹחֲקִים בְּאוֹרַח הַקְּדוּשׁ. אֲזַ פּוֹתְחִים יִשְׂרָאֵל
וְאוֹמְרִים, (תהלים עח) וְהוּא רַחוּם יִכְפַּר עֲוֹן וְגוֹ'.
שְׁתַּקּוֹן יָפֵה הוּא בְּלִילָה הַזֶּה, כִּיּוֹן שֶׁהֵדִין חוּזַר
לְמָקוֹמוֹ – מֵה שְׁלֹא רָאוּי כְּשֶׁנִּכְנַסְתָּ שַׁבַּת,
כְּשֶׁהֵדִין מִסְתַּלֵּק וְלֹא נִמְצָא.

בְּשַׁעֲה שְׁפוֹתְחִים יִשְׂרָאֵל "וְיֵהי נַעַם" וְסֹדֵר
הַקְּדוּשָׁה, כָּל אוֹתָם רִשְׁעֵי הַגִּיהֵנִם
פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים: אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל, הָעַם
הַקְּדוּשׁ. אֲשֶׁרִיכֶם הַצְּדִיקִים הַשּׁוֹמְרִים אֶת מִצְוֹת
הַתּוֹרָה. אוֹי לְרִשְׁעִים שְׁלֹא זָכוּ לְשֹׁמֵר תּוֹרָה. אֲזַ
דוּמ"ה מְקַדִּים, וּמִתְעוֹרֵר כְּרוֹז וְאוֹמֵר: (שם ט)
יִשׁוּבוּ רִשְׁעִים לְשֹׁאוֹלָה כָּל גּוֹיִם שְׂכַחֵי אֱלֹהִים.
וְכָל קְבוּצוֹת הַרוּחוֹת הִלְלוּ טוֹרְדוֹת אוֹתָם
בְּגִיהֵנִם, וְאִין מִי שֶׁמָּרַחַם עֲלֵיהֶם. אֲשֶׁרִיחֶם כָּל
שׁוֹמְרֵי הַשַּׁבַּת בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמְעַנְּגִים אֶת אוֹתוֹ
הַעֲנֵג שְׁשׁוּרָה מִלְּמַעְלָה, כְּפִי שְׁאִמְרָנוּ.

זֶה מִי שְׁשׁוּרָה בְּתַעֲנִית בְּשַׁבַּת, שְׁנַיִם מִתְעוֹרְרִים
עָלָיו לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוּשׁ. אַחַד, אוֹתָה רוּחַ
עֲלִיוֹנָה קְדוּשָׁה שֶׁהַצְּטָרֵךְ לְהִתְעַנֵּג וְלֹא הִתְעַנֵּג.
וְאַחַד, אוֹתוֹ מְמַנֶּה שְׁעוֹמֵד עַל מִי שְׁשָׁרוּי

בְּתַעֲנִית, וְשִׁמוּ סַגְרֵי־הָ. וְעוֹלִים לְפָנַי הַמֶּלֶךְ
הַקָּדוֹשׁ וּמִתְעוֹרְרִים עָלָיו.

וְאוֹתָהּ רִיחַ מִסְתַּלְקֶת חֲסָרָה מֵאוֹתָהּ הַנְּאִיָּה
שְׁלֵמָה. וְכִשְׁהָרִיחַ הַזֶּה לֹא נִשְׁלָמָה
לְמָטָה, רִיחַ אַחֲרַת שְׁלֵמָה לֹא נִשְׁלָמָה. כִּי
שֶׁלֹא נִשְׁלָמוּ לְמָטָה וּלְמַעְלָה, אֲזַי רָאוּ אוֹתוֹ אָדָם
לְהִתְקַלֵּל וְלִהְעַנֵּשׁ. אֲלֵא כִּי נִשְׁשַׁלְּם בְּזִמְן אַחֵר,
וְאוֹתוֹ מְמַנֶּה שֶׁהִתְמַנֶּה עַל עֲנוּי וְתַעֲנִית נִשְׁלָם
בְּתוֹךְ אוֹתָם מְמַנִּים אַחֲרֵים בְּעֵנֵג שְׁלֵמָה,
קוֹרְעִים לוֹ כָּל גָּזֵר דִּינֵוֹ שֶׁנִּגְזַר מֵאוֹתָם שְׁבַעִים
שָׁנִים עָלְיוֹנִים.

לְמַלְךְ שֶׁשָּׂמַח בְּהַלּוּלָא שְׁלוֹ, וְכָל בְּנֵי הָאָדָם
שִׂמְחִים עִמּוֹ. רָאָה אִישׁ אֶחָד נִתּוֹן
בְּקוֹלָר, צָוָה עָלָיו וְהִתִּירוּהוּ, כְּדֵי שְׁכַלְם
יִמְצְאוּ בְּשִׂמְחָה.

וְאַחֵר כִּךְ חוֹזְרִים הַמְּמַנִּים הִלְלוּ שְׁמַעֲנִישִׁים בְּנֵי
אָדָם, וְנִפְרָעִים מִן הָאָדָם עַל שֶׁנִּמְצָא
בְּגִלְלוֹ חֲסָרוֹן לְמַעְלָה וּמָטָה. מַה תִּקְנֶתוּ? לִישָׁב
תַּעֲנִית עַל תַּעֲנִית. מַה הַטַּעַם? זֶה בִּטְלַת עֵנֵג שְׁבַת
– יִבְטַל עֵנֵג שֶׁל חַל.

וְאִם הוּא מְבַטֵּל עֵנֵג שְׁבַת וּמִתְעַנֵּג בְּחַל, דּוּמָה
כְּמוֹ שֶׁמְחַשֵּׁב עַל דְּבַר אַחֵר יוֹתֵר מִמָּה

שְׁמַחְשִׁיב אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. הַרוּחַ הָעֲלִיּוֹנָה, קָדֵשׁ הַקְּדוּשִׁים שְׁשׂוּרָה עָלָיו לֹא עִנֵּג, וּבִטְלָה מִמֶּנּוּ. רוּחַ אַחֲרַת שָׁל חַל שְׁשׂוּרָה אַחַר כֶּף עַל הָעוֹלָם מִחֲשִׁיב וּמְעִיג אוֹתוֹ, אֲזַ חוֹזְרִים וְנִפְרָעִים מִמֶּנּוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

מִשׁוּם כֶּף צָרִיךְ תַּעֲנִית אַחֲרַת בְּיוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל חַל, בְּזִמְן שְׁשׂוּרָה עַל הָעוֹלָם אוֹתָהּ רוּחַ שֶׁל חַל, וּבְזֶה יֵשׁ לוֹ רְפוּאָה, כִּיּוֹן שֶׁלֹּא הִחֲשִׁיב אֶת רוּחַ הַחַל. וְסִימְנָךְ – (וִיקָרָא ה) וְהִשִּׁיב אֶת הַגְּזָלָה אֲשֶׁר גָּזַל וְגו'. גְּזָלָן אֵינוֹ מִחֲשִׁיב אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵינוֹ מִחֲשִׁיב בְּנֵי אָדָם, לְכֵן אֵין לֹא עֲנֵשׁ כְּגִנְב. גִּנְב שְׁמַחְשִׁיב בְּנֵי אָדָם יוֹתֵר מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, יֵאשׁ לוֹ עֲנֵשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַשְׁלִים לְמַטָּה אֶת אוֹתוֹ עִנֵּג עֲלִיּוֹן כְּרֵאוּי.

הַיּוֹם הַזֶּה מִתְעַטֵּר בְּשִׁבְעִים עֲטָרוֹת, וְהֵשֵׁם הָעֲלִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ נִשְׁתַּלֵּם בְּכָל הַצְּדָדִים, וְכָל הַדְּרָגוֹת מוֹאֲרוֹת, וְהַכָּל בְּשִׁמְחַת הַבְּרָכוֹת וּבִקְדוּשָׁה עַל קְדוּשָׁה וְתוֹסֶפֶת שֶׁל קְדוּשָׁה.

קְדוּשָׁה שֶׁל עֲרַב שֶׁבֶת זוֹהִי קְדוּשָׁה שֶׁל שִׁבְת בְּרֵאשִׁית. שְׁהֲרִי מִתְקַדֵּשׁ מִשְׁלֵשִׁים

וּשְׁנַיִם שְׁבִילִים, וְשָׁלַשׁ דְּרָגוֹת שֶׁל תְּפוּחִים
הַקְּדוּשִׁים. וְצָרִיכִים לְהִזְכִּיר עַל הַקְּדוּשָׁה הַזוֹ אֵת
כָּלֵל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וּמְנוּחָה בְּסוּד שֶׁל שְׁלֹשִׁים
וּשְׁנַיִם הַשְּׁבִילִים וְשָׁלַשׁ הַדְּרָגוֹת שֶׁנִּכְלָלוֹת בָּהֶם,
סוּד הָעֵדוּת שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, דִּהְיִינוּ (בראשית ב)
וַיִּכְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צָבָאָם וְגו'. וַיִּכְל
אֱלֹהִים, שֵׁשׁ בְּעֵדוּת הַזוֹ שְׁלֹשִׁים וְחֲמֵשׁ תְּבוּת,
שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם שְׁבִילִים עִם שָׁלַשׁ הַדְּרָגוֹת שֶׁל
הַתְּפוּחִים הַקְּדוּשִׁים.

שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת, שֶׁהֵן: שְׁבִיעִי. שְׁבִיעִי. שְׁבִיעִי. וַיֵּשׁ
בו סוד שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְסוּד שֶׁל
הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, וְסוּד כָּל הָאֱמוּנָה. שְׁלֹשׁ פְּעָמִים
אֱלֹהִים: אֶחָד הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. אֶחָד פֶּתַח יִצְחָק.
וְאֶחָד הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן הַקְּדוּשׁ, קֹדֶשׁ קְדוּשִׁים.
צָרִיךְ אָדָם לְהַעֲבִיר אֵת הָעֵדוּת הַזוֹ בְּשִׂמְחָה וּרְצוֹן
הַלֵּב, לְהַעֲבִיר לְפָנָיו בְּעֵלְיָה שֶׁל הָאֱמוּנָה. וְכָל מִי
שֶׁמַּעֲבִיר אֵת זֶה וַיֵּשִׁים לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ לָזֶה, מְכַפֵּר עַל
כָּל חַטָּאָיו.

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹקֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וּרְצָה בָּנוּ וְכו', קְדוּשַׁת זֶה הוּא
בְּמִשְׁקַל אֶחָד כְּנֶגֶד עֵדוּת הָאֱמוּנָה, וְהֵם שְׁלֹשִׁים
וְחֲמֵשׁ תְּבוּת אַחֲרוֹת, כְּמוֹ שֵׁשׁ בּוֹיִכְלוֹ. הַכֵּל

עולה לשבעים תבות להתעטר בהם שבת של
 ערב שבת. אשרי חלקו של אדם שיכון רצונו
 לדברים הללו לכבוד רבונו.

קדוש היום, הרי פרשוהו בורא פרי הגפן, ולא
 יותר. שהרי היום עומד לקדש אותו. מה
 שאין כן בלילה, שאנו צריכים לקדש אותו
 בדברים הללו, כמו שבארנו. ולא מתקדש
 הלילה הזה, אלא רק בעם הקדוש למטה,
 כששורה עליהם אותה רוח עליונה. ואנו צריכים
 לקדשו ברצון הלב, ולכון הדעת לזה.

והיום מקדש אותו, וישראל מקדשים בתפלות
 ובקשות ומתקדשים בקדשתו ביום הזה.
 אשרי ישראל העם הקדוש שירשו יום הזה נחלת
 ירשה לעולמים.

אחר שיוצאת שבת, צריך אדם להבדיל בין
 קדש לחל. למה? שהרי נתנה רשות
 לממנים שלמטה לשלט על העולם, ובכל מעשי
 העולם להראות יחוד במקום קדוש, בקדשה
 עליונה, ולהפריד למטה מיחוד העליון, ולברך
 על מאורי האש.

מישום שכל האשים האחרים נטמנו ונגנזו ביום
 השבת, פרט לאש אחת של קדשה

עֲלִיּוֹנָה שְׁנַגְלָתָהּ וְנִכְלָלָה בְּקִדְשֵׁי הַשַּׁבָּת.
 וְכִשְׁהָאֵשׁ הַזֹּאת מִתְגַּלֶּה, כָּל יֵתֵר הָאֲשׁוֹת נִטְמָנוֹת
 וְנִגְנָזוֹת לְפָנֶיהָ. וְהָאֵשׁ הַזֹּאת הִיא שֶׁל עֲקֵדַת יִצְחָק,
 שְׁלוֹהֶטֶת עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ. מִשּׁוֹם כֶּךָ צָרִיךְ לְבָרֵךְ
 עַל מְאוּרֵי הָאֵשׁ. וְהָאֵשׁ הַזֹּאת לֹא צָרִיכָה אֵשׁ שֶׁל
 חַל, אֶלָּא אֵשׁ שֶׁל שַׁבָּת, וְהָאֵשׁ הַזֹּאת הִיא אֵשׁ
 שְׂיֻצָאֵת מֵאוֹתָהּ הָאֵשׁ שְׁלֹמֶעֱלָה.

זוֹהֵי אֵשׁ שְׁסוּבֶלֶת אֵשׁ. וְכִיּוֹן שְׁהָאֵשׁ הַזֹּאת
 שְׂיֻצָאֵת מֵהָאֵשׁ שְׁלֹמֶעֱלָה מִתְבָּרַכֶּת
 בְּבִרְכַת הָאוֹר, אֲזִי כָּל שְׁאֵר הָאֲשׁוֹת הָאֲחֵרוֹת
 יוֹצְאוֹת וְנִטְמָנוֹת בְּמִקְוָמָן, וְנִתְּנָת לָהֶן רְשׁוֹת
 לְהָאִיר.

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁמִבְרָכִים עַל הָאֵשׁ, מִזְדְּמָנוֹת
 אַרְבַּע מְרַכְבוֹת, אַרְבַּע מַחְנוֹת לְמִטָּה,
 לְהָאִיר מֵאוֹתָהּ אֵשׁ מְבֻרְכֶת, וְהֵם נִקְרָאִים
 מְאוּרֵי הָאֵשׁ. מִשּׁוֹם כֶּךָ צָרִיךְ לְכַפֵּף אַרְבַּע
 אֲצָבָעוֹת שֶׁל יַד יְמִין, וּלְהָאִיר לָהֶם מִתּוֹךְ אוֹתוֹ
 אוֹר הַיָּר שְׁמִתְבָּרֵךְ.

וְאוֹתָן אֲצָבָעוֹת רְמֵז לְאוֹתָם מְאוּרֵי הָאֵשׁ
 שְׁמֵאִירִים וְשׁוֹלְטִים מֵאוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁל
 הַיָּר שְׁמִתְבָּרֵךְ. וּמִשּׁוֹם שֶׁהֵן דְּרָגוֹת שְׁלֹמֶעֱלָה,

כְּשֶׁמֵרָאָה אָדָם הָאֲצַבְעוֹת לְפָנָי אוֹתוֹ אוֹר הַיָּר, צָרִיךְ לְכַפֵּס לְפָנָיו, מִשּׁוּם שְׂאוֹתוֹ אוֹר שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם, וְהֵם מְאִירִים מִמֶּנּוּ.

בְּשָׂאָר הַבְּרָכוֹת צָרִיךְ לְזַקֵּף אֶת הָאֲצַבְעוֹת כְּדֵי לְהִרְאוֹת קִדְשָׁה עֲלִיוֹנָה שֶׁל הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת שְׁשׁוֹלְטוֹת עַל הַכֹּל, שֶׁהַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ הַתְּעִיָּב בְּהֵן וְהַתְּקַדֵּשׁ בְּהֵן, וְכֹל הַדְּרָגוֹת מִתְּבָרְכוֹת כְּאַחַד, וּמְאִירִים מִתּוֹךְ הַמְּנוּרָה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁל הַכֹּל, וּמִשּׁוּם כֵּךְ צָרִיכִים לְזַקֵּם לְמַעַלָּה. וְכֵאֵן צָרִיךְ לְכוּפֵף אֶת הָאֲצַבְעוֹת לְפָנָי הַיָּר כְּדֵי לְהִרְאוֹת אֶת הַדְּרָגוֹת שְׁלֵמָטָה שְׂמְאִירִים מִתּוֹךְ הַמָּאוֹר הָעֲלִיּוֹן, וּמִכֵּאֵן שׁוֹלְטִים וּמְאִירִים מִמֶּנָּה, וְהֵם מְאוּרֵי הָאֵשׁ.

בְּכָל יוֹם אָנוּ מְבָרְכִים מְאוּרֵי אוֹר, שֶׁהֵם אוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים שְׁעוֹמְדִים בְּאוֹתוֹ אוֹר רְאוּשׁוֹן, וְכֹל הַדְּרָגוֹת מִתְּבָרְכוֹת וּמְאִירוֹת כֻּלָּן כְּאַחַת מִתּוֹךְ הַמָּאוֹר הָעֲלִיּוֹן, וְאַלְהָה נִקְרָאִים מְאוּרֵי הָאֵשׁ. וּמִשּׁוּם הַסּוּד הַזֶּה מְבָרְכִים בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ.

וְאֵם תֹּאמֵר, לָמָּה בּוֹרָא, וְלֹא אוֹמְרִים מְאִיר מְאוּרֵי הָאֵשׁ, הוּאֵיל וּמְאִירִים מֵאוֹתָהּ הָאֵשׁ, מֵאוֹתָהּ מְנוּרָה מְבָרְכֶת? אֵלָּא, כִּיּוֹן

שְׁנַכְנַסְתָּ שַׁבָּת, כָּל אוֹתָן הַדְּרָגוֹת שְׁלֵמֶטָה וְכָל אוֹתָם שְׁמַאֲרִים וְשׁוֹלְטִים, כָּלֵם נַכְנָסִים וְנַכְלָלִים בְּנֵר הַזֶּה, וְנִטְמָנִים וְנִגְנָזִים וְנִשְׁמָרִים בּוֹ וְלֹא נִרְאִים בּוֹ, אֲלָא רַק אוֹתָהּ נִקְדָּה לְבִדְהָ, וְכָלֵם נִטְמָנוּ בְּתוֹכָהּ בְּכָל יוֹם הַשַּׁבָּת.

כִּיּוֹן שְׁיּוֹצֵאת הַשַּׁבָּת, הוּא מוֹצִיא אוֹתָם כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּאֵלוֹ נִבְרָאוּ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, וְכָלֵם יֵצְאוּ וְנִבְרָאוּ כְּמַקְדָּם וְהִתְמַנּוּ עַל מְקוֹמָם לְשֵׁלֵט, וְאֵז הַנֵּר הַזֶּה מִתְבָּרֵךְ, וְנִכְנָעִים לְפָנָיו לְהָאִיר. כִּיּוֹן שְׁמַאֲרִים, אֵז הֵם מִתְמַנִּים כָּל אֶחָד וְאֶחָד עַל מְקוֹמוֹ.

כְּמוֹ זֶה אוֹתָן דְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת שְׁנִקְרְאוֹת מְאוּרֵי אוֹר, שׁוֹלְטוֹת בַּיּוֹם וּמְאִירוֹת מִתּוֹךְ הַמְּאוֹר הָעֲלִיּוֹן. בְּשַׁעָה שְׁיּוֹרֵד הַלֵּילָה, אוֹתוֹ מְאוֹר עֲלִיּוֹן כּוֹנֵס אוֹתָם וּמְכַנֵּס אוֹתָם לְתוֹכוֹ עַד שְׁמַאֲרֵי הַיּוֹם. כִּיּוֹן שְׁיִשְׁרָאֵל מְבָרְכִים עַל הָאוֹר בַּיּוֹם, אֵז מוֹצִיא אוֹתָם בְּשֵׁלֵמוֹת הָאוֹר, וְלִכֵּן מְבָרְכִים יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת וְלֹא אוֹמְרִים בּוֹרָא (אֵלֵא יוֹצֵר). וְכֵאֵן בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ, מִשּׁוּם אוֹתָן הַדְּרָגוֹת שְׁלֵמֶטָה.

וְהַכֹּל הוּא סוּד הָאֶצְבָּעוֹת, בְּהֵן רְמוּזוֹת הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת וְהַדְּרָגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת. הַדְּרָגוֹת

תיקון הבללי

קודם אמירת תהלים ביום חול אומרים זה:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהוּנְהִי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהִי
אָבוֹתֵינוּ, הַבּוֹחֵר בְּדוֹד עֶבְדוֹ וּבִזְרָעוֹ אַחֲרָיו
וְהַבּוֹחֵר בְּשִׁירוֹת וּתְשׁוּבָחוֹת שֶׁתִּפְּנֶן בְּרַחֲמִים אֶל קְרִיאַת
מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁאֶקְרָא בְּאֵלּוֹ אֲמָרֵם דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו
הַשְּׁלוֹם בְּעֶצְמוֹ, זְכוּתוֹ יְגַן עָלֵינוּ, וַיַּעֲמֵד לָנוּ זְכוּת פְּסוּקֵי
תְהִלִּים וּזְכוּת תְּבוּתֵיהֶם וְאוֹתֵייתֵיהֶם וּנְקֻדוֹתֵיהֶם
וּמַעֲמֵיהֶם וְהַשְּׁמוֹת הַיּוֹצְאִים מֵהֶם מְרֵאשֵׁי תְבוּת
וּמִסּוֹפֵי תְבוּת, לְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
וּלְזַמֵּר עֲרִיצִים וּלְהַכְרִית כָּל הַחוֹחִים וְהַקּוֹצִים הַסּוֹכְבִים
אֶת הַשּׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיוֹנָה וּלְחַבֵּר אִשֶׁת גְּעוּרִים עִם דּוֹדָהּ
בְּאַהֲבָה וְאַחֻוּהַ וְרַעוּת וּמִשֵּׁם יִמְשֵׁךְ לָנוּ שְׁפַע לְנַפְשׁ
רוּחַ וּנְשָׁמָה לְמַהְרָנוּ מֵעוֹנוֹתֵינוּ וּלְסִלּוֹחַ חַטָּאתֵינוּ
וּלְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ כְּמוֹ שֶׁסְּלַחַת לְדָוִד שֶׁאָמַר מִזְמוֹרִים אֵלּוֹ
לְפָנֶיךָ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גַּם יְהוָה יֵאֱהוּנְהִי הַעֲבִיר חַטָּאתֶךָ
לֹא תָמוּת. וְאֵל תִּקְחֵנוּ מִהָעוֹלָם הַזֶּה קִדְּם זְמַנְנוּ עַד
מְלֵאת שְׁנוֹתֵינוּ בְּאִפְּן שְׂנוּכָל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שִׁחַתְנוּ.
וּזְכוּת דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם יְגַן עָלֵינוּ וּבְעֵדְנוּ
שֶׁתֵּאֲרִיךְ אַפְּךָ עַד שׁוּבְנוּ אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ

וּמֵאוֹצֵר מִתַּנַּת חַנּוּם חֲנִנּוּ כְּדַכְתִּיב וְחֲנוּתִי אֶת אֲשֶׁר אָחַן
 וְרַחֲמֵי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם. וּכְשֵׁם שְׁאֲנוּ אוֹמְרִים לְפָנֶיךָ
 שִׁירָה בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי נִזְכָּה לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהוּדְנָהּ
 אֱלֹהֵינוּ שִׁיר וּשְׂבַחָה לְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל יְדֵי אַמִּירַת
 תְּהִלִּים תִּתְעוֹרֵר חֲבַצְלַת הַשְּׁרוּן וְלִשִׁיר בְּקוֹל נְעִים
 בְּגִילַת וְרִנָּן כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתֵּן לָהּ הוֹד וְהָדָר בְּבֵית
 אֱלֹהֵינוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן סְלָה:

הַרְיֵנִי מִזְמַן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי
 לֵשֶׁם יַחֲוֹד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתָּהּ בְּדַחִילוֹ
 וְרַחֲמֵנוּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלֵם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טוב לומר זאת קודם אמירת העשרה מזמורים:

הַרְיֵנִי מְקַשֵּׁר עֲצָמֵי בְּאִמִּירַת הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרִים אֵלַי
 לְכָל הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים שֶׁבְּדוֹרֵנוּ וּלְכָל
 הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים שׁוֹכְנֵי עֶפְרַת קְדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
 הַמָּה, וּבְפֶרֶט לְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ צְדִיק יְסוֹד עוֹלָם נַחַל נוֹבֵעַ
 מְקוֹר חֲכָמָה רַבֵּנוּ נַחֲמָן בֶּן פִּינְחָא שְׂגֻלָּה תַקּוּן זֶה זְכוּתָם
 יִגַּן עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן.

לְבוֹ גְּרִנָּה לִיהוָה יֵאֱהוּדְנָהּ נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ:
 נִקְדָּמָה פָּנֵינוּ בְּתוֹדָה בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל
 גָּדוֹל יְהוָה יֵאֱהוּדְנָהּ וּמְלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

מִזַּז « מִכְּתָם לְדוֹד, שְׁמֵרְנֵי אֵל כִּי־חֲסִיתִי בְךָ: » אִמְרַת
 לִיהוָה יֵאֱהוּדְנָהּ, אֲדַנִּי אֶתָּה, טוֹבֵתִי בַל־עֲלִיד:

ג לקדושים אשר-בארץ הַמָּה, ואדירי, כַּל-חֲפְצֵי-בָם:
 ד ירבו עצבותם, אחר מהרו, בל-אסוף נספיהם מִדָּם,
 ובל-אשא את-שמותם על-שפתי: ה יהוה־יאהדונהי
 מִנְתַּחֲלָקִי וְכוּסִי, אֶתְּהָ תוֹמִיךְ גּוֹרְלִי: ו חבלים נִפְלוּ-לִי
 בנעמים, אֶף-נִחַלְתָּ שִׁפְרָה עָלַי: ז אֶבְרַךְ אֶת-יְהוָה־
 יאהדונהי אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי, אֶף-לֵילוֹת יִסְרוּנִי כְלִיּוֹתַי: ח שוֹיְתִי
 יְהוָה־יאהדונהי לְנַגְדֵי תָמִיד, כִּי מִיְמִינִי בַל-אֲמוּט: ט לָכֵן
 שָׂמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אֶף-בְּשָׂרִי יִשְׁכַּן לְבַטַּח: י כִּי
 לֹא-תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל, לֹא-תִתֵּן חֲסִידֶךָ חֲסִידֶיךָ כִּי לְרֵאוֹת
 שָׁחַת: יא תוֹדִיעֵנִי אֵרַח חַיִּים, שִׁבַּע שְׁמֹחוֹת אֶת-פְּנִיךָ,
 נַעֲמוֹת בִּמְיֻנְךָ נֹצַח:

לב « לְדוֹד מִשְׁכִּיל, אֲשֶׁרִי נְשׂוּי־פֶשַׁע, כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁר־אָדָם לֹא יַחֲשֵׁב יְהוָה־יאהדונהי לוֹ עוֹן,
 ואין ברוחו רמיה: ג כִּי-הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמִי, בְּשֵׂאֲנֵתִי
 כַּל-הַיּוֹם: ד כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יְדָךְ, נִהַפְּךָ
 לְשֹׂדֵי, בְּחִרְבְּנֵי קִיץ סְלָה: ה חֲטָאֵתִי אֹדִיעֶךָ, וְעוֹנִי
 לֹא-כִסִּיתִי, אִמְרַתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה־יאהדונהי,
 וְאַתָּה נִשְׂאֵת עוֹן חֲטָאֵתִי סְלָה: ו עַל-זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כַּל-חֲסִיד אֲלֶיךָ לְעֵת מִצָּא, רַק לְשִׁטְף מִים רַבִּים אֵלָיו
 לֹא יִגִּיעוּ: ז אֶתְּהָ סִתֵּר לִי, מִצָּר תִּצְרַנִּי, רְנִי פֶלֶט
 תִּסּוּבְּנִי סְלָה: ח אֲשַׁכִּילְךָ, וְאוֹרְךָ בְּדַרְדְּ-זוֹ תִלְךָ,

אִיעֲצָה עָלַיךָ עֵינַי: ט אֶל-תְּהִי כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין הַבּוּן,
 בְּמַתְגַּוְרְסוֹן עֲדִיו לְבָלוֹם, בַּל קָרַב אֵלַיךָ: י רַבִּים
 מִכְּאוֹבִים לְרָשָׁע, וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה יֵאֱהוּדְנֵהוּ חֶסֶד
 יְסוּבְכֶנּוּ: יא שְׂמַחוּ בַיהוָה יֵאֱהוּדְנֵהוּ, וְגִילוּ צְדִיקִים,
 וְהִרְנִינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל לֵב:

מא « לְמַנְצַח מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל-דָּל,
 בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהוּ: ג יְהוָה
 יֵאֱהוּדְנֵהוּ יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ, וְאֲשֶׁר יֵאֱשֶׁר כִּי בְּאֶרֶץ, וְאֶל-
 תְּתַנְּהוּ בְּנַפְשׁ אֵיבָיו: ד יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהוּ יִסְעֲדֵנּוּ עַל-עֵרֶשׁ
 דָּוִי, כָּל-מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֶתָּה בְּחֵלְיוֹ: ה אֲנִי-אִמַּרְתִּי יְהוָה
 יֵאֱהוּדְנֵהוּ חַנּוּנִי, רַפְּאֵה נַפְשִׁי כִּי-חָטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֵאֱמְרוּ
 רַע לִי, מִתִּי יָמוּת וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם-בָּא לְרֵאוֹת, שְׂוֹא
 יִדְבַר, לָבוֹ יִקְבֹּץ-אָוֶן לוֹ, יֵצֵא לַחוּץ יִדְבַר: ח יַחַד עָלַי
 יִתְלַחֲשׁוּ כָּל-שֹׁנְאָי, עָלַי יַחֲשְׁבוּ רָעָה לִי: ט דְּבַר-כְּלִיעַל
 יֵצוּק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יֹסִיף לָקוּם: י גַּם-אִישׁ שְׁלוּמִי
 אֲשֶׁר-בְּטַחְתִּי בּוֹ, אוֹכֵל לַחֲמִי, הַגְּדִיל עָלַי עֶקֶב:
 יא וְאַתָּה יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהוּ חַנּוּנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאַשְׁלֹמָה לָהֶם:
 יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חָפַצְתָּ בִּי, כִּי לֹא-יִרְעַע אוֹיְבֵי עָלַי:
 יג וְאִנִּי בְּתַמִּי תִּמְכַּתָּ בִּי, וְתִצְיַבְנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם: יד בְּרוּךְ
 יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם,
 אָמֵן וְאָמֵן:

מב « לְמִנְצַח מִשְׁפִּיל, לְבְנֵי־קֶרַח: ב פְּאִיל תְּעָרַג
 עַל־אֲפִיקֵי־מַיִם, בֵּן נַפְשֵׁי תְעָרַג אֱלֹהִים:
 ג צְמָאָה נַפְשֵׁי לְאֱלֹהִים לְאֵל חוּ, מְתֵי אָבּוּא וְאַרְאָה
 פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הִיתְה־לִּי דְמַעְתִּי לְחֵם יוֹמָם וְלִילָה,
 בְּאִמֵר אֵלִי כָּל־הַיּוֹם, אֵיִה אֱלֹהֵיךָ: ה אֵלָה אֲזַכְּרָה
 וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי נַפְשִׁי, כִּי אֶעְכֹּר בְּסַף, אֲדַדִּם עַד־בֵּית
 אֱלֹהִים בְּקוֹל־רְנָה וְתוֹדָה, הַמּוֹן חוּגֵג: ו מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי
 נַפְשִׁי וְתַהֲמֵי עָלַי, הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים, כִּי־עוֹד אֲוַדְנוּ
 יִשׁוּעוֹת פְּנִי: ז אֱלֹהִי, עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתַּוְּחַח, עַל־בֵּן
 אֲזַכְּרֶךָ מֵאַרְצֵן יִרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים, מֵהַר מְצַעֵר: ח תַּהוּם־
 אֶל־תַּהוּם קוֹרָא, לְקוֹל צְנוּרִיךָ, כָּל־מִשְׁבְּרִיךָ וְגִלְיָךְ עָלַי
 עָבְרוּ: ט יוֹמָם יִצְוָה יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהֵי חֶסֶדּוֹ, וּבְלִילָה
 שִׁירָה עִמִּי, תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: י אֲמַרְהָ לְאֵל סְלַעִי,
 לָמָּה שְׂכַחְתָּנִי, לָמָּה־קָדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֵץ אֲוִיב: יא בְּרַצַּח
 בְּעַצְמוֹתַי, חֶרְפוּנֵי צוֹרְרִי, בְּאִמְרָם אֵלִי כָּל־הַיּוֹם אֵיִה
 אֱלֹהֵיךָ: יב מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי נַפְשִׁי, וּמַה־תַּהֲמֵי עָלַי,
 הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים, כִּי־עוֹד אֲוַדְנוּ יִשׁוּעַת, פְּנֵי וְאֵלֵהִי:

נבז « לְמִנְצַח אֶל־תִּשְׁחַח, לְדוֹד מְכַתָּם, בְּשִׁלַּח שְׂאוּל
 וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ב הַצִּילֵנִי מֵאִיבֵי אֱלֹהִי,
 מִמַּתְקוֹמְמֵי תִשְׁגְּבֵנִי: ג הַצִּילֵנִי מִפְּעֵלֵי אָוֶן, וּמֵאֲנָשֵׁי
 דְמַיִם הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי, יְגוּרוּ עָלַי עֲזִים,

לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־חַטָּאתַי יְהוָה יֵאָהֳרֶנּוּ: ה בְּלִי־עוֹן
 יִרְצוֹן וַיְכַוְּנֵנוּ, עוֹרָה לְקִרְאתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה
 יֵאָהֳרֶנּוּ אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הַקִּיצָה לְפָקֶד
 כָּל־הַגּוֹיִם, אֶל־תִּחַן כָּל־בְּגְדֵי אֹן סֵלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרֵב,
 יִהְמוּ כַכָּלֵב, וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: ח הִנֵּה יִבְעוֹן בְּפִיהֶם, חֲרֻבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם, כִּי־מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה יֵאָהֳרֶנּוּ
 תִשְׁחַק־לָמוֹ, תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עֲזוּ אֱלֹהֵי אֲשֻׁמְרָה,
 כִּי־אֱלֹהִים מְשֻׁנְבִי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדֵי חֲסֵדוֹ כ, יִקְדַּמְנִי
 אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשֵׁרָרִי: יב אֶל־תִּהְרָגִם פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עָמִי,
 הַנִּיעַמּוֹ בְּחִילָךְ וְהוֹרִידֵמוֹ, מִגִּנְנֵנוּ אֲדָנָי: יג חַטָּאת־פִּימוֹ,
 דַּבַּר־שִׁפְתֵימוֹ, וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם, וּמֵאֲלֹהֵי וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ:
 יד כִּלָּה בַחֲמָה, כִּלָּה וַאֲיַנְמוֹ, וַיִּדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מוֹשֵׁל
 בַּיַּעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: טו וַיִּשְׁבוּ לְעָרֵב יִהְמוּ כַכָּלֵב,
 וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: טז הִמָּה יִנְיַעוֹן יִנְעוֹן כ, לְאָכֵל, אִם־לֹא
 יִשְׁכְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: יז וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ, וְאַרְגֵּן לְבַקֵּר חֲסָדֶךָ,
 כִּי־הִיִּיתַת מְשֻׁנֵּב לִי וּמְנוּס, בְּיוֹם צַר־לִי: יח עֲזוּ אֱלֹהֵי
 אֲזַמְרָה, כִּי־אֱלֹהִים מְשֻׁנְבִי אֱלֹהֵי חֲסָדֵי:

עז « לְמַנְצַח עַל־יְדוּתוֹן יִדִּיתוֹן כ, לְאַסְף מְזֻמּוֹר: ב קוֹלִי
 אֶל־אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלָי:
 ג בְּיוֹם צָרְתִי אֲדַנִּי דַרְשֵׁתִי, יָדִי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג,
 מֵאַנְהָה הַנַּחֵם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים וְאַהֲמִיָּה, אֲשִׁיחָה

וְתַעֲטֹף רוּחִי סֵלָה: ה אַחֲזֶתְךָ שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא
 אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה
 נִגְיַנְתִּי בַלְיָלָה, עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה, וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי:
 ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדָנִי, וְלֹא-יִסִּיף לְרִצּוֹת עוֹד: ט הָאִפִּס
 לְנִצָּח חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדַר וְדַר: י הִשְׁכַּח חֲנוּת אֵל,
 אִם-קִפֵּץ בָּאֵף רַחֲמָיו סֵלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא, שָׁנוֹת
 יָמַי עֲלוֹיוֹן: יב אֲזַכּוֹר אֲזִכִּיר כ' מֵעַלְלֵי-יָהּ, כִּי-אֲזַכְּרָה מִקֶּדֶם
 פְּלִאָה: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּהּ, וּבְעַלְלוֹתֶיהָ אֲשִׁיחָה:
 יד אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ דִּרְכָהּ, מִי-אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה
 הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵאָה, הוֹדַעְתָּ בְּעַמּוּם עֲזָךְ: טז גְּאֻלְתָּ בְּזוֹרַע
 עֲמָהּ, בְּגִי-יַעֲקֹב וַיִּוֹסֵף סֵלָה: יז רְאוּךָ מִיָּם אֱלֹהִים, רְאוּךָ
 מִיָּם יַחֲלוּ, אֵף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת: יח זָרְמוּ מִיָּם עֲבוֹת, קוֹל
 נִתְּנוּ שְׁחָקִים, אֶף-חֲצִצְיָהּ יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעֲמָהּ בַּגְּלָגֶל,
 הָאִירוּ בְּרָקִים תִּבְל, רָגְזָה וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ: כ בְּיָם דִּרְכָהּ,
 וַשְׁבִּילָהּ וַשְׁבִּילֶיהָ כ' בְּמִים רַבִּים, וְעַקְבוֹתֶיהָ לֹא נִדְעוּ:
 כא נְחִית כְּצֹאן עֲמָהּ, בִּיד-מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ א תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ-הָאֱלֹהִים, אֲדָנִי מְעוֹן אַתָּה
 הָיִיתָ לָנוּ בְּדַר וְדַר: ב בְּמַרְם הָרִים יִלְדוּ, וַתַּחֲלוּל
 אָרֶץ וַתִּבֵּל, וַיִּמְעוֹלִם עַד-עוֹלָם אַתָּה אֵל: ג תָּשַׁב אֲנוֹשׁ
 עַד-דָּבָא, וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְּנֵי-אָדָם: ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים
 בְּעֵינֶיהָ כִּיּוֹם אַתְּמוֹל כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוּרָה בַלְיָלָה:

ה זרמתם שנה יהיו, בבקר כחציר יחלף: ו בבקר יציין
 וחלף, לערב ימולל ויבש: ז כִּי־כִלְינוּ בְּאֶפֶד, וּבְחַמְתָּךְ
 נִבְהַלְנוּ: ח שְׁתֵּה שֶׁת כ' עֹנֵתִינוּ לְנִגְדָךְ, עֲלַמְנוּ לְמֵאֹר
 פְּנִיךָ: ט כִּי כָל־יְמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ, כִּלְינוּ שְׁגִינוּ כְּמוֹ־
 הֶגֶה: י יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבָעִים שָׁנָה, וְאִם בְּגִבּוֹרֵת
 שְׂמוֹנִים שָׁנָה, וְרַהֲבָם עִמָּל וְאוֹן, כִּי־גוּ חֵישׁ וְנִעְפָּה:
 יא מִי־יֹדַע עֵז אֶפֶד, וּכִירְאָתְךָ עִבְרַתְךָ: יב לְמִנּוֹת יְמֵינוּ
 בֶּן הַדָּעַ, וְנִבְא לְכַב חֲכָמָה: יג שׁוֹבָה יְהוָה־יֵי אֵהדוּנְהִי
 עַד־מָתִי, וְהִנָּחֵם עַל־עֲבֹדֶיךָ: יד שְׁבָעֵנוּ בְּבִקֵּר חֲסִדְךָ,
 וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל־יְמֵינוּ: טו שְׂמַחְנוּ בַּיְמֹת עֲנִיתְנוּ,
 שְׁנוֹת רְאִינוּ רָעָה: טז יִרְאָה אֶל־עֲבֹדֶיךָ פְּעֻלָּה, וְהַדְרִיךְ
 עַל־בְּנֵיהֶם: יז וַיְהִי נָעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה
 יְדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָהוּ:

קה א הודו ליהוָה־יֵי אֵהדוּנְהִי קראו בשמו, הודיעו
 בעמים עלילותיו: ב שִׁירֵי־לוֹ זְמֵרוֹ־לוֹ, שִׁיחוּ
 בְּכָל־נְפְלָאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ, יִשְׂמַח לֵב
 מְבַקְשֵׁי יְהוָה־יֵי אֵהדוּנְהִי: ד דִּרְשׁוּ יְהוָה־יֵי אֵהדוּנְהִי וְעֵזוֹ,
 בְּקִשׁוּ פְּנֵיו תָּמִיד: ה זְכְרוּ נְפְלָאוֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה, מִפְּתֵיו
 וּמִשְׁפְּטֵי־פִיו: ו זֶרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ, בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו:
 ז הוּא יְהוָה־יֵי אֵהדוּנְהִי אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו:
 ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דָּבָר צוּה לְאַלְפֵי דוֹר: ט אֲשֶׁר בָּרַת

אֶת-אַבְרָהָם, וְשִׁבְעֵתוֹ לְיִשְׁחָק: י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחַק,
 לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: יא לְאָמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן,
 חֲבֵל נַחֲלַתְכֶם: יב בְּהַיּוֹתֶם מִתִּי מִסְפָּר, כַּמַּעֲט וְגָרִים
 בָּהֶ: יג וַיִּתְּהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי, מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אַחֵר:
 יד לֹא-הֵנִיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
 טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחִי, וְלִנְבִיאֵי אֱלֹהֵי-תִרְעוּ: טז וַיִּקְרָא רָעַב
 עַל-הָאָרֶץ, כָּל-מִטְּהַלְחֵם שָׁבָר: יז שְׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ,
 לְעַבְדְּ נִמְכָר יוֹסֵף: יח עָנּוּ בַכָּבֵל רִגְלוֹ רִגְלוֹ כ', בְּרוֹזַל בָּאָה
 נַפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה בֹאֲדַבְּרוּ, אִמְרַת יְהוָה יאהרונחי
 צִרְפַּתְהוּ: כ שְׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירְהוּ, מִשְׁלַ עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ:
 כא שְׁמוֹ אֲדוֹן לְבֵיתוֹ, וּמִשְׁלַ בְּכָל-קְנִינֹו: כב לְאָסֹר שָׂרְיוֹ
 בְּנַפְשׁוֹ, וּזְקִנְיוֹ יַחֲבֵם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם, וַיַּעֲקֹב גָּר
 בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפְרַ אֶת-עַמּוֹ מְאֹד, וַיַּעֲצִמְהוּ מִצְרַיִם:
 כה הִפְךָ לָבָם לְשֹׂנְאֵ עַמּוֹ, לְהַתְנַכֵּל בְּעַבְדֵי: כו שְׁלַח
 מִשֵּׁה עַבְדּוֹ, אֶהֱרִן אֲשֶׁר בְּחַר-בוֹ: כז שְׁמוֹ-בְּכָם דְּבָרֵי
 אֲתוֹתָיו, וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שְׁלַח חֶשֶׁד וַיַּחֲשֹׁד,
 וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ דְּבָרֵי כ': כט הִפְךָ אֶת-מִימֵיהֶם לָדָם,
 וַיָּמַת אֶת-דָּגְתָם: ל שְׂרַץ אֶרֶץ אֲרָצָם צִפְרָדַיִם, בְּחַדְרֵי
 מְלִכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עֶרְב, בָּנִים בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן
 גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד, אִשׁ לְהַבּוֹת בְּאֶרֶץ: לג וַיָּה, גִּפְגָּפָם
 וַתֵּאֲנָתָם, וַיִּשְׁפַר עֵץ גְּבוּלָם: לד אָמַר, וַיָּבֹא אֲרָבָה,

וַיִּלְקֵהוּ, וְאִין מְסָפֵר: ל^ה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֶרְצָם, וַיֹּאכַל
 פְּרֵי אֲדָמָתָם: לו וַיִּדְּ כָל-בְּכוֹר בְּאֶרְצָם, רֵאשִׁית לְכָל-
 אוֹנָם: לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב, וְאִין בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
 לח שְׂמַח מְצֻרִים בְּצִאתָם, פִּי-נֶפֶל פָּחַדָם עֲלֵיהֶם:
 לט פָּרַשׁ עֵנָן לְמִסְדָּה, וְאִשׁ, לְהָאִיר לְיָלֵה: מ שָׂאֵל וַיִּבְא
 שְׁלִיו שְׁלוֹ כ', וְלָחֵם שָׁמַיִם יִשְׁפִּיעַם: מא פָּתַח צוּר, וַיּוֹזְבוּ
 מוֹם, הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נָהָר: מב פִּי-זָכַר אֶת-דְּבַר קִדְשׁוֹ,
 אֶת-אַבְרָהָם עֲבָדוֹ: מג וַיּוֹצֵא עִמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן, בְּרִנָּה
 אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרֻצוֹת גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֲמִים
 יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו, וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ, הַלְלוּיָהּ:

קלו א על נְהִרוֹת בְּכָל שָׁם יִשְׁבְּנוּ, גַּם-פְּכִינוּ בְּזַכְרֵנוּ
 אֶת-צִיּוֹן: ב עַל-עַרְבִים בְּתוֹכָהּ, תְּלִינוּ כְּנֹרוֹתֵינוּ:
 ג כִּי שָׁם שְׂאֵלוֹנוּ שׁוֹבֵינוּ דְבַר־יְשִׁיר, וְתוֹלְלֵנוּ שְׂמֻחָה,
 שִׁירוֹ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: ד אִיךְ נָשִׁיר אֶת-שִׁיר־יְהוָה־
 יֵהוּדוֹנְהִי, עַל אֲדָמַת נֶכֶר: ה אִם-אֲשַׁפְּחֵה יְרוּשָׁלַם,
 תִּשְׁפַּח יְמִינִי: ו תִּדְבַּק-לְשׁוֹנִי לְחִפִּי, אִם-לֹא אֲזַכְּרֶכֶּה,
 אִם-לֹא אֲעֲלֶה אֶת-יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֻחָתִי: ז זָכַר
 יְהוָה־יֵהוּדוֹנְהִי לְבִנְי אָדוֹם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם, הָאֲמָרִים
 עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ: ח בַּת-כָּבֵד הַשְּׂדוּדָה, אֲשֶׁרִי
 שִׁישְׁלָם-לָךְ אֶת-גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלָת לָנוּ: ט אֲשֶׁרִי שִׁיאֲחֹז
 וְנִפְץ אֶת-עַלְלֶיךָ אֶל-הַסֵּלַע:

קנ « הַלְלוּהָ הַלְלוּ-אֵל בְּקִדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקיעַ עֲזוֹ:
 ב הַלְלוּהוּ בַּגְּבוּרָתוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרַב גְּדָלוֹ: ג הַלְלוּהוּ
 בְּתַקַּע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בַּנִּבְּל וּבְנֹר: ד הַלְלוּהוּ בְּתַרְף
 וּמְחֹל, הַלְלוּהוּ בַּמַּנִּים וְעֹגֵב: ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי-שְׁמַע,
 הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: ו כֹּל הַנְּשָׁמָה תְהִלֵּל יָהּ,
 הַלְלוּ-יָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יִתֵּן מְצִיּוֹן יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה יֵאֱהַרְוֵהוּ
 שְׁבוֹת עַמּוֹ. יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל: וּתְשׁוּעַת
 צְדִיקִים מִיְהוָה יֵאֱהַרְוֵהוּ יֵאֱהַרְוֵהוּ מְעֹזִים בְּעַת צָרָה: וַיַּעֲזֹרֵם
 יְהוָה יֵאֱהַרְוֵהוּ וַיַּפְלְטֵם וַיַּפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי
 חָסוּ בוֹ:

רבנו שֶׁל עוֹלָם, עֵלְת הָעֲלוֹת וְסִפְת כָּל הַסְּבוֹת, אֲנִת
 לְעֵלָא, לְעֵלָא מִן כְּלָא, וְלִית לְעֵלָא מִנְּךָ, דְּלִית
 מִחֻשְׁבָּה תְּפִיסָא כְּךָ כְּלָל, וְלֵךְ דּוּמְיָה תְּהִלָּה, וּמְרָמָם
 עַל כָּל בְּרָכָה וְתְהִלָּה. אוּתְךָ אֲדַרְשׁ, אוּתְךָ אֲבַקֵּשׁ
 שְׁתַּחֲתֹר חֲתִירָה דְּרִךְ כְּבוֹשָׁה מֵאַתְךָ, דְּרִךְ כָּל
 הָעוֹלָמוֹת, עַד הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת שְׁלִי בַּמָּקוֹם שְׁאַנִּי עוֹמֵד,
 כְּפִי אֲשֶׁר נִגְלָה לְךָ, יוֹדַע תְּעֲלוּמוֹת, וּבְדִרְךָ וּנְתִיב הַזֶּה
 תְּאִיר עָלַי אוּרְךָ, לְהַחְזִירֵנִי בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ
 בְּאַמֶּת, כְּפִי רְצוֹנְךָ בְּאַמֶּת, כְּפִי רְצוֹן מְבַחַר הַכְּרוּאִים,
 לְבִלִּי לְחֻשָּׁב בְּמִחְשַׁבְתִּי שׁוּם מִחֻשְׁבַּת חוּץ וְשׁוּם

מחשבה ובלבול שהוא נגד רצונה, רק לדרך במחשבות
 זכות צחות וקדושות בעבודתך באמת בהשגתך
 ובתורתך. הט לבי אל עדותיך, ותן לי לב מהור לעבדך
 באמת. ומצולות ים תוציאני לאור גדול חיש קל
 מהרה. תשועת יהוה יאהדונהי כהרף עין, לאור באור
 החיים כל ימי היותי על פני האדמה. ואזכה לחדש
 נעורי, הימים שעברו בחשך, להחזירם אל הקדשה,
 ותהיה יציאתי מן העולם כביאתי, בלא חטא. ואזכה
 לחזות בנעם יהוה יאהדונהי ולבקר בהיכלו, בלוי אומר
 כבוד, אמן נצח סלה ועד:

דיני וסדר תפלת הדרך

לעירו או לעיר שרוצה ללון בה,
 דמשם ואילך יאמר אותה בלא
 חתימה. וטוב להסמיק תפלת הדרך
 לברכה אחרת כרי שתהא ברכה
 הסמוכה לחברתה. לכן כשיוצא
 בדרך בשחרית קודם התפלה כגון
 שהוא נחוץ, יאמר ברכת השחר על
 הדרך ויסמיק תפלת הדרך לברכת
 השחר, וביום יאכל איזה פרי ויסמיק
 תפלת הדרך לברכת הפרי, או
 כשמטיל מים יסמוך אותה לברכת
 אשר יצר.

היוצא לדרך מהלך שיעור פרסה
 (שבעים ושתיים דקות) ויותר צריך
 להתפלל תפלת הדרך. אבל אם הוא
 צריך לילך רק פחות ממהלך שיעור
 פרסה, מתפלל בלא שם ומלכות.
 ובמקום סכנה אפילו בפחות ממהלך
 שיעור פרסה צריך להתפלל
 בחתימה בשם ומלכות. תיכף
 כשיוצא מעיבורה של עיר צריך
 להתפלל תפלה זו. ואם שכח מתפלל
 כל זמן שהוא בדרך, ובלבד שלא
 הגיע עדיין תוך פרסה הסמוכה

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ שְׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם
 וְתִדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתִסְמְכֵנוּ לְשָׁלוֹם. (ואם חוזר באותו היום
 יאמר וְתַחְזִירֵנוּ לְשָׁלוֹם) וְתַצִּילֵנוּ מִכָּף כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב
 בַּדֶּרֶךְ, וְתִשְׁלַח בְּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. וְתַתְּנֵנוּ לְחֵן וּלְחֶסֶד
 וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 יֵאֱהוּדְנֵהי, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

יש מוסיפים פסוקים אלו לשמירה:

וַיַּעֲקֹב הֵלֶךְ לְדַרְכוֹ וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר
 יַעֲקֹב כִּי אֲשֶׁר רָאִים מַחְנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם
 הַמָּקוֹם הַהוּא מַחְנֵים:

וַיִּסְעוּ וַיְהִי חֶמֶת אֱלֹהִים עַל הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם
 וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי בְנֵי יַעֲקֹב: לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי
 יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהי:

וַיִּבְרַךְ יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהי וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהי
 פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּחַנֶּךָ: יֵשֵׂא יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהי פָּנָיו
 אֵלֶיךָ וַיִּשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

הִנֵּה אֲנִי שֹׁלַח מִלְּאֶךָ לְפָנֶיךָ לְשִׁמְרֶךָ בַּדֶּרֶךְ וְלַהֲבִיאֶךָ
 אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הִכְנַתִּי:

הַמְּלֵאךָ הַגּוֹאֵל אוֹתִי מִכָּל רָע, יִבְרַךְ אֶת הַנְּעָרִים,
 וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אֲבוֹתַי, אֲבָרְכֵם
 וַיִּצְחַק, וַיִּדְגּוּ לְרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:

להודות ולהלל את ה' יתברך מביאה לְכָל הישועות.
 כל האומר אותה כל יום יזכה לראות נסים גלויים מבורא עולמים,
 וכל האומר תחנה זו מהלב הופך מיד מדת דין לרחמים.

תפילת הודיה לבורא עולם

מִלְךָ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲדוֹן עוֹלָם, רַבּוֹנוּ
 שֶׁל עוֹלָם, תּוֹדָה.

תּוֹדָה שְׂאֲנִי עוֹמֵד/ת כָּאֵן לְפָנֶיךָ וּמוֹדָה לְךָ.
 וְכֹל מִה שְׂאֲנִי אוֹמֵר יִהְיֶה כְּאֵין וּכְאֶפֶס לְעֲמַת כְּמִה שְׂאֲנִי
 בְּאֲמַת צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לְךָ.

הָרִי עַל הַכֹּל אֲנִי צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לְךָ.
 כִּי הַכֹּל מוֹמֵךְ, הַכֹּל נִתַּת לִי בְּחֵן, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים.
 תּוֹדָה עַל כָּל הַדְּבָרִים בְּעוֹלָם.

תּוֹדָה עַל רוֹב רַבִּי רַבּוֹת פְּעָמִים שְׁעֲזַרְתָּ לִּי, תְּמוֹכֶת בֵּי,
 הוֹשַׁעַת אוֹתִי הַצֵּלְת אוֹתִי, שְׁמַחַת אוֹתִי רִיפַאת אוֹתִי,
 שְׁמֹרַת עָלַי, עוֹדְדַת אוֹתִי, תּוֹדָה שְׂאֲתָה אֶתִּי תְּמִיד.

תּוֹדָה שְׂאֲתָה נוֹתֵן לִי כּוֹחַ לְעֲשׂוֹת מִצְוֹת, כּוֹחַ לְעֲשׂוֹת
 מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכּוֹחַ לְהַתְּפַלֵּל.

תּוֹדָה עַל כָּל הַפְּעָמִים שְׁעֲזַרְתָּ לִּי וְלֹא יָדַעְתִּי לְהַגִּיד לְךָ
 תּוֹדָה.

תּוֹדָה עַל כָּל הַחֲסָדִים שְׂאֲתָה עוֹשֶׂה עִמִּי בְּכֹל רַגַע וְרַגַע.
 תּוֹדָה עַל כָּל נְשִׁימָה וְנְשִׁימָה שְׂאֲנִי נוֹשֵׁם/ת.

תודה לך מלך מלכי המלכים, גם על כל הדברים שאין לי.
 תודה שקשה לי לפעמים, כי הכל לטובתי אפילו אם לא
 תמיד ראיתי שזה לטובתי, עמוק בלב אני יודעת שכל מה
 שמוגיע ממך הוא הדבר הטוב ביותר עבורי, והוא נעשה
 במיוחד בשבילי, בהשגחה פרטית מדויקת ומשלמות, כמו
 שרק מלך מלכי המלכים יכול לעשות.

תודה שלפעמים קשה לי, כי רק כך אני יודעת להעריך
 את הטוב,

כי רק בשנמצאים בחשך אפשר להעריך את האור.

תודה על החיים הנפלאים שנתת לי.

תודה על הדבר הכי קטן שיש לי, כי את הכל אתה נתת
 לי ולא אף אחד אחר.

תודה שאתה שומע את התפלות שלי.

בורא עולם! אני מבקש/ת ממך סליחה מעמקי לבי, אם
 היו פעמים שלא הערכת את מה שנתת לי, ובמקום לומר
 לך תודה, רק התלוננתי.

אני עפר ואפר ואתה אדון כל העולם, אנא אל תרחק
 ממני לעולם!!!

מבוסס על פ' הסה"ק יסוד ושרש העבודה (צוּאָה ס' כ"ו)
 מצוה גדולה לפרסם ולהפיץ את התפלה הקדושה הזו

תפילה קצרה לאומדה קודם הלימוד

לְשֵׁם יְחִוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתֵיהּ וְכוּ'. עַל
יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל
לְאַקְמָא שְׁכִינְתָא מַעְפָּרָא, וְלַעֲלוּי שְׁכִינַת עוֹזְנוֹ אִם
הַבְּנִים שְׁמַחָה, עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעְלָם בְּשֵׁם
כָּל יִשְׂרָאֵל.

הֲרִינִי מְקַשֵּׁר עֲצָמִי בְּלִימוּד הַקְדוּשׁ הַזֶּה בְּנִשְׁמַת כָּל
הַתְּנָאִים וְהַצְּדִיקִים הַכְּתוּבִים בְּזוּהַר הַקְדוּשׁ
וּבְרֵאשֵׁם הַתְּנָא הָאֱלוֹקִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי וְרַבִּי
אֶלְעָזָר בְּנֵו. וְעַל יְדֵי זֶה תַתְקִיִים תְּפִילַת דְּוֹד הַמְּלֶכֶךְ
עָלָיו הַשְּׁלוֹם (תְּהִלִּים ס"א ד' - ה') כִּי הֵייתָ מַחְסֶה לִי מִגְדֵּל
עַז מִפְּנֵי אוֹיֵב. אֲגוּרָה בְּאֶהְלֶךְ עוֹלָמִים אֲחַסֶּה בְּסֶתֶר
כְּנֶפֶךְ סֵלָה. וְאֹזְבָה שְׁבַלִּימוּדֵינוּ זֶה יִהְיוּ שְׁפָתוֹתֵיהֶם
דּוֹכְבוֹת בְּקָבֶר, לְמַעַן שְׁמוּ בְּאֶהְבָּה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ
לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וּבְהִדִּין סִפְרָא סִפְרָ
הַזוּהַר, יִפְקוֹן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי יִרְאָה אֵל
עֲבָדֶיךָ פְּעֻלָּךְ וְהִדְרֶךְ עַל בְּנֵיהֶם. וְיִהִי נַעַם אֲדָנִי
אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
בּוֹנְנָהוּ, וְיִהִי נַעַם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
בּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָהוּ (תְּהִלִּים צ' ט"ז י"ז).

תפילה קודם לימוד קבלה מהאר"י זלה"ה

רבוץ העולמים ואדני האדונים. אב הרחמים
והסליחות. מודים אנחנו לפניך יהוה
יאהדונהי אלהינו ואלהי אבותינו, בקידה ובהשתחויה,
שקרבנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו
חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו,
אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על פן אנחנו מפילים
תחנונינו לפניך שתמחל ותסלח לכל חטאתינו
ועונותינו. ואל יהיו עונותינו מבדילים בינינו לבינך.
ובכן יהי רצון מלפניך יהוה יאהדונהי אלהינו ואלהי
אבותינו, שתכונן את לבבנו ליראתך ואהבתך,
ותקשיב אזנך לדברינו אלה, ותפתח לבבנו הערל
בסודות תורתך. ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא
כבודך פריח גיחות. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו
בכל בחינותינו. ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים
אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם וזכות
אבותם וזכות תורתם ותמימותם וקדשם יעמוד לנו
לכל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה
שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל, גל עיני
ואביטה נפלאות מתורתך. יהיו לרצון אמרי פי והגיון
לפי לפניך, יהוה יאהדונהי צורי וגאלי. כי יהוה

יאהדונהי יתן חכמה, מפיו דעת ותבונה:

רבוֹן עֲלֵמִין, דְּאַנְתָּ הוּא מְגַלִּי עֲמִיקְתָּא וּמִסְתַּרְתָּא
 וְגַלִּי רְזִיא. יְהֵא רַעְוֵא מִן קְדָמְךָ לְאַסְפְּרֵא
 מְלִין בְּפּוּמָנָא, לְקִימָא בְּנָא מְקָרָא שְׁכֵתוּב, וְאַנְכִי
 אֶהְיֶה עִם פִּידָא וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תִּדְבֵּר. וְלֹא נִיעוּל
 בְּכִסּוּפֵא קְדָמְךָ. וְנִזְכִּי לְמִשְׁמַע רְזִין עֲלֵאִין דְּאוּרִיתָא
 מְפּוּמָּא דְרִישָׁא דְמִתִּיבְתָא עֲלָאָה. אֲמֵן וְכֵן יְהִי רְצוֹן,
 אֲמֵן, סְלָה:

וְנִהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת־הַגֶּן, וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהִיָּה
 לְאַרְבַּעָה רְאשִׁים: וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ כְּזוֹהַר
 הַרְקִיעַ, וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד: גַּל־עֵינֵי
 וְאַבְיֹטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרְתֶךָ:

תפלה לרפואות וישועות

הַרְיִנִי מְקַבֵּל עָלַי מְצוֹת עֲשֵׂה נָשָׁל וְאַהֲבַת לְרַעְךָ
 כְּמוֹךָ, וְהַרְיִנִי אוֹהֵב כָּל אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 כְּנַפְשֵׁי וּמַאֲדֵי, וְהַרְיִנִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי הַזוֹהַר
 הַקְדוּשׁ לְזִכּוֹת ... פב"פ (וְכַאן יִפְרַט בַּקְּשָׁתוֹ) [לְרִפּוּאֵת...]
 [יְשׁוּעַת ...] [לְבָנִים ...] הַיֵּשׁם יִשְׁלַח דְּבָרוֹ יִחְזַקְהוּ
 [וְיִרְפְּאֵהוּ בְּרִפּוּאֵת הַנְּפֶשׁ וּרְפּוּאֵת הַגּוּף בְּרַמ"ח אֲבָרָיו
 וַיִּשְׁמְ"ה גִּידָיו בְּתוֹךְ שְׁאָר חוּלֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּאֲרִיךְ יָמָיו
 וּשְׁנוֹתָיו בְּנְעִימִים] [וַיּוֹשִׁיעָהוּ בְּדַבַּר יְשׁוּעָה
 וּרְחִמִים ...] אֲמֵן סְלָה:

תפילה לאחר קריאת הזוהר

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבֹתַי
 שְׂיִתְקַיֵּם בְּנוֹ עֵתָה מִקְרָא שְׁפָתוֹב "וְאֲשִׁים דְּבָרֵי
 בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדֵי בְּסִיתִיךָ לְנִמְעַ שְׁמַיִם וְלִיסַד אָרְצֵי",
 לְהַעֲלוֹת לְרוּמָם וּלְתַקֵּן הַרִיסוֹת וְחַרְבוֹת הַשְּׂכִינָה
 הַקְּדוּשָׁה לְקִשׁוּט וּפּוֹרְפִירָא עֲלָאָה וּלְאַרְמוֹן שְׁעַל מְכוֹנוֹ
 יֵשֵׁב לְהַחְזִיר עֲטָרָה לְיוֹשְׁנָה וְקַיִם בְּנוֹ מְהֵרָה מִקְרָא
 שְׁפָתוֹב "וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְּבָבָה בְּאֹרֶךְ הַחֲמָה וְאֹרֶךְ הַחֲמָה
 יִהְיֶה שְׁבַע־עֶשְׂרִים בְּאֹרֶךְ שְׁבַע־עֶשְׂרִים הַיָּמִים". וְזִכּוֹת הַרְשָׁב־י
 הַקְּדוּשָׁה וּבְנוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְיוֹתָם בְּן עֲזִיָּהוּ, יַעֲמוּד לְנוּ
 לְתַקֵּן הָעוֹלָם מִיּוֹם שְׁנַבְרָא עַד סוּפּוֹ בְּרַצוֹנוֹ וּבְרַצוֹן
 יִרְאוּ. וּבְזִכּוֹת הַיּוֹתְנֵנוּ עֶסוּקִים בְּחֲכָמָה הַזֹּאת, עַל יָדָהּ
 תִּתְקַרֵּב הַגְּאוּלָּהּ, וְיִשׁוּעָתָה מְהֵרָה תִּצְמִיחַ, לְעַלְוֵי
 שְׂכִינַת עֲוֹנוֹ בְּמֵהֵרָה בְּיָמֵינוּ. וְיִקְוִים בְּנוֹ מִקְרָא שְׁפָתוֹב
 "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹרֶךְ", וְיִזְרַח עֲלֵינוּ אֹרֶךְ יְהוָה
 יֵאָהֲדוּנְהִי, בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אַחַד וְנִשְׁמוּ
 אַחַד, אֲמֵן נִצַּח סֵלָה וְעַד. (נִסַּח הַתְּפִלָּה מִתּוֹךְ לְשׁוֹנוֹ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל

רַבִּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל זִיע"א)

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתַי שְׂזַכִּיתַנִּי לְלִמּוּד וּלְהַגּוֹת בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשָׁה
 הַזֶּה זִיְהֵרָה עֲלֵיָאָה, וְזִכּוֹת הַתְּנָאִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁלְּמַדְנוּ
 תּוֹרָתָם יַעֲמוּד לְנוּ וּלְזִרְעֵנוּ וְנִזְכֶּה לְהַבְטַחַת הַנְּבִיא

(ישעיה נט, כ-כא) וְכֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְלִשְׁבֵי פִשְׁעַי בִּיעַקֵּב נַאֲם יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי. וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִוְתָם אָמַר יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרֵי אֲשֶׁר שִׁמְתִי בְּפִיךָ לֹא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זִרְעֶךָ וּמִפִּי זֶרַע זִרְעֶךָ אָמַר יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְיִתְקַיֵּים בְּנֹו הַנְּבוּאָה (ישעיה נא, מז) וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבְצֶל יָדֵי בְּסִיתֶיךָ לְנִטְעַ שְׁמַיִם וְלִיסַד אֶרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אָתָּה. וּבְרַפְתַּ מִשָּׁה רַעִיא מְהִימְנָא תַתְּגַלָּה בְּמַהֲרָה דִּידָן, יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי בְּדָד יִנְחֶנּוּ וְאִין עֲמוּ אַל נִכְרַ, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבַנּוּ וְתַגַּל נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעַתְךָ בְּאִמַּת בְּאִמֹר לְצִיּוֹן מֶלֶךְ אֱלֹהֶיךָ, בְּרוּךְ יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. (סוד ה')

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ טוֹב וּמְטִיב הַדָּרֵשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ [עֲלֵינוּ] בְּהַמּוֹן רַחֲמֶיךָ בְּגַלְלֵי אָבוֹת שְׁעָשׂוּ רְצוּנְךָ. בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבִתְחִלָּה וְכוּנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוּנוֹ. וְהִרְאֵנוּ בְּכַנְיָנוּ וְשִׁמְחֵנוּ בְּתַקּוּנוֹ. וְהִשְׁבֵּ שְׁכִינְתְךָ לְתוֹכוֹ, וְהִשְׁבֵּ כְּהֵנִים לְעַבּוֹדָתָם וְלוֹוִיִּים לְדוּכָנָם לְשִׁירָם וְלִזְמָרָם. וְהִשְׁבֵּ יִשְׂרָאֵל לְגוֹיָהֶם. וּמְלֵאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֵת יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי לִירְאָה וְלֵאֲהַבָּה אֵת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא אָמֵן בֵּן יְהִי רְצוֹן. (סי"ת)

סוד הגאולה "בראשית תמו" תקון מ"ג מתקוני זוהר השלם והמבואר

(זוהר הקדוש דף פ"ב ע"א)

א. הבנים צועקים שמע ישראל ואין קול ואין עונה

בְּרֵאשִׁית, שָׁם אֶת"ר יב"ש, וְזֶהוּ נִהַר יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ,
 (שם ה), בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהוּא יִבֶשׁ וְהִיא
 יִבְשָׁה, צוֹנְחִים הַבְּנִים לְמִטָּה בְּיַחְוֹד וְאוֹמְרִים שְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל, וְאִין קוֹל וְאִין עוֹנָה. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (משלי א כח) אָז
 יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

ב. הלומוד רק תורת הנגלה טוב לו שלא נברא כלל בעולם

וְכַךְ מִי שְׁגוֹרִם שְׁתַּסְתַּלַּק קְבֵלָה וְחֻכְמָה מִתּוֹרָה שְׁבַעַל
 פֶּה וּמִתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְגוֹרִם שְׁלֹא יִשְׁתַּדְּלוּ בְּהֵן,
 וְאוֹמְרִים שְׁאִין אֵלָא פִּשְׁט בְּתוֹרָה וּבִתְלִמּוּד, בְּוֹדָאֵי
 כְּבֹלוּ הוּא יִסְלַק אֶת הַמַּעֲזָן מֵאוֹתוֹ נִהַר וּמֵאוֹתוֹ גֵּן. אוֹי
 לוֹ, טוֹב שְׁלֹא נִבְרָא בְּעוֹלָם וְלֹא יִלְמַד אוֹתָהּ תּוֹרָה
 שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, שְׁנַחֲשֵׁב לוֹ כְּבֹלוּ הַחֲזוֹר
 הַעוֹלָם לְתַהוּ וּבְהוּ, וְגוֹרִם עֵנִי בְּעוֹלָם וְאַרְךְ הַגְּלוּת.

ג. אם מתחיל ללמוד היום וזה"ק מתקן את העבר שלא למד

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם תִּדְרָשׁא הָאָרְצִין דְּרָשׁא וְכוּ' (בראשית א יא),
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אֲבָא, וְהִרִי קָרָא לוֹ יִבְשָׁה,

מאיפה תדשא הארץ? אמר לו: בני, כך למד תשובה לכל בני העולם, שאם אדם יחזר בתשובה, מוריד לה המעין שהסתלק, ומה שהיתה יבשה קורא לה ארץ, ולנהר שהיה חרב ויבש קרא לו מקנה המים וימים, זהו שכתוב (שם י) ויקרא אלהים לייבשה ארץ ולמקנה המים קרא ימים. באותו זמן שנקראת ארץ, מה כתוב בו? ויאמר אלהים תדשא הארץ, להוציא זרעים ופרות שהן נשמות, (דף פב ע"ב) כל אחד למינהו, אלו הנשמות שנגזרו מכסא כבודו, ואלו רוחות שנגזרו ממלאכים, ואלו הנפשות שנגזרו מהאופנים, כל אחד הוציא למינהו את כל אחד פראוי. עץ פרי - זה תלמיד חכם, עשה פרי - זו בת זוגו, לכל אחד פראוי (כל אחד הוציא למינו).

ד. הת"ח שנסמטו גדולה, פוגם יותר אם אינו לומד זוהר

ועוד, עץ פרי - זה העמוד האמצעי, עשה פרי - זה צדיק, אשר זרעו בו על הארץ - זו השכינה, שכל הזרעים נכללים בה, וכאן המצוה של פריה ורביה, לעשות פרות וזרעים, זהו שכתוב לא תהו בראה לשבת יצרה, ומי שמתפטר מפריה ורביה, באלו החזיר את אותה ארץ יבשה, ומונע ממנה ברכות, כל אחד לפי דרגתו, מי שפוגם למטה פוגם למעלה את המקום שנגזרה נשמתו.

תיקוני זוהר תיקון מ"ח

תקון שמונה וארבעים

סגולה נפלאה מרבנו האר"י זיע"א

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם תֵּר"י, שֵׁם שֶׁב"ת, כְּגוֹן זֶה, בְּרֵאשִׁית
 - בְּר"א שֶׁת"י, וְהֵן שְׁתֵּי שִׁבְתוֹת, עֲלֵיהֶם
 נֶאֱמַר (שמות לא): "וַיִּשְׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת
 אֶת הַשַּׁבָּת" וְגוֹמֵר, שְׁתֵּי פְעָמִים הַזְכִּיר כָּאֵן שַׁבָּת, כְּנֶגֶד
 הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתְּחִינָה. "לְדַרְתָּם", מֵהוּ
 לְדַרְתָּם? אֵלָּא זָכָא הוּא מִי שְׁעוֹשֶׂה לָהֶם דִּירָה בְּשַׁבָּת
 בְּשְׁנֵי בְּתֵי הַלֵּב, וּמִתְפַּנֵּה מִשֵּׁם יֵצֵר הָרַע שֶׁהוּא חֲלוּל
 שַׁבָּת, 'בְּרִית עוֹלָם', זֶה צְדִיק, שְׁשׂוּרִים שְׁנִיֵּהֶם עָלָיו,
 אֶחָד לְמַלְא אֹתוֹ, וְאֶחָד לְהַתְּמַלֵּא מִמֶּנּוּ. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 הֵם כְּנֶגֶד שְׁתֵּי כְּלָיוֹת - פְּנִימִיּוֹת נִצָּח וְהוֹר, בְּנִים
 לְיִשְׂרָאֵל סְבָא - עֲמוּד הָאֲמֻצְעִי - תְּפָאֶרֶת, שְׁלֹשׁ
 פְּעָמִים שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי אֵלּוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, עֲנֵג
 שַׁבָּת "וְנִהְר יוֹצֵא מֵעֵד"ן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגִּ'ן" (בראשית
 ב.י). וְנִהְר, יֵשׁ נִהְר וַיֵּשׁ נִהְר, יֵשׁ נִהְר הַנִּקְרָא נִהְר פְּלִגְיוֹ,
 וַיֵּשׁ נִהְר הַנִּקְרָא נַחַל קְדוּמִים, עֵדֵן עֲלִיּוֹן עָלָיו נֶאֱמַר
 (ישעיה סד) "עֵינ לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים זֹלְתָּד", זֶה הַנִּהְר
 הוּא אֹת ו', הַיּוֹצֵא מֵעֵדֵן הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא אֹת א', וְעוֹכֵר
 בֵּין אָבָא - חֲכָמָה וְאֵמָא - בִּינָה וְהוֹלֵךְ חֲמִשׁ מֵאוֹת
 שְׁנָה, וּמְבִיעַ עַד צְדִיק - יְסוּד שֶׁהוּא שְׁבִיעִי, וּמִשֵּׁם

מִשְׁקָה לְגִנָּה - מְלָכוֹת, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה. זְכָאִי
 הוּא מִי שֶׁשׁוֹמֵר דִּירָה לְשַׁבָּת, שֶׁהוּא הַלֵּב, שְׁלֹא יִתְקַרֵּב
 שָׁם עֵצֵב הַמַּחּוּל וְכַעַם הַמְּרָה שֶׁהִיא אִשׁ הַגֵּיהֶנֶם,
 שְׁעָלֶיהָ נֹאמֵר (שְׁמוֹת ל"ה): "לֹא תִבְעְרוּ אִשׁ בְּכָל
 מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת", וְכֵן הוּא וְדָאִי, שְׁכָל מִי
 שְׁכּוֹעֵם כְּאֵלוֹ מְדַלֵּק אֶת הָאִשׁ שֶׁל הַגֵּיהֶנֶם. אֲרַבְעִים
 מְלָאוֹת חֶסֶד אַחַת, הֵן כְּנֶגֶד אֲרַבְעִים מְלָקִיּוֹת חֶסֶד
 אַחַת בְּשַׁבָּת, וְהֵם עֲשָׂרָה שְׁלָקָה אָדָם, וְעֲשָׂרָה לְחֹהָה,
 וְעֲשָׂרָה לְנַחֵשׁ, וְתִשְׁעָה לְאֲדָמָה, וּבְגִלְלָה זֶה אָמְרוּ בְּעַלֵּי
 הַמִּשְׁנָה אֵין לֹקִין בְּשַׁבָּת, שְׂאֵלוֹ הַמְּלָאוֹת הֵן נַחֲשָׁבוֹת
 לְיִשְׂרָאֵל כְּנֶגֶד מְלָקִיּוֹת. יְצִיאֹת הַשַּׁבָּת שְׁתַּיִם, הֵם
 עֲקִירָה וְהַנְּחָה, שְׁעוֹשֶׂה אוֹתָם בְּבֵת אַחַת, מִי שְׁעוֹקֵר
 חֶפֶץ מִמְּקוֹמוֹ וּמְנִיחַ אוֹתוֹ מִחוּץ לְמְקוֹמוֹ וּמְרִשׁוֹתוֹ,
 כְּאֵלוֹ עָקֵר אֶת אֵילָן הַחַיִּים, שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית, וְהַנִּיחַ
 אוֹתוֹ בְּרִשׁוֹת נְכַרְיָה. מִי שְׁעוֹשֶׂה אֶת זֶה, גּוֹרֵם לְעֵקוֹר
 נְשָׁמְתוֹ מְרִשׁוֹת שְׁלָה וּמְנִיחָה בְּרִשׁוֹת אַחֲרֵת, שֶׁהִיא
 מְרָה וּמַחּוּל, וְזֶה גֵרֵם לְיִשְׂרָאֵל שְׁנַעְקְרוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
 וְגָלוּ לְאֶרֶץ נְכַרְיָה, שֶׁהִיא רִשׁוֹת הַרְבִּים, וְכֵן הוּא מִי
 שְׁמוֹעֵל בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ שְׁלוֹ וּמַעֲבִיר כַּח לְרִשׁוֹת
 נְכַרְיָה. שַׁבְּתָא"י הוּא טַחּוּל, חַמָּ"ה, - אִשָּׁה רָעָה וּמְרָה,
 שַׁבְּתָא"י עָלְיוֹ נֹאמֵר: "וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם", מַיִם אֵין
 בּוֹ אֲבָל נַחֲשִׁים וְעֲקָרִים יֵשׁ בּוֹ, וְהוּא רָעֵב וְצָמְאוֹן

וְקִינָה וְהֶסְפֵּד וְחִשְׁכָּה וְעֶרְפָּל - אֶפְלָה, וְהִיא גְלוּת לְיִשְׂרָאֵל, וְצָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהּ שְׁנַיִם בְּכַל, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ, וְהוּא דְבוּר שֶׁל חַל שֶׁהוּא אָסוּר בְּשַׁבָּת, וְכֹאשֶׁר לֹא מוֹצֵאת מְקוֹם לְשֵׁרוֹת שָׁם, הִיא בּוֹרַחַת, כְּמוֹ הַשְּׁפָחָה שֶׁל אֲבֵרָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ: "מִפְּנֵי שָׂרִי גְבַרְתִּי אֲנִי בְּרַחַת". מְחוּל עָלָיו נֶאֱמַר: "שֶׁל נְעֻלָּךְ מֵעַל רַגְלֶיךָ", נֵעַל מִטַּנֵּף שֶׁל טַפָּה סְרוּחָה, כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא, זֶה שַׁבָּת, וְעָלָיו אוֹמְרַת הַשְּׂכִינָה: "פִּשְׁמֵתִי אֶת בְּתַנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשְׁנָה, רַחֲצֵתִי אֶת רַגְלֵי אֵיכָכָה אִטְנַפִּים", וּמִפְּנֵי זֶה צָרִיךְ בֶּן אָדָם בְּשַׁבָּת לְשַׁנּוֹת בְּלִבוֹשִׁים, בְּגָד וּבִמְאָכְלִים, וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת מוֹסִיף מֵחַל עַל הַקֶּדֶשׁ, וְכֹל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשַׁבָּת, וְכֹל הַגּוֹרֵעַ מִפְּסִידִים לוֹ אוֹתָהּ נֶפֶשׁ יִתְּרָה חֵם וְשָׁלוֹם וְכֹל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשַׁבָּת.

כשהנך מקדיש דקה בלבד ללמוד דף זהר ומצטרף ל-250.000 לומדי הזוהר הקדוש נחשב כאלו אתה מסיים 250.000 פעמים כל ספר הזוהר!!! - ויתקבלו תפלותיך ומשאלות לבך, כי התנאי לקבלת התפלות וקריאת שמע הוא למוד בזוהר כל יום (תיקוני' תיקון מ"א). על כן כל אדמו"ר, ראש ישיבה, רב עיר, רב שכונה, רב בית מדרש, מגיד שעור של דף היומי, מלמד תינוקות של בית רבן טהורים, יקח בחשבון איזה נחת רוח הוא יכול לעשות להקב"ה, ולהציל את עם ישראל מכל הצרות בלומדו זוהר הקדוש דקה אחת עם הצבור, וכך כל עם ישראל יכנסו בתבת נח, וינצלו ממלחמת גוג ומגוג, כמו שכתב הזוה"ק, רבי חיים וויטאל, והרמח"ל ז"ע, ועיין עוד "אור הזוהר".

פתיחה אליהו הנביא

לקבלת התפלה. (עבודת הקודש מורה באצבע סוף סימן י'). והרי"ח הטוב כתב, שבאמירתה מסוגל לברור ניצוצי הקדושה (בא"ח, פ' בהר סוף ההקדמה).

כתב הרמ"ק: טוב לומר תפלת פתח אליהו זכור לטוב הנזכרת בריש ספר תיקוני הזוהר (סדר רבי שבתאי מראשקוב). וכתב החיד"א, אשר קבלו רבנן קדישי, שהיא מסגלת

פְּתַח אֱלֹהֵי הַנְּבִיא זְכוֹר לְטוֹב וְאָמַר. רְבוּזֵן הָעוֹלָמִים שְׁאֵתָה הוּא אֶחָד לְבָד, וְלֹא בְּחֻשְׁבוֹן הַמְּסַפְּרִים. אֵתָה הוּא עֲלִיּוֹן מֵעַל כָּל הָעֲלִיוֹנִים, נִעְלָם מֵעַל כָּל נְעֻלָּמִים. וְאִין מַחְשְׁבָה או תְּפִיסָה בְּךָ לְהַשִּׁיגְךָ כָּלֵל. אֵתָה הוּא שְׁהוּצָאת וּגְלִיתָ עֶשֶׂר תְּקוּנִים, וְקוֹרְאִים לָהֶם עֶשֶׂר סְפִירוֹת, לְהַנְהִיג בָּהֶם עוֹלָמוֹת סְתוּמִים שְׁאִינָם נִגְלִים וְעוֹלָמוֹת הַנִּגְלִים. וּבָהֶם אֵתָה מְתַכְּסֶה מִבְּנֵי אָדָם, וְאֵתָה הוּא שְׁקוֹשֵׁר אוֹתָם וּמַיְחֵד אוֹתָם. וּמִפְּנֵי שְׁאֵתָה מִבְּפָנִים, כָּל מִי שְׁמַבְדִּיל וּמַפְרִיד אֶחָד מִחֻבְרוֹ, מֵאֵלוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, נַחֲשָׁב לוֹ כְּאֵלוֹ הוּא מַפְרִיד בְּךָ. וְאֵלוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, הֵם הוֹלְכִים כְּסֻדְרָם, אֶחָד אַרְוֶה, וְאֶחָד קָצֵר, וְאֶחָד בִּינוּנִי. וְאֵתָה הוּא שְׁמַנְהִיג לָהֶם. וְאִין מִי שְׁמַנְהִיג לָךְ, לֹא מִלְמַעְלָה וְלֹא מִלְמַטָּה וְלֹא מִכָּל צַד שְׁהוּא. לְבוֹשִׁים תִּקְנֶת לָהֶם, שְׁמָהֶם פּוֹרְחִים נְשָׁמוֹת לְבַנֵי אָדָם, וְכַמָּה גּוֹפִים תִּקְנֶת לָהֶם, שְׁנִקְרְאוּ גּוֹפִים כָּלִפִי הַלְבוּשִׁים שְׁמַכְסִים עֲלֵיהֶם, וְנִקְרְאִים בְּתַקוּן הַזֶּה. הַחֶסֶד זְרוּעַ יְמִין. גְּבוּרָה זְרוּעַ שְׁמָאל. תְּפָאֶרֶת כְּנֻגַד הַגּוֹף. נִצְחַ וְהוֹד כְּנֻגַד שְׁנֵי רִגְלָיִם. יְסוּד – שְׁלִימוֹת הַגּוֹף, וְהוּא אוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ. מְלָכוּת נִקְרְאת פֶּה, תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה קוֹרְאִים לָהּ. מִדַּת הַחֻכְמָה הִיא הַמַּחַת, הִיא הַמַּחְשְׁבָה שְׁבַפְּנִים. מִדַּת הַבִּינָה הִיא הַלֵּב, וּבֵה הַלֵּב מִבִּין, וְעַל אֵלוֹ שְׁנֵיהֶם [הַחֻכְמָה וְהַבִּינָה] נֶאֱמַר, הַנְּסֻתְרוֹת לְה' אֱלֹקֵינוּ. כְּתוּר עֲלִיּוֹן, הוּא כְּתוּר מְלָכוּת, וְעֲלִיוֹ נֶאֱמַר מִגִּיד

מראשית אחרית, והוא הראש שמניחים עליו תפלין, ובנשמה הפנימית מאיר שם אות יוד ואות הא ואות ואו ואות הא, שהוא דרך אצילות, והוא משקה את האילן בזרועותיו וענפיו, כמים שמשקים את האילן, ומתרבה ומתגדל באותה ההשקאה.

רבוץ העולם, אתה הוא עליון על כל העליונים, וסבת כל הסבות, ואתה משקה את הספירות שנקראים אילן, בנביעת המעין, ואותו אור המעין הוא כנשמה לגוף, שהוא חיים לגוף. ובה אין דמיון, ואין דמות מכל הספירות והנבראים הפנימיים והחיצוניים. וכראת שמים וארץ. והוצאת מהם שמש, וירח, וכוכבים ומזלות. ובארץ בראת אילנות ודשאים, וגן עדן, ועשבים, וחיות ועופות ודגים ובהמות ובני אדם. להפיר ולהודיע בהם עליונים, ואיך יתנהגו בהם עליונים ותחתונים, ואיך נכרים ונודעים עליונים ותחתונים, ואין מי שיודע ומשיג באין סוף ברוך הוא כלל. ובלעדי אורו יתברך, אין יחוד בעליונים ותחתונים, ואתה נפר ונודע אדון על כלם, ולכל ספירה לכל אחד יש שם ידוע, ובשמות הספירות נקראים המלאכים. ואתה אין לך שם ידוע, שאתה הוא ממלא ומחיה את כל הספירות הנקראים בשמות. ואתה הוא המשלים וממלא את כולם וכאשר אתה מסיר את השפעתך מהם, ישארו כל השמות כגוף בלי נשמה. אתה הוא חכם ולא על ידי החכמה הידועה בספירות, אתה הוא מבין ולא על ידי הבינה הידועה בספירות. אין לך מקום קבוע וידוע, אלא הנהגתך להודיענו תקיפה וחזקה לבני אדם. ולהראות להם איך מתנהג העולם בדין וברחמים, שהם צדק ומשפט כפי מעשי בני אדם. דין הוא הגבורה. משפט הוא העמוד האמצעי. צדק היא המלכות הקדושה. מאזני צדק, שני עמודי האמת. הין צדק, היא אות ברית. הכל להראות

איך מתנהג העולם אבל לא שיש לה צדק הידוע שהוא דין ולא משפט הידוע שהוא רחמים, ולא מכל אלו המדות כלל.

קום רבי שמעון ויתחדשו סודות עליונים על ידך שהרי רשות נתנה לה לגלות רזים נסתרים על ידיך, מה שלא נתן רשות לגלות לשום בן אדם עד עתה. קם רבי שמעון פתח ואמר: לה ה' הנהגות הגדולה, חסד והגבורה, והתפארת, והנצח, וההוד. כי כל – יסוד, בשמים ובארץ. לה ה' הממלכה – מלכות. והמתנשא לכל לראש. עליונים שמעו, אלו ישני חברון, והרועה הנאמן, התעוררו משנתכם. "הקיצו ורננו שוכני עפר", הם אלו אותם הצדיקים, שהם מחלק השכינה שנאמר בה, "אני ישנה ולבי ער", ואינם קרויים מתים אלא ישנים, ובשביל זה נאמר בהם, "הקיצו ורננו" וגו', משה הרועה הנאמן, אתה והאבות. התעוררו לשמח ולעורר את השכינה שהיא ישנה בגלות, שעד עתה, הצדיקים כלם רדומים, ושינה בעיניהם. מיד נתנה השכינה שלש קולות, לנגד הרועה הנאמן, ואמרת לו: קום הרועה הנאמן. שהרי עליך נאמר "קול דודי דופק", אצלי בארבע אותיות שלו, ויאמר בהם בכחם, פתחי לי אחותי רעייתי יונתי תמתי". שהרי כתוב: "תם עונך בת ציון לא יוסיף להגלותך" שהרי ראשי מלא טל ומדוע מלא טל? אלא אמר הקדוש ברוך הוא, את השכינה חשבת, שמיום שנחרב בית המקדש, שעליתי לבית המקדש של מעלה, ועליתי לישובי – ירושלים של מעלה? אין זה כף, שבאמת לא עליתי לביתי כל זמן שאת בגלות! הרי לה סימן, "שראשי נמלא טל" והא היא השכינה בגלות, השלמות שלה והחיים שלה הוא בסוד טל, וזה הוא סוד אות יו"ד אות ה"א אות נא"ו ואות ה"א היא השכינה שאינה בחשבון ט"ל, אלא אות יוד אות הא ואות נא"ו עלים האותיות לחשבון ט"ל, שהשם הזה ממלא את השכינה

ממעין הנובע של כל המקורות העליונים, מיד קם הרועה הנאמן והאבות הקדושים עמו. עד כאן סוד היחוד.

ויהי רצון מלפני ה' העתיק יומין הקדוש מכל הקדושים ונסתר מכל הנסתרים נעלם מהכל. שיתמשך טל העליון ממנו להשפיע ולמלאות הראש של זעיר אנפין ולהמשיך שפע לשדה תפוחין הקדוש בהארת פנים ברצון ובשמחת הכל. ויתמשך מלפני ה' "העתיק יומין הקדוש מכל הקדושים, ונסתר מכל הנסתרים נעלם מהכל. רצון ורחמים חן, וחסד, בהארה עליונה, ברצון, ושמחה, עלי ועל כל בני ביתי, ועל כל הקרובים אלי, ועל כל ישראל עמו. ויפדה אותנו מכל הצרות הרעות שבאות לעולם, ויכין וינתן לנו מזון ופרנסה טובה בלי צרה ומצוקה, מהמזל העליון, שכל המזונות ממנו משתלשלים. ויצילנו מעין הרע, ומחרב מלאך המות, ומהדין של גיהנום. ויתן לנו, ולכל נפשותנו, חן וחסד, וחיים ארכים, ומזונות ברווח, ורחמים, מלפניו, אמן כן יהי רצון. אמן ואמן.

אמר רבי שמעון, הרימותי ידי בתפלות, למעלה שפאשר הרצון העליון למעלה למעלה, עומד על אותו הרצון שלא נודע ולא נתפס כלל לעולם. הראש הסתום ביותר למעלה ואותו הראש הוציא מה שהוציא, ולא נודע, והאיר מה שהאיר, והכל בהעלם. ורצון המחשבה העליונה, לרדף אחריו לקבל הארה ממנו. כעין מסך אחד נפרס, ומתוך אותו המסך על ידי רדיפת זו המחשבה העליונה מגיע ולא מגיע עד אותו המסך ומזה האיר מה שהאיר וכשקבלה אותה המחשבה העליונה היה עתיק מאיר באור סתום שלא נודע וזו המחשבה לא ידע ואינו משיג גודל האור, אז הכה אותו האור שהוא סוד המחשבה שלא נודעה הכה בהארת מסך העומד והאיר ממה שאינו ידוע ומשג, ולא נודע ולא התגלה

ואז זה האור של המחשבה שלא נודעה הכה פעם ב' בהארת המסך העומד ועל ידי זה האירו כולם כאחד ונעשו ונתקנו תשעה היכלות ואלו ההיכלות אינם אורות ואינם בבחינת רוח ואינם בבחינת נשמות ולא יש מי שעומד בהם בבחינת חיה. הרצון של כל תשע האורות, שעומדים כלם בכח המחשבה שהוא אחד מהם בחשבונם כולם רוצים לרדף אחריהם בזמן שעומדים במחשבה ואינם משיגים אותו ולא נודע להם כלל ואלו לא קימים לא ברצון ולא במחשבה העליונה תופסים בה מעט הארה ולא תופסים. באלו נמצאים כל סודות האמונה וכל אותם האורות מסוד המחשבה העליונה, משם ולמטה כולם נקראים בערכם אין סוף. עד כאן מגיעים האורות בדקות ולא מגיעים, ולא נודעים מהותם, אין כאן השגה של רצון ולא השגה של מחשבה כאשר מאירה המחשבה ולא נודע לו מי מאיר אז מתלבש ונעלם בתוך בינה ומאירים למי שראוי להאיר ומתחבר זה עם זה עד שנכללים ונחשבים כולם לאחד ובסוד הקרבן כאשר עולה עשן הקטרת, כולם נקשרים זה בזה ומאירים זה בזה, אז עומדים כולם בסוד עליה והמחשבה עולה ומתעטרת באין סוף. זה האור שמאירה ממנו מחשבה עליונה (שלא נודע בה כלל) נקרא אין סוף וממנו נמצא ונאצל ומקיים ומאיר למי שמאיר ועל סוד זה הכל עומד, אשרי וזך חלקם של הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.

